

- Prijedlog -

Strategija Vladinih programa za razdoblje 2011.-2013.

Zagreb, rujan 2010.

SADRŽAJ	2
UVOD	3
PREDGOVOR	5
ZAJEDNIČKA VIZIJA I STRATEŠKI CILJ	7
CILJEVI	8
Opći cilj 1. Makroekonomska i gospodarska stabilnost.....	10
Opći cilj 2. Optimalno ozračje za razvoj konkurentnoga gospodarstva	30
Opći cilj 3. Jačanje pravne države i vladavine prava.....	52
Opći cilj 4. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture	72
Opći cilj 5. Ravnomjerni regionalni razvoj	108
Opći cilj 6. Jačanje socijalne pravednosti.....	143
Opći cilj 7. Pozicioniranje Republike Hrvatske kao jedne od vodećih europskih turističkih destinacija	168
Opći cilj 8. Konkurentniji poljoprivredno-prehrambeni i ribarski sektor	180
Opći cilj 9. Daljnje jačanje međunarodnog položaja Republike Hrvatske	202
Opći cilj 10. Policija i oružane snage u službi građana	206
Opći cilj 11. Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja	238
Opći cilj 12. Zaštita okoliša i prostorni razvoj	248

Strategijom Vladinih programa za razdoblja 2011.-2013. osigurava se kontinuitet provedbe strateških ciljeva utvrđenih prvom Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2010.-2012. Ovi ciljevi ukazuju na smjer i djelovanje Vlade u dužem razdoblju. Budući da je riječ o dugoročnim prioritetima Vlade, strateški ciljevi nisu se mijenjali u odnosu na prethodnu godinu.

Strategija Vladinih programa za razdoblje 2011.-2013. sadrži sljedeće strateške ciljeve:

1. Makroekonomska i gospodarska stabilnost
2. Optimalno ozračje za razvoj konkurentnog gospodarstva
3. Jačanje pravne države i vladavine prava
4. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture
5. Ravnomjerni regionalni razvoj
6. Jačanje socijalne pravednosti
7. Pozicioniranje Republike Hrvatske kao jedne od vodećih europskih turističkih destinacija
8. Konkurentniji poljoprivredno-prehrambeni i ribarski sektor
9. Daljnje jačanje međunarodnog položaja Republike Hrvatske
10. Policija i oružane snage u službi građana
11. Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja
12. Zaštita okoliša i prostorni razvoj

Uz strateške ciljeve Strategija Vladinih programa sadrži posebne ciljeve. Posebni ciljevi predstavljaju očekivane rezultate odnosno željene promjene koji su posljedica niza specifičnih aktivnosti usmjerenih postizanju određenog strateškog cilja. Posebni su ciljevi detaljniji od strateških, kraći im je vremenski okvir provedbe te pomažu definiranju načina ostvarenja strateškog cilja. Dakle, posebni ciljevi Strategije Vladinih programa proizlaze iz strateških ciljeva i ukupno ih je 46. Primjenom posebnih alata analize stanja dio posebnih ciljeva revidiran je u odnosu na prethodnu godinu.

Načini ostvarenja u Strategiji Vladinih programa obuhvaćaju skupinu aktivnosti koje vode ostvarenju posebnog cilja. Kod svakog načina ostvarenja daje se prikaz postojeće situacije, a potom se prikazuje način na koji će se postojeća situacija promijeniti i u kojem obuhvatu.

U odnosu na prethodnu Strategiju, u novom strateškom okviru naglasak je na pokazateljima uspješnosti. Glavno obilježje pokazatelja iz Strategije Vladinih programa za razdoblje 2011.-2013. je mjerljivost i vremenska određenost. Ono što se želi postići su alokacije proračunskih sredstava na one ciljeve koji će imati najveći učinak u prioritetnim područjima. Za to su potrebni kvalitetno definirani pokazatelji i dobro postavljen sustav praćenja provedbe, kako strateških planova ministarstava, tako cjelokupne Strategija Vladinih programa koja proizlazi iz strateških planova.

Ciljeve Strategije Vladinih programa nemoguće je provesti bez izvora financiranja zbog čega je bilo važno povezati strateško i programsko planiranje.

Strateški planovi odnosno Strategija Vladinih programa u cijelosti je povezana s proračunom. Strategijom Vladinih programa definiraju se pravci djelovanja, a

državnim proračunom se kroz programe, aktivnosti i projekte osiguravaju sredstva za njihovu provedbu. Upravno zbog tog povezivanja bilo je nužno u cijelosti izmijeniti programsku klasifikaciju državnog proračuna što će biti vidljivo kod podnošenja prijedloga državnog proračuna za 2011. i projekcija za 2012. i 2013. godinu.

Kao što je već naglašeno, provedba strateških planova odnosno Strategije Vladinih programa za razdoblje 2011.-2013. sustavno će se pratiti i mjeriti. Sustav praćenja u velikoj je mjeri uspostavljen kroz sustav unutarnjih financijskih kontrola, ali i sustava izvješćivanja prema Ministarstvu financija. Čelnik svakog ministarstva imenuje i odgovorne osobe za praćenje provedbe strateškog plana na razini svakog posebnog cilja i pojedinog načina ostvarenja (imenom i funkcijom). Time se dodatno osnažuje sustav odgovornosti provedbe strateškog plana i Strategije Vladinih programa.

Novi pristupi u upravljanju financijama javnog sektora postaju imperativ u vremenu u kojem živimo. Od Vlade se svakodnevno očekuje bolja uspješnost, osiguranje većeg broja socijalnih usluga i viša kvaliteta u pružanju postojećih javnih dobara i usluga.

S obzirom na ograničena sredstva odnosno zadani fiskalni okvir jasno je da se to može postići jedino promjenom u načinu upravljanja ministarstvima i drugim proračunskim korisnicima, a strateško planiranje jedan je od procesa koji nam daje sliku o tome gdje smo sada i gdje želimo biti pri tome utvrđujući način na koji ćemo to ostvariti.

Proces strateškog planiranja uveden je u naš proračunski sustav 2009. godine. Izrađeni su prvi strateški planovi i temeljem istih Strategija Vladinih programa za razdoblje 2010.-2012. koju je Vlada usvojila u rujnu 2010. godine.

Strategija Vladinih programa za razdoblje 2010.-2012. obuhvatila je dugoročne i sveobuhvatne planove svih resora: od pravosuđa, zdravstva, sustava socijalne skrbi, prometa i prometne infrastrukture, znanosti i obrazovanja, vanjske politike, obrane i nacionalne sigurnosti do kulture, zaštite prirode, okoliša i ostalih. Objedinjujući ih na jednom mjestu, Strategija je pridonijela boljoj koordinaciji u procesu odlučivanja o ključnim pitanjima pojedinog resora odnosno međuresora i fiskalnih učinaka na proračun.

Međutim, ključni doprinos strateškog planiranja nije u samom postavljanju ciljeva i definiranju aktivnosti kojima ih postizemo, nego i u postavljenom mehanizmu stalnog preispitivanja idemo li u željenom pravcu, trebamo li revidirati postavljene ciljeve, postoje li bolji i efikasniji načini njihova ispunjavanja. U tom nastojanju, Strategija Vladinih programa za razdoblje 2011.-2013. je definiranjem pokazatelja uspješnosti i ciljanih vrijednosti napravila veliki iskorak u odnosu na prethodnu godinu. Pokazatelji uspješnosti su, kao objektivno mjerljivi i konkretni znakovi da je nešto učinjeno, u Strategiji postavljeni na način da omogućuju praćenje ostvarenja provedenih aktivnosti. Time se osnažuje sustav odgovornosti za postavljene ciljeve i načine njihova ostvarenja.

Strategija Vladinih programa za razdoblje 2011.-2013. reflektira i uvažava promjene u okruženju. Makroekonomska kretanja i fiskalne mogućnosti u narednom srednjoročnom razdoblju uvjetovala su promjene u dinamici i obuhvatu provođenja pojedinih aktivnosti. Program gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske značajno je utjecao na sam sadržaj Strategije posebice u dijelu definiranja načina ostvarenja ključnih vladinih ciljeva. Strategija Vladinih programa za 2011.-2013. obuhvatila je i operativne programe koji se financiraju iz sredstava pretprijetnih programa Europske unije, ali i ukazala na početak korištenja Kohezijskog i strukturnih fondova. Strategijom se želi naglasiti da su sredstva dobivena iz fondova Europske unije i programi koji se iz istih financiraju sastavni dio državnog proračuna. U narednom razdoblju ta će sredstva imati sve značajniji udio u financiranju javnih potreba zbog čega ih trebamo promatrati komplementarno s onim dijelom koji se financira iz izvornih proračunskih prihoda.

Svaka kriza donosi nove mogućnosti, nove izgledе, nove prilike. Ova Strategija Vladinih programa za razdoblje 2011.-2013. dokaz je da ih je Vlada prepoznala i pretočila u konkretne aktivnosti i projekte s mjerljivim rezultatima i učincima.

Zajednička vizija i strateški cilj

Zajednička vizija

Strategija Vladinih programa za trogodišnje razdoblje utvrđuje prioritete i ciljeve čije će provođenje osigurati stabilno i sigurno okruženje za što brži oporavak društva i gospodarstva u cjelini od posljedica ekonomske krize.

Hrvatsko društvo razvijat će se tako da bude spremno i sposobno ravnopravno sudjelovati na otvorenome europskom i globalnom tržištu rada i ideja. Jačanje hrvatskoga gospodarstva i njegove konkurentnosti jamstvo je kvalitetnog uključivanja u mrežu suvremenoga svjetskog tržišta. Istodobno, model stabilnoga gospodarstva i jačanja konkurentnosti mora osigurati socijalnu pravednost, solidarnost i bolji životni standard svih slojeva stanovništva.

Strategija Vladinih programa temelji se na viziji razvoja u konkurentnom tržišnom gospodarstvu koje djeluje u modernoj europskoj socijalnoj državi.

Strateški cilj

Strateški cilj definiran je Strateškim okvirom za razvoj 2006.-2013. godine: Rast i zapošljavanje u konkurentnom tržišnom gospodarstvu koje djeluje u europskoj socijalnoj državi XXI. stoljeća.

Ostvarivanje postavljenog strateškog cilja postiže se ispunjavanjem dvanaest općih ciljeva definiranih u strategiji: 1. makroekonomska i gospodarska stabilnost, 2. optimalno ozračje za razvoj konkurentnoga gospodarstva, 3. jačanje pravne države i vladavine prava, 4. poticanje znanja, izvrsnosti i kulture, 5. ravnomjerni regionalni razvoj, 6. jačanje socijalne pravednosti, 7. pozicioniranje Republike Hrvatske kao jedne od vodećih europskih turističkih destinacija, 8. konkurentniji poljoprivredno-prehrambeni i ribarski sektor, 9. daljnje jačanje međunarodnog položaja Republike Hrvatske, 10. policija i oružane snage u službi građana, 11. zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja i 12. zaštita okoliša i prostorni razvoj.

Za svaki opći cilj utvrđeni su posebni ciljevi i mjere odnosno načini ostvarivanja posebnog cilja, kao i pokazatelji uspješnosti ispunjavanja cilja.

Ciljevi

1. Makroekonomska i gospodarska stabilnost
 - Posebni cilj 1.1. Učinkovitije upravljanje javnim financijama
 - Posebni cilj 1.2. Učinkovitije prikupljanje fiskalnih prihoda
 - Posebni cilj 1.3. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije
2. Optimalno ozračje za razvoj konkurentnoga gospodarstva
 - Posebni cilj 2.1. Jačanje konkurentnosti gospodarskih subjekata
 - Posebni cilj 2.2. Razvijenije, konkurentnije i fleksibilnije tržište rada
 - Posebni cilj 2.3. Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača
 - Posebni cilj 2.4. Učinkovitiji način korištenja nacionalnih resursa
3. Jačanje pravne države i vladavine prava
 - Posebni cilj 3.1. Reforma pravosuđa
 - Posebni cilj 3.2. Suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala
 - Posebni cilj 3.3. Kompetentna i djelotvorna javna uprava
4. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture
 - Posebni cilj 4.1. Održiva kvaliteta obrazovnog sustava i razvoj športa
 - Posebni cilj 4.2. Razvijanje znanosti kao pokretača dugoročnog gospodarskog i društvenog razvoja
 - Posebni cilj 4.3. Stvaranje informacijskog društva
 - Posebni cilj 4.4. Razvoj kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva
 - Posebni cilj 4.5. Zaštićena i očuvana kulturna baština
5. Ravnomjerni regionalni razvoj
 - Posebni cilj 5.1. Razvoj županija i statističkih regija
 - Posebni cilj 5.2. Održivi razvoj slabije razvijenih regija
 - Posebni cilj 5.3. Razvoj pograničnih područja
 - Posebni cilj 5.4. Održivo gospodarenje šumskim resursima
 - Posebni cilj 5.5. Održivi razvoj vodnog gospodarstva
 - Posebni cilj 5.6. Razvijanje prometnog sustava
6. Jačanje socijalne pravednosti
 - Posebni cilj 6.1. Poboljšanje kvalitete života osjetljivih skupina
 - Posebni cilj 6.2. Socijalno osnaživanje i zaštita obitelji, djece i mladih
 - Posebni cilj 6.3. Očuvanje i zaštita digniteta hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i prevladavanje posljedica Domovinskog rata u društvu
 - Posebni cilj 6.4. Postizanje održivosti sustava mirovinskog osiguranja u uvjetima starenja stanovništva
7. Pozicioniranje Republike Hrvatske kao jedne od vodećih europskih turističkih destinacija
 - Posebni cilj 7.1. Razvoj turističkog sektora
 - Posebni cilj 7.2. Učinkovita promocija turističkog proizvoda i usluga

8. Konkurentniji poljoprivredno-prehrambeni i ribarski sektor
 - Posebni cilj 8.1. Prilagodba sustava potpora poljoprivrednoj proizvodnji i ribarstvu sustavu Europske unije
 - Posebni cilj 8.2. Poboljšanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno-prehrambenih i ribarskih proizvoda
 - Posebni cilj 8.3. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača
 - Posebni cilj 8.4. Poboljšanje uvjeta života na ruralnom prostoru
9. Daljnje jačanje međunarodnog položaja Republike Hrvatske
 - Posebni cilj 9.1. Završetak pregovora i članstvo u Europskoj uniji
10. Policija i oružane snage u službi građana
 - Posebni cilj 10.1. Jačanje prevencije kažnjivih ponašanja i unapređenje otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta
 - Posebni cilj 10.2. Povećanje sigurnosti prometa na cestama
 - Posebni cilj 10.3. Jačanje sigurnosti državne granice
 - Posebni cilj 10.4. Unapređenje upravnih poslova i inspekcijskog nadzora
 - Posebni cilj 10.5. Izgradnja integriranog sustava zaštite i spašavanja
 - Posebni cilj 10.6. Zaštićen suverenitet i teritorijalna cjelovitost Republike Hrvatske
 - Posebni cilj 10.7. Održavanje međunarodne obrambene i policijske suradnje
11. Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja
 - Posebni cilj 11.1. Dostupnija zdravstvena zaštita
 - Posebni cilj 11.2. Razvijen sustav kvalitete zdravstvene zaštite
 - Posebni cilj 11.3. Zaštita javnozdravstvenog interesa
12. Zaštita okoliša i prostorni razvoj
 - Posebni cilj 12.1. Zaštita okoliša i djelotvorno upravljanje okolišem
 - Posebni cilj 12.2. Zaštita i očuvanje prirode
 - Posebni cilj 12.3. Svrhovito korištenje i namjena prostora te uređenje katastra
 - Posebni cilj 12.4. Unapređenje stanja u području stanovanja, komunalnog gospodarenja i graditeljstva

Opći cilj 1. Makroekonomska i gospodarska stabilnost

Stabilnost javnih financija temelj je makroekonomske stabilnosti. Veličina državnog sektora, njegova snaga i uspješnost te transparentnost i učinkovitost upravljanja javnim financijama također određuju dinamiku gospodarskog rasta.

Makroekonomska i gospodarska stabilnost ostvarit će se učinkovitim upravljanjem javnim financijama kroz daljnje unaprjeđenje proračunskih procesa, fiskalnu konsolidaciju i učinkovito upravljanje javnim dugom, jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola i unutarnje revizije te razvojem makroekonomske statistike. Pozitivan doprinos gospodarskoj aktivnosti očekuje se i od daljnjeg provođenja strukturnih reformi, koje bi, poboljšanjem poslovne klime, trebale pozitivno utjecati na jačanje privatnog sektora. Ujedno, nastavak provođenja postojeće fiskalne politike trebao bi osloboditi dodatni prostor privatnom sektoru.

Pravedno i učinkovito prikupljanje fiskalnih prihoda također će pridonijeti stabilnosti javnih financija, a prvenstveno će biti usmjereno na povećanje razine poštivanja poreznih propisa i propisa o plaćanju drugih obveznih javnih davanja kao i na unaprjeđenje kvalitete pružanja usluga poreznim obveznicima.

U kontekstu pristupanja Europskoj uniji, od iznimne će važnosti biti jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije te je cilj u predstojećem razdoblju u što većoj mjeri iskoristiti dodijeljena sredstva što će se ostvariti uspostavljanjem i dobivanjem dozvole za rad svih institucija predviđenih u provedbi IPA i budućih fondova Europske unije, kvalitetnom pripremom projekata u iznosu iznad dodijeljenih alokacija, učinkovitom implementacijom projekata i kvalitetnim financijskim upravljanjem, kvalitetnom pripremom programskih dokumenata za korištenje budućih sredstava Europske unije, kao i sustavnom i koordiniranom edukacijom o korištenju sredstava Europske unije tijela uključenih u sustav upravljanja i ostalih potencijalnih korisnika sredstava. Nadalje, tijekom predstojećeg razdoblja potrebno je podizati svijest ljudi i informirati javnost o mogućnostima korištenja sredstava programa Europske unije

Posebni cilj 1.1. Učinkovito upravljanje javnim financijama

Bez kontinuiranog unapređivanja upravljanja javnim financijama i osiguranja dosljednosti reformi postoji rizik od fiskalnih stresova i drugih mogućih te neočekivanih negativnih iznenađenja. Stoga se, na državnoj razini mora osigurati sveukupna fiskalna disciplina koja je neophodna za makroekonomsku stabilnost. Da bi se to postiglo, potrebno je nastaviti s provedbom sveobuhvatnih i detaljnih makroekonomskih analiza i izrađivati višegodišnji proračunski okvir koji će omogućiti postizanje održivosti postojećih programa i politike javnog duga. Nadalje, mora se osigurati učinkovita alokacija resursa između ministarstava i tijela državne uprave, odnosno alokacija resursa u skladu sa strateškim prioritetima. U konačnici, na programskoj/upravljačkoj razini nužno je uskladiti dodijeljena proračunska sredstva i provedbenu učinkovitost ostvarenje čega zahtijeva postizanje ravnoteže između fleksibilnosti pri izvršavanju proračuna i proračunskih ograničenja. Mjere provedbe toga cilja trebaju biti usmjerene na jačanje fiskalne kontrole i poboljšanje međusektorske alokacije sredstava te na osiguranje veće fleksibilnosti za učinkovito upravljanje i razvoj sustava odgovornosti za rezultate.

Učinkovito upravljanje proračunom jedan je od preduvjeta konsolidacije javnih financija. U uvjetima globalne ekonomske krize, koja je zahvatila i Republiku Hrvatsku te financijskih ograničenja fiskalna će politika biti usmjerena na jačanje otpornosti sustava izmijenjenim makroekonomskim uvjetima kako bi se postigla održivost proračuna i ravnoteža između poticanja gospodarstva i socijalne kohezije. Fiskalna konsolidacija i usmjerenost prema uravnoteženju proračunskih prihoda i rashoda glavna je odrednica fiskalne politike u uvjetima oporavka hrvatskoga gospodarstva.

Provođenje fiskalne konsolidacije podrazumijeva provođenje širokog spektra aktivnosti, mjera, procesa usmjerenih na učinkovito upravljanje javnim financijama i unapređenjem u provođenju fiskalne politike u skladu s najboljom praksom. U tom smislu od iznimne važnosti je učinkovito provođenje svih strateških planova sadržanih u Strategiji Vladinih programa, ali i mjera iz Vladinog programa gospodarskog oporavka s kojim je ova Strategija usklađena. Učinkovito provođenje mjera iz svih resora sadržanih u ovoj Strategiji u konačnici doprinosi fiskalnoj konsolidaciji i uravnoteženju proračuna. Valja napomenuti kako provođenje fiskalne konsolidacije nije novost, već nastavak trenda započetog 2004. godine. Jedan od osnovnih pokazatelja uspješnosti provođenja procesa fiskalne konsolidacije jest smanjivanje udjela proračunskog deficita u bruto domaćem proizvodu (BDP-u). Tako je u razdoblju od početka provođenja procesa fiskalne konsolidacije, deficit proračuna opće države smanjen s oko 5% BDP u 2003. na svega 1,4% u 2008. sukladno metodologiji Europske unije ESA 95. Međutim, valja također napomenuti da je pod utjecajem financijske i gospodarske krize u 2009. godini došlo do nepovoljnih kretanja na prihodnoj strani proračuna što je, uz ipak značajne uštede na rashodnoj strani, proizvelo povećanje deficita na oko 4,1% BDP-a. U tim uvjetima i u pogledu još uvijek prisutnih pritisaka na javne financije, od iznimne važnosti je daljnje provođenje svih reformi koje će dati doprinos nastavku procesa fiskalne konsolidacije radi što bržeg oporavka kontinuiranog trenda smanjivanja udjela proračunskog deficita u BDP-u.

Jedna od mjera kojom se provodi fiskalna konsolidacija, a koja je u nadležnosti Ministarstva financija, je i donošenje Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Zakonom o fiskalnoj odgovornosti uređuju se ciljevi odgovorne fiskalne politike, fiskalna pravila, pravila za jačanje fiskalne discipline, njihova primjena te kaznene odredbe.

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

1.1.1. Unapređenje proračunskih procesa i sustava za upravljanje financijama proračunskih korisnika

Opće prihvaćena načela reforme proračunskih procesa u osnovi uvijek uključuju kvalitetnije pružanje javnih usluga, učinkovitije i bolje namjensko korištenje sredstava i veću odgovornost za provedbu strateških prioriteta. Ključne promjene u procesima planiranja proračuna potaknute su novim Zakonom o proračunu (u primjeni od početka 2009. godine).

Zakonom se uvela obveza izrade strateških planova i trogodišnje Strategije Vladinih programa te srednjoročni proračunski okvir kojim se uz proračun za jednu

proračunsku godinu donose i projekcije za naredne dvije godine koje usvaja Hrvatski sabor.

Proces izrade trogodišnjih strateških planova započeo je u 2009. godini. Na temelju dostavljenih strateških planova ministarstava i drugih državnih tijela Ministarstvo financija je izradilo Strategiju Vladinih programa za razdoblje 2010.-2012. Kako bi se osigurao jednoobrazan i ujednačen pristup izradi strateških planova Ministarstvo financija je drugu godinu za redom sastavilo Uputu za izradu strateških planova te pružilo podršku ministarstvima i drugim državnim tijelima održavanjem grupnih radionica i individualnih konzultacija.

Metodologija izrade strateških planova svake se godine unapređuje. Strateški planovi sastavljeni za razdoblje 2011.-2013. i nadalje se sastoje od: vizije, misije, općih i posebnih ciljeva, načina ostvarenja posebnih ciljeva te pokazatelja uspješnosti. U 2010. godini ozbiljnije se pristupilo utvrđivanju pokazatelja uspješnosti koji su u odnosu na prošlu godinu brojčano izraženi kroz polazne i ciljane vrijednosti. Upravo su pokazatelji osnova za uspostavu sustava praćenja ispunjavanja postavljenih ciljeva te osiguravaju informacije za redovito polugodišnje i godišnje izvještavanje o postignutim rezultatima koje započinje od 1. siječnja 2011. godine. Svrha praćenja je pravovremeno uočavanje odstupanja od plana i ocjena željenog učinka planiranih aktivnosti na postavljene ciljeve. U narednom razdoblju Ministarstvo financija razvit će informacijski sustav praćenja i izvještavanja uvođenjem web aplikacije.

Obveza je ministarstava i drugih državnih tijela imenovati odgovorne osobe za praćenje provedbe strateškog plana na razini svakog posebnog cilja i načina ostvarenja (imenom i funkcijom). Kako su posebni ciljevi iz strateškog plana povezani s proračunskim programima, a načini ostvarenja s aktivnostima i projektima iz financijskih planova time imenovane osobe postaju odgovorne i za provođenje programa, aktivnosti i projekata na koja su državnim proračunom alocirana sredstva.

Strateško planiranje dobiva na svom značaju tek stavljanjem u kontekst proračuna odnosno višegodišnjeg proračunskog okvira. Dakle, važno je postići međusobnu povezanost strateškog i proračunskog planiranja. Ovo povezivanje neophodno je kako bi odluke o proračunskim alokacijama transparentno odražavale strateške prioritete i ciljeve vladine politike. Strateškim planom definiraju se pravci djelovanja ministarstava i drugih državnih tijela, dok se proračunom definiraju programi, aktivnosti i projekti te osiguravaju sredstva potrebna za provedbu istih. Budući da je strateški plan nemoguće provesti bez sredstava, programe u proračunu bilo je potrebno povezati s ciljevima iz strateških planova.

Upravo zbog potrebe povezivanja strateškog i proračunskog planiranja pristupilo se poboljšanju postojeće programske i organizacijske klasifikacije. Uočeno je da državni proračun, gledano kroz programsku klasifikaciju sadrži vrlo detaljnu strukturu računa raspoređenih u 62 glavna programa, 341 program te 1907 aktivnosti i projekata kao njihovih sastavnih dijelova.

Promjene programske klasifikacije započele su u 2009. godini smanjenjem broja programa s 410 na 341. Nadalje, u 2010. godini Ministarstvo financija je u suradnji s ministarstvima i drugim državnim tijelima od dosadašnja 62 glavna programa definiralo 23 nova glavna programa, a prilikom izrade Državnog proračuna za 2011.

godinu broj programa planira se smanjiti s 341 na 185. Smanjenjem broja programa povećat će se, između ostalog, i transparentnost državnog proračuna te omogućiti bolje praćenje njihove provedbe. Prilikom izrade Državnog proračuna za 2011. proračunski korisnici će za svaki program definirati ciljeve i pokazatelje uspješnosti te ih povezati s jednim ili više posebnih ciljeva utvrđenih Strategijom Vladinih programa. Tijekom 2011. godine pratit će se ostvarenje postavljenih ciljeva i evaluirati rezultati programa. Time će se utvrditi i potreba za daljnjim poboljšanjem programske klasifikacije za proračun 2012. godinu.

Također, organizacijska klasifikacija nije pratila zakonski utvrđen sustav nadležnosti, što znači da su na istoj organizacijskoj razini, razini razdjela, bila ministarstva, agencije, fondovi, komisije, inspektorati i slično. Ministarstva su ta koja definiraju javne politike, a agencije i ostali proračunski korisnici ih provode te je stoga važno da su iste subordinirane ministarstvima. Kako bi se ojačala uloga ministarstava kao koordinatora strateških ciljeva Vlade u 2010. godini broj razdjela smanjen je s 53 na 43. U narednom razdoblju analizom svrhovitosti postojeće organizacijske strukture utvrdit će se potreba za daljnjim promjenama i reorganizacijom.

Uvođenjem strateškog planiranja i višegodišnjeg proračunskog okvira posebna se pažnja posvećuje postavljenim ciljevima i praćenju njihova ispunjavanja. Do sada je izrada proračuna većinom bila usmjerena na inpute. Nadalje, izvršenje državnog proračuna temeljilo se na praćenju odstupanja izvršenog u odnosu na planirano, a u narednom razdoblju naglasak će biti na praćenju rezultata programa i njihova utjecaja na kvalitetu, učinkovitost i djelotvornost u pružanju javnih usluga. Stoga će u obrazloženjima financijskih planova i izvještajima o izvršenju proračunski korisnici posebnu pažnju usmjeriti na ciljeve koji se programima namjeravaju postići te pokazatelje uspješnosti. Već prilikom izrade Državnog proračuna za 2011. godinu proračunski korisnici razine razdjela i glava svoja obrazloženja unosit će u posebno izrađenu web aplikaciju koja će osigurati jednoobraznost i transparentnost. Sustav praćenja i izvještavanja o provedbi programa državnog proračuna u potpunosti će se izgraditi do 2013. godine.

Navedene mjere unapređenja i modernizacije proračunskih procesa nije moguće u potpunosti provesti bez potpore informacijskog sustava. Upravo iz tog razloga paralelno su se uvodile promjene, kako u metodologiji proračunskih procesa, tako i unutar informacijskog sustava. Promjene informacijskog sustava obuhvaćaju informacijski sustav državne riznice, ali i informacijske sustave proračunskih korisnika. Uz navedeno, razvijale su se i druge aplikacije, primjerice za podršku izradi procjene fiskalnog učinka zakona i drugih propisa te primjene proračunskih klasifikacija u procesu pripreme i izvršavanja proračuna. Iste su povezane s informacijskim sustavom državne riznice.

Strategijom unapređenja i modernizacije procesa u sustavu državne riznice 2007.–2011. predviđena je integracija informacijskog sustava državne riznice s informacijskim sustavima za upravljanje financijama područnih riznica. Integracija sustava omogućava izravan uvid u poslovanje korisnika državnog proračuna, uvođenje sustavne kontrole i transparentnosti u stvaranju proračunskih obveza, anticipiranje buduće potrošnje, ali i efikasnost u izradi projekcija likvidnosti te upravljanju financijskim tokovima državnog proračuna. Sve ove mogućnosti učinit će izvršavanje državnog proračuna transparentnijim. .

Iz navedenog jasno se ukazuju nedostaci postojećeg procesa, a to je prvenstveno nemogućnost potpunog uvida u planove za stvaranje obveza proračunskih korisnika putem informacijskog sustava državne riznice što onemogućava efikasno financijsko upravljanje. Bez navedenog postoje rizici nepoštivanja rokova podmirenja obveza, nemogućnosti osiguranja pravovremenog pokrivača za podmirenje istih ali i uvećani troškovi zaduživanja na novčanom tržištu. Ostali nedostaci tehničke su naravi, međutim, ništa manje bitni jer iziskuju daleko više manualnog rada, ali i veću mogućnost pogreške i uvećane troškove.

Proces integracije započeo je projektom sufinanciranim iz programa Europske unije PHARE 2006 . U sklopu navedenog projekta razvio se središnji sustav – Gateway kao poveznica između informacijskih sustava proračunskih korisnika i sustava državne riznice, putem kojeg se razmjenjuju definirani dokumenti koji predstavljaju ujedno i faze stvaranja obveze (najava obveze, ugovor, narudžbenica i faktura). U sklopu projekta povezuju se informacijski sustavi za upravljanje financijama tri pilot ministarstva (Ministarstvo obrane, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i Ministarstvo financija).

U sljedećoj fazi nastaviti će se rad na integraciji ostalih tijela državne uprave od kojih tijekom 2011. godine izdvajamo Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi te Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

U sklopu informacijskog sustava središnje državne riznice omogućit će se i upravljanje matičnim podacima (MDM sustav) čime se postiže jedinstvena identifikacija i konzistentni opis poslovnih subjekata čiji podaci se izmjenjuju.

Platni promet s inozemstvom za potrebe državnog proračuna obavlja se u nekoliko poslovnih banaka i u Hrvatskoj narodnoj banci. Do sada je Hrvatska narodna banka obavljala za državu poslove iz segmenta deviznog poslovanja što se prvenstveno odnosi na izvršavanje deviznih platno prometnih transakcija, ali i poslova kupoprodaje deviza, oročavanja sredstava te međubankarskih transfera. Vrlo važna poslovna odluka širenje je opsega poslova za državu u segmentu deviznog poslovanja u Hrvatskoj narodnoj banci, odnosno prijenos poslova platnog prometa s inozemstvom iz poslovnih banaka u Hrvatsku narodnu banku.

Unapređenje deviznog poslovanja podrazumijevalo je izgradnju modela deviznog računa u Hrvatskoj narodnoj banci odnosno integraciju poslova deviznog platnog prometa na jednom mjestu te automatizaciju kompletnog procesa. Navedeno je podrazumijevalo iznalaženje efikasnijih tehnoloških i informacijskih te proceduralnih rješenja.

Cilj je povezati informacijski sustav državne riznice s aplikacijom za obavljanje deviznog platnog prometa HNB-a tako da će se HNB javiti kao jedna od integriranih područnih riznica. Integracijom Ministarstva financija i Hrvatske narodne banke osigurat će se automatizam plaćanja i evidentiranja izvršenih obveza u trenutku plaćanja.

U prvoj fazi izgradnje jedinstvenog deviznog računa i automatizacije deviznog platnog prometa u HNB-u prenosi se redovni devizni račun Ministarstva financija iz Privredne banke Zagreb d.d. sa svojim podračunima.

U drugoj fazi izgradnje deviznog računa u HNB-u rješavat će se automatizacija deviznog platnog prometa za proračunske korisnike koji nemaju pristup SAP sustavu državne riznice i čija sredstva nisu u potpunosti planirana u državnom proračunu (kao što su sveučilišta, fakulteti, ustanove u zdravstvu), a podmiruju svoje devizne obveze preko podračuna u okviru redovnog deviznog računa Ministarstva financija u Privrednoj banci Zagreb d.d..

1.1.2. Daljnji razvoj makroekonomskih statistika

Nastavit će se intenzivan rad na razvitku svih onih statističkih proizvoda iz domene nacionalnih računa koji podižu kvalitetu već dosad proizvedenih, objavljenih i u Eurostat poslanih makroekonomskih podataka.

Na svjetskoj razini, a naročito u okviru Europske unije, važnost statistike nacionalnih računa opće države i s njom povezanih statistika te zahtjevi prema njima za kvalitetne i pouzdane podatke posebno su povećani u okolnostima svjetskih ekonomskih poremećaja nastalih u 2008. godini i kasnije. U tom smislu, u 2010. godini znatno veći značaj dobija Eurostat kao statističko tijelo Europske komisije.

U Ministarstvu financija fiskalna se statistika temelji na međunarodnim metodologijama – metodologiji statistike javnih financija Međunarodnoga monetarnog fonda GFS 2001 i europskoj statističkoj metodologiji ESA 95.

Metodologija GFS 2001 primjenjuje se za statističko izvještavanje već u dugogodišnjem trajanju (odnosno još ranije prethodna metodologija GFS 1986). Zahtjevi metodologije ispunjeni su u znatnoj mjeri iako još ne u potpunosti, što je uvjetovano raspoloživošću izvornih podataka.

Proces uvođenja metodologije ESA 95 u Ministarstvu financija započeo je 2005. godine, u sklopu procesa pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Razvoj se odvija u suradnji s Državnim zavodom za statistiku i Hrvatskom narodnom bankom, u skladu s potpisanim Sporazumom o suradnji na području statistike nacionalnih računa i s njom povezanih statistika, kojim su utvrđene i nadležnosti za određene statistike.

Prema Sporazumu o suradnji, Ministarstvo financija je, uz ostalo, nadležno za sudjelovanje u izradi nefinancijskih nacionalnih računa opće države zajedno s DZS-om, za izradu Fiskalnog izvješća uz suradnju DZS-a i HNB-a, za izradu transmisijske tablice tromjesečnog izvješća o dugu prema kriteriju iz Maastrichta itd. a također su utvrđene i njegove obveze u dostavi izvornih podataka za potrebe DZS-a i HNB-a.

U proteklom razdoblju postignuti su značajni rezultati u smislu usvajanja metodologije, usuglašavanja i izrade jedinstvenih klasifikacija, osiguravanja izvora podataka i same izrade statistika. Izrađen je dio nacionalnih računa (u različitoj duljini vremenskih serija) i ispunjen dio obveza dostave preliminarnih transmisijskih tablica Eurostatu (HNB i DZS), dok Ministarstvo financija od 2006. godine izrađuje i dostavlja Fiskalno izvješće koristeći metodologiju ESA 95 (u 2005. godini također je podneseno ali s podacima po metodologiji GFS 2001). Zbog nepostojanja podataka nacionalnih računa za potrebnu vremensku seriju, Fiskalno izvješće dosad je temeljeno isključivo na administrativnim podacima raspoloživim u Ministarstvu

financija. Nadalje, još nije bila moguća primjena zahtjeva metodologije ESA 95 u cjelini (na primjer obračunskog načela). Temeljem daljnjeg razvoja nacionalnih računa, koji je u tijeku, predviđena je revizija i usklađivanje Fiskalnog izvješća s tim računima (uz također međusobno usklađivanje nefinancijskih i financijskih računa), u skladu sa zahtjevima Eurostata. Povijesni dio Fiskalnog izvješća tada bi se temeljio na podacima nacionalnih računa.

Radi realizacije ove i drugih preostalih zadaća u sklopu prilagodbe zahtjevima europske statistike, Ministarstvo financija u 2011. godini nastavit će s dosadašnjim aktivnostima u suradnji s DZS-om i HNB-om, i to prije svega na dovršenju rada ujednačavanja klasifikacija, zatim analizi i prilagođavanju raspoloživih administrativnih izvora podataka zahtjevima metodologije, kao i s radom na kompilaciji podataka nefinancijskih računa s DZS-om.

1.1.3. Jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru

U idućem razdoblju Ministarstvo financija, Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole nastavit će s razvojem sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, što uključuje razvoj metodologije i standarda rada u području sustava unutarnjih financijskih kontrola, unaprjeđenje kvalitete izobrazbe unutarnjih revizora i osoba zaduženih za financijsko upravljanje i kontrole, te praćenje kvalitete sustava unutarnjih financijskih kontrola.

Razvoj metodologije i standarda rada u području sustava unutarnjih financijskih kontrola obuhvatit će izradu Smjernica o upravljačkoj odgovornosti, Smjernica za razvoj računovodstva troškova i upravljačkog računovodstva te Pravilnika za izradu Izjave o fiskalnoj odgovornosti koju će čelnici korisnika proračuna svake godine dostavljati Ministarstvu financija.

Unaprjeđenje kvalitete izobrazbe unutarnjih revizora i osoba zaduženih za financijsko upravljanje i kontrole obuhvatit će izobrazbu unutarnjih revizora koja će im omogućiti obavljanje poslova u skladu s međunarodnim standardima i najboljom praksom, seminare i radionice za unutarnje revizore u cilju daljnjeg usavršavanja njihovih znanja i vještina te izobrazbu osoba uključenih u financijsko upravljanje i kontrole kako bi se sustav financijskog upravljanja i kontrola razvijao sukladno Strategiji razvoja PIFC-a 2009.-2011.

Praćenje kvalitete sustava unutarnjih financijskih kontrola provodit će se putem periodičnih izvješća o sustavu unutarnjih financijskih kontrola za Vijeće PIFC-a i putem Objedinjenog godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih financijskih kontrola za Vladu RH o stanju u razvoju ovog sustava.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 1.1. Učinkovito upravljanje javnim financijama

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.1.1. Unapređenje proračunskih procesa i sustava za upravljanje financijama proračunskih korisnika	1.1.1.1. Revidiranje postojećih programa Državnog proračuna	Revidiranje programa Državnog proračuna postići će se smanjenjem i/ili grupiranjem postojećih programa	Broj	341	MFIN	185	175	170
	1.1.1.2. Informacijski sustav praćenja i izvještavanja o provedbi programa državnog proračuna	Praćenjem provedbe programa osigurati će se efikasnije upravljanje proračunskim sredstvima i razviti sustav odgovornosti za postignute rezultate	%	0	MFIN	30	60	100
	1.1.1.3. Povećanje broja uključenih tijela u jedinstveni informacijski sustav financijskog upravljanja (FMIS)	Uključivanjem pojedinačnih tijela državne uprave u jedinstveni sustav doprinosi se efikasnijem upravljanju proračunskim sredstvima	Broj	3	MFIN	6 - 9	12	30
1.1.2. Daljnji razvoj makroekonomske statistike	1.1.2.1. Opća ocjena Eurostata i Europske komisije o stupnju usklađenosti statistika s metodološkim zahtjevima i drugim zahtjevima Eurostata za kvalitetu i pravovremenost podataka	Opća ocjena kao najčešća vrijednost ili po mogućnosti prosjek ocjena danih od strane Eurostata i Europske komisije na raznim razinama razrade (prilikom podnošenja podataka, izvještavanja o usklađenosti, ekspertnih posjeta, Izvješća o napretku i sl.) da je postignuta usklađenost s metodološkim zahtjevima i drugim zahtjevima za kvalitetu i pravovremenost podataka potvrditi će da Republika Hrvatska ima makroekonomsku statistiku kakva se zahtijeva od zemalja članica Europske unije.	stupanj ili opisno	(zasad se ne raspolaže ocjenama za sve sastavnice)	Eurostat i Europska komisija	bez ocjena "nije usklađeno" za pojedine sastavnice	bez ocjena "nije usklađeno" za pojedine sastavnice	bez ocjena "nije usklađeno" za pojedine sastavnice

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.1.3. Jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru	1.1.3.1. Izrađene smjernice o upravljačkoj odgovornosti	Izradom Smjernica o upravljačkoj odgovornosti detaljnije će se obrazložiti uloge i odgovornosti pojedinih sudionika u financijskom upravljanju	broj	0	SHJ	1	ažurirani dokument	ažurirani dokument
	1.1.3.2. Izrađene smjernice za razvoj računovodstva troškova i upravljačkog računovodstva	Smjernice će omogućiti korisnicima proračuna da razviju vlastite računovodstvene sustave	broj	0	SHJ	1	ažurirani dokument	ažurirani dokument
	1.1.3.3. Izrađena uputa za izradu Izjave o stanju sustava unutarnjih financijskih kontrola	Upute će pomoći korisnicima proračuna da nakon obavljene samoprocjene sustava čelnici korisnika proračuna mogu će potpisanu Izjavu dostaviti ministarstvu financija	broj	0	SHJ	1	ažurirani dokument	ažurirani dokument
	1.1.3.4.. Broj održanih seminara i radionica za unutarnje revizore	Seminari i radionice će unutarnjim revizorima omogućiti daljnje usavršavanje znanja i vještina potrebnih za obavljanje unutarnje revizije	broj	5	SHJ	5	5	5

Stabilnost javnih financija osigurava se prikupljanjem prihoda pravednom i jedinstvenom primjenom zakona. Potrebno je osigurati da obveze plaćanja poreza i drugih davanja poštuju sve pravne i fizičke osobe sukladno zakonima, uz što manji trošak i za obveznike i za državu. Tako prikupljeni prihodi omogućuju financiranje javnih usluga koje država pruža svojim građanima i subjektima u gospodarstvu. Najvažniju ulogu u prikupljanju fiskalnih prihoda imaju Porezna i Carinska uprava. Kako bi se povećala efikasnost prikupljanja fiskalnih prihoda potrebno je kontinuirano unapređivati sustav kako bi porezni obveznici lakše ostvarivali svoja prava i ispunjavali svoje obveze. Aktivnostima Porezne i Carinske uprave osigurava se adekvatan priljev sredstava u državni proračun, osigurava dosljedna i ujednačena primjena propisa koji doprinose zaštiti i sigurnosti poreznih obveznika.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

1.2.1. Poboljšanje kvalitete pružanja usluga poreznim obveznicima

Elektroničke usluge Porezne uprave - ePorezna namijenjene su svim poreznim obveznicima u Republici Hrvatskoj. Elektroničke usluge omogućuju elektroničku komunikaciju s obveznicima korištenjem Interneta kao komunikacijske infrastrukture. U sklopu elektroničkih usluga odvija se sigurna razmjena elektroničkih dokumenata između poreznog obveznika i Porezne uprave. Prednosti upotrebe elektroničkih usluga su višestruke: ušteda vremena (nema potrebe fizičkog odlaska u ispostave), mogućnost komunikacije sa Poreznom upravom (24 sata dnevno, 365 dana godišnje), transparentno poslovanje sa tijelima državne uprave te mogućnost korištenja posrednika i za elektroničko poslovanje.

U sklopu elektroničkih usluga Porezne uprave - ePorezna trenutno su dostupne sljedeće elektroničke usluge: PKK (porezno knjigovodstvena kartica koja omogućuje uvid u Poreznu knjigovodstvenu karticu poreznog obveznika), Obrazac PDV (podnošenje mjesečnog ili tromjesečnog PDV obrasca), Obrazac PDV-K (podnošenje obrasca PDV-K – konačni obračun PDV-a), Obrazac PD (podnošenje obrasca PD – porez na dobit), Obrazac SR (podnošenje obrasca SR - obračun spomeničke rente), Obrazac TZ (podnošenje obrasca TZ - obračun turističke zajednice), Obrazac ID (podnošenje ID obrasca).

Kako bi se olakšalo, pojednostavilo i ubrzalo ispunjavanje obveza poreznih obveznika prema Poreznoj upravi internet stranica Porezne uprave će se redizajnirati čime će se omogućiti jednostavan i brz pristup svim potrebnim podacima. Mrežna infrastruktura Porezne uprave podići će se na vrlo visoku razinu već tijekom 2010. godine i to će omogućiti da usluge Porezne uprave budu dostupne najširem krugu korisnika.

U narednom trogodišnjem razdoblju unaprijedit će se Kontakt centar tako da će porezni obveznik moći ostvariti kontakt sa savjetnicima za pojedinu vrstu poreza. Uz jačanje internet usluga nastaviti će se i s pružanjem informacija poreznim obveznicima u pisanom obliku i u obliku brošura koje će se besplatno dijeliti u prostorijama Porezne uprave i na drugi prikladan način.

U narednom razdoblju proširit će se internetske usluge što uključuje:

- Uspostavu sustava ePPPO (dostava podatka o porezno priznatima premijama osiguranja, servis za poslodavce i osiguravatelj),
- Uspostavu sustava eID-1 (prihvat podatka iz ID-1 obrasca putem interneta)
- Uspostavu sustava eIP (prihvat podatka iz IP obrasca putem interneta)
- Uspostavu sustava eIDD(prihvat podatka iz IDD obrasca putem interneta).

1.2.2. Pojednostavljenje poreznih i carinskih postupaka

U provedbi reforme državne uprave, a time i modernizacije Porezne uprave naglasak je stavljen na informatizaciju državne uprave u cijelosti, koja bi rezultirala stvaranjem umrežene državne uprave. Kroz umreženu državnu upravu informacije potrebne za pravovremenu provedbu upravnih, poreznih i kaznenih postupaka, razmjenjivale bi se postavljenim informatičkim kanalima. Glavnu zapreku informatizaciji državne uprave predstavljalo je nepostojanje jedinstvenog identifikatora za upis osoba u službene evidencije. U tom dijelu kao odgovor rješavanju uočenog problema zaživjela je ideja OIB-a kao jedinstvenog identifikatora za upis osoba u službene evidencije.

Normativne pripreme izvršene su tijekom 2008. godine, dok je 2009. godinu obilježila dodjela OIB-a svim obveznicima broja te upis OIB-a u sve službene evidencije o osobama i o imovini.

Kroz stvorene preduvjete jedinstvenog upisa svih osoba putem OIB-a, uspostavljat će se daljnji sustav umrežavanja. Umrežavanjem podataka olakšat će se postupci koje građani vode pred tijelima javne vlasti s obzirom da će se podaci potrebni za ostvarivanje prava razmjenjivati informatičkim putem. Nadalje umrežavanjem podataka omogućit će se praćenje vrijednosti imovine i ostvarenih primitaka radi praćenja prijavljivanja stvarno ostvarenih primitaka čime OIB i umrežena uprava postaju najznačajniji instrument u borbi protiv korupcije te uspostavi pravednog poreznog sustava.

Kroz stvaranje umrežene uprave na temelju informatičke razmjene podataka stvorit će se sustav objava signala o nabavkama imovine koju ne prate prikazani ostvareni primici. Na temelju tako dobivenih signala odabrat će se porezni obveznici kod kojih je potrebno provesti porezni postupak uključujući i postupak poreznog nadzora radi procjene realno ostvarenih primitaka, a time i iskazivanja prave porezne osnovice. Navedeni postupci osigurat će provedbu načela pravednosti u postupku oporezivanja.

Porezna uprava nastavit će već započete projekte na području poreznog nadzora kojima je cilj:

- ujednačavanje postupanja na razini cijele Porezne uprave,
- objektivni odabir poreznih obveznika za nadzor,
- veća učinkovitost nadzora onih poreznih obveznika koji predstavljaju najveći rizik na temelju provedene „analize rizika“
- uvođenje i primjena računalnih alata za elektronički nadzor

- kvalitetnije praćenje rezultata poreznog nadzora u aplikacijama Informacijskog sustava Porezne uprave.

Uz primjenu „analize rizika“ u poreznom postupku koji rezultira objektivnim odabirom poreznih obveznika za nadzor provođenje nadzora osuvremenit će se primjenom računalnog alata (ACL, SESAM, IDEA). „Elektroničkim nadzorom“ (e-audit) postupak nadzora će biti brži, i učinkovitiji.

Postupcima određivanja i dodjeljivanja OIB-a te vođenjem Evidencije o OIB-u u Poreznoj upravi stvorena je baza podataka o osobnim identifikacijskim brojevima koja se putem informatičke razmjene podataka iz različitih službenih evidencija u realnom vremenu ažurira s podacima o osobama.

Nadalje, povezanošću Porezne uprave s nositeljima imovinskih evidencija, omogućit će se dobivanje podataka o imovini upisanoj u nadležne evidencije i to na temelju informatičke razmjene podataka. Imovina koja je ključni pokazatelj realnosti ispunjavanja i prijavljivanja poreznih obveza, prava na socijalna davanja te signal mogućih koruptivnih djela, kroz informatičku razmjenu podataka putem sustava OIB-a u Poreznoj upravi postaje poznat i dohvatljiv podatak.

Automatsko ažuriranje podataka o osobama omogućit će i značajne pomake u provedbi poreznih postupaka. Bilježenjem nastalih promjena (primjerice: promjena prezimena, adresa prebivališta, saznanja o nastupu smrti) omogućit će se nastavno pokretanje poreznih postupaka bez potrebe „ručnog rada“ službenika Porezne uprave. Nadalje, pravovremenim evidentiranjem podataka o imovni poreznih obveznika omogućit će se ispitivanje realnosti prijavljenih prihoda i primitaka te time utvrđenih poreznih obveza, a što će dugoročno jačati povjerenje u pravedan porezni sustav.

U narednom razdoblju radit će se i na pojednostavljenju poreznih postupaka i to prvenstveno onih koje koristi veliki broj poreznih obveznika. Podnošenje godišnje prijave poreza na dohodak je jedan od tih postupaka koji će primjenom modernih tehnologija i umrežavanjem tijela državne uprave uz korištenje OIB-a kao poreznog broja biti znatno pojednostavljen. Razne priloge uz obrazac prijave kojima porezni obveznik dokazuje svoje pravo na neku olakšicu u moderniziranom poreznom postupku neće morati podnositi ukoliko takve dokumente može pribaviti Porezna uprava automatskom razmjenom podataka s drugim tijelima. Obzirom da godišnju prijavu podnosi veliki broj obveznika, (preko 1,1 milijun za 2009. godinu), pojednostavljenje će donijeti znatne uštede, kako za porezne obveznike, tako i za Poreznu upravu.

Nadzor velikih poreznih obveznika kao najznačajniji dio ukupne nadzorne funkcije Porezne uprave administrativno je pojačan na način da su prema novoj Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija organizirane posebne ustrojstvene jedinice u velikim područnim uredima koje se bave samo nadzorom velikih poreznih obveznika. Tako je u Područnom uredu Zagreb formiran Odjel za nadzor velikih poreznih obveznika a u Poreznoj upravi Split, Rijeka i Osijek formirani su Odsjeci za nadzor velikih poreznih obveznika.

S ciljem pojednostavljenja carinskih postupaka olakšat će se i ukupno carinsko poslovanje gospodarskim subjektima. Carinska uprava će, sukladno temeljnim načelima prave stečevine Europske unije i najboljom praksom carinsko - pravnog postupanja zemalja članica europskog carinskog područja, pouzdanim gospodarskim subjektima odobriti raznovrsna povlaštenja u carinskom postupku, odnosno pojednostaviti carinski postupak. To će omogućiti brži protok robe na graničnim prijelazima, odnosno graničnim carinskim ispostavama za one gospodarske subjekte koji ostvaruju navedena povlaštenja u carinskim postupcima, a poglavito u postupku provoza.

Carinska uprava omogućit će primjenu sustava ovlaštenog gospodarskog subjekta, koji pouzdanim gospodarskim subjektima osigurava brojne pogodnosti u obliku olakšica pri carinskim kontrolama vezanim za osiguranje i sigurnost i/ili pojednostavljenja predviđenih carinskim propisima. Pri tome valja uzeti u obzir i da primjena navedenog sustava kao općeg sustava koji pouzdanim gospodarskim subjektima jamči povlaštenu status kod primjene carinskih propisa u europskom okruženju podrazumijeva uspostavu jedinstvenog sustava elektronske razmjene podataka, informacija i općenito komunikacije između carinskih tijela država članica, kao i drugih uključenih subjekata.

Carinska uprava uspostavila je automatizirani sustav upravljanja rizicima početkom 2008. godine. Informatička potpora sustavu dostupna je na cjelokupnom području Republike Hrvatske. Primjenom ovog sustava smanjit će se broj carinskih intervencija, radi oslobađanja zakonite trgovine od nepotrebnih kontrola, te će se skratiti trajanje carinskih postupaka što će rezultirati smanjenjem troškova i na taj način pomoći konkurentnosti domaćeg gospodarstva.

Sustav upravljanja rizicima sastoji se od više dijelova: podsustava selektivnosti, podsustava ciljanog otkrivanja prijevara, podsustava baze znanja, podsustava za praćenja aktivnosti profila u realnom vremenu. Razvojem i primjenom podsustava selektivnosti omogućit će se odabir za pregled ili provjeru prijenosnog ili prijevoznog sredstva, robe i učesnika (fizičkih i pravnih osoba) u carinskom postupku izradom učinkovitih profila. Razvojem podsustava ciljanog otkrivanja prijevara omogućit će se lakše prihvaćanje i obrada obavještajnih podataka te njihovo formaliziranje i analiza. . U sustavu za upravljanje rizicima postojeći profili rizika djeluju u segmentu obrade jedinstvene carinske deklaracije. U slijedećem trogodišnjem razdoblju potrebno je izraditi određeni broj profila koji će obuhvatiti sve glavne kategorije carinskog poslovanja, uključujući i one temeljene na obradi obavještajnih podataka.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 1.2. Pravedno i učinkovito prikupljanje fiskalnih prihoda

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.2.1 Jačanje usluge poreznim obveznicima	1.2.1.1. Povećanje broja podnesenih poreznih prijava pravnih osoba putem ePOREZNE	Izmjenama zakona i unaprjeđenjem komunikacije s poreznim obveznicima utjecati će se na postotak prijava podnesenih elektroničkim putem	%	3% (podatak za 2009. godinu)	Podatak iz ISPU	10	30	80
1.2.2. Pojednostavljenje poreznih postupaka	1.2.2.1. Povećan broj obveznika koji plaćaju poreze i doprinose na vrijeme i u ispravnim iznosima	Povećanje stope naplate poreza temeljeno na međunarodno prihvaćenoj metodi za procjenu poreznog jaza	%	89% (podaci za 2008. godinu)	Deloitte: Projekt uspostave ključnih pokazatelja uspjeha u okviru RAMP-a	92	93	94
	1.2.2.2. Povećanje novoutvrđenih iznosa poreza u postupku nadzora po inspektoru	Primjenom elektroničkih alata povećati će se učinkovitost inspektora u nadzoru velikih poreznih obveznika, (eAudit)	€	455.238	Podaci is ISPU	-	-	500.000
	1.2.2.3. Broj i vrsta izrađenih profila za sustav upravljanja rizicima (proračunski i sigurnosni/zaštitni)	Izrada učinkovitih profila kao podloge za provjere (osoba, prijevoznih sredstava, robe i tvrtki)	Broj	150	MF-CU	200	250	300
	1.2.2.4. Distribucija JCD po razinama provjere (bez provjere, provjera dokumenata, provjera dokumenata, prijevoznog ili prijenosnog sredstva i robe)	Distribucija JCD po razinama provjere kao pomoćno sredstvo upravljanja poslovnim procesom u ustrojstvenim jedinicama	%	81% zelena 13% žuta 6% crvena	MF-CU	80% zelena 14% žuta 6% crvena	79% zelena 15% žuta 6% crvena	78% zelena 16% žuta 6% crvena

Pretpristupni programi Europske unije namijenjeni su zemljama kandidatkinjama, pa tako i Republici Hrvatskoj, radi pripreme za korištenje Kohezijskog i strukturnih fondova Europske unije. Strukturni instrumenti Kohezijske politike čine okvirno trećinu proračunskih sredstava Europske unije, a obuhvaćaju područja nadležnosti gotovo svih resornih tijela Vlade Republike Hrvatske (prometna, okolišna, energetska i druga infrastruktura, poduzetništvo, obrazovanje i zapošljavanje...). Predviđena financijska alokacija iz fondova Kohezijske politike za Republiku Hrvatsku za 2012. i 2013. godinu je 2,205 mlrd eura (za 2012. 916,00 mil eura i 2013. 1,29 mlrd eura)

Nakon prve generacije decentraliziranih pretpristupnih programa CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD, uveden je novi jedinstveni instrument pretpristupne pomoći - IPA koji zamjenjuje dosadašnje programe u financijskoj perspektivi 2007.- 2013. Sredstva IPA-e, kao i prethodnih pretpristupnih programa, namijenjena su financiranju projekata u području jačanja državnih institucija, prekogranične suradnje, regionalnog razvoja koji obuhvaća zaštitu okoliša, transport i regionalnu konkurentnost, upravljanja ljudskim potencijalima te razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Da bi kvalitetno koristila pretpristupne programe, Republika Hrvatska uspostavila je strukturu institucija zaduženih za njihovo upravljanje i provedbu te razvila sustav kontrola i procedura za kvalitetno i učinkovito financijsko upravljanje dodijeljenim sredstvima. Institucije uključene u upravljanje programima CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD odobrenje za rad od Europske komisije dobile su 2006. godine, institucije uključene u upravljanje komponentama IPA-e za jačanje državne uprave, prekograničnu suradnju, regionalni razvoj i upravljanje ljudskim potencijalima odobrenje su dobile 2008. godine, a institucije uključene u upravljanje komponentom za poljoprivredu i ruralni razvoj odobrenje su dobile 2009. godine za mjeru 101 „Ulaganje u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice“ i mjeru 103 „Ulaganje u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice“. Zahtjev za akreditaciju mjere 301 „Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture“, 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“, 501 „Tehnička pomoć“ i 202/1 „Stjecanje vještina, animiranje stanovnika LAG (lokalne akcijske grupe) teritorija“ upućen je Europskoj komisiji u svibnju 2010. godine, dok se zahtjev za akreditaciju mjere 202/2 „Priprema i provedba lokanih strategija ruralnog razvoja“ planira uputiti Europskoj komisiji do kraja 2010. godine. Također, do kraja 2010. i u 2011. planira se završetak procesa dobivanja dozvole za rad u sustavu bez prethodnih kontrola od strane Delegacije Europske unije.

Za provedbu Kohezijskog i strukturnih fondova određen je institucionalni okvir kojim su obuhvaćene institucije s dobivenom dozvolom za rad u programu IPA. Izrađena je Strategija institucionalnog razvoja i jačanja kapaciteta i strategije organizacijskog razvoja za svaku instituciju predviđenu za rad s budućim EU fondovima. U strategijama organizacijskog razvoja dan je detaljan prikaz sadašnjeg stanja i prijelaza na provedbu budućih EU fondova, uključujući procjenu potrebnih zaposlenika i edukacija do 2013. temeljene na procjenama rada i poslova koji nas očekuju u budućem razdoblju. Ove strategije su i jedan od zahtjeva Komisije u poglavlju 22 Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata. Tijekom 2011. godine planira se, po odobrenju strategija, provesti procjena usklađenosti svih

institucija koja će sudjelovati u provedbi Kohezijskog i strukturnih fondova sa zahtjevima EK.

Napravljen je popis projektnih prijedloga za korištenje Kohezijskog i strukturnih fondova te je u tijeku identificiranje i analiza predloženih projekata iz pojedinih resora. U narednom razdoblju nastavit će se aktivnosti vezane za doradu i usavršavanje projektnih prijedloga kako bi se maksimalno iskoristila dodijeljena sredstava.

Vlada Republike Hrvatske je 19. veljače 2010. godine donijela Odluku o aktivnostima koje ministarstva i ostale institucije uključene u provedbu IPA programa trebaju poduzeti do kraja 2010. godine s ciljem dobivanja dozvole za rad sustava upravljanja pretprijetnim programima EU bez prethodne (ex-ante) kontrole od strane Delegacije Europske unije. Do kraja 2010. donijet će se Odluka o aktivnostima koje ministarstva i ostale institucije uključene u buduću provedbu Kohezijskog i strukturnih fondova trebaju poduzeti do kraja 2011. kako bi dobile dozvolu za rad.

Također, važno je i ulaganje dodatnih napora u daljnje osposobljavanje i uključivanje novih kadrova. Razvijeni su sveobuhvatni programi edukacije iz područja pripreme, financijskog upravljanja i kontrole te nadgledanja projekata koji su već u provedbi za zaposlenike institucija trenutno uključenih u pretprijetne programe EU. Programi edukacije s vremenom će biti dostupni i ostalim korisnicima izvan državne uprave. Ministarstvo financija je tijekom 2010. godine razvilo trening module iz područja financijskog upravljanja i kontrole sredstava koja se koriste iz fondova Europske unije te održalo prva predavanja za buduće predavače.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

1.3.1. Uspostavljanje sustava i dobivanje odobrenja za rad svih institucija predviđenih u provedbi IPA i budućih fondova Europske unije

Pretprijetnim programima zasad se upravlja decentralizirano, odnosno uz prethodnu kontrolu Delegacije Europske unije. Da bi se uspostavio tzv. prošireni decentralizirani sustav upravljanja pretprijetnim programima, odnosno omogućilo samostalno donošenje odluka o provedbi projekata (bez kontrole Delegacije Europske unije), potrebno je:

- ojačati kontrolno okruženje u svim institucijama, posebno u dijelu sustava unutarnjih kontrola, unutarnje revizije i vanjske revizije,
- osigurati odgovarajući broj i stručnost zaposlenika, posebno u dijelu pripreme natječajne dokumentacije, provedbe natječaja, ugovaranja i praćenja provedbe,
- nakon provedene samoprocjene institucija o spremnosti samostalnog upravljanja projektima te otklanjanja uočenih nedostataka, zatražiti akreditaciju institucija u provedbi IPA-e i budućih fondova Europske unije.

1.3.2. Kvalitetna priprema projekata u iznosu iznad dodijeljenih alokacija

Da bi se maksimalno iskoristila dodijeljena financijska sredstva, potrebno je osigurati više kvalitetno pripremljenih projekata, između kojih bi se onda izabrali najbolji. Stoga je potrebno kontinuirano podizati svijest ljudi i informirati javnost o mogućnostima korištenja sredstava programa Europske unije, uspostaviti bazu

projektnih prijedloga te zaposliti odgovarajući broj ljudi u institucijama zaduženima za upravljanje i provedbu projekata i omogućiti njihovu kontinuiranu edukaciju, osobito u području sposobnosti odabira najkvalitetnijih projekata.

1.3.3. Učinkovita implementacija projekata i kvalitetno financijsko upravljanje

Da bi provedba projekata bila učinkovita, a upravljanje dodijeljenim financijskim sredstvima kvalitetno, potrebno je:

- da institucije zadužene za provedbu projekata i financijsko upravljanje pripreme kvalitetnu natječajnu dokumentaciju, da ispunjavaju sve potrebne preduvjete prije početka procesa nabave odobrenih projekata, da poštuju rokove u procesu nabave, ugovaranja i plaćanja i opće rokove vezane uz provedbu financijskih sporazuma, te da pravodobno povlače sredstava od Europske komisije,
- osigurati odgovarajuće djelovanje sustava upravljanja nepravilnostima,
- osigurati odgovarajuće funkcioniranje unutarnje i vanjske revizije,
- kvalitetno i redovito izvješćivati o nadzoru provedbe projekata te ocijeniti učinak, uzimajući u obzir preporuke ocjenjivača u daljnjoj provedbi.

1.3.4. Priprema programskih dokumenata za korištenje budućih sredstava Europske unije

Tijekom 2010. dovršen je proces programiranja preostalih alokacija (2010.-2011.) IPA programa za komponente III Regionalni razvoj i IV. Razvoj ljudskih potencijala. Oslanjajući se na postojeće IPA operativne programe, napravljen je prvi nacrt operativnih programa za korištenje sredstava Kohezijskog i strukturnih fondova, kao i krovni programski dokument: Nacionalni strateški referentni okvir, kao temelj za korištenje tih sredstava do kraja aktualne financijske perspektive EU (2007. - 2013. godine). Tijekom 2011. potrebno je dovršiti operativne programe za korištenje sredstava Kohezijskog i strukturnih fondova.

1.3.5. Sustavna i koordinirana edukacija o korištenju sredstava Europske unije

Potrebno je nastaviti edukaciju različitih ciljanih skupina u sustavu fondova Europske unije te osigurati da edukacijom budu obuhvaćena sva područja ključna za uspješno korištenje sredstava Europske unije. Nekoliko je tijela bitnih u planiranju i pružanju edukacije, pa se u tom dijelu, a radi boljeg učinka, nameće potreba koordinacije.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 1.3. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.3.1. Uspostavljanje i dobivanje odobrenja za rad svih institucija predviđenih u provedbi IPA-e i budućih fondova Europske	1.3.1.1. Broj operativnih struktura koje su dobile nacionalnu akreditaciju za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Dodijeljena nacionalna akreditacija neophodna je za traženje dozvole od Europske unije za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Broj Operativnih struktura	5	MFIN	6	6	6
	1.3.1.2. Broj operativnih struktura koje su dobile prijenos ovlasti od Europske komisije za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Odlukom o prijenosu ovlasti od strane Europske komisije institucije dobivaju dozvolu za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Broj Operativnih struktura	0	MFIN	6	6	6
	1.3.1.3. Broj operativnih struktura koje su dobile pozitivnu ocjenu u procesu procjene usklađenosti za upravljanje budućim fondovima Europske unije	Pozitivna ocjena usklađenosti neophodna je za upravljanje budućim fondovima Europske unije	Broj Operativnih struktura	0	MFIN	5	5	5
	1.3.1.4. Broj operativnih struktura koje su dobile dozvolu od Europske komisije za upravljanje budućim fondovima Europske unije	Odluka Europske komisije o prijenosu ovlasti od strane Europske komisije institucije dobivaju dozvolu za rad	Broj Operativnih struktura	0	MFIN	0	5	5
1.3.2. Priprema projekata u iznosu iznad dodijeljenih alokacija 2012 -2013	1.3.2.1. Iznos sredstava iz projektnih prijedloga u odnosu na dodijeljena sredstva za razdoblje 2012-2013	Priprema kvalitetnih projekata je neophodna kako bi se iskoristila dodijeljena sredstva iz fondova Europske unije, a pripremom projekata u iznosu iznad dodijeljenih sredstava pruža se mogućnost veće apsorpcije	%	n/a	MFIN / SDURF	80	130	130

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.3.3. Učinkovita implementacija projekata i kvalitetno financijsko upravljanje	1.3.3.1. Zapošljavanje adekvatnog broja ljudi u institucijama predviđenima u provedbi IPA i budućih fondova Europske unije	Dovoljan broj ljudi, tj. broj ljudi u skladu s analizom radne opterećenosti, neophodan je za učinkovitu provedbu projekata i kvalitetno financijsko upravljanje	Broj zaposlenika	665	MFIN	791	870	927
	1.3.3.2. Iznos ugovorenih u odnosu na dodijeljena IPA sredstava, tj. sredstva iz potpisanih financijskih sporazuma i odobrenih operativnih programa za razdoblje 2007-2011	Što veći iznos ugovorenih sredstava jedan je od pokazatelja uspješnog funkcioniranja sustava za upravljanje sredstvima iz fondova Europske unije	%	IPA I : 17,29%	MFIN / ostala tijela uključena u provedbu i upravljanje EU programima	43,00%	64,00%	82,00%
				IPA II : 8,33%		42,00%	63,00%	85,00%
				IPA III : 2,51%		55,31%	77,38%	100,00%
				IPA IV : 18,15%		54,70%	77,14%	100,00%
				IPA V : 0,00%		59,43%	79,52%	100,00%
	1.3.3.3. Iznos isplaćenih u odnosu na dodijeljena IPA sredstava za razdoblje 2007-2011	Što veći iznos isplaćenih sredstava jedan je od pokazatelja uspješnog funkcioniranja sustava za upravljanje sredstvima iz fondova Europske unije	%	IPA I : 8,54%	MFIN / ostala tijela uključena u provedbu i upravljanje EU programima	30,00%	50,00%	65,00%
				IPA II : 5,06%		50,00%	60,00%	75,00%
				IPA III : 0,43%		19,41%	55,31%	77,38%
				IPA IV : 4,06%		18,00%	54,70%	77,14%
				IPA V : 0,00%		21,66%	59,43%	79,52%
	1.3.3.4. Broj odobrenih Strategija organizacijskog razvoja od strane Europske komisije	Tijela uključena u provedbu pojedinih Operativnih programa, kao i ona s horizontalnim zadaćama, bila su dužna izraditi svoju Strategiju organizacijskog razvoja u kojoj su definirali trenutno stanje svoje osposobljenosti za upravljanje fondovima Europske unije i dali plan izgradnje punog kapaciteta do trenutka članstva u EU	Broj strategija	0	MFIN / SDURF	7	7	7

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.3.4. Priprema programskih dokumenata za korištenje budućih sredstava Europske unije	1.3.4.1. Odobren Nacionalni strateški referentni okvir 2012 - 2013 od strane Europske komisije	Nacionalni strateški referentni okvir je temelj za korištenje sredstava EU do kraja aktualne financijske perspektive EU (2007. - 2013.)	Broj NSRO-a	0	MFIN / SDURF	1	1	1
	1.3.4.2. Broj odobrenih operativnih programa za korištenje budućih fondova Europske unije od strane Europske komisije	Svaka Operativna struktura dužna je pripremiti Operativni program kojim definira prioritete i mjere prihvatljive za korištenje sredstava iz fondova Europske unije	Broj Operativnih programa	0	MFIN / SDURF	5	5	5
1.3.5. Sustavna i koordinirana edukacija o korištenju sredstava Europske unije, tijela uključenih u sustav upravljanja i ostalih potencijalnih korisnika sredstava	1.3.5.1. Postotak novih zaposlenika u sustavu upravljanja programima Europske unije koji su prošli tzv. uvodni trening po zapošljavanju	Svi novi zaposlenici u sustavu upravljanja programima Europske unije trebaju proći uvodni trening u skladu s propisanim procedurama	%	n/a	MFIN	100	100	100
	1.3.5.2. Postotak zaposlenika, koji rade u sustavu upravljanja programima Europske unije duže od godinu dana, koji su bili u promatranom razdoblju na dodatnom usavršavanju i treninzima	Za svakog zaposlenika u sustavu upravljanja programima Europske unije se na početku godine priprema trening plan u skladu sa zaposlenikovim potrebama za dodatnim usavršavanjem	%	n/a	MFIN	75	75	75

Opći cilj 2. Optimalno ozračje za razvoj konkurentnoga gospodarstva

Prioriteti gospodarske politike jesu jačanje poduzetništva, smanjenje poreza, povećanje zaposlenosti i jačanje sustava socijalne sigurnosti te stavljanje većeg naglaska na ulogu znanosti i novih tehnologija u gospodarstvu.

Uz uklanjanje administrativnih i obrazovnih prepreka, ključni uvjet za razvoj konkurentnoga gospodarstva jest razvoj poduzetničke klime ondje gdje je riječ o složenom skupu različitih politika koje djeluju na područjima zaštite tržišnog natjecanja, regionalnog razvoja i umrežavanja regionalnih razvojnih agencija, umrežavanja interesno povezanih klastera, poticanja inovacija i učinkovite primjene sustava intelektualnog vlasništva, razvoja poduzetničkih zona te integriranja inovacija, znanosti i tehnologija.

Brže uključivanje u multilateralne trgovinske i gospodarske integracije dodatno će potaknuti gospodarsku obnovu i rast. Osuvremenit će se promocija privlačenja stranih investicijskih ulaganja. Vlada Republike Hrvatske posebnim će mjerama poticati hrvatsko iseljništvo da ulaže u razvoj novih proizvodnji.

Vlada Republike Hrvatske predložit će zakonska rješenja za pojednostavnjenje administrativnih procedura i uklanjanje birokratskih prepreka kao smetnji bržem razvoju poduzetništva. Razradit će strategiju povezivanja malih, srednjih i velikih poduzeća radi povećanja učinkovitosti i međunarodne konkurentnosti hrvatskog poduzetništva. Vladin plan reforme državne uprave, pravosuđa, prostornog uređenja, katastra i zemljišnih knjiga također će biti u funkciji razvoja malog i srednjeg poduzetništva. Vlada Republike Hrvatske će malom i srednjem poduzetništvu dati posebnu ulogu u razvoju postojećih i budućih industrijskih zona i tehnoloških parkova kao jezgri razvoja naselja, gradova i regija. Mjere gospodarske politike trebaju osigurati potporu poduzetničkom razvoju proizvodnje u tim zonama u skladu s općom strategijom i prioritetima gospodarskog razvoja Republike Hrvatske.

Osim izravnih posljedica sive ekonomije, koje se uglavnom očituju kao gubitak poreznih prihoda i gubitak prihoda od naknada za koncesiju i drugih naknada, siva ekonomija iskrivljuje statističko-informacijski sustav gospodarstva, primjerice registriranoga turističkog prometa, stope registrirane nezaposlenosti i slično. Manji državni prihodi od potencijalnih imaju za posljedicu dodatno porezno opterećenje onoga dijela gospodarstva koji posluje u skladu s propisima, čime se povećavaju troškovi i smanjuje konkurentnost.

Posebni cilj 2.1. Jačanje konkurentnosti gospodarskih subjekata

Konkurentna sposobnost gospodarskih subjekata, uz poduzetničku infrastrukturu te razvijeno i fleksibilno tržište rada, jedan je od najvažnijih ciljeva u stvaranju optimalnog ozračja za razvoj visoko konkurentnoga gospodarstva.

Unapređenje proizvodnih procesa i tržišne konkurentnosti proizvoda povezano je s umrežavanjem proizvodnje i znanja, odnosno uvođenjem novih tehnologija i tehnoloških postupaka, s modernizacijom postojećih tehnologija i tehnoloških postupaka, razvojem novih proizvoda i proizvoda s višom dodanom vrijednosti, te učinkovitom primjenom sustava zaštite intelektualnog vlasništva. Razvoj poduzetničke infrastrukture kroz primjenu elektroničkog poslovanja omogućuje

najbolje korištenje suvremenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Razvoj i unapređenje elektroničkog poslovanja u širem smislu utječe na ostvarenje ušteda u poslovanju državne uprave i pravosuđa, te između gospodarstva i državnih subjekata. Konkurentnost se postiže i unapređenjem energetske učinkovitosti i ekološke zaštite proizvoda, kao i uvođenjem sustava upravljanja kvalitetom i upravljanja okolišem te dokazivanjem sukladnosti proizvoda prema hrvatskim, europskim i međunarodnim normama u institucijama čija se stručna i tehnička osposobljenost provjerava i potvrđuje u nezavisnom postupku akreditacija prema međunarodnim kriterijima.

Konkurentnost hrvatskoga energetskeg sustava zadovoljavajuća je zbog raznolike energetske strukture proizvodnje električne energije i relativno visokog udjela domaće proizvodnje prirodnog plina. Razvoj energijskog tržišta, otvorenost zemlje, podjela rizika pri investiranju, razvoj i tehnološki napredak te poticanje veće participacije domaće proizvodnje i usluga pri izgradnji i eksploataciji energetskih objekata, mehanizmi su za zadržavanje, ali i za podizanje konkurentnosti energetskeg sustava.

Vlada Republike Hrvatske odlučna je provoditi industrijsku politiku koja će se temeljiti na primjeni horizontalnih mjera, a napuštanju selektivnih koje podrazumijevaju državni intervencionizam i uplitanje države u gospodarske tokove. Da bi industrijska politika bila učinkovita i djelotvorna u cjelini, vodit će se računa o posebnostima svakoga industrijskog sektora, o njegovim značajkama i potrebama, osobito u odnosu na izazove i prilike s kojima se suočava u globalnom okruženju.

Temeljem konkurentnoga zakonodavnog okvira za poslovanje i investiranje u Republici Hrvatskoj, planira se ostvarenje daljnjih pozitivnih gospodarskih rezultata, pogotovo onih investicijskih, kako domaćih poduzetnika, tako i inozemnih investitora.

Jedan od ciljeva usmjerenih prema povećanju konkurentnosti je i stvaranje boljih uvjeta za međunarodni plasman hrvatskih proizvoda bržim uključivanjem u multilateralne trgovinske i gospodarske integracije, koje će dodatno potaknuti gospodarsku obnovu i rast. Mjerama gospodarske politike stimulirat će se izvoz i povećati konkurentnost hrvatskih proizvoda na svjetskim tržištima.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

2.1.1. Restrukturiranje i razvoj pojedinih grana industrije

Republika Hrvatska je odlučna provoditi industrijsku politiku koja će se temeljiti na primjeni horizontalnih mjera, a napuštanju selektivnih, koje podrazumijevaju državni intervencionizam i uplitanje države u gospodarske tokove, osim iznimno u slučajevima kada uklanjanje tržišnih neuspjeha (market failures) opravdava taj intervencionizam. Pritom, kako bi industrijska politika bila efikasna i djelotvorna u cjelini, vodit će se računa o posebnostima svakog industrijskog sektora, njegovim značajkama i potrebama, osobito u odnosu na izazove i prilike s kojima se suočava u globalnom okruženju. Mjere i instrumenti industrijske politike, odnosno njihova primjena i intenzitet stoga će biti u izravnoj ovisnosti od potreba pojedinih industrijskih sektora i kreirat će se na «tailor-made» načelima. Pritom je politika poticanja i podupiranja razvoja inovativnih proizvoda, procesa i postupaka, nezaobilazan i nezamjenjiv dio industrijske politike Republike Hrvatske.

Brojni sektori unutar prerađivačke industrije prolaze kroz intenzivan proces restrukturiranja. Sanacija i restrukturiranje pojedinih industrijskih grana provodi se zbog poteškoća i negativnih kretanja poslovanja grane, na koja ukazuju tipični pokazatelji kao što su gubitak tržišta, pad ukupnih prihoda, smanjenja indeksa proizvodnje u ukupnoj industriji, gubici u poslovanju i tako dalje.

U cilju provedbe Industrijske politike Republike Hrvatske u pripremi za članstvo u Europskoj Uniji Vlada Republike Hrvatske usvojila je strategije za pojedine sektore prerađivačke industrije.

Strategija novoga razvoja hrvatske tekstilne industrije usmjerava se više na kvalitativne prilagodbe dinamičnim tržišnim, tehnološko-tehničkim i organizacijskim promjenama, a manje na kvantitativni rast proizvodnje.

Sadržaj razvojne strategije određen je sljedećim razvojnim ciljevima:

- tržišno repozicioniranje sukladno mogućnostima i sposobnostima hrvatskih tekstilnih tvrtki,
- prijenos tehnologije i inovacija s ustrajanjem na većem udjelu vlastitih znanja,
- proizvodna specijalizacija s ulaskom u tržišne niše više kvalitete i cjenovnih razreda,
- okrupnjavanje tekstilnih tvrtki i njihovo mrežno povezivanje s nakanom postizanja veće pregovaračke sposobnosti,
- kadrovsko prilagođavanje novim tržišnim, tehnološkim i organizacijskim uvjetima poslovanja i razvoja.

Vodeći računa o objektivnim ograničenjima, hrvatska kemijska industrije, nije u stanju postići troškovnu konkurentsku prednost i stoga mora tražiti svoju priliku u postizanju konkurentnosti temeljene na diferencijaciji u ciljanim tržišnim nišama. Njezin budući razvitak ovisi o razvojnom restrukturiranju, usmjerenom na primjenu novih tehnologija, novih znanja i inovacija u proizvodnim procesima i proizvodima, ulaganju u ljudske resurse, razvoj vlastite robne marke, ulaganju u marketing i promociju.

2.1.2. Podrška razvoju malog gospodarstva

Stvaranje uvjeta za razvoj malog i srednjeg poduzetništva zahtijeva usklađenu državnu politiku kojom se obuhvaćaju aktivnosti različitih područja. Ključ razvitka poduzetničke klime je sustavna, koordinirana i dosljedna provedba gospodarske politike za poticanje poduzetništva.

Prema raspoloživim podacima Registra financijskih izvještaja FINA-e, u razdoblju siječanj-rujan 2009. malo poduzetništvo čini 97,7%, a srednje poduzetništvo 1,7% od ukupnog broja gospodarskih subjekata koji podnose financijske izvještaje. Za poslovnu 2009., isti izvor podataka iskazuje da malo i srednje poduzetništvo ima udio od 70,14% u ukupnoj zaposlenosti, 47,22% udjela u BDP-u i 40,39% u ukupnom izvozu.

Analiza sektora malog gospodarstva (trgovačka društva, obrti i zadruge) se provodi na makro i mikro razini, te po županijama (poduzetnički kapacitet). Rezultati poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske u prvih devet mjeseci 2009. godine, prema kriteriju veličine poduzetnika iz Zakona o računovodstvu (Naordne novine, br. 109/07), pokazuju da su mali, srednje veliki i veliki gospodarski subjekti poslovali relativno dobro, jer su ostvarili bruto dobit, iako je manja nego u istome razdoblju

2008. godine. Najbolje rezultate ostvarili su mali poduzetnici, koji su imali 10,1 milijardu kuna bruto dobiti ili 46,1% ukupne bruto dobiti poduzetnika Republike Hrvatske. Srednje veliki poduzetnici sa 3,1 milijardom kuna ostvarili su udio od 14,3% ukupne bruto dobiti gospodarstva. Smanjenje bruto dobiti u odnosu na isto razdoblje 2008. godine, iznosi za srednje velike 44,2%, a za male poduzetnike 28,3%.

Pokazatelji poslovanja malog gospodarstva u Republici Hrvatskoj u usporedbi s ostalim europskim zemljama ne pokazuju velika odstupanja i gotovo su identični s podacima u razvijenim zemljama Europe. Malo i srednje poduzetništvo čini 99,7% svih registriranih poduzetnika, 66,3% ukupno zaposlenih, 42% udjela u bruto domaćem proizvodu i 42,1% udjela u ukupnom izvozu.

Podaci o lokaciji gospodarske aktivnosti na županijskoj razini, mjereno u odnosu na registrirana poduzeća, pokazuje velike regionalne nejednakosti i koncentraciju malih i srednjih poduzeća u nekoliko velikih urbanih središta i njihovoj okolini. Gospodarska aktivnost je iz tog razloga u velikoj mjeri povezana s velikih urbanim središtima (Zagreb, Split, Rijeka) i područjima koja gravitiraju prema njima.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u okviru nadležnosti za poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva kroz projekte i mjere potiče gospodarske subjekte u primjeni novih tehnologija i prijenosu znanja (know-how), uvođenju međunarodnih standarda, marketinškim aktivnostima, stvaranju novih proizvoda, sudjelovanju na sajmovima i gospodarskim manifestacijama, te inovacijama i zaštiti intelektualnog i industrijskog vlasništva.

Posebne mjere i instrumenti namijenjeni su razvoju brzo rastućih djelatnosti, povećanju broja subjekata malog gospodarstva poticanjem poduzetništva žena, mladih, početnika i invalida te potporama za poduzetništvo u kulturnim industrijama.

Klasteri višestruko podržavaju poduzetništvo, kako kroz stvaranje kritične mase iskustva, fleksibilnost, horizontalno i vertikalno povezivanje, tako i kroz olakšavanje izlaska na inozemna tržišta jer predstavljaju izvrsnu zamjenu za nedostatak veličine svakog pojedinačnog člana klastera. Postojeće aktivnosti u poticanju i olakšavanju organizacije klastera potrebno je jačati i na njima ustrajati. Do sada je stvaranje klastera dobilo podršku u sljedećim industrijama: drvna industrija, kožna i obuća, tiskarstvo, graditeljstvo, ICT; turizam i ugostiteljstvo, brodogradnja, proizvodnja medicinske opreme, proizvodnja komunalne opreme, prehrambena industrija i metalurška industrija. Dosadašnja iskustva postojećih hrvatskih klastera pokazala su da male i srednje tvrtke prije svega pokazuju zanimanje za usluge marketinga, promocije izvoza, obrazovanja i stručnog usavršavanja, primjenjenog istraživanja i razvoja, zajedničkih ustanova ili zajedničko korištenje usluga - ispitni laboratoriji, informiranja o javnim nabavama, zajedničke nabave, kooperacijskih projekata te kadrova.

Zadružno poduzetništvo obuhvaća niz aktivnosti na poticanju razvoja takvog oblika poslovanja malih gospodarskih subjekata, pri čemu se potiče poduzetnički pristup i u razvoju socijalnog poduzetništva, odnosno takozvani kapilarni pristup razvoju gospodarskih djelatnosti na razini regionalnih i lokalnih zajednica.

2.1.3. Visoko razvijeno gospodarstvo na otocima i u priobalju

Temeljem članka 26. Zakona o otocima (Narodne novine, br. 34/99, 149/99, 32/02 i 33/06), donesena je 2006. godine Uredba o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta (Narodne novine, br. 77/06 i 66/07) sukladno kojoj se provodi mjera, kojom se nastoji utjecati na razvoj otočnog gospodarstva. Od tada do danas raspisana su 4 javna poziva za dodjelu potpora na koje se kumulativno javilo 825 poslodavaca koji su zadovoljili uvjete i kriterije natječaja te su ostvarili potpore za ukupno 13.690 djelatnika.

U cilju omogućavanja razvoja gospodarstva potiče se osnivanje i izgradnja poduzetničkih, poslovnih i gospodarskih zona u kojima otočno i priobalno stanovništvo ima mogućnost zaposlenja te razvijanja poduzetničkog duha i tradicionalnih djelatnosti.

Dodjelom potpora otočnim poslodavcima, koji imaju sjedište tvrtke ili obrta na otoku, omogućava se stvaranje pozitivne klime za očuvanje kao i otvaranje novih radnih mjesta i zapošljavanje domicilnog stanovništva.

U cilju poticanja razvoja, te zaštite, promocije i podizanja kvalitete izvorne, tradicionalne i ekološke proizvodnje uvedeno je označavanje proizvoda proizvedenih na otocima i u priobalju. Time se proizvodima s tih područja omogućuje prepoznatljivost i bolji plasman na tržištu, kao i njihova promocija na domaćem i stranom tržištu.

2.1.4. Provođenje inspekcijskih nadzora gospodarskih inspektora u području djelatnosti ugostiteljstva, turizma i trgovine.

Gospodarski inspektori obavljaju kontinuirano inspekcijske nadzore kod gospodarskih subjekata koji se bave djelatnostima ugostiteljstva, turizma i trgovine. Inspekcijski poslovi u ovim područjima nadzora obavljaju se sukladno operativnim godišnjim planovima rada, prateći značajnija događanja tijekom godine. Turistička sezona je razdoblje tijekom kojeg se obavljaju pojačani inspekcijski nadzori, osobito u onim područjima i djelatnostima u kojima su uočene češće nepravilnosti.

Pri planiranju i provođenju nadzora u narednom trogodišnjem razdoblju naglasak će se staviti na prioritetna područja nadzora u kojima rezultati iz prethodnih godina pokazuju učestalo kršenje odredbi zakona, kao i na kontrole legaliteta obavljanja djelatnosti ugostiteljstva, turizma i trgovine sa ciljem suzbijanja nezakonitog i neregistriranog obavljanja djelatnosti. U području nadzora djelatnosti trgovine prvenstveno se teži suzbijanju pojava nelegalnog obavljanja prodaje robe, naročito na raznim mjestima izvan prodavaonica, što je također i u cilju zaštite potrošača koji svoja prava mogu ostvariti jedino ako sklapaju ugovor s legalnim subjektima odnosno sudionicima u prometu roba.

U 2009. godini sveukupno su obavljena 79.880 inspekcijska nadzora u djelatnosti trgovine, ugostiteljstva i pružanja usluga u turizmu. U navedenim nadzorima su utvrđene 3.466 povrede propisa. Shodno tome, Državni inspektorat smatra da se treba nastaviti u smjeru jačanja kvalitete i sveobuhvatnosti kod obavljanja inspekcijskih nadzora kako bi se prisutnošću gospodarskih inspektora na tržištu

djelovalo na suzbijanje nezakonitog obavljanja djelatnosti ugostiteljstva, turizma i trgovine.

Uz postupanje sukladno operativnim godišnjim planovima rada, gospodarski inspektori postupaju i po prijavama i predstavkama građana, udruga, gospodarskih subjekata i drugih, ukoliko iste ukazuju na moguće kršenje propisa.

U narednom trogodišnjem nadzoru i dalje će se postupati po prijavama, kao sredstvom za detekciju mogućeg kršenja propisa u području trgovine, turizma i ugostiteljstva.

U 2009. godini gospodarski inspektori su obavili 5.556 nadzora po prijavama iz područja navedenih djelatnosti, a kako postupanje po istima sukladno gospodarskim trendovima raste iz godine u godinu planira se povećanje broja nadzora iniciranih po prijavama. Očekivani broj nadzora gospodarskih inspektora po prijavama u 2013. godini iznosio bi 6.430.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 2.1. Jačanje konkurentnosti gospodarskih subjekata

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
2.1.1. Restrukturiranje i razvoj pojedinih grana industrije	2.1.1.1. Povećanje indeksa industrijske proizvodnje	Kratkoročni pokazatelj poslovnog ciklusa kojim se mjere mjesečni rezultati industrijskog sektora	Indeks		DZS	2011./2010.= 103	2012./2011.= 104	2013./2012.= 105
	2.1.1.2. Povećanje pokrivenosti uvoza izvozom	Povećanje izvoza uz istovremeno smanjenje uvoza	%	2008. g.: 45,9*	DZS	50	53	55
2.1.2. Podrška razvoju malog gospodarstva	2.1.2.1. a. Broj i iznos traženih i dodijeljenih potpora b. Prosječni iznos potpore c. Broj potpora za konkurentnost i inovacije	Provedbom Operativnog plana potiče se rast i razvoj malog gospodarstva	Broj	0 - podnošenje zahtjeva za potpore je otvoreni javni poziv	MINGORP	3 000	3 000	3 000
	2.1.2.2. a. Broj i iznos traženih i dodijeljenih potpora b. Broj novoosnovanih gospodarskih subjekata u vlasništvu žena c. GEM istraživanje, TEA indeks	Povećanje broja subjekata malog gospodarstva i gospodarskih subjekata u vlasništvu žena u djelatnostima novih tehnologija	Broj	0 - podnošenje zahtjeva za potpore je otvoreni javni poziv 25% 1:02:00	MINGORP	200	200	200
	2.1.2.3. a. Broj potpornih institucija u županijama b. Broj gospodarskih subjekata kojima je pružena konzultativna pomoć c. Broj seminara, broj programa, sati predavanja i broj polaznika seminara	Povećanje poduzetničkih kompetencija i kvalitete programa obrazovanja i osposobljavanja	Broj	0 - nije moguće odrediti broj sudionika obrazovanja unaprijed	MINGORP	100	150	200
2.1.3. Visoko razvijeno gospodarstvo na otocima i u priobalju	2.1.3.1. Broj novoosnovanih izgrađenih i aktivnih poduzetničkih, poslovnih i gospodarskih zona	Otvaranjem i izgradnjom poduzetničkih i poslovnih gospodarskih zona očekuje se povećanje zapošljavanja	Broj	15	MMPI	17	19	21
	2.1.3.2. Broj zaposlenih na otocima	Povećanje broja zaposlenih	Broj	45.299	HZZ	46.205	47.129	48.071
	2.1.3.3. Broj brendiranih proizvoda	Povećanjem broja brendiranih proizvoda očekuje se povećanje zapošljavanja	Broj	97	MMPI	107	117	127
2.1.4. Provođenje inspekcijskih nadzora gospodarskih inspektora u području djelatnosti ugostiteljstva, turizma i trgovine	2.1.4.1. Broj nadzora na temelju operativnih godišnjih planova u djelatnosti ugostiteljstva, turizma i trgovine	Kvalitetnim i kontinuiranim inspekcijskim nadzorima otkrivat će se i suzbijati nezakonito obavljanje djelatnosti ugostiteljstva, turizma i trgovine	Broj	79.880	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	81.477	83.921	88.117
	2.1.4.2. Broj prijava u djelatnosti ugostiteljstva, turizma i trgovine	Postupajući reaktivno temeljem prijava pridonosi se otkrivanju i suzbijanju nezakonitog obavljanja djelatnosti ugostiteljstva, turizma i trgovine	Broj	5.556	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	5.833	6.125	6.431

Politika zapošljavanja snažno utječe na konkurentnost gospodarstva zemlje. Borba protiv nezaposlenosti i nastavak provedbe reforme tržišta rada zahtijeva fokusiranje na poticanje zaposlenosti i aktivnosti koje su usmjerene na skraćivanje razdoblja nezaposlenosti te na kontinuirano podizanje konkurentnosti i zapošljivosti radne snage. Na fleksibilnom tržištu rada potrebno je privući i zadržati što više ljudi u aktivnosti, pospješiti prilagodljivost radnika i poduzeća, povećati ulaganja u ljudski kapital boljom edukacijom radi stjecanja novih vještina za tržište rada.

Nezaposlenima je potrebno pomoći da se ponovno zaposle, da uđu u sustav obrazovanja radi stjecanja znanja i vještina kako bi se podigla razina njihove zapošljivosti i što brže uključivanje u svijet rada, a zaposlenima da zadrže svoj posao. Samo konkurentna radna snaga može utjecati na razvoj tvrtke i gospodarstva u cjelini, stvarati nove vrijednosti, a time utjecati i na otvaranje novih radnih mjesta.

Potrebno je pažljivo pratiti trendove u zapošljavanju kako bi se na vrijeme poduzele odgovarajuće mjere te nastavile provoditi smjernice za rast i zapošljavanje, odnosno kako bi se ograničio porast nezaposlenosti i ublažili socijalni učinci na društvo.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

2.2.1. Aktivne mjere politike tržišta rada

Provođenje aktivnih mjera na tržištu rada usmjereno je u dva pravca – smanjiti nerazmjer ponude i potražnje za zanimanjima i vještinama na tržištu rada te omogućiti lakši pristup tržištu rada teško zapošljivim osobama. To će se ostvariti kroz sufinancirano zapošljavanje teško zapošljivih osoba, zapošljavanjem najugroženijih osoba na tržištu rada u društveno korisnim poslovima, obrazovanjem za stjecanje novih zanimanja ili novih vještina, promicanjem prostorne i profesionalne mobilnosti te kroz potpore za očuvanje radnih mjesta zaposlenih kojima prijete otpuštanje.

Sukladno podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2009. godini bilo je prosječno 130.680 dugotrajno nezaposlenih osoba, od čega je 81.156 osoba na evidenciji nezaposlenih duže od 3 godine, te osobe nižeg obrazovanja, sa završenom ili nezavršenom osnovnom školom, kojih je tijekom 2009. godine u evidenciji nezaposlenih bilo 81.723. Osoba bez iskustva prosječno je u evidenciji nezaposlenih tijekom 2009. bilo 46.394, a nezaposlenih osoba u dobi iznad 50 godina života 74.379.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju mjerama aktivne politike zapošljavanja bit će obuhvaćeno 39.750 osoba, no planira se i uključivanje ovih ciljanih skupina u mjere aktivne politike zapošljavanja i iz sredstava Europske unije (IPA i ESF) kako bi postigli bolju zapošljivost ovih ciljanih skupina.

2.2.2. Razvoj institucija tržišta rada

Hrvatski zavod za zapošljavanje će kontinuirano razvijati poslovnu suradnju s poslodavcima kako bi prepoznao njihove potrebe te na prepoznatim potrebama kreirao nove usluge i nove kanale pružanja usluga. Broj poslodavaca koji koriste usluge Hrvatskog zavoda za zapošljavanje povećat će se sa 26.000 koliko ih je tijekom 2009. godine koristilo usluge Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na 30.000

poslodavaca u 2011. godini, 35.000 u 2012. te 40.000 poslodavaca u 2013. godini. Jačanjem partnera na tržištu rada ojačat će kapaciteti dionika u partnerstvima za zapošljavanje kako bi kreirali nove projekte kroz koje će se financirati mjere aktivne politike. Tijekom trogodišnjeg razdoblja razvit će se ukupno 370 partnerskih projekata.

Planiranje svih intervencija na tržištu rada koja uključuje i usluge i mjere koje provode institucije na tržištu rada, potrebno je temeljiti na istraživanjima. Ključnu ulogu za to ima Anketa poslodavaca kroz koju se treba utvrditi buduće potrebe poslodavaca za zanimanjima i kvalifikacijama, te identificirati poteškoće pri zapošljavanju i potencijalnim viškovima radnika. Također je potrebno nastaviti provoditi istraživanje o profesionalnim namjerama učenika završnih razreda o nastavku školovanja kako bi se detektirale namjere učenika o njihovom nastavku školovanja te informiranjem i savjetovanjem utjecalo na njihovu spremnost na upisivanje zanimanja potrebnih gospodarstvu.

Tijekom trogodišnjeg razdoblja provodit će se godišnja istraživanja o potrebama na tržištu rada, kojima će biti obuhvaćeno svake godine 15.000 poslodavaca kako bi rezultati dobiveni istraživanjem bili reprezentativni. Svake godine provodit će se istraživanje o profesionalnim namjerama učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola na uzorku od 60.000 učenika što čini oko 85% ukupne populacija učenika završnih razreda osnovnih škola i oko 40% učenika završnih razreda srednje škole.

2.2.3. Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu

Inspektori rada, između ostalog, nadziru provedbu propisa kojima su uređeni sigurnost i zaštita zdravlja radnika na radu kod poslodavaca te osoba koje nisu u radnom odnosu s poslodavcem, odnosno osoba koje se nalaze na stručnom osposobljavanju te učenika i studenata na praktičnoj obuci.

U 2009. godini 36 osoba je smrtno stradalo na radu, dok je u 2008. godini broj smrtno stradalih osoba iznosio 38. To ukazuje na smanjenje broja smrtno stradalih na radu od 5% te se trend smanjenja planira nastaviti sukladno strategiji Europske unije i Nacionalnom programu zaštite na radu Republike Hrvatske, kojim je planirano sveukupno smanjenje najtežih ozljeda na radu za 25 %

Sukladno propisanim prioritetima inspektori rada u području zaštite na radu su tijekom 2009. godine obavili 8.983 nadzora kod poslodavaca na mjestima rada i to 1.333 nadzora povodom smrtnih, skupnih i teških ozljeda na radu, 2.683 nadzora na gradilištima, 2.644 nadzora u ostalim rizičnim djelatnostima i 2.323 nadzora u manje rizičnim djelatnostima.

U narednom trogodišnjem razdoblju aktivnosti Državnog inspektorata usmjerit će se na pojačane inspekcijske nadzore kod poslodavaca kod kojih su se događale smrtno, teške i skupne ozljede na radu, kod poslodavaca kod kojih su se događale profesionalne bolesti, kod poslodavca koji su učestalo imali štetne događaje s lakšim posljedicama, kod poslodavaca na privremenim radilištima u djelatnosti graditeljstva, šumarstva i brodogradnje te kod poslodavaca u rizičnim djelatnostima (poljoprivreda, prerađivačka industrija, zdravstvena zaštita, opskrba električnom energijom, skladištenje i drugo.).

Inspektori rada u području zaštite na radu su u 2009. godini zaprimili 5.511 prijava i to radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, udruga poslodavaca, pravnih osoba s javnim ovlastima, a u svezi nezakonitosti u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu. Povodom svih 5.511 prijava obavljani su inspekcijski nadzori, te su ovisno o utvrđenom činjeničnom stanju poduzete propisane inspekcijske mjere.

U narednom trogodišnjem periodu nastavit će se aktivno postupati po prijavama prvenstveno kroz dežurstva, radi mogućih dojava ozljeda na radu te korištenjem aplikativnih rješenja koja omogućavaju povezivanje prijave zaprimljene elektronskim putem s inspektorskim očevidnikom i direktnu komunikaciju sa podnositeljem predstavke.

2.2.4. Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti koje su u vezi s radom stranaca i prijavljivanja radnika na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje

Sadašnje stanje ukazuje da je posebno potrebno pojačati aktivnosti nadzora u provedbi propisa iz područja radnih odnosa kojima se uređuju obveze poslodavaca kod prijave radnika u propisanim rokovima, prijave nadležnim tijelima mirovinskoga i zdravstvenoga osiguranja; zapošljavanje i rad malodobnika, žena, trudnica i invalida (uključivo i prekovremeni i noćni rad); korištenje prava na dnevni, tjedni i godišnji odmor i tako dalje.

Tijekom godine inspektori rada na temelju operativnih godišnjih planova provode inspekcijski nadzor nad radom poslodavaca gospodarskih subjekata na području Republike Hrvatske. Iz godišnjeg izvješća za 2009. godinu proizlazi da su inspektori rada sveukupno imali 15.044 nadzora iz područja radnih odnosa, u kojima su otkrili i procesuirali 16.294 povrede propisa. Shodno tome smatra se da je potrebno pojačano djelovati kroz provođenje inspekcijskih nadzora (po predstavkama, zajedničkim nadzorima, redovitim nadzorima), te se planira u narednom trogodišnjem periodu uzlazni trend rasta do broja od 17.390 sveukupnih nadzora inspektora rada u području radnih odnosa.

Postupajući po predstavkama pravnih i fizičkih osoba, i to osobito po predstavkama radnika, inspektori rada otkrivaju nezakonita postupanja iz područja radnih odnosa kod onih poslodavaca koji nisu bili obuhvaćeni operativnim planovima.

Po predstavkama zaprimljenim elektronskim i papirnatim putem u 2009. godini ukupan broj inspekcijskih nadzora je bio 5.518. Sukladno razvoju novih tehnoloških rješenja i sve većeg služenja građana Republike Hrvatske Internetom, planira se povećanje broja nadzora po zaprimljenim predstavkama i to do 6.380 nadzora u 2013. godini.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 2.2. Razvijeni, konkurentniji i fleksibilniji tržište rada

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
2.2.1. Aktivne mjere politike tržišta rada	2.2.1.1. Broj osoba zaposlenih ili obrazovanih uz potpore za zapošljavanje i usavršavanje	Zadržat će se isti broj teško zapošljivih osoba za čije će zapošljavanje biti isplaćena državna potpora za zapošljavanje i usavršavanje	Broj	1.650	HZZ	3.750	3.750	3.750
	2.2.1.2. Broj osoba uključenih u obrazovanje	Povećat će se broj osoba koje će putem obrazovanja dobiti nove vještine za potrebe tržišta rada	Broj	3.907	HZZ	5.000	5.500	6.000
	2.2.1.3. Broj osoba zaposlenih kroz društveno koristan rad	Povećat će se broj osoba koje će putem javnih radova steći radne vještine	Broj	2.400	HZZ	3.500	4.000	4.500
2.2.2. Razvoj institucija tržišta rada	2.2.2.1. Broj poslodavaca koji koriste usluge Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	Povećat će broj poslodavaca koji koriste usluge HZZ-a u odnosu na broj poslodavaca koji zapošljavaju radnike prijavljene u evidenciju nezaposlenih	Broj	26.000	HZZ	30.000	35.000	40.000
	2.2.2.2. Broj partnerskih projekata na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini	Povećanjem broja projekata na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini povećat će se broj uključenih osoba u mjere aktivne politike	Broj	0	HZZ	100	120	150
	2.2.2.3. Broj poslodavaca obuhvaćenih anketom	Zadržat će se isti broj poslodavaca obuhvaćeni anketom poslodavaca te broj vraćenih upitnika u istraživanju	Broj	15.000	HZZ	15.000	15.000	15.000
	2.2.2.4. Broj učenika obuhvaćenih anketom o profesionalnim namjerama	Zadržat će se isti broj anketiranih učenika te broj vraćenih upitnika u istraživanju	Broj	60.000	HZZ	60.000	60.000	60.000
2.2.3. Provođenje redovitih inspekcijski nadzora inspektora rada	2.2.3.1. Broj nadzora na temelju operativnih godišnjih planova rada	Provođenjem inspekcijskih nadzora otkrit će se i suzbiti nezakonitost u području sigurnosti i zaštite na radu	Broj	8.983	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	9.420	9.870	10.240
	2.2.3.2. Broj nadzora po predstavkama	Provođenjem inspekcijskih nadzora po predstavkama otkrit će se nepravilnosti u području zaštite na radu kod onih subjekata koji nisu bili planirani operativnim planom nadzora	Broj	5.511	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	5.780	6.060	6.360

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
2.2.4. Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti koje su u vezi s radom stranaca i prijavljivanja radnika na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje	2.2.4.1. Broj nadzora na temelju operativnih godišnjih planova rada	Provođenjem inspekcijskih nadzora inspektora rada otkrit će se i suzbiti nezakonitosti koje su u vezi s radom stranaca i prijavljivanja radnika na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje	Broj	15.044	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	15.780	16.570	17.390
	2.2.4.2. Broj nadzora po predstavkama	Postupanjem po predstavkama otkrit će se segmenti nezakonitosti koji nisu bili planirani redovitim nadzorom	Broj	5.518	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	5.790	6.080	6.380

Posebni cilj 2.3. Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača

U zahtjevnom procesu približavanja standardima Europske unije, Republika Hrvatska je prepoznala politiku zaštite potrošača kao jedno od prioriternih područja.

Zaštita potrošača je područje od javnog interesa i osnovna je stečevina civilizacijskog i demokratskog društva i samim time ima važnu ulogu u osiguranju kvalitete života svih građana. Visoki stupanj zaštite potrošača kao i educiranost o osnovnim potrošačkim pravima i obvezama predstavljao je jedan od prioriternih ciljeva koji smo željeli ostvariti i prije punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Uređeno gospodarstvo bazirano je sa jedne strane na konkurentnosti poduzetnika, a sa druge strane u velikoj mjeri ovisi i o visokom stupnju povjerenja i zadovoljstvu potrošača.

Potrošač je danas regulator razvoja gospodarstva i na taj način direktno utječe na poslovnu politiku gospodarstvenika, potiče konkurentnost i stvara poticajno okruženje na tržištu.

Aktivnosti Vlade Republike Hrvatske u sljedećem trogodišnjem razdoblju bit će prvenstveno usmjerene na daljnji razvoj uvjeta za unapređenje politike zaštite potrošača i zdravlja jačanjem institucionalnih i administrativnih kapaciteta, s posebnim naglaskom na tijela zadužena za donošenje politike zaštite potrošača, tijela za provođenje nadzora, regulatorna tijela kao i udruga za zaštitu potrošača te donošenjem odgovarajućih instrumenata rješavanja sudskih i izvansudskih sporova između potrošača i trgovaca.

Područje zaštite potrošača dinamično je područje te će daljnje aktivnosti vezane uz budući razvoj biti usmjerene na kontinuirano praćenje razvoja politike zaštite potrošača u Europskoj uniji i na implementaciju novih smjernica u zakonodavstvo Republike Hrvatske.

U cilju postizanja visoke razine zaštite potrošača u Republici Hrvatskoj, Vlada Republike Hrvatske poduzet će i niz aktivnosti vezanih uz povećanje razine znanja potrošača o njihovim pravima i obvezama, odnosno, podizanja javne svijesti o pitanjima zaštite potrošača. Aktivnosti će također i dalje biti usmjerene na jačanje zaštite potrošača u Republici Hrvatskoj kroz poticanje razvoja i rada udruga za zaštitu potrošača kao i njihovih savjetovališta.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

2.3.1. Uspostava kvalitetnog sustava zaštite potrošača

U cilju postizanja visoke razine zaštite potrošača u Republici Hrvatskoj potrebno je uključiti sva tijela i institucije u provedbu Nacionalnog programa za zaštitu potrošača razdoblje 2009.-2012. Aktivnosti programa usmjerene su na povećanje razine znanja potrošača o njihovim pravima i obvezama odnosno podizanja javne svijesti o pitanjima zaštite.

Donošenjem novog Zakona o trgovini (Narodne novine, br. 87/08, 96/08 i 116/08) i niza podzakonskih akata za njegovu provedbu, stvoreni su temelji za bolje funkcioniranje i daljnji razvoj trgovačke djelatnosti što je preduvjet za bolje uvjete

rada za gospodarstvenike i zaposlenike, te postizanje više razine usluge prema potrošačima.

Edukacija cjelokupne javnosti o zaštiti prava i ekonomskih interesa potrošača kroz kontinuiran dijalog s civilnim društvom i gospodarskim sektorom jedno je od prioritetnih područja. Potrebno je podići razinu svijesti svih sudionika na tržištu što je planirano kroz edukaciju i savjetovanje trgovaca, potrošača kao i ostalih sudionika, a kako bi se doprinijelo višoj razini zaštite potrošača.

Centralnim informacijskim sustavom zaštite potrošača omogućuje se brži protok informacija o povredi propisa iz područja zaštite potrošača. Navedeni sustav omogućuje i pravodobno poduzimanje mjera za otklanjanje tih pojava, kao i prikupljanje, obradu i analizu strukture prijava potrošača. Dakle, radi se o učinkovitom alatu putem kojeg se potrošač informira o mogućnostima rješavanja svojih problema te mu se omogućava brže i efikasnije pružanje pomoći iz različitih područja zaštite potrošača.

2.3.2. Provođenje inspekcijskih nadzora gospodarskih inspektora u području zaštite gospodarskih interesa potrošača

Gospodarski inspektori obavljaju inspekcijske nadzore nad primjenom propisa u području zaštite gospodarskih interesa potrošača, u području sigurnosti prehrambenih i neprehrambenih proizvoda i kod gospodarskih subjekata koji se bave djelatnostima ugostiteljstva, turizma i trgovine. Pri nadzorima se uz reaktivni pristup (postupanje po predstavkama) koristi proaktivan pristup, koji podrazumijeva planiranje inspekcijskih nadzora na temelju operativnih godišnjih planova rada. Pri planiranju nadzora u narednom trogodišnjem razdoblju naglasak će se staviti na prioritetna područja nadzora u kojima rezultati iz prethodnih godina pokazuju učestalo kršenje odredbi zakona od strane gospodarskih subjekata.

U kontinuiranim inspekcijskim nadzorima gospodarskih inspektora u 2009. godini u pogledu zaštite gospodarskih interesa i sigurnosti potrošača obavljeno je 89.146 kontrola primjena odredbi Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 79/07, 125/07, 79/09 i 89/09) te drugih zakona koji uređuju zaštitu i sigurnost potrošača (Zakon o komunalnoj djelatnosti, Zakon o žigu, Zakon o hrani, Zakon o tehničkim zahtjevima i ocjeni sukladnosti i drugo.). Kod sveukupnog broja kontrola u 2009. godini ukupno su utvrđene 9.932 povrede propisa pa se smatra da s takvim kontinuiranim kontrolama primjene odredbi propisa treba nastaviti i u idućem trogodišnjem periodu kako bi se smanjio broj prekršaja i postigla viša razina sigurnosti kao i zaštita potrošača u Republici Hrvatskoj.

Prijave potrošača su pomoć inspektorima u otkrivanju mogućeg kršenja potrošačkih prava. Tako postupajući po predstavkama potrošača, zaprimljenim putem Centralnog informacijskog sustava zaštite potrošača (CISZP) koji je dostupan potrošačima putem web stranice Državnog inspektorata i web stranice Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, i predstavkama potrošača zaprimljenim drugim sredstvima komunikacije utvrđene su brojne povrede prava potrošača. U narednom razdoblju kroz postupanje po predstavkama potrošača omogućit će se potrošačima zaštita njihovih prava, te istovremeno kroz nadzore jačati postupanje trgovaca u pogledu uvažavanja zahtjeva potrošača u slučaju kada su isti opravdani.

U 2009. godini Državni inspektorat je zaprimio 3.993 predstavke potrošača, od toga su 772 predstavke zaprimljene putem Centralnog informacijskog sustava zaštite potrošača (CISZP). Povećanim djelovanjem Državnog inspektorata u obavljanju sveobuhvatnih, redovitih inspekcijskih nadzora, smanjit će se osnovane predstavke potrošača. Trenutno stanje ukazuje da je udio osnovanih predavki potrošača 21% u odnosu na sveukupni broj nazora po predstavkama potrošača, a u idućem trogodišnjem periodu planira se pad osnovanih predavki do 5%.

2.3.3. Provođenje postupka uzorkovanja prehrambenih i neprehrambenih proizvoda

Pored administrativnih nadzora proizvoda kroz provjeru propisane dokumentacije o sukladnosti proizvoda i označavanja proizvoda, gospodarski inspektori imaju ovlast uzorkovati proizvode koji su stavljeni na tržište.

U narednom razdoblju kod planiranja uzorkovanja, primjenjivat će se pristup koji se temelji na riziku, pri tome koristeći sve dostupne podatke (rezultati prethodnih ispitivanja, prijave potrošača ili drugih korisnika, obavijesti dostupne putem RAPEX-a, RASSF-a), kako bi se utvrdile potencijalno rizične grupe proizvoda ili pojedinačni proizvodi prema kojima se nadzor treba usmjeriti kroz provođenje uzorkovanja. Posebno će se pri uzorkovanju neprehrambenih proizvoda obuhvatiti proizvodi namijenjeni djeci, kao osjetljivoj kategoriji potrošača.

U 2009. godini ukupno je uzeto 270 uzoraka prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, a u narednom trogodišnjem periodu povećat će se broj kontroliranih uzoraka. Razlog planiranog rasta uzimanja broja uzoraka je sve prisutnija nesukladnost proizvoda na tržištu Republike Hrvatske, uključujući proizvode koji predstavljaju visok stupanj opasnosti za život i zdravlje potrošača.

2.3.4. Informiranje javnosti o opasnim i nesukladnim proizvodima putem Internet stranica

Obveza je Državnog inspektorata, kao tijela za nadzor, informirati javnost o opasnostima koje se odnose na proizvode kako bi se smanjio rizik od ozljeda ili štete. Tijekom 2009. godine putem Internet stranice započelo se s informiranjem javnosti o opasnim i nesukladnim proizvodima utvrđenim tijekom inspekcijskog nadzora, kao i o dobrovoljnim mjerama povlačenja i povrata proizvoda od strane gospodarskih subjekata. U 2009. godini, objavljene su 4 obavijesti o opasnim i nesukladnim proizvodima na Internet stranici Državnog inspektorata, te će se u narednom trogodišnjem razdoblju nastaviti sa informiranjem javnosti kroz objave obavijesti na Internet stranici Državnog inspektorata (www.inspektorat.hr).

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 2.3. Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
2.3.1. Povećanje razine zaštite potrošača	2.3.1.1. Broj riješenih upita potrošača	Učinkovit alat putem kojeg se potrošač informira o mogućnostima rješavanja svojih problema	Broj	1.646	MINGORP	1.700	1.700	1.700
	2.3.1.2. Proširenje sustava na ostala tijela koja provode zaštitu potrošača	Brže i efikasnije pružanje pomoći potrošačima iz različitih područja zaštite potrošača	Broj	3	MINGORP	11	11	11
	2.3.1.3. Broj provedenih projekata informiranja i edukacije potrošača u suradnji s udrugama za zaštitu potrošača	Uloga u osvještavanju javnosti vezano uz zaštitu potrošača	Broj	6	MINGORP	7	7	7
2.3.2. Provođenje inspekcijskog nadzora gospodarskih inspektora	2.3.2.1. Broj kontrola na temelju operativnih godišnjih planova	Sveobuhvatnim i kvalitetnim inspekcijskim nadzorima poboljšat će se zaštita ekonomskih interesa i sigurnost potrošača	Broj	89.146	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	91.820	93.106	95.899
	2.3.2.2. Postotak smanjenja utvrđenih nepravilnosti po prijavama potrošača	Postupajući po prijavama potrošača pružit će se besplatna pravna zaštita i sigurnost potrošačima te time zaštititi njihova prava	%	21	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	20	18	16
2.3.3. Provođenje postupka uzorkovanja prehrambeni i neprehrambenih proizvoda	2.3.3.1. Broj uzoraka	Provođenjem postupka uzorkovanja smanjit će se broj nesukladnih proizvoda	Broj	270	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	280	290	290
2.3.4. Informiranje javnosti o opasnim i nesukladnim proizvodima putem Internet stranica.	2.3.4.1. Broj objavljenih informacija na stranicama Interneta	Informiranjem javnosti smanjit će se rizici od ozljeda i štete za potrošače uzrokovane opasnim i nesukladnim proizvodima	Broj	4	Internet stranice Državnog inspektorata	8	12	16

Posebni cilj 2.4. Učinkovitiji način korištenja nacionalnih resursa

Održiv i konkurentan gospodarski rast nije moguće ostvariti samo dodatnim ulaganjima u poduzetničku infrastrukturu i poticajima u konkurentne gospodarske subjekte, već je potrebno učinkovitije iskoristiti postojeće nacionalne resurse. Potrebna je učinkovitija alokacija i upotreba ograničenih resursa i uključivanje privatnog vlasništva privatizacijom i restrukturiranjem gospodarskih subjekta.

Republika Hrvatska ima iznimno dobre potencijale za uporabu obnovljivih izvora energije, povezano s relativno dobrim resursima u svim tehnologijama. Uočljiv je značajan interes za razvoj i realizaciju projekata obnovljivih izvora energije.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

2.4.1. Konkurentan i održiv energetska sustav

Konkurentnost hrvatskog energetska sustava je zadovoljavajuća zbog raznolike energetske strukture proizvodnje električne energije i relativno visokog udjela domaće proizvodnje prirodnog plina. Razvoj energijskog tržišta, otvorenost zemlje, podjela rizika kod investiranja, razvoj i tehnološki napredak i poticanje veće participacije domaće proizvodnje i usluga kod izgradnje i eksploatacije energetskih objekata, mehanizmi su za zadržavanje, ali i podizanje konkurentnosti energetska sustava. Poticanje izgradnje konkurentnih temeljnih energetskih objekata uklopljenih u regionalnu infrastrukturu i stvaranje preduvjeta za njihovu realizaciju temeljna je zadaća u nastupajućem razdoblju.

Nadalje, kvalitetna energetska opskrba na njenom cjelokupnom prostoru je cilj Republike Hrvatske. Posebice se to odnosi na dostupnost umreženih oblika energije, odnosno električne energije i prirodnog plina kao i ukapljenog naftnog plina na mjestima na kojima je ekonomski neopravdano umrežavati plinski sustav, poput otoka i dislociranih ruralnih područja. Stoga je osim velikih infrastrukturnih projekata potrebno razvijati i dislociranu i centraliziranu infrastrukturu.

Hrvatska se nalazi na energetskim putovima i zemlja je s lokacijama pogodnim za izgradnju energetskih objekata. Koristeći se tim prednostima potrebno je razvijati pogodnu investicijsku klimu za ulaganja u energetiku, doprinoseći tako gospodarskom rastu i povećanju sigurnosti energetske opskrbe. Jedan od načina je izgradnja novih i obnova postojećih proizvodnih kapaciteta kojima se povećava sigurnost opskrbe zadržavanjem postojeće diversificirane strukture te izgradnja novih dobavnih pravaca plina i nafte te diversifikacija opskrbe.

Vlada Republike Hrvatske je Zaključkom od 1. travnja 2010. godine utvrdila da je izgradnja sljedećih proizvodnih građevina (objekata) od prioritetnog značaja: TE Sisak C, TE Plomin 3, HE na rijeci Savi (HE Podsused, HE Prečko, HE Zagreb i HE Drenje), HE Ombla, HE Kosinj, HE Molve 1 i 2.

Uključivanje domaće industrije u razvojne i proizvodne programe u obnovljivim izvorima energije je strateški element reforme energetska sektora i perspektive projekata obnovljivih izvora energije u Republici Hrvatskoj te ima izravne učinke na otvaranje novih radnih mjesta i zapošljavanje. Stoga je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva pokrenulo državne potpore za subvencioniranje ulaganja u istraživanje, razvoj i projekte obnovljivih izvora energije.

Nužno je dalje razvijati nove ekonomske instrumente za poticanje uporabe obnovljivih izvora energije, posebice zbog dostizanja vrlo ambicioznih ciljeva ukupnog udjela obnovljivih izvora energije od 20% u neposrednoj potrošnji energije u 2020. godini. Stoga će se odrediti pravne, ekonomsko-financijske i institucionalne opcije unapređenja sustava garancije podrijetla te uvođenja sustava zelenih certifikata za dokazivanje da je određena količina energije proizvedena iz obnovljivih izvora.

Energetski sustav Republike Hrvatske potrebno je u potpunosti uklopiti u energetski sustav Europske unije i energetski sustav jugoistočne Europe. Cilj je razvoj energijskog tržišta i podizanje konkurentnosti, privlačenje domaćih i inozemnih investicija u tržišne energetske djelatnosti, usklađivanje razvoja budućih strateških energetskih projekata i gospodarska suradnja sa susjednim zemljama. Zbog povećanja sigurnosti opskrbe i pozitivnih eksternih učinaka investicija u energetiku na gospodarski rast i razvoj, prednost će se davati investicijama u objekte na teritoriju Republike Hrvatske.

U području plina za Republiku Hrvatsku je od velikog interesa izgradnja LNG terminala Omišalj, a postoji potreba da se prošire i kapaciteti skladišta plina. U području nafte i naftnih derivata od posebnog je značaja stvaranje pretpostavki za skladištenje nafte i naftnih derivata u obveznim količinama sukladno standardima Europske unije.

Potrebno je provesti restrukturiranje energetskog sektora sukladno 3. paketu energetskih zakona Europske unije. Donošenje novog zakonskog okvira mora se ostvariti tijekom prvog tromjesječja 2011. godine kako bi Republika Hrvatska bila spremna za ulazak u Europsku uniju. Nastavno na donošenje zakona potrebno je osigurati i njihovu implementaciju kroz izmjene i dopune preko 60 postojećih podzakonskih akata što se također treba odvijati tijekom 2011. i 2012. godine odnosno do pristupanja u punopravno članstvo Europske unije.

2.4.2. Uspostava registra istražnih prostora i eksploatacijskih polja svih mineralnih sirovina, saniranje i privođenje konačnoj namjeni neaktivnih i napuštenih (nesaniranih) eksploatacijskih polja

U 2010. godini odobreno je 188 istražnih prostora mineralnih sirovina i 671 eksploatacijsko polje mineralnih sirovina.

Potrebno je prikupiti, objediniti, provjeriti točnost svih relevantnih podataka o odobrenim istražnim prostorima i eksploatacijskim poljima mineralnih sirovina, a poglavito površinu istih poradi plaćanja novčanih naknada za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina.

Registar treba obuhvatiti i eksploatacijska polja mineralnih sirovina koja nisu aktivna, to jest na kojima nije ishođena koncesija za eksploataciju mineralnih sirovina te neaktivna eksploatacijska polja koja više nemaju pripadajućeg nositelja odobrenja.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva će u okviru novog projekta provoditi saniranje i privođenje konačnoj namjeni neaktivnih i napuštenih (nesaniranih) eksploatacijskih polja u Republici Hrvatskoj.

Predloženi projekt će se realizirati do 2020. godine, a u razdoblju od 2011.–2013. je predviđeno saniranje i privođenje konačnoj namjeni neaktivnih i napuštenih (nesaniranih) eksploatacijskih polja u šest županija u Republici Hrvatskoj.

Sustavno će se prikupiti i obraditi svi podaci, a u svezi neaktivnih i napuštenih (nesaniranih) eksploatacijskih polja za pojedinu županiju te u suradnji sa svim zainteresiranim stranama ponuditi kvalitetno rješenje za saniranje i privođenje konačnoj namjeni neaktivnih i napuštenih (nesaniranih) eksploatacijskih polja.

2.4.3. Stvaranje, obnavljanje i korištenje robnih zaliha

Sukladno Zakonu o strateškim robnim zalihama (Narodne novine, br. 87/02) te postojećoj Bilanci strateških robnih zaliha, cilj je stvoriti robne zalihe koje čine osnovni poljoprivredno-prehrambeni i neprehrambeni proizvodi koji su nužno potrebni za život ljudi, naftni derivati te materijali i sirovine potrebni za proizvodnju, osobito ako imaju poseban značaj za obranu zemlje i zbrinjavanje stanovništva u slučaju velikih prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i ekoloških katastrofa.

Cilj je popuniti Bilancu strateških robnih zaliha te osigurati krajnjim korisnicima nesmetano i brzo korištenje robnih zaliha u slučaju potrebe, odnosno Zakonom određenim situacijama i to u doba ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske te u slučajevima velikih prirodnih nepogoda ili ekoloških katastrofa.

2.4.4. Sprečavanje nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina

Šteta koja je prouzročena nelegalnom eksploatacijom mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj ogledava se u vrijednosti nelegalno eksploatirane mineralne sirovine i gubitku naknada za koncesiju. S druge strane, nelegalnom eksploatacijom mineralnih sirovina čine se nepovratne štete ogromnih razmjera po okoliš i smanjenje neobnovljivih prirodnih resursa.

Nadzori primjene zakona i drugih propisa iz područja rudarstva obuhvaćaju istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, tehničke normative, zaštitu na radu, sigurnost ljudi i imovine, zaštitu od požara kod podzemnih rudarskih radova, izgradnju objekata i postrojenja u rudarskoj djelatnosti i eksploataciju mineralnih sirovina.

Kako bi se spriječila nelegalna eksploatacija mineralnih sirovina aktivnosti rudarskih inspektora će se kroz operativne godišnje planove prvenstveno usmjeravati na utvrđivanje legaliteta pravnih i fizičkih osoba kod istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina.

U 2009. godini rudarski inspektori su obavili 610 inspekcijskih nadzora kod 524 rudarska subjekta, to jest u 826 rudarska objekta i utvrdili 118 prekršaja. U narednom trogodišnjem periodu planira se povećanje broja aktivnosti rudarskih inspektora koje će se pratiti sveukupnim brojem nadzora.

Rudarski inspektori Državnog inspektorata postupaju i po prijavama građana i poslovnih subjekata kao i zahtjevima za nadzor zaprimljenim od strane Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom. Ovaj način ostvarivanja posebnog cilja će se mjeriti brojem

nadzora i to odvojeno po slijedećim segmentima: prijave pravnih i fizičkih osoba, zahtjevi Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i zahtjevi Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom.

U 2009. godini broj nadzora po prijavama je iznosio 167, broj nadzora po zahtjevima Državnog odvjetništva Republike Hrvatske 31 i broj nadzora po zahtjevima Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom 67. U narednom trogodišnjem periodu planira se povećan broj nadzora po navedenim pokazateljima.

2.4.5. Održavanje sigurnosti i kvalitete opskrbe i korištenja električne energije te postrojenja i opreme pod tlakom

Inspekcijskim nadzorima tehničkih mjera sigurnosti u području elektroenergetike i opreme pod tlakom doprinosi se povećanju sigurnosti, kvalitete i učinkovitosti opskrbe i korištenja električne energije, smanjenju ukupnog broja i trajanja prekida te podizanju kvalitete električne energije u opskrbi i korištenju električne energije.

Tijekom narednog trogodišnjeg perioda planira se veća zastupljenost inspektora elektroenergetike i opreme pod tlakom u nadzorima kod pravnih i fizičkih osoba u elektroenergetskim i drugim djelatnostima, kao i kod pravnih i fizičkih osoba koje se bave uporabom i eksploatacijom opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme, a polazeći od 800 nadzora elektroenergetskih inspektora i 142 nadzora inspektora opreme pod tlakom.

Osim redovitih inspekcijskih nadzora, inspektori elektroenergetike i opreme pod tlakom obavljaju nadzore po prijavama pravnih i fizičkih osoba, nadzore po zahtjevima za obavljanje tehničkih pregleda građevina i zahtjevima za uvid u glavni projekt građevine.

U budućem trogodišnjem periodu, a sukladno gospodarskim trendovima i modernizaciji opreme i postrojenja, planira se povećanje broja inspekcijskih nadzora po prijavama sa 25 na 45 nadzora u 2013. godini. Kod nadzora po zahtjevima za obavljanje tehničkog pregleda građevina te obrade zahtjeva uvida u glavni projekt građevine planira se zadržati dobar trend dosadašnjeg rada.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 2.4. Učinkovitiji način korištenja nacionalnih resursa

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
2.4.1. Konkurentan i održiv energetski sustav	2.4.1.1. Udio biogoriva i ostalih obnovljivih izvora u prijevozu u bruto neposrednoj potrošnji energije	Upravni postupci, programi županija i korisnika javnog sektora, uvođenje, nadzor i korekcija sustava poticaja za proizvođače biogoriva	%	1,1	MINGORP, EUROSTAT	1,66	2,19	2,71
	2.4.1.2. Udio električne energije iz obnovljivih izvora u bruto neposrednoj potrošnji energije	Upravni postupci- izdavanje prethodnih i energetskih odobrenja (PEO, EO); nadzor i korigiranje sustava poticaja-garantirane poticajne cijene	%	30,49	MINGORP, EUROSTAT	30,97	31,42	31,83
	2.4.1.3. Udio toplinske/rashladne energije iz obnovljivih izvora u bruto neposrednoj potrošnji energije	Uvođenje, nadzor i korigiranje sustava poticaja-subvencije investicije	%	13,1	MINGORP, EUROSTAT	13,8	14,47	15,12
2.4.2. Uspostava registra istražnih prostora i eksploatacijskih polja svih mineralnih sirovina i saniranje i provođenje konačnoj namjeni neaktivnih i napuštenih (nesaniranih) eksploatacijskih polja	2.4.2.1. Broj sistematiziranih istražnih prostora po vrsti mineralnih sirovina	U RH do sada nije vođena sustavna sistematizacija registra istražnih prostora svih vrsta mineralnih sirovina	Broj	0	MINGORP	Obrada 13 istražnih prostora energetskih mineralnih sirovina u elektronskom obliku s geokodiranim zemljovidima	Obrada 50 istražnih prostora visoko vrijednih neenergetskih mineralnih sirovina u elektronskom obliku s geokodiranim zemljovidima	Obrada 50 istražnih prostora neenergetskih mineralnih sirovina za proizvodnju građevinskih materijala, u elektronskom obliku s geokodiranim zemljovidima
	2.4.2.2. Broj sistematiziranih eksploatacijskih polja po vrsti mineralnih sirovina	U RH do sada nije vođena sustavna sistematizacija registra eksploatacijskih polja svih vrsta mineralnih sirovina	Broj	0	MINGORP	Obrada 64 eksploatacijska polja energetskih mineralnih sirovina u elektronskom obliku s geokodiranim zemljovidima	Obrada 100 eksploatacijskih polja visoko vrijednih neenergetskih mineralnih sirovina u elektronskom obliku s geokodiranim zemljovidima	Obrada 100 eksploatacijskih polja neenergetskih mineralnih sirovina za proizvodnju građevinskih materijala, u elektronskom obliku s geokodiranim zemljovidima
	2.4.2.3. Smanjenje ukupne površine rudarskim radovima otkopanih prostora na nesaniranim/ napuštenim eksploatacijskim poljima mineralnih sirovina u RH	U RH do sada nije vođena sustavna sistematizacija površine rudarskim radovima otkopanih prostora na nesaniranim/ napuštenim eksploatacijskim poljima mineralnih sirovina	Broj	0	MINGORP	Izrada Studije u svezi veličine i oblika površina rudarskim radovima otkopanih prostora na nesaniranim/ napuštenim eksploatacijskim poljima mineralnih sirovina za 2 odabrane županije	Smanjenje za 100 ha od ukupne površine rudarskim radovima otkopanih prostora na nesaniranim/napuštenim eksploatacijskim poljima mineralnih sirovina iz nadležnosti MINGORP za 2 odabrane županije	Usklađivanje prostornih planova za 2 odabrane županije s površinom odobrenih eksploatacijskih polja iz registra MINGORP

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
2.4.3. Stvaranje, obnavljanje i korištenje robnih zaliha	2.4.3.1. Popunjenost Bilance strateških robnih zaliha s poljoprivredno-prehrambenim proizvodima	Nabavom potrebnih količina strateških robnih zaliha osigurava se mogućnost intervencija iz robnih zaliha u slučajevima predviđenim Zakonom o strateškim robnim zalihama.	%	79,12	Ravnateljstvo za robne zalihe	79,12	83,35	84
	2.4.3.2. Popunjenost Bilance strateških robnih zaliha s neprehrambenim proizvodima	Nabavom potrebnih količina strateških robnih zaliha osigurava se mogućnost intervencija iz robnih zaliha u slučajevima predviđenim Zakonom o strateškim robnim zalihama.	%	43,55	Ravnateljstvo za robne zalihe	44,02	44,02	47
2.4.4. Sprječavanje nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina	2.4.4.1. Broj nadzora rudarskih inspektora na temelju operativnih godišnjih planova rada	Provođenjem inspekcijskih nadzora spriječit će se nelegalna eksploatacija na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina u području rudarstva	Broj	610	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	610	700	754
	2.4.4.2. Broj nadzora rudarskih inspektora po prijavama	Postupanje po prijavama pridonosit će otkrivanju nelegalne eksploatacije	Broj	167	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	140	120	100
	2.4.4.3. Broj nadzora rudarskih inspektora po zahtjevima Državnog odvjetništva	Postupanje po zahtjevima Državnog odvjetništva pridonosit će otkrivanju nelegalne eksploatacije	Broj	31	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	34	37	37
	2.4.4.4. Broj nadzora rudarskih inspektora po zahtjevima Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom i ostalih tijela državne uprave	Postupanje po zahtjevima Središnjeg državnog ureda i ostalih tijela državne uprave pridonosit će otkrivanju nelegalne eksploatacije	Broj	67	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	87	113	145
2.4.5. Održavanje sigurnosti i kvalitete opskrbe i korištenja električne energije te postrojenja i opreme pod tlakom	2.4.5.1. Broj nadzora elektroenergetskih inspektora	Povećanje broja nadzora osigurava povećanje sigurnosti i kvalitete opskrbe i učinkovitosti korištenja el. energije	Broj	800	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	810	820	830
	2.4.5.2. Broj nadzora inspektora opreme pod tlakom	Povećanje broja nadzora osigurava povećanje sigurnosti i kvalitete opreme pod tlakom	Broj	142	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	400	410	420
	2.4.5.3. Broj prijava	Rješavanje prijava osigurava primjenu propisa	Broj	25	Godišnje izvješće Državnog inspektorata	25	27	29

Opći cilj 3. Jačanje pravne države i vladavine prava

Jačanje i razvoj pravne države i vladavine prava načelno znači jačanje i razvoj ustavnih i zakonskih kategorija koje čine pravnu osnovu bitnu za razvoj demokracije.

Glavni cilj reforme pravosuđa jest poboljšanje i ubrzavanje rada svih pravosudnih tijela u Republici Hrvatskoj, te uspostavljanje vladavine prava jačanjem učinkovitosti i ažurnosti pravosuđa, većom pravnom sigurnosti građana te učinkovitosti u progonu kriminala i korupcije.

Razvoj neovisnog i stručnog pravosudnog sustava ključna je pretpostavka za razvoj zrele i održive demokracije, za niz drugih reformi, među kojima i gospodarske reforme, za uspostavu povjerenja u hrvatsko gospodarstvo, kao nužnom preduvjetu ulaganja, kao i za pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Posebni cilj 3.1. Reforma pravosuđa

Reforma pravosuđa je neophodan preduvjet suvremenom, učinkovitim pravosuđu temeljenom na visokim europskim standardima (vladavini prava). Opsežan posao reforme pravosudnog sustava započeo je 2005. godine usvajanjem Strategije reforme pravosuđa i pripadajućeg Akcijskog plana, dok je značajan zamah u reformi postignut donošenjem revidiranog Akcijskog plana uz Strategiju reforme pravosuđa u lipnju 2008. godine. Iako je provođenjem 89% mjera iz revidiranog Akcijskog plana postignut veliki napredak u ostvarenju ciljeva reforme pravosudnog sustava, pokazala se potreba za daljnjim ubrzanjem reformskog procesa i prilagodbom mjera novim okolnostima. Reforma pravosuđa usmjerena je jačanju vladavine prava te neovisnosti i nepristranosti hrvatskoga pravosudnog sustava, poboljšanju učinkovitosti i djelotvornosti pravosuđa smanjenjem broja zaostalih neriješenih predmeta i unapređenjem upravljanja sudovima, jačanju profesionalizma kvalitetnom izobrazbom te objektivnim i transparentnim sustavom upravljanja karijerom pravosudnog kadra. Akcijski plan je podijeljen u šest tematskih cjelina (neovisnost, nepristranost i profesionalizam pravosuđa, učinkovitost pravosuđa, besplatna pravna pomoć, zatvorski sustav, probacija te postupci za ratne zločine). Za svaku od tematskih cjelina (ciljeva) određene su konkretne mjere s preciznim rokovima, odgovornim institucijama te potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Razvojem sustava alternativnih načina rješavanja sporova nastoji se povećati učinkovitost pravosuđa. Naglasak je stavljen na poticanje postupaka mirenja. Novelom Zakona o parničnom postupku iz 2008. (Narodne novine, br. 84/08) uvedena je mogućnost mirenja tijekom cijelog postupka (pa tako i u žalbenom postupku) i to na svim redovnim i specijaliziranim (trgovačkim) sudovima u Republici Hrvatskoj.

U svibnju 2008. godine donesen je Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine, br. 62/08) kojim je uspostavljen cjeloviti sustav pravne pomoći. Do donošenja tog Zakona pravo na pravnu pomoć ostvarivano je temeljem različitih propisa. Kako bi se osigurala što bolja primjena Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u praksi, doneseni su svi pravilnici predviđeni Akcijskim planom .

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

3.1.1. Jačanje preduvjeta za neovisnost, nepristranost i profesionalizam u pravosuđu

Donošenjem paketa zakona u prosincu 2009. godine uspostavljen je novi zakonodavni okvir za selekciju, izobrazbu, imenovanje i napredovanje pravosudnih dužnosnika. Zakonima su uvedeni jednoobrazni, objektivni i transparentni kriteriji za svaki korak u karijeri pravosudnih dužnosnika. Pravosudna akademija je postala neovisna institucija, izdvojena iz Ministarstva pravosuđa, zadužena za inicijalni trening vježbenika, cjeloživotno obrazovanje pravosudnih dužnosnika te dvogodišnje obrazovanje kandidata za pravosudne dužnosnike u Državnoj školi, novoosnovanom dijelu Pravosudne akademije.

U svrhu daljnjeg jačanja neovisnosti i samostalnosti institucija nadležnih za imenovanje i razrješenje pravosudnih dužnosnika, Ministarstvo pravosuđa izradilo je nacrt prijedloga izmjena Ustava Republike Hrvatske u svrhu osiguranja ovog cilja. Cilj izmjena ustava bilo je osigurati da članovi Državno odvjetničkog vijeća i Državnog sudbenog vijeća budu prvenstveno predstavnici struke te da se ukloni utjecaj politike iz procesa izbora njihovih članova.

S obzirom da su zakonodavnim izmjenama uvedeni objektivni i transparentni kriteriji za izbor i napredovanje pravosudnih dužnosnika, promjenom Ustava brisane su odredbe prema kojima se pravosudni dužnosnici prvi puta imenuju na rok od pet godina.

Kao način jačanja preduvjeta za neovisnost, nepristranost i profesionalizam u pravosuđu, predviđena je i analiza i ocjena rezultata pilot programa uvođenja managera u sudove, koji je uveden u Općinski sud u Rijeci, rješenjem ministra pravosuđa od 28. siječnja 2010. godine. Pilot program uveden je u okviru projekta „Priprema pravosudnih institucija Republike Hrvatske za prilagođavanje standardima Europske unije“ u organizaciji UK Strategic Programme Fund, koji podržava Vrhovni sud Republike Hrvatske i Ministarstvo pravosuđa s ciljem razdvajanja ovlasti predsjednika suda od ovlasti upravitelja suda.

U cilju osiguranja nepristranosti sudaca i državnih odvjetnika u obavljanju svojih dužnosti, mjere iz Akcijskog plana usmjerene su i na podizanje etičkih standarda i odgovornosti, utvrđivanje i praćenje imovine pravosudnih dužnosnika te otklanjanje rizika korupcije u pravosuđu. Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o načinu postupanja s izvješćima o imovini sudaca, državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika (Narodne novine, br. 20/10) uvodi se obveza za pravosudne dužnosnike da jednom godišnje revidiraju svoju imovinsku karticu. Na taj je način Ministarstvu pravosuđa omogućeno učinkovito i redovno praćenje promjena imovinskog stanja pravosudnih dužnosnika.

Znanje i kontinuirano usavršavanje ključ su uspješne reforme pravosuđa i pravosudnog sustava te su s ciljem njegovog jačanja i poboljšanja poduzete mjere i usvojeni zakoni koji stvaraju okvir za jačanje stručnosti, profesionalizma i neovisnosti hrvatskog pravosuđa. U skladu s mjerama Akcijskog plana, tijekom 2008. i 2009. godine Pravosudna akademija je razvila 4 regionalnih centara i usvojila višegodišnju strategiju razvoja, potpisala je Okvirni sporazum o suradnji između Akademije i pravnih fakulteta te Akademije i Hrvatske odvjetničke i javnobilježničke komore.

Pravosudna akademija ima i obvezu provedbe svih aktivnosti predviđenih Zakonom o Pravosudnoj akademiji (Narodne novine, br. 153/09); donošenje podzakonskih akata te utemeljenje, razvoj programa i obučavanje voditelja i mentora potrebnih za početak rada Državne škole za pravosudne dužnosnike koje trebaju omogućiti potpuno samostalno djelovanje i rad Akademije, a time i dodatno poboljšanje profesionalizma i stručnosti hrvatskog pravosuđa.

Zakonom o vježbenicima u pravosudnim tijelima i o pravosudnom ispitu (Narodne novine, br. 84/08 i 75/09) Pravosudna akademija je određena kao tijelo nadležno za teorijsko usavršavanje vježbenika u pravosudnim tijelima i pripremanje vježbenika za polaganje pravosudnog ispita. Tijekom 2009. proveden je pilot projekt inicijalne izobrazbe vježbenika (61 radionicu za 51 vježbenika vodilo je 48 sudaca i zamjenika državnih odvjetnika te 20 stranih stručnjaka). Program za 86 novih vježbenika započeo je u siječnju 2010., a završava krajem studenoga 2010. Educirano je 272 mentora za vježbenike.

Uz provedbu probnog projekta za vježbenike, tijekom 2009. godine u 182 redovne aktivnosti cjeloživotnog usavršavanja sudaca, državnih odvjetnika te savjetnika u pravosudnim tijelima Pravosudne akademije sudjelovalo je 3.156 polaznika, održano je 11 seminara o novom Zakonu o kaznenom postupku za 328 polaznika te 3 multidisciplinarna seminara o nasilju u obitelji za 22 polaznika. U pet godina postojanja i rada samo 7,8% pravosudnih dužnosnika nije nikada sudjelovalo u nekoj od aktivnosti Pravosudne akademije.

U periodu od 30. lipnja 2009. do 01. lipnja 2010. godine Pravosudna akademija je provela 295 aktivnosti u kojima je sudjelovalo 4.998 polaznika.

Povećanje broja polaznika Pravosudne akademije kroz razdoblje 2011.-2013. očekuje se zbog početka rada Državne škole (40-tak polaznika godišnje), pružanja dva dana aktivnosti godišnje polaznicima radionica stalnog stručnog usavršavanja (sucima i državnim odvjetnicima, te savjetnicima) te veće uključenosti u suorganizaciju s drugim dionicima obrazovanja pravnika u Republici Hrvatskoj (Pravni fakulteti). Predviđa se u svakoj od narednih godina educirati ukupno oko 6.000 novih osoba te provesti po svakoj godini oko 350 aktivnosti izobrazbe.

3.1.2. Ubrzavanje sudskih postupaka i racionalizacija mreže pravosudnih tijela

Hrvatska je usmjerila svoje napore prema skupini takozvanih starih predmeta. Građanski predmeti čine većinu u strukturi predmeta starijih od tri godine. Broj građanskih neriješenih predmeta u razdoblju od 31. prosinca 2007 do 31. prosinca 2009. smanjen je sa 149.250 na 84.251 (43,56%). Broj neriješenih kaznenih predmeta u razdoblju od 31. prosinca 2007. do 31. prosinca 2009. smanjen je sa 9.275 na 3.667 (60,47%).

Na sudovima za koje je utvrđeno da imaju najveći broj neriješenih (starih) predmeta izrađeni su posebni Akcijski planovi. Vrhovni sud kontinuirano provodi mjere privremenog transfera sudaca s manje opterećenih na više opterećene sudove (tijekom 2008. i 2009. godine 31 sudac je premješten s manje opterećenog suda na više opterećen sud) te delegacije predmeta s opterećenih na manje opterećene sudove (u 2009. godini delegirano je 7.974 predmeta). Također, racionalizacija mreže općinskih sudova bitno je doprinijela ravnomjernijem opterećenju sudova

predmetima, a time i smanjenju ukupnog broja neriješenih predmeta. Rezultati navedenih mjera mogu se vidjeti u statistikama zaostalih predmeta. Ukupan broj neriješenih predmeta na dan 31. prosinca 2004. iznosio je 1.640.365 predmeta na svim sudovima, a na dan 31. prosinca 2009. ukupan broj neriješenih predmeta bio je 795.722 što pokazuje smanjenje za 51,49%.

Izmjenama gotovo svih procesnih zakona postignut je korak naprijed u skraćivanju trajanja sudskih postupaka. Donesen je novi Zakon o kaznenom postupku, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, Zakon o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, Prekršajni zakon je stupio na snagu te je usvojena Strateška studija za učinkovitiji način ovrhe i uvođenje javnih ovršitelja.

Analizom ukupnog broja neriješenih predmeta prema vrstama predmeta utvrđeno je da postoji velik broj neriješenih ovršnih predmeta te da je brza, uspješna i učinkovita ovrha od iznimne važnosti za stvaranje i razvijanje učinkovitog pravosudnog sustava, ali i za cjelokupni razvoj hrvatskog društva, posebice gospodarski razvoj. Novi Ovršni zakon te Zakon o javnim ovršiteljima kojim će se uspostaviti novi, ubrzani sustav provedbe ovrhe upućeni su u saborsku proceduru te su prošli prvo čitanje.

Dana 31. ožujka 2010. ukupan broj neriješenih predmeta bio je 795.722. Za buduće razdoblje je planirano smanjenje ukupnog broja neriješenih predmeta za otprilike oko 5% godišnje (kroz 2011., 2012. i 2013.).

Prilikom revizije Akcijskog plana, utvrđeno je da Republika Hrvatska ima preveliki broj sudova te da je postojeća mreža neučinkovita i preskupa za državu. Racionalizacija mreže sudova ocijenjena je kao jedna od ključnih mjera za podizanje učinkovitosti pravosuđa.

U 2008. godini donesen je Zakon o područjima i sjedištima sudova (Narodne novine, br. 85/08) kojim je utvrđena nova reducirana mreža općinskih sudova. Razlikujemo fizičko od funkcionalnog spajanja. Funkcionalno spajanje je nastalo stupanjem Zakona na snagu, kada su spojeni sudovi dobili jedinstveno sjedište, ime i predsjednika, te oni funkcioniraju kao jedan sud. Fizičkim spajanjem smatramo ispunjenje materijalnih i prostornih pretpostavki kada su funkcionalno spojeni sudovi stvarno smješteni u jednu zgradu. Od 2009. godine broj općinskih sudova funkcionalno je smanjen sa 108 na 67. Fizičko spajanje općinskih sudova provodi se u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju rokova za osiguranje radnih, prostornih, tehničkih i drugih uvjeta u sjedištima sudova nastalim spajanjem. Do 1. svibnja 2010. godini fizički je spojeno 22 općinskih sudova u 10 (spajanjem 12 stalnih službi sa 10 sjedišta općinskih sudova). Zakonom o područjima i sjedištima prekršajnih sudova broj prekršajnih sudova funkcionalno je smanjen sa 114 na 63 suda.

Zakonom o područjima i sjedištima prekršajnih sudova (Narodne novine, br. 137/09), broj prekršajnih sudova funkcionalno je smanjen sa 114 na 63 suda. Pravilnik o utvrđivanju rokova za osiguranje radnih, prostornih, tehničkih i drugih uvjeta u sjedištima prekršajnih sudova nastalih spajanjem (donesen 8. siječnja 2010.) propisao je rokove spajanja prekršajnih sudova za buduće razdoblje. Do srpnja 2010. fizički je spojeno 8 prekršajnih sudova u 4. Tijekom 2011. planira se spojiti 4 suda u 2, tijekom 2012. plan je spojiti 6 sudova u 3, a tijekom 2013. spojiti 4 suda u 2.

Paralelno s racionalizacijom mreže sudova racionalizirana je i mreža državnih odvjetništava. Donošenjem Zakona o područjima i sjedištima državnih odvjetništava

(Narodne novine, br. 146/08) mreža općinskih državnih odvjetništava smanjena je s dosadašnjih 71 na 55.

Pravilnik o utvrđivanju rokova za osiguranje radnih, prostornih, tehničkih i drugih uvjeta u sjedištima državnih odvjetništava nastalih spajanjem (donesen u siječnju 2009.) predvidio je tijekom 2009. spajanje 4 općinska državna odvjetništva u 2, što je i učinjeno. Prema navedenom pravilniku, tijekom razdoblja 2011.-2013. ne predviđaju se dodatna fizička spajanja, nego su ona planirana za kasnije faze.

Dosadašnjom racionalizacijom sudačka mreža smanjena je za 35%, dok je broj općinskih državnih odvjetništava smanjen za 23%. Temeljem dosadašnjeg rada spojenih sudova, uočeni su brojni pozitivni učinci racionalizacije sudova: bolja organizacija rada sudova, racionalizacija i bolja organizacija rada službenika i namještenika, ravnomjernija opterećenost sudaca predmetima i mogućnost njihove specijalizacije, veća fleksibilnost u radu suda, brže rješavanje zaostalih predmeta te financijske uštede.

U siječnju 2010. godini donesen je novi Zakon o upravnim sporovima (Narodne novine, br. 20/10), kojim je upravno sudovanje osuvremenjeno i reformirano. Uvođenjem dvostupanjskog upravnog sudovanja građanima se olakšava pristup upravnim sudovima, osigurava se veća pravna sigurnost i bolja zaštita prava stranaka od odluka i postupanja javnopravnih tijela. Osim povećanja kvalitete zaštite, bitno će se povećati i kapaciteti upravne grane sudovanja što će rezultirati većom učinkovitošću, kraćim trajanjem postupaka i reduciranjem zaostataka. Od 2012. godine četiri upravna suda i Visoki upravni sud Republike Hrvatske zamijenit će sadašnji Upravni sud Republike Hrvatske u vođenju upravnih postupaka.

Značajan mehanizam za ubrzanje sudskog postupka je i sustav zaštite prava na suđenje u razumnom roku. Posljednjim izmjenama Zakona o sudovima i Zakona o Državnom sudbenom vijeću iz prosinca 2009. godine (Narodne novine, br. 153/09) postupak po ovim zahtjevima je dodatno postrožen. Određen je tromjesečni rok u kojem viši sud mora odlučiti o zahtjevu, a predviđeni su i jasni mehanizmi sankcioniranja sudaca koji ne postupe po nalogu višeg suda, stegovno i materijalno.

S ciljem učinkovitije organizacije pravosudnog sustava na sudove u Hrvatskoj uvodi se ICMS - Integrated Court Case Management System - Jedinostveni sustav za upravljanje sudskim predmetima, dok se u Državno odvjetništvo uvodi Sustav za praćenje predmeta u Državnom odvjetništvu – CTS. Sustav služi nasumičnoj dodjeli predmeta (spisa) u rad, kako bi se povećala objektivnost u radu i na minimum svele mogućnosti utjecaja na ishod pojedinog predmeta. Sustav je do kraja 2009. uveden na 3 općinska suda, 2 trgovačka suda, 2 županijska suda, na Visoki trgovački sud te na Vrhovni sud Republike Hrvatske, dok je tijekom 2010. uveden na 46 sudova i 10 stalnih službi. CTS je uveden u 4 pilot državna odvjetništva. U skladu s osiguranim financijskim sredstvima u 2010. godini će se nastaviti s uvođenjem e-Spisa (ICMS) na dodatni broj sudova.

3.1.3. Jačanje zaštite ljudskih prava i sloboda

Ostvarenje ustavnog načela vladavine prava kao i efikasnija zaštita ljudskih prava i sloboda predstavljaju jasan cilj zacrtan Strategijom razvoja pravosuđa, a obuhvaćeno je i pregovorima o pristupu Europskoj uniji. Članstvo Republike Hrvatske u Vijeću Europe i dosljedna primjena Europske Konvencije za zaštitu ljudskih prava bitni su za pozicioniranje Republike Hrvatske kao demokratske države, koja pruža učinkovitu zaštitu ljudskih prava svojim građanima. Uz reformu pravosuđa, koja sama po sebi ima izniman utjecaj za ostvarenje efikasnije zaštite ljudskih prava, poduzete su i posebne mjere, koje odlučno doprinose jačanju zaštite ljudskih prava i sloboda.

Donošenjem Zakona o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08) provedeno je usklađivanje s europskom pravnom stečevinom te je ujedno ostvaren iznimno značajan napredak u uspostavi sveobuhvatnog sustava za suzbijanje svih oblika diskriminacije.

Sustav pravne pomoći koji je uspostavljen Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći stvara po prvi puta cjeloviti sustav pravne pomoći i osigurava socijalno i ekonomski ugroženoj kategoriji građana stručnu pomoć u vidu profesionalnog zastupanja pred sudom i drugim javnopravnim tijelima uz financijsku potporu države kada se u tim postupcima odlučuje o njihovim egzistencijalnim pitanjima.

Stalnim unapređivanjem sustava korisnicima besplatne pravne pomoći osigurat će se kontinuirano visoka razina pravne zaštite i stručne pomoći pri ostvarivanju njihovih prava pred nadležnim tijelima, u cilju pristupa pravosuđu svima pod jednakim uvjetima, a što je jedno od temeljnih ljudskih prava. Također, uspostavljen je IT program za podršku sustavu besplatne pravne pomoći koji, pored uvida u izdane uputnice omogućuje i uvid u broj podnesenih zahtjeva te uvid u obračunata i isplaćena sredstva za pravnu pomoć na području teritorijalne nadležnosti ureda državne uprave u pojedinoj županiji, a sve to u realnom vremenu. U razdoblju od 1. veljače 2009. do 1. travnja 2010. odobreno je sveukupno 3.457 zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć.

3.1.4. Unapređenje zatvorskog sustava

U cilju unapređenja zatvorskog sustava proveden je niz mjera prvenstveno usmjerenih prema edukaciji zatvorskog osoblja, ali i unapređenja obrazovanja samih zatvorenika. Kontinuirano se unapređuju i primjenjuju programi izobrazbe zatvorenika sukladno nacionalnom programu izobrazbe te posebni programi postupanja za specifične skupine zatvorenika (ovisnike o drogama, posttraumatski programi, programi za počinitelje kaznenih djela protiv spolne slobode i ćudoređa i počinitelje kaznenih djela s elementima nasilja).

Vežano uz edukaciju zatvorskog osoblja provodi se program bilateralne pomoći Kraljevine Nizozemske Republici Hrvatskoj (MATRA PRE-ACCESSION) pod nazivom „Upravljanje organizacijskom klimom i razvoj ljudskih potencijala UZS MP“. Na temelju Izvješća o stanju i radu kaznionica, zatvora i odgojnih zavoda za 2008. godinu usvojen je Akcijski plan za unapređenje zatvorskog sustava Republike Hrvatske od 2009. do 2014. godine.

U cilju osuvremenjivanja kaznenopravnog sustava u Republici Hrvatskoj i smanjenja prenapučenosti hrvatskih zatvora jednim od strateških ciljeva reforme pravosuđa određena je uspostava probacijskog sustava (primjena alternativnih sankcija).

Sadašnju prenapučenost zatvorskog sustava koja iznosi 148,94% prema trenutnom broju zatvorenika koji je 5.033 planira se smanjiti u 2011. godini za 11,14% dovršenjem zgrade za smještaj 420 zatvorenika u Kaznionici u Glini, a u 2013. godini planira se pri istom broju zatvorenika smanjiti prenapučenost za 19% dogradnjom Zatvora u Zagrebu kojim se planira povećati kapacitet za 376 zatvorenika te izgradnjom nove kaznionice i zatvora u Šibeniku čime će se povećati kapacitet za 1.200 zatvorenika.

Planira se povećanje broja educiranih zatvorenika u 2011. godini za 3%, a u 2013. godini za 5% s obzirom da se procjenjuje daljnji porast broja zatvorenika koji će biti uključeni u edukaciju pa se povećanje planira proširenjem obrazovanja u Projektu resocijalizacije ovisnika i putem vlastite škole u Kaznionici u Lepoglavi i Odgojnom zavodu u Turopolju.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 3. 1. Reforma pravosuđa

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
3.1.1 Jačanje preduvjeta za neovisnost, nepristranost i profesionalizam u pravosuđu	3.1.1.1. Povećanje broja polaznika PA	Povećanje broja polaznika PA unaprijediti će profesionalizam u pravosuđu	Broj	4.998	Ministarstvo pravosuđa	6.000 novih u 2011. (dakle ukupno 10.998 polaznika)	6.000 novih u 2012. (dakle ukupno 16.998)	6.000 novih u 2013. godini (dakle ukupno 22.998)
	3.1.1.2. Povećanje broja aktivnosti PA	Povećanje broja aktivnosti PA - jačaju se preduvjeti za neovisnost, nepristranost i profesionalizam u pravosuđu	Broj	295	Ministarstvo pravosuđa	350 novih u 2011. (dakle ukupno 645)	350 novih u 2012. (dakle ukupno 995)	350 novih u 2013. (dakle ukupno 1.345)
3.1.2. Ubrzavanje sudskih postupaka i racionalizacija mreže pravosudnih tijela	3.1.2.1. Smanjenje postotka neriješenih predmeta	Smanjenje postotka neriješenih predmeta povećat će se učinkovitost sudstva	Broj	795.722	Ministarstvo pravosuđa	Smanjenje za 5% u odnosu na 2010.	Smanjenje za 5% u odnosu na 2011.	Smanjenje za 5% u odnosu na 2012.
	3.1.2.2. Smanjenje sudačkih mreža	Broj općinskih sudova (prema Zakonu o područjima i sjedištima sudova, NN 85/08) funkcionalno je smanjen s 108 na 67 (smanjenje za 38%) Broj prekršajnih sudova (prema Zakonu o područjima i sjedištima prekršajnih sudova, NN 04/10) funkcionalno je smanjen sa 114 na 63 suda (smanjenje za 45%) Nakon funkcionalne racionalizacije slijedi fizička racionalizacija, tj stvarno ukidanje sudova/ državnih odvjetništava.	Broj	24 općinska suda su fizički spojena u 12 sudova 8 prekršajnih sudova je fizički spojeno u 4 suda	Ministarstvo pravosuđa	2 općinska suda će biti fizički spojena u 1 4 prekršajna suda će biti fizički spojena u 2	u 2012. se ne predviđa spajanje općinskih sudova 6 prekršajnih sudova će biti fizički spojeno u 3 suda	6 općinskih sudova će biti fizički spojeno u 3 4 prekršajna suda će biti fizički spojeno u 2 suda
	3.1.2.3 Smanjenje općinskih državnih odvjetništava	Broj općinskih državnih odvjetništava (prema Zakonu o područjima i sjedištima državnih odvjetništava, NN 146/08) je funkcionalno smanjen sa 71 na 55 (smanjenje za 23%).	Broj	4 općinska državna odvjetništava su fizički spojena u 2	Ministarstvo pravosuđa	2 općinska državna odvjetništava će biti fizički spojena i 1 iako je rok njihova spajanja prema Pravilniku tek 2018.	0 novih spajanja	0 novih spajanja
	3.1.2.4 Povećanje broja sudova na koje je uveden ICMS	Kako nasumična dodjela predmeta u radu utječe na neovisnost pravosuđa	Broj	31	Ministarstvo pravosuđa	96	109	-
	3.1.2.4. Povećanje broja državnih odvjetništava u kojima je uveden CTS	Kako nasumična dodjela predmeta u radu utječe na neovisnost pravosuđa	Broj	4	Ministarstvo pravosuđa	-	57	-

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
3.1.3. Jačanje zaštite ljudskih prava i sloboda	3.1.3.1. Povećanje broja odobrenih zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć	Odobrenjem zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć osigurava se pristup sudovima za građane slabijeg imovinskog stanja	Broj	3.536	Ministarstvo pravosuđa	3.500	3.500	3.500
3.1.4. Unapređenje zatvorskog sustava	3.1.4.1. Smanjenje postotka prenapučenosti zatvorskog sustava	Smanjenje postotka prenapučenosti zatvora unaprijedit će zatvorski sustav nakon izgradnje novih smještajnih kapaciteta za zatvorenike	Broj zatvorenika	5.033	Ministarstvo pravosuđa	smanjenje za 11,14%		dodatnih 19%
	3.1.4.2. Povećanje broja educiranih zatvorenika	Povećanje broja zatvorenika uključenih u edukaciju dovest će do unapređenja zatvorskog sustava	Broj edukacija		Ministarstvo pravosuđa	povećanje za 3%		povećanje za 5%

Suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala jedan je od preduvjeta funkcioniranja pravne države i vladavine prava. Strateški okvir antikorupcijske politike Republike Hrvatske utemeljen je na Strategiji suzbijanja korupcije donesenoj od strane Hrvatskog sabora u lipnju 2008. godine, koja uspostavlja pet prioritetnih područja djelovanja: jačanje pravnog i institucionalnog okvira, sprečavanje koruptivnih rizika, jačanje sustava suzbijanja korupcije, razvijanje međunarodne i regionalne suradnje te podizanje javne svijesti i suradnje s civilnim društvom. Temeljem postavljenih prioriteta Vlada Republike Hrvatske u lipnju 2008. godine usvaja Akcijski plan koji definira 195 provedbenih antikorupcijskih mjera. Kvantitativni pokazatelji procesa implementacije Akcijskog plana započetog u II. kvartalu 2008. godine ukazuju na više od 80% ispunjenih mjera. U smislu kvalitete i ostvarenog napretka, provedba Akcijskog plana rezultirala je uspostavom takozvane USKOČKE vertikale odnosno sustava specijaliziranih tijela za otkrivanje (PNUSKOK), procesuiranje (USKOK) i sankcioniranje (takozvani USKOČKI odjeli na sudovima) kaznenih djela korupcije i organiziranog kriminala. Nadalje, reformiran je kazneni postupak uvođenjem tužiteljske istrage kao i sustav oduzimanja imovinske koristi koji omogućuje „prošireno“ oduzimanje koristi ostvarene kaznenim djelom. Institucionalne i zakonodavne promjene pozitivno su se odrazile i na razinu učinkovitosti antikoruptivnih tijela Republike Hrvatske. Temeljem iskustva provedbe Akcijskog plana iz 2008., Vlada Republike Hrvatske je 18. ožujka 2010. usvojila revidirani Akcijski plan suzbijanja korupcije.

Polazeći od nadležnosti Ministarstva pravosuđa u okviru provedbe revidiranog Akcijskog plana suzbijanja korupcije prioriteti u narednom razdoblju odnose se na daljnje jačanje pravnog i institucionalnog okvira u području oduzimanja imovinske koristi i kaznenog zakonodavstva, administrativnih kapaciteta u provedbi novog Zakona o kaznenom postupku i suradnje tijela uključenih u borbu protiv korupcije. Nadalje, opsežne aktivnosti predviđene su u području sprečavanja korupcije i jačanja javne svijesti o štetnosti korupcije i kriminala.

Izmjenama i dopunama Sudskog poslovnika od 29. listopada 2008. (Narodne novine, br. 125/08) pri županijskim i općinskim sudovima osnovani su sudski odjeli za postupanje u predmetima korupcije i organiziranog kriminala (takozvani "uskočki odjeli"). Isti su na županijskim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku u funkciji od 1. ožujka 2009. godine. Nadalje, unutar Ravnateljstva policije (MUP) uspostavljen je policijski nacionalni ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta koji je funkcionalan od 16. rujna 2009., a njegov strateški odjel nalazi se u Zagrebu dok se operativni uredi nalaze u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku.

Edukaciju o pojavama korupcije, o sudačkoj etici te o profesionalnim dužnostima, kontinuirano provodi Pravosudna akademija. U 2009. godini provedeno je 8 aktivnosti za 35 dužnosnika.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

3.2.1. Jačanje pravnog i institucionalnog okvira te suradnja tijela uključenih u borbu protiv korupcije

Unapređenje pravnog i institucionalnog okvira za učinkovito i sustavno suzbijanje korupcije počelo je velikom izmjenom kaznenog zakonodavstva. Prve primjene u praksi ukazuju na potrebe za poboljšanje zakonodavnog i institucionalnog okvira u području oduzimanja imovinske koristi i kaznenog zakonodavstva te zadovoljenje kadrovskih potreba tijela nadležnih za provođenje mjera za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, kao i zadovoljenje materijalnih potreba tijela nadležnih za provođenje mjera za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala.

Izmjenama Ustava Republike Hrvatske iz lipnja 2010. godine zajamčeno je pravo na pristup informacijama, a Zakonom o općem upravnom postupku, koji je stupio na snagu u siječnju 2010. godine modernizira se djelovanje državne administracije u upravnim stvarima i jača zaštitu građana.

Izmjenama Zakona o sprečavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti iz srpanja 2010. godine postrožen je sustav sankcija te se jasno definira nadležnost Ureda Povjerenstva za sukob interesa da provjerava imovinske kartice državnih dužnosnika.

Paket zakona iz područja javnih nabava koji je stupio na snagu u siječnju 2009. godine je u najvećoj mjeri usklađen sa relevantnom pravnom stečevinom Europske unije, a Zakon o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave iz 2010. godine regulira nadležnosti Državne komisije te strogo ograničava mogućnost utjecaja/pokušaja utjecaja na Odluke Državne komisije, dok Uredba o javnoj nabavi za potrebe obrane i sigurnosti iz 2010. godine, koja je u prvoj fazi usklađivanja s Direktivom 2009/81/EC, predviđa primjenu Zakona o javnoj nabavi na postupke javnih nabava u području obrane i sigurnosti.

Jačanje međuinstitucionalne suradnje tijela nadležnih za provedbu mjera borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala, odnosno bolje povezivanje tijela nadležnih za provođenje mjera suzbijanja korupcije i organiziranog kriminala pridonose učinkovitoj borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala te lakšem nadzoru i koordinaciji tih tijela. Stoga je planirana informatička analitika i povezanost uspostavom i korištenjem informatičke infrastrukture intranet/Internet, pristup bazama podataka i razmjena podataka korištenjem informatičke infrastrukture intranet/Internet tijela nadležnih za provođenje antikorupcijskih mjera.

Međuagencijska suradnja utemeljena je na striktnim zakonskim pravilima (npr. Zakon o kaznenom postupku, Zakon o USKOK-u) te razrađena sporazumima, operativnim procedurama i protokolima o suradnji i načinu razmjene podataka.

Uspostavom cjelovitog institutucionalnog i pravnog okvira oduzimanja imovinske koristi, reformom kaznenog zakonodavstva kao i podizanjem razine međuagencijske suradnje represivnim tijelima osigurat će se učinkovitiji i sofisticiraniji antikorupcijski instrumenti. Navedene reforme nužno će se odraziti i na povećanu razinu učinkovitosti sustava takozvane USKOČKE vertikalne (specijaliziranih tijela policije, državnog odvjetništva i sudstva) u borbi protiv korupcije.

3.2.2. Jačanje aktivnosti u području sprečavanja korupcije i podizanje svijesti o štetnosti korupcije

Učinkovita antikoruptivna politika, pored represivnog djelovanja, nužno obuhvaća i komponente koje smjeraju na sprečavanje koruptivnih rizika, jačanje antikoruptivne svijesti kao i izgradnje dobrih odnosa sa sektorom civilnog društva. U borbi protiv korupcije neophodno je rad tijela državne vlasti učiniti transparentnim, razviti i unaprijediti edukaciju zaposlenih u tijelima državne i lokalne vlasti, podići javnu svijest o štetnosti korupcije - i kod svih zaposlenih u tijelima državne i lokalne vlasti i kod građana.

U ovom području zadaća je Ministarstva pravosuđa kontinuirano djelovati u aktivnostima usmjerenim na sprečavanje sukoba interesa i promoviranju nulte tolerancije na korupciju. Važno je istaknuti da mreža etičkih povjerenika u svim državnim i pravosudnim tijelima djeluje uz podršku Odjela za etiku (Ministarstvo uprave) i pod vodstvom Etičkog povjerenstva. Aktivno djelovanje imati će pozitivan učinak na prepoznavanje, a time i sprečavanje potencijalnih situacija sukoba interesa koje su česti uzrok koruptivnog ponašanja i nepovjerenja javnosti u sektor javne vlasti. Pored toga, antikoruptivne kampanje imaju za cilj ojačati svijest kod građana te ih potaknuti na aktivan doprinos kroz institucije civilnog društva u stvaranju atmosfere nulte tolerancije na korupciju.

Nadalje, transparentan sustav praćenja financiranja političkih stranaka utemeljen je na detaljnim Izvješćima Državnog ureda za reviziju, dostupnim najširoj javnosti, i objavljenim financijskim izvještajima političkih stranaka, dok je transparentan sustav pristupa informacija utemeljen na javno dostupnim Izvješćima o provedbi prava na pristup informacija uz detaljan prikaz odbijenih zahtjeva. U cilju prevencije sukoba interesa utvrđena je obveza podnošenja imovinskih kartica koje su javno dostupne, kao i sankcije za povredu pravila o sukobu interesa i smjernice za postupanja javnih dužnosnika.

Učinkovit sustav borbe protiv korupcije i organiziranog kriminaliteta ima za cilj eliminirati prijetnje koje ugrožavaju demokratska društva utemeljena na načelu pravednosti. Uspješnost antikoruptivnog djelovanja rezultirat će kontinuiranim porastom povjerenja javnosti u tijela državne i lokalne vlasti. U tom kontekstu usvojen je Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja propisa (usvojen 21. rujna 2009.; Narodne novine, br. 140/99) koji definira minimalne standarde konzultiranja javnosti prilikom izrade nacrtu zakona i drugih propisa. Ostvarivanje željenog učinka pratit će se putem indeksa percepcije korupcije (Corruption Perception Index), indeksa povjerenja građana u pojedine sektore društva (Global Corruption Barometar) te putem sustavnog ispitivanja stava javnosti o djelovanju tijela javne vlasti. Trenutni indeks povjerenja javnosti u tijela državne i lokalne vlasti iznosi 4,1, dok se u sljedećem trogodišnjem razdoblju planira povećati na 5.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 3. 2. Suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
3.2.1. Jačanje pravnog i institucionalnog okvira, te suradnja tijela uključenih u borbu protiv korupcije	3.2.1.1. Povećanje postotka učinkovitosti u rješavanju predmeta korupcije i organiziranog kriminala	Zadržavanjem postojeće razine uspješnosti USKOK-a u rješavanju korupcijskih predmeta osigurat će se visoka razina učinkovitosti u suzbijanju korupcije	%	87	Ministarstvo pravosuđa	88	89	90
3.2.2. Jačanje aktivnosti u području sprječavanja korupcije i podizanje svijesti o štetnosti korupcije	3.2.2.1. Povećanje i održavanje broja antikorupcijskih kampanja	Povećanjem broja antikorupcijskih kampanja osigurat će se jačanje integriteta službenika i podizanje javne svijesti o štetnosti korupcije	Broj	0	Ministarstvo pravosuđa	2	2	2
	3.2.2.2. Povećanje povjerenja javnosti u tijela državne i lokalne vlasti	Kontinuirano visoka razina učinkovitosti u suzbijanju korupcije te jačanje javne svijesti o štetnosti korupcije doprinosi povećanju povjerenja javnosti u tijela državne i lokalne vlasti	Indeks percepcije korupcije	4,1	Transparency International	4,4	4,7	5

Povećanje konkurentnosti tržišta, čiji je aktivni sudionik i država, zahtijeva djelotvornu javnu upravu. Kompleksnost i višedimenzionalnost uloge države u ekonomiji i društvu čini javnu upravu posebno kritičnim čimbenikom ostvarivanja strateških gospodarskih ciljeva. Veličina državnog sektora, načini intervencije u gospodarstvo, učinkovitost i transparentnost osnovni su preduvjeti djelotvorne javne uprave. Ministarstvo uprave će, povećanjem razine stručnosti, profesionalizma i znanja putem edukacije te podizanjem razine kvalitete upravnih usluga, pridonijeti stvaranju moderne državne uprave u skladu s najboljom praksom zemalja Europske unije, koja će osigurati pružanje brzih i pouzdanih javnih usluga građanima i drugim strankama.

Javna uprava predstavlja jedno od strateški važnih područja reformi Vlade Republike Hrvatske. Modernizacija javne uprave, njezina puna profesionalizacija te pružanje brzih i pouzdanih javnih usluga sastavni je dio dobre poduzetničkog okruženja i pretpostavka osiguranja boljeg standarda svih građana.

Vlada Republike Hrvatske zalaže se i stvara pretpostavke za ostvarenje vizije moderne javne uprave koja obuhvaća: povećanje učinkovitosti i ekonomičnosti u sustavu državne uprave, podizanje razine kvalitete upravnih usluga, ostvarenje otvorenosti i pristupačnosti tijela državne uprave, jačanje standarda vladavine prava, jačanje socijalne osjetljivosti u državnoj upravi i u odnosu prema građanima, podizanje etičke razine u državnoj službi te smanjenje korupcije.

U reformi javne uprave posebno mjesto zauzima obrazovanje i usavršavanje državnih službenika radi stjecanja znanja, vještina i kompetencija. Sukladno tome, osigurati će se sustav stručnog usavršavanja te uspostaviti adekvatni sustav upravnog obrazovanja. U svrhu efikasnog ostvarenja svih ciljeva i zadataka državnih tijela potrebno je planirati ljudske potencijale u državnoj upravi na odgovarajući način te im pružiti mogućnost profesionalnog razvoja koristeći sve moderne alate upravljanja ljudskim potencijalima

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

3.3.1. Racionalizacija sustava državne uprave i reforma sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave

U ovom trenutku, državna uprava u Republici Hrvatskoj sastoji se od 16 ministarstava, 3 središnja državna ureda i 9 državnih upravnih organizacija, te 20 ureda državne uprave u županijama s 90 ispostava u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, u kojima radi ukupno 51.623 državna službenika i namještenika.

Iako broj ministarstava ne odudara od prosjeka Europske unije, treba napomenuti da se od osamostaljenja broj središnjih tijela državne uprave u Republici Hrvatskoj i njihov djelokrug mijenjao vrlo često (19 izmjena od 1990. godine) – broj ministarstava u proteklih 20 godina varirao je od 13 do 20, a ukupan broj tijela središnje državne uprave od 21 do 30. Iako su u većini slučajeva bile manjeg opsega i uglavnom usmjerene na preraspodjelu djelokruga između pojedinih središnjih tijela državne uprave, česte promjene u sustavu utjecale su na stabilnost, financijsku učinkovitost i troškove dijela sustava.

Unutarnja struktura središnjih tijela državne uprave ustrojena je sukladno odredbama Uredbe o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave (Narodne novine, br. 43/01 i 8/04). Ta struktura je iznimno atomizirana, s velikim brojem malih unutarnjih ustrojstvenih jedinica (odsjeci, pododsjeci, odjeljci, pododjeljci), u kojima radi po jedan ili dva službenika, a takav ustroj prakticira se kako bi se stvaranjem novih rukovodećih radnih mjesta, na neizravan način, kompenzirali nedostaci u sadašnjem sustavu plaća i nagrađivanja državnih službenika.

Osim središnjih tijela državne uprave, poslove državne uprave mogu obavljati i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili druge pravne osobe koje na temelju zakona imaju javne ovlasti, ako su im ti poslovi povjereni posebnim zakonom (delegirani poslovi državne uprave).

Iako jedinicama lokalne samouprave nije povjerenno obavljanje poslova državne uprave, posljednjih godina zabilježen je značajan porast broja različitih ustrojstvenih oblika (agencija, zavoda, fondova i drugih tijela), koja su osnovana zakonima ili uredbama Vlade Republike Hrvatske i koji su preuzeli određene poslove iz djelokruga ministarstava, a nalaze se u statusu javnih ustanova.

S druge strane, uredima državne uprave u županijama i njihovim ispostavama, ustrojenim zbog obavljanja dekoncentriranih poslova državne uprave, posljednjih je nekoliko godina, donošenjem novih i izmjenama postojećih zakona bitno smanjen opseg poslova. Centraliziranjem poslova ministarstva su preuzela poslove i službenike ureda državne uprave, što je utjecalo i na kvalifikacijsku strukturu u uredima državne uprave, ali i na racionalnost organizacije posla, pogotovo stoga što u obavljanju preuzetih poslova uredi i dalje pružaju značajnu podršku tijelima koja su preuzela poslove.

Analizom ustrojstva i djelokruga ustanovljeno je:

- obavljanje srodnih poslova iz istih upravnih područja u više različitih tijela državne uprave,
- centraliziranje poslova u središnjim tijelima i istodobna mogućnost zahtijevanja obavljanja tih poslova na lokalnoj razini,
- nesvrhovitost centralizacije poslova s obzirom na njihov značaj, mjesto obavljanja i mogućnost kontrole odnosno nadzora,
- prekomjernost u obavljanju raznih stručnih poslova manje složenosti, posebno vođenje raznih očevidnika i drugih evidencija,
- neprikladnost ustrojstvenih oblika za obavljanje konkretnih poslova i njihova nesvrhovitost u odnosu na opseg i značaj poslova.

Postojeći sustav državne uprave može se ocijeniti kao fragmentiran, nedovoljno koordiniran i nekonzistentno uređen. Kod dijela ministarstava uočljivo je da se pojedine radnje u ostvarivanju prava stranaka obavljaju na različitim mjestima radi ostvarivanja jednog prava odnosno rješavanje jednog zahtjeva.

Broj agencija koje obavljaju različite poslove državne uprave je velik i moguće ga je racionalizirati. Trenutno u Republici Hrvatskoj postoje 42 agencije, 21 zavod, 10 fondova te više desetaka različitih organizacijskih oblika (instituta, centara, registara i drugih javnih ustanova) koji obavljaju dio poslova državne uprave i financiraju se (u potpunosti ili djelomično) iz državnog proračuna.

U narednom razdoblju nužna je izrada prijedloga aktivnosti za poboljšanje koordinacije i usklađenosti u radu tijela državne uprave s ciljem:

- obavljanja srodnih poslova iz istih upravnih područja u jednom tijelu državne uprave,
- otklanjanja nesvrhovitosti centralizacije poslova s obzirom na njihov značaj, mjesto obavljanja i mogućnost kontrole odnosno nadzora,
- otklanjanja prekomjernosti u obavljanju raznih stručnih poslova manje složenosti, posebno vođenje raznih očevidnika i drugih evidencija,
- pronalaženja prikladnijih ustrojstvenih oblika za obavljanje konkretnih poslova i smanjenje njihove nesvrhovitosti u odnosu na opseg i značaj poslova.

Racionalizacija sustava državne uprave temelji se na nizu međuovisnih mjera koje uključuju:

1. specijalizaciju tijela državne uprave kroz preraspodjelu djelokruga i funkcija;
2. decentralizaciju (dekoncentraciju, delegaciju i devoluciju) poslova i podugovaranje („outsourcing“) pojedinih usluga,
3. smanjenje broja tijela državne uprave, agencija, zavoda i drugih pravnih osoba, (4) promjene u unutaršnjem ustrojstvu središnjih tijela državne uprave;
4. novo reguliranje statusa zaposlenih u tijelima koji obavljaju poslove državne uprave (sustav plaća, nagrada i disciplinskih mjera);
5. informatizaciju;
6. uvođenje mehanizama mjerenja učinkovitosti rada u državnoj upravi.

Mjere za racionalizaciju trebaju biti razrađene na temelju analitičkih podloga, sustavne katalogizacije djelokruga i funkcija u državnoj upravi te simulacijama novog sustava s procjenom financijskog učinka.

Lokalna i područna (regionalna) samouprava dio je sustava i značajan segment javne uprave. Sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj organiziran je na dvije razine: prva razina su jedinice lokalne samouprave – 126 gradova i 429 općina, dok su na drugoj razini jedinice područne (regionalne) samouprave – 20 županija. Grad Zagreb, kao glavni grad Republike Hrvatske ima poseban status grada i županije.

U praksi, izostanak detaljnije razrađenih zakonskih kriterija i relativno slobodno tumačenje zakonskih odredbi doveli su do velikog broja jedinica lokalne samouprave, koje su općenito male kad je riječ o njihovoj površini i broju stanovnika: u usporedbi s teritorijalnim ustrojem prije 1992. godine, broj jedinica lokalne samouprave peterostruko se uvećao (prije 1992. godine Republika Hrvatska se sastojala od 101 općine). Povrh toga, u razdoblju između 1992. i 2007. godine, Zakon o područjima županija gradova i općina je 18 puta mijenjan, a osnovano je 69 novih jedinica lokalne samouprave.

Lokalna i područna (regionalna) samouprava ima važnu ulogu u upravljanju, organizaciji i izravnom pružanju javnih usluga građanima. U nastojanju izgradnje djelotvorne, učinkovite i ekonomične javne uprave potrebno je uspostaviti i djelotvoran sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju imati administrativne i financijske kapacitete za kvalitetno, učinkovito i samostalno planiranje, financiranje i pružanje usluga iz svojeg zakonom propisanog djelokruga kao i za preuzimanje novih poslova te obavljanje decentraliziranih poslova iz nadležnosti središnje državne uprave.

Proces reforme prelazi mandat jedne vlade i stoga je za njegovu provedbu potrebno osigurati politički konsenzus i aktivno uključivanje svih zainteresiranih strana u različitim fazama procesa: Vlade Republike Hrvatske, akademskih i stručnih ustanova, gospodarskog sektora, nevladinih udruga i građanskih inicijativa te samih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih interesnih udruga.

Ovaj proces moguće je općenito podijeliti u četiri faze: pripremu modela teritorijalne reorganizacije (petnaest mjeseci), fazu legitimacije i odabira modela (dvanaest mjeseci), fazu izrade normativnog okvira (osam mjeseci) i fazu pripreme za provedbu novog teritorijalnog preustroja (trinaest mjeseci).

Na temelju prikupljenih podataka o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave izradit će se baza podataka u kojoj će biti sadržani svi relevantni podaci – od demografskih i geografskih podataka do podataka o financijama, ljudskim resursima, poslovima iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i slično.

Radi izrade kvalitetne podloge koja će poslužiti kao osnova za odabir primjerenog i adekvatnog modela teritorijalne organizacije lokalne i područne (regionalne) samouprave potrebno je napraviti sveobuhvatnu analizu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i postojećeg sustava lokalne samouprave. Temeljem provedene analize definirat će se kriteriji na temelju kojih će se pristupiti reformi lokalne samouprave.

Za svaki pojedini posao koji se predlaže prenijeti na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izradit će se alternativna rješenja s procjenama financijskog učinka prijenosa.

Optimalna teritorijalna organizacija odredit će se temeljem vrsta i složenosti javnih poslova koji se prenose u djelokrug jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te demografskih, geografskih, fiskalnih, administrativnih, infrastrukturnih i drugih kriterija.

3.3.2. Učinkovit sustav upravljanja i razvoja ljudskih potencijala u državnoj službi

Prema strukturi zaposlenih u državnoj službi najviše su zastupljeni službenici srednje stručne spreme, zatim visoke stručne spreme, dok su najmanje zastupljeni službenici više stručne spreme. U državnim tijelima zaposlen je podjednak broj žena i muškarca, pri čemu su žene zastupljenije u broju službenika visoke stručne spreme, a muškarci u broju službenika više i srednje stručne spreme.

Broj službenika srednje stručne spreme gotovo je dvostruko veći od broja službenika više stručne spreme. Podaci o broju zaposlenih državnih službenika i namještenika u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 1. siječnja 2008. pokazuje da se broj zaposlenih nije značajno mijenjao tijekom godina te da je broj novih zapošljavanja u pravilu uravnotežen s brojem prestanaka službe. No, ovi podaci ukazuju na veliku fluktuaciju zaposlenih te je stoga potrebno utvrditi mjere u cilju zadržavanja kvalitetnih službenika.

Stoga će podizanje razine stručnosti, zakonitosti i učinkovitosti u državnoj upravi rezultirati podizanjem razine kvalitete upravnih usluga i jačanjem standarda vladavine

prava te efikasnijim uključivanjem hrvatske državne uprave u europski upravni prostor.

Također, rezultat procesa depolitizacije u državnim tijelima ima za posljedicu da značajan broj rukovodećih državnih službenika u državnim tijelima na najvišim razinama kao i na srednjim i nižim razinama ima dovoljno prostora za poboljšanje svoje stručnosti i rada u područjima protočnosti informacija, kvalitetnijeg, bržeg i učinkovitijeg provođenja zadanih poslovnih procesa te upravljanja ljudskim potencijalima.

Provedbom različitih vrsta aktivnosti s ciljem upoznavanja javnosti s radom državnih službenika, funkcioniranjem državne uprave i sličnim temama ostvarit će se temelj za komunikaciju koja uključuje razumijevanje funkcioniranja državne uprave, njenu osnovnu funkciju služenja građanima i time pozitivno utjecati na sliku javnosti o državnoj upravi, a time i o prednostima zapošljavanja i rada u državnoj upravi.

Od 2006. godine donose se godišnji planovi prijama u državnu službu. Iako postoji mogućnost donošenja srednjoročnih i dugoročnih planova, oni do sada nisu donošeni s obzirom na činjenicu da ne postoje potrebni preduvjeti za takvo planiranje na razini svih tijela. Primjerice, problem predstavlja: nepostojanje centralizirane evidencije o zaposlenima temeljem koje bi se mogla provesti analiza postojeće strukture i kompetencija zaposlenih; nedostatak godišnjih planova rada državnih tijela temeljem kojih bi se mogle procjenjivati potrebe za zapošljavanjem s obzirom na ciljeve i zadatke pojedinih državnih tijela i nedostatak iskustva u planiranju.

Sustav razvoja karijere i napredovanja u državnoj službi, osim redovnog, predviđa izvanredno napredovanje službenika koji nastavljaju svoje akademsko obrazovanje ili stručnu izobrazbu u području povezanom s njihovim radnim mjestom. S ciljem poboljšanja sustava napredovanja državnih službenika razvijen je „Program za napredovanje državnih službenika“ koji je započeo sa provedbom 2010. godine te će se nastaviti provoditi u idućem planskom razdoblju.

Pravo na jednako postupanje i jednake mogućnosti napredovanja jedno je od temeljnih prava službenika. Međutim, ograničen broj radnih mjesta utvrđenih pravilnicima o unutarnjem redu na koja službenici mogu napredovati ograničavaju mogućnosti napredovanja u državnim tijelima. Stoga je potreban daljnji razvoj sustava napredovanja s ciljem objektivnog izbora najkompetentnijih kandidata za napredovanje na viša radna mjesta.

Svi državni službenici imaju obvezu i pravo trajno se usavršavati podižući razinu svojih kompetencija. Sustav općih programa izobrazbe državnih službenika na središnjoj razini razvija i provodi Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika. Posebne specijalističke programe izobrazbe može organizirati svako pojedino državno tijelo u skladu sa svojim institucionalnim potrebama. Osim toga, državni službenici mogu pohađati specijalizirane obrazovne programe izvan državne službe kako bi usavršili svoje stručne sposobnosti i vještine.

S obzirom na neprestanu potrebu podizanja razine stručnosti državnih službenika svih kategorija koji doprinose učinkovitosti državne uprave te povećanju razine zadovoljstva pružanja usluga krajnjim korisnicima, sustav trajne izobrazbe službenika je neophodan. Dodatno, fluktuacija državnih službenika, pravovremeno odgovaranje na neprestane nove situacije u novim funkcijama u državnim tijelima neophodno je s

jedne strane obnavljati, nadograđivati te raditi na novim oblicima pružanja usluga na zadovoljstvo krajnjih korisnika.

Trenutačno ne postoji jedinstvena evidencija (registar) javnih i državnih službenika pa slijedom toga nije moguće djelotvornije raditi na unapređenju strukture, procesa te razvoja ljudskih potencijala u istom sektoru. S tim u svezi je i neujednačenost sustava plaća koji u ovom trenutku funkcionira odvojeno za državne službenike, lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu te javne službe.

U narednom razdoblju izradit će se analiza sustava plaća u cjelokupnom javnom sektoru te prijedlog novog centraliziranog sustava plaća za javne i državne službenike. Također će se objediniti podaci u središnjem registru zaposlenika javnog sektora.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 3.3. Kompetentna i djelotvorna javna uprava

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
3.3.1. Racionalizacija sustava državne uprave i reforma sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave	3.3.1.1. Broj državnih tijela koja su ustrojena prema novom modelu unutarnjeg ustrojstva državnih tijela	Povećanje broja državnih tijela ustrojanih prema novim načelima/standardima te njihovo spajanje, pripajanje poštujući načelo racionalizacije poslovanja	Broj	-	Ministarstvo uprave	broj državnih tijela koja su ustrojena prema novom modelu unutarnjeg ustrojstva državnih tijela sukladno parametrima koji će biti definirani do kraja 2010. godine	broj državnih tijela koja su tijekom 2012. godine ustrojena prema novom modelu unutarnjeg ustrojstva državnih tijela	broj državnih tijela koja su ustrojena tijekom 2012. godine prema novom modelu unutarnjeg ustrojstva državnih tijela
	3.3.1.2. Broj državnih tijela koja su prošla proces praćenja i mjerenja učinkovitosti	Tijekom trogodišnje razdoblja uključiti što je moguće veći broj državnih tijela u proces praćenja i mjerenja učinkovitosti	%	-	Ministarstvo uprave	2% državnih tijela uključenih /prošli su kroz proces	20% državnih tijela uključenih /prošli su kroz proces	50% državnih tijela uključenih /prošli su kroz proces
	3.3.1.3. Elektronička baza s podacima o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave	Izrađena elektronička baza s podacima o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave	%	-	Ministarstvo uprave	-	-	100
	3.3.1.4. Lista poslova iz djelokruga središnje državne uprave koji se povjeravaju JLP(R)S-u (delegacija) i/ili prenose u samoupravni djelokrug JLP(R)S-a (decentralizacija)	Izrađena lista poslova iz djelokruga središnje državne uprave koji se povjeravaju JLP(R)S-u (delegacija) i/ili prenose u samoupravni djelokrug JLP(R)S-a (decentralizacija)	%	-	Ministarstvo uprave	-	-	100
3.3.2. Učinkovit sustav upravljanja i razvoja ljudskih potencijala u državnoj službi	3.3.2.1. Izrađena analiza sustava plaća u cjelokupnom javnom sektoru	Prikupiti podatke sadašnjeg stanja i analizirati podatke s ciljem izrade centraliziranog sustava plaća	%	-	Ministarstvo uprave	100	-	-
	3.3.2.2. Izrađen središnji registar javnih i državnih službenika	Izradom središnjeg registra objedinit će se podaci zaposlenika javnog sektora	%	-	Ministarstvo uprave	100	-	-

Opći cilj 4. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture

Produktivno i razvijeno društvo svoje konkurentske prednosti gradi na znanju, te stalno potiče ulaganje u znanje svoga stanovništva. Osiguranje kvalitetnog sustava odgoja i obrazovanja, od predškolskoga, osnovnoškolskog, srednjoškolskog do visokog, omogućit će pretpostavke za kontinuirano stjecanje novih znanja i vještina te primjenu novih tehnologija po načelu cjeloživotnoga učenja.

Primarni zadatak Vlade Republike Hrvatske je osigurati dostupnost obrazovanja svima pod jednakim uvjetima. Razvoj dostupnijeg, prilagodljivijeg i učinkovitijeg sustava odgoja i obrazovanja, na nacionalnoj i međunarodnoj razini, omogućit će stvaranje intelektualnog i radnog ljudskog potencijala kao ključnog bogatstva hrvatske države te poticajnog okruženja za održive inovacijske i znanstveno-tehnološke aktivnosti. Sve predviđene aktivnosti razvoja sustava temelje se i na politici socijalnog uključivanja, što znači, osiguranju uvjeta za punu integraciju djece, mladih i odraslih sukladno njihovim posebnim potrebama i sposobnostima.

Posebni cilj 4.1. Održiva kvaliteta obrazovnog sustava i razvoj športa

Hrvatski odgojno-obrazovni sustav pruža odgojne i obrazovne usluge na razini predškolskog, osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja te obrazovanja odraslih radi kvalitetnoga uključivanja na tržište rada te u cjeloživotno učenje. Održivost usluga sustava pri tome ima presudnu ulogu za osiguranje povjerenja stanovništva prema sustavu, motiviranosti korisnika za uključivanjem te stjecanje kompetencije za cjelokupan osobni i društveni razvoj u skladu s potrebama.

U skladu s općim i posebnim ciljevima nacionalnoga kurikuluma te potrebama djece, mladih, društva i gospodarstva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa će u sljedeće tri godine u odgojno-obrazovnomu sustavu osobitu pozornost posvećivati jačanju osobnog i socijalnog razvoja, poduzetništva te uporabe informacijsko-telekomunikacijske tehnologije.

Poseban izazov za sustav u kretanju prema društvu znanja predstavlja visoko obrazovanje jer ono treba stvarati najkvalitetnije kadrove za potrebe gospodarstva, ali ujedno ima ključnu ulogu u povezivanju znanstvenoistraživačkog rada s gospodarstvom. S motrišta jačanja ukupne konkurentnosti na regionalnoj i međunarodnoj razini razmjena dobara i usluga, najvažnije očekivanje od sustava srednjoškolskog strukovnog i visokog obrazovanja vezana su uz uspostavu sustava osiguranja kvalitete djelatnosti.

Sukladno pokazateljima, osiguranje dostupnosti raznovrsne ponude u obrazovanju odraslima te fleksibilnost oblika i metoda provedbe predstavljaju temeljna sredstva za sprečavanje društvene isključenosti i opasnost od siromaštva.

Specifičan dio sustava odgoja i obrazovanja pripada značaju ravnomjerno zastupljenoga športa za koji je nužno osigurati sa svrhom jačanja prevencije, zaštite i poboljšanja zdravstvenoga statusa pojedinaca i zajednice, te za postignuća vrhunskih rezultata hrvatskih športaša na međunarodnim natjecanjima.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

4.1.1. Uspostaviti ekonomičnu i učinkovitu mrežu odgojnih i obrazovnih ustanova

Izrada mreže predškolskih i školskih ustanova podrazumijeva trajno praćenje demografskoga stanja te demografsku projekciju na lokalnoj razini. Mrežom predškolskih ustanova postići će se racionalno planiranje i realizacija prostornih, materijalnih, kadrovskih, tehničkih i drugih uvjeta.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa će u suradnji s drugim tijelima državne uprave, ustanovama u sustavu odgoja i obrazovanja te lokalnom i područnom (regionalnom) samoupravom omogućiti provođenje različitih programa i aktivnosti kako bi se udovoljilo osobnim, društvenim, kulturnim i profesionalnim potrebama i zahtjevima djece i mladih.

U skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima vezanim uz odgoj i obrazovanje te nacionalnim strategijama Ministarstvo će u sljedeće tri godine osobitu pozornost usmjeriti na odgoj i obrazovanje ciljnih skupina djece i mladih, kao što su, primjerice, djeca iz socijalno ugroženih obitelji i životnih okruženja te iz drugih ranjivih skupina populacije.

4.1.2. Uspostaviti sustav osiguranja kvalitete na svim razinama sustava odgoja i obrazovanja i promicati načela cjeloživotnog učenja

Kako bi se vidjelo kako i koliko pojedinci uče i napreduju nužna je uspostava osiguranja kvalitete na svim razinama sustava odgoja i obrazovanja.

S tim u svezi, potrebno je nastaviti s praćenjem ostvarivanja mjera državnih pedagoških standarda predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja u skladu s propisanim koeficijentima izvodljivosti.

Osiguravanjem jednakih uvjeta provedbom odredaba državnih pedagoških standarda, kojima se uređuju minimalni infrastrukturni, financijski i kadrovski uvjeti za ostvarivanje i razvoj djelatnosti i podjednaki uvjeti za ujednačeni razvoj sustava, osigurat će se uvjeti za osiguranje kvalitete u svim odgojno-obrazovnim ustanovama Republike Hrvatske. Standardima se, također, uređuju i jedinstveni uvjeti za kvalitetan odgojno-obrazovni rad i uspješno ostvarivanje ciljeva i zadataka u odgojnim i obrazovnim ustanovama.

Jedan od preduvjeta osiguranja jednakih uvjeta u obrazovanju, praćenje je i vrjednovanje ishoda obrazovanja. S tim u svezi, osobitu je pozornost potrebno posvetiti organizaciji i provedbi nacionalnih ispita te ispita državne mature kao sastavnica vanjskoga vrednovanja i samovrjednovanja unutar sustava strukovnog obrazovanja obrazovnih ishoda, kao i jačanju mehanizama nadzora nad upisnom politikom i rezultatima učenja sukladno društvenoj i gospodarskoj opravdanosti regionalne i centralne obrazovne politike te jačanju odgovornosti za donošenje odluka o raspoređenosti konkretnih sektora i profila kvalifikacija u smislu ulaganja u realne tržišne potrebe i konkurentnost.

Nužno je i poticati promicanje načela cjeloživotnoga učenja kroz sustav obrazovanja odraslih jačanjem stručnih kapaciteta provedbenih tijela izmjenama i dopunama

zakonodavnoga okvira te provedbenih propisa. Stalne promjene zahtijevaju spremnost na cjeloživotno učenje te je s tim u svezi svakoj osobi, bez obzira na njezinu dob, nužno stvoriti i osigurati uvjete za obrazovanje. Sukladno navedenom provedba Hrvatskoga kvalifikacijskoga okvira kao instrumenta za uspostavu cjeloživotnoga učenja i povezivanja hrvatskih kvalifikacijski s europskim kvalifikacijskim sustavima osigurat će kvalitetu, pouzdanost, prepoznatljivost i osiguravati konkurentnost hrvatskome gospodarstvu.

4.1.3. Razvijati sustav športa i športskih djelatnosti

Razvoj sustava športa i športskih djelatnosti usmjeren je prije svega na promicanje bavljenja športom i to od najranije dobi, stvaranje uvjeta ravnomjerne zastupljenosti bavljenja športom na čitavom području Republike Hrvatske, izrađivanje planova izgradnje, obnove i održavanja športskih građevina te razvijanje i koordiniranje suradnje s institucijama. Razvoj športa provodi se kroz razne aktivnosti agencija, ustanova, odbora i slično. Na primjer, Hrvatska agencija za borbu protiv dopinga u športu (HADA) specijalizirana je ustanova za praćenje i provođenje međunarodnih ugovora o borbi protiv dopinga u športu. Glavni cilj Hrvatske agencije za borbu protiv dopinga u športu je promocija čistog i čistog športa kroz provođenje antidopingških aktivnosti. Pod tim podrazumijevamo kvalitetne dopingške kontrole te širenje i promicanje o štetnosti dopinga u suradnji s interesnim grupama, prvenstveno športašima i športskim organizacijama. Kao javne potrebe u športu na državnoj razini iz državnoga proračuna financiraju se Hrvatski olimpijski odbor (HOO), Hrvatski paraolimpijski odbor (HPO), Hrvatski školski športski savez (HŠŠS), Hrvatski športski savez gluhih (HŠSG) i Hrvatski sveučilišni športski savez (HSŠS).

Osnivanjem Hrvatskoga školskog športskog saveza postavljena je čvrsta baza za razvoj školskog športa. Jedan od važnijih ciljeva je uključivanje većeg broja učenika i učenica u školski šport te usustavljivanje organizacije rada školskih športskih društava kako bi ona postala najmasovniji športski sustav u zemlji i temelj školskog športa. Hrvatski sveučilišni športski savez skrbi o sveučilišnom športu, a namjera mu je osnovati što veći broj sveučilišnih športskih udruga, pojačati sudjelovanje u borbi protiv droge i nasilja te integrirati studente u hrvatsku i međunarodnu akademsku zajednicu.

Sustavnom i ravnomjernom izgradnjom školskih športskih dvorana, nastavnih športskih dvorana i vanjskih športskih terena znatno će se poboljšati uvjeti za razvoj školskog i studentskog športa u Republici Hrvatskoj. Na taj način će se povećati broj učenika i studenata uključenih u rad školskih športskih društava odnosno studentskih športskih udruga te smanjiti razlika uključenosti u šport u odgojnom i obrazovnom sustavu među županijama. Isto tako potrebno je uspostaviti različiti sustav natjecanja te povećati broj i vrstu športskih sadržaja koji se nude.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 4. 1. Održiva kvaliteta obrazovnog sustava i razvoj športa

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.1.1. Uspostaviti ekonomičnu i učinkovitu mrežu odgojno obrazovnih ustanova	4.1.1.1. Povećanje postotka uključenosti djece predškolske dobi u sustav predškolskog i školskog odgoja i obrazovanja	Povećati uključenost djece predškolske dobi u sustav predškolskog odgoja	%	58	MZOŠ			62
	4.1.1.2. Povećanje postotka osnovnoškolskih ustanova ustrojnih u skladu s mrežom osnovnoškolskih ustanova	Optimalizirati osnovnoškolske ustanove prema propisima	%	30	MZOŠ			40
	4.1.1.3. Povećanje udjela učenika romske nacionalne manjine koji završavaju osnovno obrazovanje	Povećati broj djece romske nacionalne manjine koja završavaju osnovno obrazovanje	%	18	MZOŠ			20
4.1.2. Uspostaviti sustav osiguranja kvalitete na svim razinama sustava odgoja i obrazovanja i promicati načela cjeloživotnog obrazovanja	4.1.2.1. Povećati udio odgojitelja, učitelja, ravnatelja i stručnih suradnika u stručna usavršavanja	Povećati udio odgojitelja, učitelja, ravnatelja i stručnih suradnika uključenih u stručna usavršavanja	%	50	MZOŠ i AZOO			70
	4.1.2.2. Udio odgojno-obrazovnih radnika koji su sudjelovali u izobrazbi ECDL-a	Povećati broj odgojno-obrazovnih radnika s ITC kompetencijama radi podizanja kvalitete odgojnoga i obrazovnog rada	%	50	MZOŠ			70
	4.1.2.3. Broj organiziranih aktivnosti za promicanje načela cjeloživotnoga učenja	Preuzimanjem međunarodnih smjernica, potpisivanjem konvencija te uključivanjem u međunarodne strateške okvire (Belemski okvir, inicijative EK) te tradicijskim nasljeđem u obrazovanju odraslih jačati svijest o potrebi i značaju cjeloživotnoga učenja	broj	2	MZOŠ			5
	4.1.2.4. Povećanje broja programa cjeloživotnog obrazovanja u kontekstu visokog obrazovanja	Odobranjem programa cjeloživotnog obrazovanja polaznici imaju mogućnost upoznavanja s novim stručnim i znanstvenim spoznajnama	%	40	MZOŠ			50
4.1.3. Razvijati sustav športa i športskih djelatnosti	4.1.3.1. Postotak aktivno uključenih učenika i studenata u športske aktivnosti	Kvalitentnim i proširenijim športskim sadržajima privući će se veći broj djece, mladih i studenata za bavljenje športom u izvannastavnim športskim aktivnostima	%	21	MZOŠ/ HŠŠS/ HSŠS	21,5	22	22,5
	4.1.3.2. Povećanje broja i vrsta športskih sadržaja	Novim športskim sadržajima privući će se veći broj djece, mladih i studenata za bavljenje športom u	Broj	50	MZOŠ/ HŠŠS/ HSŠS	55	60	65

Posebni cilj 4.2. Razvijanje znanosti kao pokretača dugoročnog gospodarskog i društvenog razvoja

Brz napredak znanosti i tehnologije u uvjetima globalizacije čine stjecanje znanja i njegovu produktivnu primjenu temeljnim izazovom konkurentnog gospodarstva i društva. Razvoj znanstvenog i tehnologijskog sustava omogućit će izgradnju Hrvatske kao države okrenute znanju i inovacijama, s konačnim ciljem povećanja konkurentnosti i produktivnosti te ostvarenja stabilnog gospodarskog rasta.

Znanstveno istraživački rad i djelotvorno prenošenje njegovih rezultata (inovacija) u dobra, usluge i procese jedna je od temeljnih poluga u stvaranju konkurentnog gospodarstva i društva znanja. Vlada Republike Hrvatske je učinila značajne korake u stvaranju hrvatskog istraživačkog prostora, odnosno u koordiniranju mreža znanstveno istraživačkih i akademskih institucija. Realno gledajući, interes privatnog kapitala za ulaganje u razvoj novih tehnologija ili procesa, odnosno općenito u razvoj visokih tehnologija je vrlo slab. Prevladavanje ovakvog stanja zahtjeva ubrzano stvaranje nacionalnog istraživačkog prostora temeljenog na otvorenosti prema međunarodnoj razmjeni znanja. Značajne pomake u ovom pravcu moguće je također ostvariti otvaranjem prema inozemnom kapitalu koji već prepoznaje hrvatski znanstveni potencijal i koji može osigurati brži transfer znanja i tehnologije.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

4.2.1. Poticati okrupnjavanje znanstvenog potencijala na javnim institutima i sveučilištima

Sustav znanosti u Republici Hrvatskoj obiluje znanstvenim potencijalom koji čini čvrstu osnovu za daljnji razvoj znanstvenih istraživanja unutar Europskog istraživačkog prostora za potrebe gospodarskog i društvenog razvoja zemlje. Unutar Hrvatske djeluje 25 javnih znanstvenih instituta i sedam sveučilišta.

Sukladno potrebama detektiranim u sustavu znanosti, a radi povećanja učinkovitosti sustava, u tijeku je izrada pravnog okvira koji će omogućiti reorganizaciju pojedinih javnih znanstvenih instituta – osnovanih i financiranih zbog posebnih potreba znanstvenih istraživanja za Republiku Hrvatsku – u takozvane nacionalne znanstvene institute, koji će se financirati putem programskih ugovora. Pod programskim se ugovorom podrazumijeva poseban ugovor između Ministarstva i nacionalnog znanstvenog instituta kojim se uređuje financiranje, provedba i nadzor znanstvenih istraživanja i cjelokupne znanstvene djelatnosti u nacionalnom znanstvenom institutu, a sa ciljem usvajanja lump sum načina financiranja na institutima.

Bolja iskorištenost ukupno dostupne znanstvene infrastrukture vodi većoj efikasnosti i smanjenju troškova održavanja i nabave iste u budućnosti. Sukladno tome, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa unaprijedit će i učiniti u potpunosti funkcionalnim jedinstveni Registar znanstvene opreme, kao središnju bazu podataka o dostupnoj znanstvenoj opremi, te potaknuti istraživače i same ustanove, da se pri njenu korištenju vode načelima suradnje i kolegijalnosti. Kao dugoročna prednost ovakve organizacije očekuje se porast međuinstitucionalne suradnje u područjima od zajedničkog interesa.

Kompetitivan sustav financiranja znanstvenih istraživanja utemeljen na peer review metodi evaluacije, jedan je od ključnih načina osiguravanja kvalitete u sustavu znanosti. Postojeći sustav financiranja i evaluacije u Hrvatskoj, kakav se primjenjivao u prošlim ciklusima financiranja znanstvenih projekata, konstantno se unapređuje te će u nadolazećem razdoblju obuhvaćenom ovim dokumentom, biti prilagođen temeljem standarda i primjera dobre prakse koji dolaze iz Europske Unije. Krajnji je cilj okrupnjavanje znanstvenih projekata te sukladno tome, odobravanje manjeg broja projekata veće financijske vrijednosti sa većim brojem uključenih istraživača, kako bi se osigurale, istovremeno, mogućnosti ostvarenja kvalitetnijih rezultata u budućnosti. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, kao nadležno tijelo, stoga će donijeti set novih kriterija evaluacije, kao temelj za financiranje znanstvenih projekata u nadolazećim ciklusima, te nastaviti financirati kvalitetne znanstvene projekte.

4.2.2. Poticati mobilnost i međunarodnu suradnju hrvatskih znanstvenika

Poštujući načelo da je međunarodna znanstvena suradnja jedan od ključnih koraka u izgradnji društva znanja - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nastavit će punopravno sudjelovanje Republike Hrvatske u Sedmom okvirnom programu Europske zajednice za znanost i tehnološki razvoj (FP7), kao i u nadolazećem Osmom okvirnom programu (FP8), uz stalno povećanje apsorpcijskog kapaciteta provedbom odgovarajućih mjera kojima će se povećati broj i konkurentnost prijedloga projekata te ojačati kapaciteti znanstvenih ustanova za provedbu i koordinaciju FP projekata. U kontekstu priprema za punopravno članstvo u Europskoj uniji, temeljni cilj aktivnosti međunarodne suradnje hrvatskih znanstvenika je osiguravanje pristupa i punopravnog sudjelovanja Hrvatske u Europskom istraživačkom prostoru koji hrvatskim znanstvenicima i znanstvenim ustanovama daje priliku za međunarodnu razmjenu znanja te pojačanu mobilnost i konkurentnost na europskoj razini.

Pokazatelji rezultata (output):**Posebni cilj 4.2. Razvijanje znanosti kao pokretača dugoročnog gospodarskog i društvenog razvoja**

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.2.1. Poticati okrupnjavanje znanstvenog potencijala na javnim institutima i sveučilištima	4.2.1.1. Izrađen i funkcionalan Registar znanstvene opreme	Funkcionalan registar ukupnog fonda znanstvene opreme na hrvatskim institutima, koji predstavlja temelj bolje iskorištenosti iste	Registar	0	MZOŠ	1	1	1
	4.2.1.2. Povećanje prosječnog broja istraživača po projektu		Broj	5	MZOŠ	7	8	10
	4.2.1.3. Povećanje prosječnog broja istraživača po projektu		Broj	5	MZOŠ	7	8	10
4.2.2. Poticati mobilnost i međunarodnu suradnju hrvatskih znanstvenika	4.2.2.1. Broj održanih info dana o FP7 programu		Broj	10	MZOŠ	12	14	16
	4.2.2.2. Broj Nacionalnih osoba za kontakt za FP7		Broj	14	MZOŠ	14	14	14

Posebni cilj 4.3. Razvoj informacijskog društva na svim razinama

Informacijsko društvo je društvo u kojem je stvaranje, distribucija, rasprostiranje, korištenje, integracija i manipulacija informacija značajna ekonomska, politička i kulturna djelatnost. Specifično za tu vrstu društva je središnji položaj informacijske tehnologije na području gospodarstva i društva u cjelini.

Ostvarenjem općeg cilja omogućit će se stvaranje preduvjeta za ubrzani razvoj informacijskog društva i povećanje konkurentnosti javne uprave, gospodarstva i društva u cjelini koje se temelji na stvaranju interoperabilnosti sustava javne uprave u Republici Hrvatskoj i sa sustavima Europske unije, pružanju korisnički orijentiranih elektroničkih javnih usluga, aktivnom sudjelovanju svih korisnika (građana i gospodarskih subjekata) u korištenju i razvoju elektroničkih servisa i usluga te osiguranju pristupa širokopojasnom internetu.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

4.3.1. Poticanje i praćenje razvoja informacijskog društva u Republici Hrvatskoj

Razvoj informacijskog društva u Republici Hrvatskoj prati se kroz različite pokazatelje kojima se mjeri uspješnost tranzicije društva u informacijsko društvo. Praćenje se provodi na temelju pokazatelja kojima se mjeri stupanj razvoja u pojedinim područjima primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije (korištenje interneta, razvijenost elektroničkih javnih usluga, učenje pomoću računala, elektroničke zdravstvene usluge, elektroničko poslovanje, sigurnost informacijske infrastrukture, primjena širokopojasnih mreža...), sukladno politikama i smjernicama Europske komisije, Ujedinjenih naroda i drugih organizacija čije su metodologije međunarodno priznate (primjerice: Svjetska banka, Svjetski ekonomski forum...).

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u Republici Hrvatskoj je tijekom 2009. godine u sektoru kućanstava zabilježen blagi porast opremljenosti informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i alatima, zabilježen je značajan porast uporabe širokopojasnog interneta, a velik dio aktivnosti pri uporabi interneta odnosio se na zabavne i edukativne sadržaje. S druge strane, uporaba računala i interneta je na zadovoljavajućoj razini samo kod mlađe populacije do 24 godine. Nadalje, razina uporabe online usluga, poput e-bankarstva i e-uprave, je niska dok je trgovina putem interneta također nedovoljno primijenjena (samo 10% osoba je tijekom 2009. godine kupovalo robe i usluge putem interneta). U sektoru gospodarstva, podaci iz 2009. godine pokazuju kako primjena informacijsko-komunikacijske tehnologije predstavlja važan dio suvremenog poslovanja. Naime, 98% poduzeća u 2009. godini upotrebljavalo je računala u obavljanju svakodnevnih zadataka; 95% poduzeća imalo je pristup internetu; 57% poduzeća posjedovalo je vlastitu internetsku stranicu; Internet za bankarske i financijske usluge upotrebljavalo je 84% poduzeća, dok se 61% poduzeća služilo internetom za usluge e-uprave.

Prema podacima Svjetskog ekonomskog foruma (WEF) o spremnosti na primjenu informacijske tehnologije Hrvatska se po IKT konkurentnosti u 2009. godini nalazi na 51. poziciji između 133 svjetske zemlje, koje čine 98% ukupnog svjetskog BDP-a, što je za dva mjesta lošije u odnosu na 2008. godinu. Glavna značajka ovog istraživanja je pokazati koliko se pojedina zemlja oslanja na informatičku i komunikacijsku

tehnologiju u poticanju održivog gospodarskog rasta posebno u vremenima nakon najveće globalne gospodarske krize u zadnjih nekoliko desetljeća.

Navedeni podaci upućuju na velike razlike u stupnju primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije od strane građana u odnosu na primjenu u gospodarskom sektoru. To je rezultat nedovoljne informiranosti građana o mogućnostima koje im informacijsko-komunikacijska tehnologija može pružiti u vidu pojednostavljenja prikupljanja potrebnih informacija, bez obzira o kojem vidu upotrebe informacija se radi (zabava, edukacija, zdravlje, ostvarivanje prava...). U gospodarskom sektoru situacija je značajno bolja jer se efekti korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije odražavaju na rezultate poslovanja čime se djelomično uklanjaju prepreke njenoj daljnjoj primjeni i korištenju. Budući da informacijsko-komunikacijska tehnologija omogućuje stvaranje preduvjeta za povećanje konkurentnosti gospodarstva i društva u cjelini potrebno je intenzivirati aktivnosti koje će omogućiti usklađeni razvoj i promociju informacijskog društva te pratiti ukupan napredak društva u ovom području.

Kako bi se omogućila promocija informacijskog društva, domaće IKT industrije i predstavili postojeći elektronički projekti, tehnološki noviteti i trendovi, Središnji državni ured za e-Hrvatsku osmislio je i tijekom 2009. godine pokrenuo emisiju o novim tehnologijama „e-Hrvatska“. Emisija je osmišljena kao tridesetminutni kolaž reportaža o novostima iz IKT svijeta koja gledateljima na zanimljiv i razumljiv način približava informacijsko-komunikacijsku tehnologiju u svakodnevnom životu. Emitiranje emisije je nastavljeno i tijekom 2010. godine, s tim da su se za promociju sadržaja počeli koristiti i drugi komunikacijski kanali kao što su Internet i socijalne mreže.

Središnji državni ured za e-Hrvatsku nastaviti će sustavnu promociju primjene informacijske i komunikacijske tehnologije u svim medijima (konferencije, forumi, televizijske emisije, Internet portali, newsletteri, kolumne, online kvizovi...) u cilju popularizacije informacijskog društva i mogućnosti korištenja novih tehnologija. To će se omogućiti izradom novih programa koji će stvoriti uvjete za ravnopravno sudjelovanje svih društvenih skupina u razvoju informacijskog društva te nastavkom kontinuiranog informiranja građana o mogućnostima koje im informacijsko-komunikacijska tehnologija može pružiti svakodnevnom životu (poslovanje, zabava, edukacija, zdravlje, ostvarivanje prava...).

Pozitivne pomake zabilježene u području e-uprave i porastu broja korisnika širokopojasnog pristupa internetu i mobilne telefonije potrebno je prenijeti i na sve ostale segmente primjene i korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije kako bi se stvorili preduvjeti za uspostavu održivog konkurentnog gospodarstva i omogućilo korištenje prednosti koje donosi informacijsko društvo. U cilju sustavnog praćenja pokazatelja Središnji državni ured za e-Hrvatsku provodit će analize koje nisu obuhvaćene redovitim službenim statističkim istraživanjima.

4.3.2. Razvoj elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga

Elektronička komunikacijska infrastruktura, obavljanje djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, gradnja, održavanje, razvoj i korištenje elektroničkih komunikacijskih mreža i elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme te upravljanje i uporaba radiofrekvencijskog spektra i adresnog i brojevnog prostora, kao prirodno ograničenih općih dobara, od interesa su za Republiku

Hrvatsku jer stupanj razvijenosti gospodarstva svake zemlje ovisi, između ostalog, i o stupnju razvijenosti i korištenja infrastrukture.

Razvoj širokopojsnih komunikacija omogućava stvaranje i primjenu novih, zahtjevnih aplikacija i poboljšanje postojećih. Ono potiče gospodarski rast kroz stvaranje novih usluga i otvaranje novih investicija i radnih mjesta. Također, taj razvoj utječe i na produktivnost mnogih postojećih procesa što dovodi do većih dohodaka i bržih povrata investicija.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture donijet će posebne mjere, pomoću kojih će se uvjeti na strani ponude i potražnje izjednačiti na čitavom teritoriju Republike Hrvatske. Mjere će prvenstveno imati za cilj davanje potpora lokalnoj samoupravi, koja će, u suradnji s regionalnim razvojnim agencijama, razvijati projekte koje se planira predložiti za sufinanciranje iz prepristupnih i strukturnih fondova Europske unije, a projekti bi isključivo bili namijenjeni izgradnji infrastrukture za širokopojsni pristup Internetu.

Na kraju 2009. godine u Republici Hrvatskoj je bilo ukupno 684.960 priključaka širokopojsnog pristupa internetu što predstavlja gustoću od 15,44% s obzirom na broj stanovnika (izvor: HAKOM). Gustoća predstavlja broj priključaka u odnosu na broj stanovnika izražen postotkom i opće je prihvaćen pokazatelj razvijenosti sektora elektroničkih komunikacija.

Stanje po županijama na kraju 2009. godine bilo je kako slijedi:

Gustoća priključaka širokopojsnog pristupa Internetu

Grad Zagreb i Zagrebačka županija	22,43%
Primorsko-goranska županija	20,44%
Istarska županija	19,44%
Dubrovačko-neretvanska županija	18,54%
Splitsko-dalmatinska županija	15,36%
Zadarska županija	14,79%
Međimurska županija	12,69%
Šibensko-kninska županija	12,29%
Karlovačka županija	11,65%
Krapinsko-zagorska županija	11,37%
Osječko-baranjska županija	11,21%
Varaždinska županija	11,09%
Sisačko-moslavačka županija	10,65%
Ličko-senjska županija	10,31%
Koprivničko-križevačka županija	10,25%
Bjelovarsko-bilogorska županija	9,88%
Vukovarsko-srijemska županija	9,44%
Brodsko-posavska županija	8,86%
Požeško-slavonska županija	8,62%
Virovitičko-podravska županija	8,27%

Cilj je dostići ujednačenu gustoću priključaka širokopojsnog pristupa Internetu, putem nepokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža, u svakoj pojedinoj regiji

Republike Hrvatske od najmanje 19% do kraja 2013. godine, što predstavlja prosječan rast od 1% godišnje.

Korisnicima poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske moraju se osigurati univerzalne poštanske usluge pod jednakim uvjetima glede određene kakvoće i pristupačne cijene.

Budući da poštanske usluge predstavljaju bitan instrument komunikacije i razmjene informacija te imaju vitalnu ulogu u ispunjavanju ciljeva socijalne, teritorijalne i gospodarske kohezije, vrlo je važno da dostignu stupanj razvijenosti koji poštanske usluge imaju u konkurentnom i dinamičnom gospodarstvu Europske unije.

Sadašnje stanje na tržištu poštanskih usluga Republike Hrvatske je kako slijedi:

- Zakonom o poštanskim uslugama (Narodne novine, br. 88/09) je određen javni operator koji ima pravo, ali i obvezu obavljanja univerzalnih poštanskih usluga određene kakvoće uz pristupačne cijene na cijelom području Republike Hrvatske i to je HP-Hrvatska pošta d.d.,
- tržište poštanskih usluga nije u potpunosti liberalizirano, a njegova cjelovita liberalizacija očekuje se 1. siječnja 2013. godine.

Iz Strategije razvoja tržišta poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj do 2013. godine, Akcijskog plana provedbe te Strategije i Zakona o poštanskim uslugama proizlazi obveza Republike Hrvatske da stvori uvjete za potpunu liberalizaciju tržišta poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj i da taj proces potpune liberalizacije bude završen do kraja 2012. godine. Potpuna liberalizacija tržišta poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj nastupit će 1. siječnja 2013. godine.

Kako bi se navedeno i postiglo, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture će izraditi Studiju o obavljanju univerzalnih poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj te utvrditi kriterije za odabir davatelja univerzalnih poštanskih usluga i način financiranja tih usluga u slučajevima ostvarivanja manjih prihoda od troškova nastalih njihovim obavljanjem.

4.3.3. Uspostavljanje elektroničke uprave kroz jaču koordinaciju tijela državne uprave (Izgradnja umrežene uprave)

U postojećem načinu poslovanja tijela državne uprave ne koriste se u potpunosti mogućnostima koje donosi informacijsko-komunikacijska tehnologija. Naime, današnja je državna uprava informatizirana na način da svako tijelo državne uprave samo za sebe predstavlja "informatizirani otok", odnosno ima vlastitu informatičku opremu, potrebne licence i baze podataka iz svoje nadležnosti. Pritom je, također, u određenoj mjeri prisutno pogrešno uvjerenje kako je nabavom informatičke infrastrukture sustava u određenom sektoru završena informatizacija.

Naime, prema UN „Global E-Government Development Report 2010“ koji prati usporedbu razvijenosti e-uprave u 192 zemlje svijeta, Hrvatska zauzima 35. mjesto, 12 mjesta više u odnosu na 2008. godinu. Gledajući područje Europe, Hrvatska se nalazi na 23. mjestu od ukupno 43. zemlje uključene u istraživanje, ispred EU zemalja Latvije, Italije, Portugala, Grčke, Slovačke, Bugarske, Poljske i Rumunjske.

Međutim, bez povezivanja izdvojenih "otoka" u jedinstvenu i sigurnu mrežu, povezivanja registara te uvođenja jasnih standarda planiranja i provedbe

informatičkih projekata u državnoj upravi, nećemo biti u mogućnosti ostvariti daljnji napredak i željenu razinu kvalitete. Stoga su tijekom 2010. godine u okviru provedbe Strategije razvoja elektroničke uprave za razdoblje od 2009. do 2012. definirane specifikacije pojedinih komponenti arhitekture elektroničke uprave koju čine: sustav za interoperabilnost, središnji sustav za autorizaciju i autentikaciju, sustav za elektroničko uredsko poslovanje i sustav za upravljanje znanjem, projektima i informacijskim resursima u državnoj upravi. U narednom razdoblju pristupit će se pilotiranju razvijenih rješenja modela sustava elektroničke uprave.

Do sada, također, nije postojao jasan zajednički skup pravila prema kojim bi se trebale razvijati pojedine elektroničke usluge u različitim tijelima državne uprave kako bi one bile potpuno usmjerene i prilagođene potrebama krajnjih korisnika – građanima i gospodarskim subjektima. Rezultat toga je neujednačena i nedostatna razina kvalitete pojedinih e-usluga što se pokazalo i istraživanju Europske komisije u praćenju napretka dostupnosti i kvalitete e-usluga (12 ključnih e-usluga za građane i 8 za poslovne subjekte).

Prema studiji Europske komisije o dostupnosti javnih usluga putem interneta – Hrvatska je na 30. mjestu po dostupnosti, odnosno 31. mjestu po složenosti e-usluga od ukupno 31 zemlje uključene u istraživanje. Istraživanje je također pokazalo kako su e-usluge namijenjene poslovnim subjektima u Hrvatskoj razvijenije od onih namijenjenih građanima u smislu dostupnosti i razvijenosti. Istraživanje posebno ističe portal Moja uprava, gdje smo prema pokazateljima o razini korisnički-orijentiranosti portala ostvarili 100% nasuprot 71,5% prosjeka EU27. Također se ističu rezultati u uspostavljanju pristupa „sve na jednom mjestu“ (One stop shop) gdje smo dosegli 80%, nasuprot 81,6% prosjeka EU27, a gdje upravo portal Moja uprava povezuje podatke tijela državne uprave i predstavlja jedinstveni pristup uslugama e-uprave u Hrvatskoj. Zaključno, u istraživanju se navodi da Hrvatska nadoknađuje relativni kasniji početak razvoja e-uprave te se priznaje značajni napredak i povećanje dostupnosti e-usluga usmjerenih prema korisnicima.

U svim tijelima državne uprave za projekte primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije se godišnje troši oko 700 milijuna kuna (Izvor: Državni proračun za 2010. godinu). Stoga je u uspostavljanju i korištenju informacijskih resursa (podatkovnih, tehnoloških i organizacijskih) nužno primijeniti suvremene metode upravljanja informacijskim resursima te programima i projektima informatizacije, a model upravljanja temeljiti na najboljoj svjetskoj, regionalnoj i nacionalnoj praksi. To znači da postojeće sustave upravljanja programima/projektima i informacijskim resursima treba upotpuniti sustavom za upravljanje znanjem koji će omogućiti brzo usvajanje i optimalnu primjenu suvremenih organizacijskih znanja i najbolje prakse.

Temeljem iskustava koja Središnji državni ured za e-Hrvatsku ima u koordinaciji Provedbe Programa e-Hrvatska, odnosno kroz prikupljene informacije o planiranim ulaganjima i IKT projektima u tijelima državne uprave, uspostaviti će se sustav koji će omogućiti praćenje u realnom vremenu svih resursa koji trebaju biti angažirani na provedbi bilo kojeg IKT projekta u državnoj upravi. Koordinacija provedbe Programa e-Hrvatske na taj će način biti podržana jedinstvenim rješenjem za sustavno i centralizirano praćenje provedbe Programa, koordinaciju i nadzor provedbe IKT projekata radi ostvarivanja sinergije tijela državne uprave na provedbi projekata s komplementarnim ciljevima te omogućiti cjeloviti pogled planiranih i provedenih ulaganja u IKT u državnoj upravi.

Uspostavljanje interoperabilnosti znači usvajanje standarda i protokola koji se moraju poštivati u planiranju i pokretanju projekata te primjeni informacijsko-komunikacijske tehnologije u državnoj upravi. Vlada Republike Hrvatske usvojila je Odrednice Hrvatskog okvira za interoperabilnost (HROI) prema kojima je ustrojena strateška i provedbene organizacija za uspostavljanje interoperabilnosti u javnoj upravi (Vijeće i Koordinacija za informatizaciju uprave). Konačni cilj primjene Hrvatskog okvira za interoperabilnost je uspostava stabilne poslovne i tehnološke interoperabilnosti sustava javne uprave i drugih društvenih čimbenika sukladno načelima korisnički usmjerene uprave. Uspostavljanje interoperabilnosti vršit ćemo kontinuiranim usklađivanjem tijela državne uprave u pitanjima razmjene podataka, informacija i znanja kroz usklađene poslovne procese i uz podršku informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Također ćemo uspostaviti sustav za interoperabilnost, temeljen na sustavu OIB-a, koji ćemo proširiti svim ostalim potrebnim funkcijama kako bi se moglo omogućiti pružanje korisnički usmjerenih elektroničkih usluga.

U cilju izrade sustava koji će osigurati ovlašteno korištenje podataka iz izvornih registara uspostaviti ćemo središnji sustav za autentikaciju i autorizaciju. Izgradnja središnjeg sustava autentikacije i autorizacije omogućit će jednoznačno utvrđivanje identiteta sudionika u elektroničkoj komunikaciji i razmjeni elektroničkih poruka u sustavu elektroničke uprave te omogućiti učinkovito utvrđivanje i provjeru identiteta korisnika elektroničkih usluga (elektronički identitet), bez obzira da li do podatka želi doći službena osoba ili stranka. Efekti koji proizlaze iz razvoja ovakvog sustava odnose se prvenstveno na sigurnost elektroničke razmjene podataka između tijela državne uprave i korisnika.

Punom primjenom elektroničkog uredskog poslovanja omogućit ćemo da državni službenici mogu u potpunosti odraditi svoje dužnosti uz podršku informacijskog sustava kroz koji će se omogućiti praćenje radnih zadataka i mjerenje uspješnosti službenika. Riječ je o funkcijama kao što su: upravljanje elektroničkim dokumentima i ispravama, elektroničko potpisivanje, izvještavanje iz sustava, razmjena dokumenata i isprava, elektronička arhiva, plaćanje upravnih pristojbi itd. U sklopu ovog projekta u 2010. godini izrađen je Standardni projekt elektroničkog uredskog poslovanja, dok je u tijeku izrada otvorenih specifikacija zajedničkih programskih elemenata elektroničkog uredskog poslovanja (e-ured). Na temelju navedenih dokumenata izradit ćemo projektnu dokumentaciju za izgradnju modula koji će omogućiti provedbu pilot projekta e-ureda u odabranim tijelima državne uprave te nadogradnju postojećih rješenja za upravljanje dokumentima u državnoj upravi.

Portal Moja uprava je središnji portal uprave i predstavlja jedinstvenu točku pristupa informacijama iz državne uprave. Vlada Republike Hrvatske pokrenula je krajem 2007. godine portal Moja uprava s ciljem izgradnje i održavanja sustava koji će građanima, gospodarstvenicima i drugim korisnicima usluga javne uprave pružati punu, pouzdanu i mjerodavnu informaciju i usluge koristeći sve prikladne načine komunikacije. Sadržaji su na portalu predstavljeni na vrlo jednostavan i razumljiv način, organizirani su u temama, a sugestije koje sadržaje treba objaviti, provjerene su od građana putem brojnih istraživanja tržišta. U njegovu daljnjem razvoju ključna je suradnja s građanima koji su pozvani da šalju svoje prijedloge i tako sudjeluju u njegovu daljnjem razvoju. U nastavku ovog projekta izvršit ćemo nadogradnju i pilotiranje naprednih tehnoloških rješenja kao što su: mogućnost korištenja elektroničkih identiteta, pristup putem mobilnih uređaja i kanala digitalne televizije te sustava za elektronička plaćanja upravnih pristojbi.

Uspostavljanjem Okvira za kvalitetu e-uprave uveo bi se postupak certificiranja usluga i rješenja u skladu s jasno iskazanim mjerilima i kriterijima na osnovu kojih bi se provodilo ocjenjivanje kvalitete različitih elektroničkih usluga koje tijela državne uprave pružaju građanima i gospodarskim subjektima, kao i različitih IKT rješenja na kojima su te usluge izgrađene. Onim uslugama i rješenjima koja budu ispunjavala postavljenu razinu kvalitete i izvrsnosti dodjeljivat će se znak „Kvaliteta e-uprave“. Taj će znak biti jasno istaknut na korisničkom sučelju i pružati jamstvo korisnicima da je korištenje takve e-usluge sigurno i pouzdano u pogledu zaštite osobnih podataka koje razmjenjuju s pojedinim tijelom, da usluga udovoljava strogo postavljenim kriterijima kvalitete te da je oblikovana prema potrebama korisnika.

Na temelju programa i projektnog i financijskog plana za uvođenje sustava kvalitete e-uprave, kojeg je u 2010. godini načinio Središnji državni ured za e-Hrvatsku i u kojem je funkcionalno opisan budući sustav certifikacije, izradit ćemo prijedlog organizacijskog upravljanja sustavom (savjet projekta, tehnička komisija i centar za kvalitetu), zatim tehničke specifikacije te provesti postupak javne nabave za odgovarajuće informatičko rješenje koje će pružati podršku u svim poslovima certifikacije. Nakon izgradnje i uspostave sustava za certifikaciju započet će kontinuirana provedba postupka certifikacije za sve one elektroničke usluge koje budu prijavljivane od strane pojedinih tijela, odnosno za ona IKT rješenja koja budu prijavljivana od strane informatičkih tvrtki.

4.3.4. Optimiranje i razvoj računalne i komunikacijske infrastrukture u državnoj upravi – HITRONet

HITRONet mreža omogućuje povezivanje različitih tijela državne uprave putem jedne zajedničke računalno komunikacijske mreže. Osnovna svrha HITRONet mreže je integriranje državnih informacijskih resursa kroz sigurnu privatnu širokopojasnu infrastrukturu, što obuhvaća povezivanje udaljenih lokacija unutar tijela državne uprave na zajedničku podatkovnu mrežu radi efikasnijeg i jeftinijeg rada tijela državne uprave i razmjene elektroničkih podataka. Također, HITRONet korisnicima omogućuje siguran i strogo kontroliran pristup te povezivanje mreže na internet i uspostavu standardnih mrežnih servisa.

U tijelima državne uprave i tijelima javne vlasti HITRONet nije dovoljno iskorišten jer se neracionalno koriste komunikacijske veze i suvremene tehnologije, koje se pored postojećeg HITRONet sustava nabavljaju na tržištu pa je većina tijela spojena višestrukim i paralelnim vezama i sustavima. Iako za neke sustave postoje sigurnosni razlozi zbog kojih je opravdan takav način povezivanja, za većinu poslovnih sustava tijela državne uprave ne postoji prepreka za objedinjavanje korištenja komunikacijskih resursa putem HITRONet-a. Pored toga se i od sveukupno 22 servisa za razmjenu podataka između država članica Europske unije koriste samo 2 servisa (TACHONET i CECIS).

Racionalizirat ćemo troškove korištenja elektroničke komunikacijske mreže i usluga u tijelima državne uprave. To ćemo postići optimizacijom komunikacijskih potreba tijela državne uprave i uz efikasno korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture u državnom vlasništvu. Također ćemo uspostaviti sustav za nadzor i upravljanje državnom računalnom i komunikacijskom infrastrukturom te izraditi model za procjenu financijskog učinka priključivanja i uporabe računalne i komunikacijske mreže tijela državne uprave za svako tijelo državne uprave.

Izgradit ćemo sustav za razmjenu elektroničke pošte koji će omogućiti korisnicima HITRONet-a (tijelima državne uprave) iskorištavanje punog opsega podatkovne veze na HITRONet-u. Sustav će biti modularan i pouzdan te će omogućiti kolanje elektroničkih dokumenata i isprava, kako bi se tehnološki osuvremenili i racionalizirali troškovi postojećih procesa dostave dokumenata i isprava među tijelima (faks, izravna dostava, pošta).

Pored postojećih servisa koji se koriste trenutno kroz HITRONet i sTESTA mrežu (mreža Europske komisije) u Republici Hrvatskoj (TACHONET, CECIS) na sTESTA platformi postoji još dvadesetak raznih servisa za razmjenu podataka. Stoga ćemo u sljedećoj godini kroz radionice i informiranje tijela javne vlasti o postojećim i dostupnim servisima sTESTA mreže stvoriti daljnje pretpostavke za njihovo korištenje od strane tijela državne uprave u Republici Hrvatskoj.

4.3.5. Usklađivanje nacionalne politike razvoja informacijskog društva i korištenje zajedničkih interoperabilnih rješenja na razini Europske unije

Pod pojmom programi Zajednice podrazumijeva se niz aktivnosti koje usvaja Europska zajednica ili Europska unija u svrhu promicanja suradnje između država članica u različitim područjima povezanim s politikama Europske zajednice u razdoblju od nekoliko godina. Programi Zajednice su, temeljem posebne stavke u Općem proračunu Europske unije, u pravilu namijenjeni državama članicama Europske unije, ali neki od njih otvoreni su i državama koje se nalaze u postupku približavanja Europskoj uniji. Kao takvi smatraju se jednim od važnijih sredstva pretprijetne strategije, odnosno upoznavanja država kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji s metodama rada Europske unije te za njihovo uključivanje u sektorske politike Europske unije u očekivanju pristupanja. U svrhu usklađivanja nacionalne politike razvoja informacijskog društva s Europskom unijom Središnji državni ured za e-Hrvatsku prepoznao je stratešku važnost sudjelovanja Republike Hrvatske u Programima Zajednice o interoperabilnom pružanju europskih prekograničnih elektroničkih usluga javne vlasti javnim upravama, poduzetnicima i građanima (IDABC) koji od 2009. godine nasljeđuje program Zajednice Interoperabilna rješenja za europsku javnu upravu (ISA) te Program podrške politikama za primjenu informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT PSP).

Program ICT PSP je definiran kao jedan od glavnih instrumenata u ispunjenju prioriteta post-i2010 inicijative Europske unije. Program je namijenjen razvoju tržišta za inovativna informacijsko komunikacijsko tehnološka rješenja u području od javnog interesa. Program ICT PSP namijenjen je državnim institucijama i ustanovama te malim i srednjim poduzećima. U okviru tema definiranih radnim programom koji se usvaja na godišnjoj razini, financiraju se projekti koji se provode u konzorcijima u kojima moraju biti zastupljeni predstavnici više europskih zemalja. Na taj način hrvatski pravni subjekti imaju mogućnost predstavljati svoja inovativna informacijsko komunikacijska rješenja na europskom tržištu, širiti mrežu partnera i stjecati iskustvo u provedbi međunarodnih projekata.

U prvom i drugom pozivu u 2007. i 2008. godini programa Zajednice ICT PSP, predstavnici Republike Hrvatske sudjelovali su u tematskim mrežama, kao instrumentima razmjene iskustva uključenih dionika po pojedinim temama financiranja, a visina financiranja iznosila je oko 30.000 eura po godini financiranja. Do značajnog porasta povlačenja sredstava došlo je u pozivu za 2009. godinu gdje

je odobreno 4 pilot projekta tipa B, s procjenom povlačenja sredstava od oko 800.000 eura, što predstavlja porast od iznimnih 2.666%.

U narednom trogodišnjem razdoblju intenzivirat će se aktivnosti Ureda vezano uz promociju i edukaciju o Programu, a s ciljem povećanja broja prijavljenih projekata u kojim sudjeluju hrvatski predstavnici te poboljšanja kvalitete projektnih prijedloga i povećanja postotka prolaznosti hrvatskih projekata.

Hrvatska je aktivno sudjelovala i u radu Programu Zajednice IDABC koji je završio u prosincu 2009. godine. Pristupanjem IDABC programu, Republici Hrvatskoj je omogućeno sudjelovanje u projektu sTESTA (secure Trans European Services for Telematics between Administrations) i korištenje alata CIRCA (Communication and Information Resource Centre for Administrations). Republika Hrvatska trenutno na sTESTA mreži razmjenjuje podatke kroz dva servisa: u studenom 2009. godine Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture implementiralo je sustav Tachonet, a u veljači 2010. godine Državna uprava za zaštitu i spašavanje implementirala je sustav CECIS - The Common Emergency Communication and Information System. CIRCA omogućava sigurnu i brzu uslugu za dijeljenje resursa i dokumenata, koja se temelji na otvorenom programskom kodu (Open Source Software). CIRCA je implementirana na domeni e-hrvatska.hr i mogu ga koristiti sva tijela državne uprave u Hrvatskoj.

Nastavak aktivnosti iz programa IDABC-a predviđen je u okviru novog programa Zajednice Interoperabilna rješenja za europsku javnu upravu (ISA). Republika Hrvatska je u siječnju 2010. godine iskazala interes za sudjelovanje u programu ISA. Cilj je Programa omogućiti efikasnu i učinkovitu elektronsku prekograničnu i međusektorsku interakciju između europskih javnih uprava, omogućavajući pružanje e-usluga, osiguravajući zajedničku primjenu dostupnih rješenja te informiranjem o informacijsko komunikacijskim aspektima zakonodavstva Zajednice. Korist sudjelovanja u aktivnostima ISA prvenstveno proizlazi iz mogućnosti korištenja zajedničkih rješenja razvijenih u okviru Programa, usklađivanja nacionalnih politika s pravnom stečevinom Europske unije te sudjelovanja u kreiranju budućih trendova razvoja informacijskog društva u Europskoj uniji.

4.3.6. Osigurati dostupnost pod jednakim uvjetima i nepristrano javnoj službenoj dokumentaciji i informacijama Republike Hrvatske svim korisnicima

Stvaranje cjelovite zbirke javne službene dokumentacije i informacija o tijelima javne vlasti Republike Hrvatske omogućuje uspješnu i trajnu dostupnost javnim službenim dokumentima i informacijama tijela javne vlasti. Zbirka sadrži: pravne propise i međunarodne ugovore, radne materijale za sjednice Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske te druge javne službene dokumente tijela javne vlasti, a javne službene informacije o tijelima javne vlasti sadrži strukturirana baza podataka u obliku adresara i imenika dužnosnika.

Zbog tendencije prevage elektroničkih izdanja te njihove brže i jednostavnije dostupnosti s jedne strane i ograničenja postojećeg sustava za pobiranje elektroničkih dokumenata za osiguravanjem cjelovitosti zbirke, nužna je izgradnja sustava za slanje/preuzimanje elektroničkih dokumenata.

U razdoblju 2011.-2013. u svrhu izgradnje sustava za slanje i preuzimanje elektroničkih dokumenata, Hrvatska informacijsko-dokumentacijska referalna agencija (Hidra) će osigurati IT podršku za slanje/preuzimanje elektroničkih dokumenata i izraditi protokol po kojem će tijela javne vlasti dostavljati elektroničke dokumente. Izgradnja sustava odvijat će se u tri faze: projektiranje, pilot verzija i uspostava cjelovitog sustava.

Na Hidrinom portalu sadržaji su razvrstani u četiri teme: HR vodič, Službena dokumentacija RH, Pojmovnik Eurovoc i Političke stranke. Pretraživanje sadržaja omogućeno je preglednicima i tražilicama. Pretraživanje zbirke pravnih propisa Republike Hrvatske, dijela teme Službena dokumentacija Republike Hrvatske, omogućeno je tražilicom CADIAL, jednog od rezultata međunarodnog projekta razvijenog u suradnji sa Fakultetom elektrotehnike i računarstva, koja omogućuje pretraživanje metapodataka (između kojih su i deskriptori Pojmovnika Eurovoc) i tekstova. U tiskanom izdanju periodično izlazi: Republika Hrvatska - Mali vodič, Katalog službenih publikacija i baza podataka Republike Hrvatske i Političke stranke u Republici Hrvatskoj. S ciljem kontinuiranog povećanja obujma i kvalitete sadržaja u periodu 2011.-2013., Hidra će: objaviti dvije nove teme na svom portalu: Glasila lokalne i područne samouprave i temu koja će se odnositi na proces pristupanja Europskoj uniji; proširiti primjenu tražilice CADIAL pomoću koje će se pretraživati zbirka međunarodnih ugovora i zbirka glasila lokalne i područne samouprave. U konačnici tražilica CADIAL bit će implementirana na elektroničke tekstove cjelokupne službene dokumentacije i dodat će novu funkcionalnost – pretraživanje pravne stečevine Europske unije prevedene na hrvatski jezik, a kroz novi profil prezentirati dokumentaciju koja se odnosi na pristupanje Europskoj uniji.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 4.3. Stvaranje informacijskog društva

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.3.1. Poticanje i praćenje razvoja informacijskog društva u Republici Hrvatskoj	4.3.1.1. Uspostavljen sustav promocije primjene informacijske i komunikacijske tehnologije u svim medijima	Promocija primjene informacijske i komunikacijske tehnologije u svim medijima omogućit će popularizaciju informacijskog društva i mogućnosti korištenja novih tehnologija	Broj promotivnih programa	1	SDUeH	2	4	6
	4.3.1.2. Uspostavljen sustav praćenja	Uspostavljen sustav praćenja omogućuje praćenje pokazatelja uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije u kućanstvima i poduzećima	1. Broj kućanstava koja su opremljena osobnim računalom	55%	Državni zavod za statistiku	57%	59%	65%
			2. Broj kućanstava koja imaju pristup internetu	50%		52%	55%	60%
			3. Broj kućanstava koja imaju pristup širokopojasnom internetu	39%		41%	44%	50%
			4. Broj korisnika internetske trgovine	10%		13%	15%	20%
			5. Broj tvrtki koje koriste osobna računala u poslovanju	98%		99%	100%	100%
			6. Broj tvrtki koje imaju pristup internetu	95%		96%	97%	98%
			7. Broj tvrtki koje imaju pristup širokopojasnom internetu	72%		75%	80%	85%
			8. Broj tvrtki koje koriste Internet trgovinu (kupnja/prodaja)	31%/22%		35%/25%	38%/30%	40%/35%

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.3.2. Razvoj elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga	4.3.2.1. Gustoća priključaka u nepokretnim mrežama na širokopojasni Internet po regijama	Brojem priključaka na kraju svake godine moguće je uspoređivati i pratiti rast elektroničke komunikacijske infrastrukture, a što je, uz uvjet razvijenosti ostalih vidova infrastrukture i gospodarstvenih okolnosti, osnovni uvjet za razvoj malih i srednjih poduzeća	%	15,44	HAKOM	17,44	18,44	19,44
	4.3.2.2. Stupanj izrađenosti Studije o obavljanju univerzalnih poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj	Izradom Studije o obavljanju univerzalnih poštanskih usluga u RH utvrdit će se kriteriji za odabir davatelja univerzalnih poštanskih usluga i način financiranja tih usluga	%	0	MMPI	100	-	-
4.3.3. Uspostavljanje elektroničke uprave kroz jaču koordinaciju tijela državne uprave (Izgradnju umrežene uprave)	4.3.3.1. Uspostavljen sustav za upravljanje znanjem, projektima i informacijskim resursima u državnoj upravi	Tijekom 2010. godine izrađen je Model integriranog rješenja za upravljanje znanjem, projektima i informacijskim resursima koji daje temelj za izgradnju sustava te se započinje i sa izgradnjom sustava	Postotak uspostavljenosti sustava	0%	SDUeH	100%	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
	4.3.3.2. Izgrađeni interoperabilni elektronički servisi	Broj servisa usklađenih s Hrvatskim okvirom za interoperabilnost	Broj interoperabilnih servisa	1	SDUeH	8	20	50
	4.3.3.3. Uspostavljanje sustava autorizaciju i autentikaciju	Tijekom 2010. godine izrađen je Prijedlog koncepta Središnjeg sustava za autentikaciju i autorizaciju definirani su dokumenti koji daje temelj za izgradnju sustava te se započinje i s izgradnjom sustava	Postotak uspostavljenosti sustava	0%	SDUeH	50%	100%	Nije primjenjivo
	4.3.3.4. Uspostavljanje sustava elektroničkog uredskog poslovanja (e-ured)	Tijekom 2010. godine izrađene su specifikacije modula elektroničkog uredskog poslovanja (e-ured)	Broj izgrađenih modula elektroničkog uredskog poslovanja izrađenih temeljem specifikacija e-ured	0	SDUeH	5	7	Nije primjenjivo
	4.3.3.5. Uspostavljene nove funkcionalnosti za korisnički pristup informacijama na portalu	Informacije koje se nude na portalu Moja uprava ponuđene su korisnicima kroz sadržaje organizirane u teme te je potrebno izvršiti nadgradnju portalu koji će omogućiti odabir i korištenje samo onih sadržaja i usluga koji su relevantni za korisnika	1. Broj informacija dostupan putem portala Moja uprava	1. 470	SDUeH	1. 500	1. 550	1. 600
			Broj korisnika portala Moja uprava	2. 0		2. 10.000	2. 100.000	2. 200.000
4.3.3.6. Uspostavljen sustav za certifikaciju kvalitete elektroničkih usluga i rješenja	Kontinuirana provedba postupka certifikacije za sve one elektroničke usluge koje budu prijavljivane od strane pojedinih tijela, odnosno za ona IKT rješenja koja budu prijavljivana od strane informatičkih tvrtki	Broj elektroničkih usluga i rješenja usklađenih s okvirom za kvalitetu e-uprave	0	SDUeH	8	20	50	

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.3.4. Optimiziranje i razvoj računalne i komunikacijske infrastrukture u javnoj upravi - HITRONet	4.3.4.1. Smanjenje troškova i broja paralelnih linkova te drugih komunikacijskih troškova	Ukupan trošak fiksne telefonije i telefaksa na godišnjoj razini je 282,5 milijuna kuna	% smanjenja u odnosu na broj povezanih tijela u HITRONET-u	0	SDUeH	12	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
	4.3.4.2. Na temelju izrađenog projekta izgrađen pouzdan sustav razmjene elektroničke pošte	Izgrađenost sustava za razmjenu elektroničke pošte kroz sustav HITRONeta	Postotak izgrađenosti	0	SDUeH	100	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
	4.3.4.3. Održavanje informativnih dana i radionica	Povećanjem informiranosti nadležnih institucija povećat će se broj korištenih servisa od strane tijela u RH	Broj korištenih servisa	2	SDUeH	4	7	10
4.3.5. Usklađivanje nacionalne politike razvoja informacijskog društva i korištenja zajedničkih interoperabilnih rješenja na razini Europske unije	4.3.5.1. Održavanje promotivnih aktivnosti i radionica o prednostima sudjelovanja u Programu ICT PSP	Povećanjem promotivnih aktivnosti i radionica o prednostima sudjelovanja u Programu ICT PSP, povećat će se broj prijavljenih projekata u kojim sudjeluju hrvatski predstavnici, poboljšat će se kvaliteta projektnih prijedloga i postotak prolaznosti prijavljenih projekata	Broj radionica /info dana	1	SDUeH	5	6	7
	4.3.5.2. Potpisivanje MoU za sudjelovanje u programu ISA te imenovanje predstavnika u radne grupe Programa ISA	Sudjelovanjem u radnim grupama Programa ISA otvara se mogućnost korištenja zajedničkih rješenja razvijenih u okviru Programa, usklađivanja nacionalnih politika s pravnom stečevinom Europske unije te sudjelovanje u kreiranju budućih trendova razvoja informacijskog društva s Europskom unijom.	Broj radnih grupa	2 (sTESTA i CIRCA)	SDUeH	3	4	5

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.3.6. Osigurati dostupnost pod jednakim uvjetima i nepristrano javnoj službenoj dokumentaciji i informacijama Republike Hrvatske svim korisnicima	4.3.6.1. Osigurana IT podrška za dostavljanje elektroničkih dokumenata	Izgradnjom programskoga sustava za slanje/prihvatanje elektroničkih dokumenata omogućit će se jednostavno i cjelovito prikupljanje i arhiviranje službene dokumentacije na elektroničkom mediju. Postojeći sustav za pobiranje elektroničkih dokumenata je neodrživ i predstavlja prelazno rješenje.	-	Ne postoji odgovarajući sustav za dostavljanje i prihvatanje elektroničkih dokumenata.	HIDRA	Projektiranje sustava za dostavljanje i prihvatanje elektroničkih dokumenata	Pilot verzija sustava za dostavljanje i prihvatanje elektroničkih dokumenata	Uspostavljen sustav za dostavljanje i prihvatanje elektroničkih dokumenata
	4.3.6.2. Nove teme i usluge te dodatne funkcionalnosti na portalu	Dodavanjem novih tema i poboljšanjem funkcionalnosti alata za pretraživanje i proširivanjem njegove primjene na Hidrinom portalu povećat će kvalitetu informiranosti korisnika, a distribucija tiskanih izdanja promovirat će korištenje službenih izvora i pomoć u radu u službama tijela javne vlasti	-	- 4 teme sa 26 podtema	HIDRA	1. Nova podtema na Hidrinim portalu 'Glasila lokalne samouprave' (GLS baza)	1. CADIAL tražilica implementirana na zbirku glasila lokalne samouprave (GLS)	1. Nova tema na portalu koja se odnosi na pristupanje EU
				- tražilica CADIAL implementirana na zbirku pravnih propisa		2. CADIAL implementiran na zbirku međunarodnih ugovora (MUG)	2. Pretraživanje pravne stečevine EU prevedene na hrvatski jezik (II faza)	2. CADIAL tražilica implementirana na elektroničke tekstove službene dokumentacije
3. Nova funkcionalnost na portalu - pretraživanje pravne stečevine EU prevedene na hrvatski jezik (I faza)	3. Novi profil na portalu - prezentacija dokumentacije koja se odnosi na pristupanje EU							

Razvoj kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva kojim su obuhvaćeni svi oblici poticanja i promicanja kulture i kulturnih djelatnosti pridonijet će razvitku i unapređenju kulturnog života u Republici Hrvatskoj. Jačanje kulturne potrošnje i afirmiranje sudjelovanja u kulturi kao kvaliteti života stanovništva bitni su za održavanje kulture kao sektora koji stvara i proizvodi dobra i vrijednosti te za razvoj socijalno kohezivnih učinaka kulture.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

4.4.1. Potpora razvoju umjetničke djelatnosti

U Republici Hrvatskoj 1.316 umjetnika u 2010. godini ima status samostalnih umjetnika iz područja likovnog, glazbenog, scenskog, književnog i filmskog stvaralaštva. Sustav samozapošljavanja samostalnih umjetnika koji se potiče i pomaže uplatama doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje iz sredstava državnog proračuna postoji niz godina i pokazao se vrlo efikasnim jer se umjetnicima s obzirom na neredovitost priliva dohotka, s relativno malim sredstvima, osigurava minimalna materijalna osnovica za slobodno umjetničko stvaralaštvo i primjerenu umjetničku produkciju. Na temelju izmjena Zakona o pravima samostalnih umjetnika (prosinac 2010.) u narednom razdoblju očekuje se revidiranje kriterija za priznavanje prava na uplatu doprinosa uključujući potrebitih sredstava za doprinose umjetnicima koji ostvaruju izniman doprinos hrvatskoj kulturi i umjetnosti.

4.4.2. Unapređenje programa poduzetništva u kulturi

Kao poseban program Projekt „Poduzetništvo u kulturi“ pokrenuli su Ministarstvo kulture i Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva 2008. godine kao program nepovratne državne potpore male vrijednosti. Cilj Projekta je poticanje poduzetništva u kulturi, promicanje kulturnih industrija i poduzetničkih projekata na području glazbe i glazbeno-scenske umjetnosti, dramske umjetnosti, knjige i nakladništva, likovne umjetnosti, novih medijskih kultura, međunarodne kulturne suradnje i europskih integracija, kulturno-umjetničkog amaterizma, investicija, zaštite i očuvanja kulturnih dobara, muzejsko-galerijske te filmske djelatnosti. Korisnici su subjekti malog gospodarstva koji obavljaju djelatnosti u kulturi - obrti, mala i srednja trgovačka društva i zadruge, ustanove osim javnih ustanova, samostalni umjetnici, umjetničke organizacije i institucije u kulturi koje provode kulturne poduzetničke projekte temeljem Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi.

4.4.3. Razvoj kulturne infrastrukture i participacije u kulturnom životu

U značajnoj mjeri decentralizirana kulturna infrastruktura u Republici Hrvatskoj suočena je s nedostatnim mogućnostima lokalnih zajednica za njezino optimalno održanje i razvoj. Programom potpore izgradnji, održavanju, informatizaciji i opremanju mreže kulturnih ustanova: narodnih knjižnica, centara i domova kulture, muzeja i galerija te kazališta i glazbeno-scenskih prostora na lokalnoj i regionalnoj razini osiguravaju se preduvjeti za rast kako kulturne potrošnje tako i aktivnu participaciju stanovništva u kulturnom životu na cijelom teritoriju Republike Hrvatske.

Organizacije civilnog društva na području kulture prema Registru udruga u Republici Hrvatskoj najbrojnije su iza športskih udruga i broje više od 5.000. Udruge kulturno-

umjetničkog amaterizma imaju dugu i bogatu tradiciju u Republici Hrvatskoj i važan su čimbenik aktivnog sudjelovanja u kulturi. Strukovne udruge u kulturi segment su civilnog društva od iznimne važnosti za održanje i profesionalni razvoj svih kulturnih djelatnosti i umjetničkih područja. Za očuvanje i razvoj nacionalnog i kulturnog identiteta posebnu ulogu imaju općekulturne/kulturološke udruge kao što je Matica hrvatska i Hrvatska matica iseljenika.

4.4.4. Jačanje prisutnosti hrvatske umjetnosti i kulture u svijetu

Jačanje aktivne međunarodne kulturne suradnje s Europskom unijom u okviru programa Kultura 2007.–2013. odvijat će se pojačanim promoviranjem programa za potencijalne korisnike, tehničkom i financijskom pomoći projektima koji su dobili potporu Europske unije, suradnjom s projektnim partnerima i kulturnim kontaktnim točkama zemalja članica programa te Europskom komisijom i Izvršnom agencijom u Bruxellesu. Sklopljeni ugovori i programi bilateralne kulturne suradnje omogućit će šire predstavljanje hrvatske kulture u drugim zemljama kao i kulture drugih zemalja u Republici Hrvatskoj; poticati će razvijanje izravne i kontinuirane suradnje i razmjene između ustanova i udruga, umjetnika i stručnjaka na svim područjima kulture i umjetnosti. Podupirat će se sudjelovanja umjetnika i kulturnih djelatnika u multilateralnim programima koji potiču razvoj interkulturnog dijaloga i kulturne raznolikosti u sklopu međunarodnih organizacija i asocijacija te nevladinih organizacija. Poticati će se i programe suradnje u sklopu regionalnih inicijativa i asocijacija naglašavajući specifičnost Republike Hrvatske kao srednjoeuropske i mediteranske zemlje.

4.4.5. Poticanje razvoja nacionalnih, javnih, privatnih i regionalnih kazališta te umjetničkih organizacija i ansambala

Četiri nacionalna kazališta najistaknutije su kazališne institucije s repertoarom vezanim uz baštinu i promociju suvremenih dramskih, opernih i baletnih djela te onih vezanih uz suvremeni ples. Uočena je njihova nedovoljna suradnja i podudarnost premijernih i repriznih naslova što će se nastojati riješiti podupiranjem značajnijih oblika programske suradnje.

Zadržavanje broja premijera i koprodukcija nacionalnih, javnih i regionalnih kazališta, suradnje umjetničkih organizacija i ansambala, poput onih plesnih, imat će za posljedicu kvalitetnu produkciju, stabilnost razvoja, smanjenje troškova i veću mobilnost umjetnika. Jednako se odnosi na posljedice poticanja osnivanja novih regionalnih kazališta zbog veće dostupnosti kazališne umjetnosti. Inicijativom Ministarstva kulture, tijekom 2008., pokrenuta je profesionalna produkcija u devet hrvatskih gradova kao prva faza u razvoju i profesionalizaciji regionalnih kazališta.

Privatna kazališta, kojih je u Očevidniku kazališta upisano 53, djeluju kao umjetničke organizacije i trgovačka društva. Poticati će se njihova programska raznolikost i kvaliteta, a time i stvaralaštvo samostalnih umjetnika, što će se pratiti brojem novoupisanih privatnih kazališta u Očevidnik.

4.4.6. Potpora kulturno-umjetničkom amaterizmu te očuvanju tradicijske kulture

Na području kulturno-umjetničkog i kazališnog amaterizma sufinancirano je 213 programa. Amatersko stvaralaštvo potiče se kroz brojne manifestacije i gostovanja te

programe različitih amaterskih skupina. Tako se podržava rad amaterskih ansambala duge tradicije te amatersko stvaralaštvo u brojnim manjim hrvatskim sredinama, sve sa ciljem decentralizacije kulture, modernizacije infrastrukture i podizanja stručnosti u očuvanju tradicijskih vrijednosti.

U predstojećem razdoblju očekuje se zadržavanje broja ovih programa kojima će se nadalje stimulirati razvoj amaterizma, produktivnost i raznolikost amaterskog stvaralaštva, kao i kreativnih radionica i seminara. Povećanjem broja programa izvornih skupina stvaraju se preduvjeti za kvalitetno očuvanje njihovih zavičajnih glazbenih baština.

4.4.7. Potpora proizvodnji i distribuciji knjiga, časopisa i elektroničkih publikacija

Povećanjem broja potpora dodijeljenih autorima i prevoditeljima za književna djela, poboljšat će se interes autora za stvaranje, a time i udio domaće književnosti na tržištu, dok će se povećanjem broja objavljenih vrijednih naslova omogućiti približavanje književno-umjetničkih djela širokoj publici te na taj način afirmirati književno nakladništvo kao vodeću granu kulturne produkcije. Kako su književna djela i časopisi vrlo važni u očuvanju i promoviranju književne, jezične i kulturne baštine, treba osigurati njihovu dostupnost svim građanima Republike Hrvatske bez obzira na mjesto stanovanja, što će se učiniti povećanjem broja otkupljenih naslova kapitalnih djela hrvatske i svjetske književnosti za narodne knjižnice u većem broju primjeraka te mjerama za očuvanje časopisne produkcije na cijelom području Republike Hrvatske.

4.4.8. Potpora razvoju knjižničnih usluga i zadovoljavanju potreba korisnika

Potpora osnivanju narodnih knjižnica u svim općinama i gradovima te izgradnji njihovih knjižničnih fondova, ali i potpora popunjavanju knjižničnih fondova postojećih narodnih knjižnica i organiziranju manifestacija i skupova u knjižnicama i stručnim udrugama, pridonosi povećanju interesa javnosti za knjižničnu djelatnost i dostupnosti knjige svim građanima Republike Hrvatske.

4.4.9. Potpora programima likovne umjetnosti

Godišnje se sufinancira oko 180 programa retrospektivnih, samostalnih, skupnih, tematskih i problemskih izložaba u galerijskim prostorima te izložbe hrvatskih društava likovnih umjetnika Zagreba, Istre, Rijeke, Splita i Osijeka. Podupiru se likovni programi izložbi i manifestacija sadržajne inventivnosti, nacionalnog karaktera, multimedijalnog izražavanja i povezivanja s primijenjenim umjetnostima, dizajnom i arhitekturom; likovne manifestacije koje ukazuju na kontinuitet umjetničkog stvaralaštva i stvaralački potencijal hrvatske umjetnosti te koje prezentiraju tematske cjeline od značaja za Republiku Hrvatsku; programi pripreme i tiskanja, likovnih monografija, zbornika, kataloga izložaba i publikacija iz područja povijesti umjetnosti (godišnje u prosjeku oko 40 programa).

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 4.4. Razvoj kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva i proizvodnje

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.4.1. Potpora razvoju umjetničke djelatnosti	4.4.1.1. Kontinuirani broj samostalnih umjetnika	Stabilnost broja samostalnih umjetnika iskazivat će stupanj potpore umjetničkoj djelatnosti	Broj	1.316	HZSU	1.316	1.316	1.316
	4.4.1.2. Stabilan broj nagrada u kulturi i umjetnosti	Osobita postignuća u kulturi i umjetničkom stvaralaštvu iskazivat će se kontinuiranim nagrađivanjem sveukupnog djela i iznimnih ostvarenja	Broj	16	MK	16	16	16
4.4.2. Unaprjeđenje programa poduzetništva u kulturi	4.4.2.1. Rast potpore programima poduzetništva u kulturi	U cjelini programske potpore kulturnom razvitku rast će udio potpore programima poduzetništva u kulturi	%	1	MK, MINGORP	1,5	2	2,5
	4.4.2.2. Rast prosječne pojedinačne potpore za projekt Poduzetništvo u kulturi	Rastom prosječne pojedinačne potpore smanjivat će se broj potpora u korist produktivnih programa	Broj	28	MK	30	32	35
4.4.3. Razvoj kulturne infrastrukture i participacije u kulturnom životu	4.4.3.1. Odnos investicijske potpore kulturnim ustanovama na državnoj i lokalnoj razini (narodne knjižnice i centri/domovi kulture, muzeji, kazališta)	Postojeći odnos investicijske potpore kulturnim ustanovama na državnoj i lokalnoj razini je 40:60%. U narednom razdoblju težiti će se ujednačavanju odnosa uz zadržavanje pokrivenosti investicijske potpore u svim županija u Republici Hrvatskoj	%	40:60	MK	45:55:00	50:50:00	50:50:00
	4.4.3.2. Rast potpore kulturnim programima organizacija civilnog društva	Porast udjela potpore programima organizacija civilnog društva, bez povećanja proračunskih sredstava, ima za cilj smanjivanje financijskog udjela javnog sektora i jačanje udjela nejavnog, što će postupno dovoditi i do veće fleksibilnosti na tržištu rada (smanjenje zaposlenih u javnom sektoru).	%	10	MK	11	12	13
4.4.4. Jačanje prisutnosti hrvatske umjetnosti i kulture u svijetu	4.4.4.1. Rast sredstava iz programa EU Kultura 2007-2013 za projekte sa sudjelovanjem hrvatskih umjetnika i kulturnih djelatnika	Povećanje uspješnosti hrvatskih kulturnih projekata u dobivanju potpore Europske unije u odnosu na uložena sredstva RH	€	5 mil	MK	9 mil	12 mil	15 mil
	4.4.4.2. Broj i diversifikacija programa međunarodne kulturne suradnje	Stabilna i kontinuirana prisutnost u prioritetnim državama Europske Unije, regije i u državama u kojima živi hrvatska dijaspora	%	87	MK	87	87	87

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.4.5. Poticanje razvoja nacionalnih, javnih, privatnih i regionalnih kazališta te umjetničkih organizacija i ansambala	4.4.5.1. Zadržavanje broja produkcija i koprodukcija	Poticanjem programa međusobne suradnje i razvoja kazališta te umjetničkih organizacija i ansambala stimulirat će se raznolikost i dostupnost kulturne ponude	Broj	127	MK	130	130	130
	4.4.5.2. Povećanje broja novoosnovanih regionalnih kazališta	Ustroj novih oblika kazališnog djelovanja doprinijet će većoj regionalnoj dostupnosti kazališne umjetnosti	Broj	9	MK	10	11	12
	4.4.5.3. Povećanje ukupnog broja upisanih privatnih kazališta u Očevidnik kazališta	Povećanjem broja novoupisanih privatnih kazališta u Očevidnik kazališta pratit će se programska kvaliteta te stvaralaštvo samostalnih umjetnika	Broj	53	MK	55	57	59
4.4.6. Potpora kulturno-umjetničkom amaterizmu te očuvanju tradicijske kulture	4.4.6.1. Zadržavanje ukupnog broja programa	Zadržavanjem broja programa i njihovom stabilnošću osigurava se opstanak amaterskih društava: kazališnih skupina i onih glazbeno-folklornih koje su djelovanjem vezane uz različite oblike tradicijske kulture	Ukupni broj	213	MK	215	215	220
	4.4.6.2. Zadržavanje broja seminara i radionica	Zadržavanje broja seminara i radionica iskazat će učinkovitu primjenu novih znanja i vještina	Broj	22	MK	28	28	28
	4.4.6.3. Povećanje broja programa vezanih uz očuvanje tradicijske kulture	Povećanjem broja programa izvornih skupina potaknut će se zaštita pučke (zavičajne) baštine u svim njezinim oblicima	Broj	42	MK	50	55	55
4.4.7. Potpora proizvodnji i distribuciji knjiga, časopisa i elektroničkih publikacija	4.4.7.1. Povećanje broja objavljenih vrijednih naslova u okviru programa potpore izdavanju knjiga i književnog stvaralaštva	Povećanjem broja objavljenih vrijednih naslova omogućit će se približavanje književno-umjetničkih djela širokoj publici te na taj način afirmirati književnost kao vodeću granu kulturne produkcije	%	66	MK	70	75	80
	4.4.7.2. Povećanje dostupnosti vrijednih djela hrvatske i svjetske književnosti čitateljstvu	Povećanjem broja otkupljenih naslova kapitalnih djela hrvatske i svjetske književnosti u većem broju primjeraka omogućit će se njihova dostupnost podjednako svim građanima RH bez obzira na mjesto stanovanja	Broj (prosječan)	64	MK	70	75	80
	4.4.7.3. Povećanje broja elektroničkih publikacija čiji sadržaj većim dijelom obuhvaća područje kulture	Povećanjem broja elektroničkih publikacija koje pokrivaju područje kulture omogućit će se brža i dostupnija razmjena informacija iz područja kulture	Broj	5	MK	7	9	11

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.5.8. Potpora razvoju knjižničnih usluga i zadovoljavanju potreba korisnika	4.5.8.1. Usklađivanje broja narodnih knjižnica sa Zakonom o knjižnicama.	Sukladno Zakonu o knjižnicama svaka općina i grad u RH mora osnovati narodnu knjižnicu. Trenutna pokrivenost je 40 %, a cilj je usklađivanje postojećeg broja s brojem predviđenim Zakonom o knjižnicama, ovisno o Zakonu o područjima županija, gradova i općina u RH.	% *Ovisno o zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.	40	MK	41	41	45
	4.5.8.2. Odnos potpore izgradnje knjižničnih fondova na državnoj i lokalnoj razini	Budući da Ministarstvo kulture sudjeluje u većem omjeru u izgradnji knjižničnih fondova, cilj je ujednačavanje odnosa sufinanciranja na državnoj i lokalnoj razini, sukladno kriterijima Ministarstva kulture, odnosno poticanje lokalne zajednice, kao osnivača knjižnice, na veća izdvajanja.	%	60:40:00	MK	60:40:00	59:41:00	58:42:00
	4.5.8.3. Povećanje broja poticajnih manifestacija i skupova u knjižnicama i stručnim udrugama.	Stručni skupovi koji okupljaju kvalitetne sudionike i predavače, atraktivnim i korisnim temama i ponudom odgovarajućeg štiva privući će korisnike svih dobnih skupina.	Broj	14	MK	15	16	17
4.5.9. Potpora programima likovne umjetnosti	4.5.9.1. Zadržavanje broja dodijeljenih potpora za likovne monografije	Zadržavanje dosadašnje razine potpore programima likovnih umjetnika koji nemaju objavljenu likovnu monografiju i sintezna djela vezana uz hrvatsku povijest umjetnosti.	Broj	40	MK	40	40	40
	4.5.9.2. Zadržavanje broja dodijeljenih potpora za likovne programe (izložbe, manifestacije, likovne kolonije i dr.), programe arhitekture i dizajna	Zadržavanje postojeće razine podrške programima sadržajne inventivnosti, osobito nacionalnog karaktera, multimedijalno izražavanje i povezivanje s primijenjenim umjetnostima, dizajnom i arhitekturom ukazat će na kvalitetu sadržaja	Broj	180	MK	180	180	180

Kulturna baština, materijalna i nematerijalna, zajedničko je bogatstvo čovječanstva u svojoj raznolikosti i posebnosti, a njena zaštita jedan je od važnih čimbenika za prepoznavanje, definiranje i afirmaciju kulturnih identiteta. Ministarstvo kulture razvija mehanizme i uspostavlja mjere zaštite kulturne baštine s ciljem osiguranja njene održivosti što podrazumijeva identificiranje, dokumentiranje, istraživanje, održavanje, zaštitu kao i promicanje njenih vrijednosti.

Kulturnu baštinu čine pokretna i nepokretna kulturna dobra od umjetničkoga, povijesnoga, paleontološkoga, arheološkoga, antropološkoga i znanstvenog značenja, arheološka nalazišta i arheološke zone, krajolici i njihovi dijelovi koji svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru, nematerijalni oblici i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti kao i dokumentacija i bibliografska baština i zgrade, odnosno prostori u kojima se trajno čuvaju ili izlažu kulturna dobra i dokumentacija o njima.

Zaštitom i očuvanjem kulturne baštine Ministarstvo kulture osigurava postojanost kulturnih vrijednosti kao i potencijala za daljnji razvitak Republike Hrvatske, njenu afirmaciju, stimulaciju ekonomske konkurentnosti i kvalitetnijeg života u europskom okruženju.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

4.5.1. Revizija i objava cjelovitog Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske

Registar kulturnih dobara ključni je dio cjelokupnog informacijskog i dokumentacijskog sustava zaštite i upravljanja kulturnim dobrima bez čije cjelovitosti i dostupnosti nije moguće osigurati punu primjenu sustava upravljanja kulturnim dobrima.

Stanjem 13. svibnja 2010. godine utvrđeno je 5.760 registriranih nepokretnih kulturnih dobara i arheoloških lokaliteta i povijesnih cjelina, 1.362 registriranih pokretnih kulturnih dobara te 89 registriranih nematerijalnih kulturnih dobara.

Ministarstvo kulture će izraditi projekt i uvesti jedinstveni informacijski sustav koji će obuhvatiti podatke Registra, dokumentaciju o upisanim kulturnim dobrima te podatke koji su potrebni za podršku radnim procesima u upravljanju kulturnim dobrima. Ujedno će provesti reviziju i upotpunjavanje postojećih podataka i dokumentacije za oko 7.300 kulturnih dobara. Reviziju će provesti nadležni konzervatorski odjeli, po županijama. Obrada i objedinjavanje podataka izvršit će se u Upravi za zaštitu kulturne baštine. U razdoblju od tri godine osigurat će se dostupnost Registra svim čimbenicima koji su uključeni u sustav upravljanja kulturnim dobrima i javnosti.

4.5.2. Istraživanje, dokumentiranje i inventarizacija kulturnih dobara

Ministarstvo kulture kroz mrežu od dvadeset konzervatorskih odjela zajedno s Upravom za zaštitu kulturne baštine provodi prikupljanje podataka o kulturnim dobrima. Aktivnost objedinjuje dokumentiranje, istražne radove te izradu elaborata, inventarizaciju pokretnih kulturnih dobara, kao i pohranjivanje podataka. Prikupljeni podaci o kulturnim dobrima sustavno se uvode u informacijsku bazu podataka tvoreći

jedinstven informacijski sustav. Time se omogućuje jednostavan i brz prijenos podataka i informacija koji se koristi u službene svrhe, za znanstveno istraživanje i u publicističke svrhe, za potrebe nastave i izlaganja te u druge opravdane svrhe za potrebe javnosti.

Do sada je istraženo i dokumentirano 10% zaštićenih kulturnih dobara. U tom smislu, potrebno je kontinuirano provoditi istražne radove i dokumentiranje kulturnih dobara te će se u trogodišnjem razdoblju izraditi 60 arhitektonskih snimaka postojećeg stanja, 144 elaborata nepokretnih kulturnih dobara, 90 konzervatorskih podloga za zaštićene i registrirane povijesne cjeline, odnosno 60 inventarizacija zbirki.

4.5.3. Dostupnost kulturne baštine u digitalnom okruženju

Nacionalni program digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe razvija sustavan i ujednačen pristup digitalizaciji građe u kulturnim ustanovama, oblikuje ponudu kulturnih sadržaja i usluga korištenjem digitalnih preslika. Također, programom se unapređuju institucionalne, tehnološke, stručne i organizacijske sposobnosti kao i infrastruktura. Time se ostvaruju nužni preduvjeti za provedbu pojedinačnih projekata digitalizacije.

Mrežno je dostupno 226 digitaliziranih zbirki te provedeno 79 programa digitalizacije pokretne kulturne baštine. Povećanjem broja programa digitalizacije, broja digitalnih zbirki te uključenih ustanova povećat će se zaštita, dostupnost i korištenje građe kulturne baštine (portal „Hrvatska kulturna baština“).

4.5.4. Razvoj cjelovitih programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara

Ministarstvo kulture, jednom godišnje, putem Javnog natječaja prikuplja programe zaštite i očuvanja kulturnih dobara prema vrstama kulturnih dobara.

Kontinuiranim prikupljanjem podataka o ulaganjima u obnovu kulturnih dobara razvijat će se baza podataka o verificiranim projektima za zaštitne radove iz Javnog natječaja za Program zaštite kulturnih dobara. U Ministarstvu kulture trenutno se provodi 701 program zaštite nepokretnih kulturnih dobara od toga 100 programa Hrvatskog restauratorskog zavoda i 4 programa Zavoda za obnovu Dubrovnika te 123 programa konzervatorsko-arheoloških istraživanja i 365 programa zaštite pokretnih kulturnih dobara, od toga 11 programa na arheološkim nalazima te 20 programa zaštite nematerijalnih kulturnih dobara.

Unapređenjem mehanizama za praćenje programa i vrednovanje rezultata ulaganja, ostvarit će se veća učinkovitost povećanjem udjela projekata s većim opsegom i kraćim rokom završetka radova te tako povećati broj kulturnih dobara stavljenih u funkciju.

Također, Ministarstvo kulture propisivanjem uvjeta za rad pravnih i fizičkih osoba na restauratorskim, konzervatorskim i drugim poslovima zaštite kulturne baštine unapređuje kvalitetu izvedenih radova na zaštiti i očuvanju kulturne baštine. U tu svrhu, Ministarstvo kulture razvija, Upisnik, (bazu podataka) fizičkih i pravnih osoba na restauratorskim, konzervatorskim i drugim poslovima zaštite kulturne baštine čime je omogućena javnost tih podataka.

Ministarstvo kulture će poticati i unapređivati suradnju i planiranje na lokalnoj razini putem konzervatorskih odjela. Provedbom edukacije i seminara unaprijedit će se suradnja svih aktera koji sudjeluju u zaštiti i očuvanju kulturne baštine, uključujući muzejske i arhivske ustanove, privatne osobe i javne službe.

Ministarstvo kulture će jačati bilateralnu i multilateralnu suradnju radi unapređenja sustava zaštite kulturnih dobara razmjenom iskustava, pratit će kretanja i nominirati projekte iz područja zaštite i očuvanja kulturne baštine u svrhu korištenja sredstava iz fondova Europske unije.

4.5.5. Sustavno praćenje stanja kulturnih dobara

Ministarstvo kulture kroz zaštitu i očuvanje kulturnih dobara želi ustrojiti jedinstven sustav brige za nacionalnu baštinu koji se ogleda kroz sustavno praćenje stanja zaštićenih kulturnih dobara. Ministarstvo kulture će provoditi petogodišnje prikupljanje podataka o stanju kulturnih dobara te prikupljene podatke integrirati u sustav upravljanja kulturnim dobrima. Razvoj kriterija te odabir i sustavno praćenje stanja i ugroženosti kulturnih dobara trebali bi pridonijeti smanjenom broju interventnih, neplaniranih mjera zaštite i očuvanja.

Također, obavljanjem inspekcijskih poslova zaštite kulturne baštine osigurat će se kvalitetna skrb i nadzor u okviru zakonske regulative. Intenzivirat će se ugradnja sigurnosnih alarmnih sustava radi zaštite kulturnih dobara od krađe, provale i požara.

4.5.6. Povećanje razine inventiranosti, obrade i prezentacije muzejske građe

U dijelu sustava hrvatskih muzeja razina inventiranosti muzejske građe i dokumentacije je nedostatna. Inventiranje muzejske građe i dokumentacije prioritetna je muzejska aktivnost. Potporama izložbama iz fundusa, i onima vezanim za osnovnu djelatnost muzeja propisano u Zakonu o muzejima (Narodne novine, br. 142/98 i 65/09) – obradi, zaštiti, istraživanju i prezentaciju vlastitog fundusa i pripremi stalnog postava te onima koje studijski i znanstveno obrađuju građu i prezentiraju nova saznanja razvija se muzejska djelatnost i prezentira raznolika kulturna, prirodoslovna i tehnička dobra koja su dio sveukupne nacionalne kulturne baštine. Potporama izdavačkoj djelatnosti muzeja pridonosi se valorizaciji, kategorizaciji i prezentaciji fundusa.

Međumuzejska suradnja podrazumijeva razmjenu programa, organizaciju zajedničkih izložaba i ostalih projekata, suradnju na predlaganju izložaba za međunarodnu suradnju s naglaskom na reciprocitet pri razmjeni izložaba i definiranje troškova te na suradnju u popunama fundusa trajnim posudbama građe. Godišnje se sufinancira više od 450 navedenih programa. Na osnovu modela održanih kulturoloških izložaba Dalmatinska Zagora, Slavonija, Baranja i Srijem podupire se suradnja muzeja s drugim regionalnim i nacionalnim baštinskim i kulturnim institucijama s ciljem ostvarivanja zajedničkog i/ili kompleksnog projekta predstavljanja ukupnosti baštine pojedinih hrvatskih regija koji pokazuju povijesni kontinuitet u kulturnom, umjetničkom, gospodarskom i političkom životu.

4.5.7. Razvoj muzejske infrastrukture

Investicijska ulaganja u razvoj muzejske infrastrukture, valorizacija projekata muzejskih projekata i postava, povezivanje novih muzeja u Sustav muzeja, primjena

propisanih stručnih i tehničkih standarda usmjereno je na integriranje muzejskih projekata u ukupnu ponudu znanja i informacija o kulturnoj baštini te ulaganja u cilju osiguranja održivog kulturnog i gospodarskog razvoja.

U trogodišnjem razdoblju program obuhvaća dovršetak gradnje novih muzeja (Muzej Vučedolske kulture), cjelovitu obnovu dvorca Eltz za Gradski muzej Vukovar, nove stalne postavne nacionalnih muzeja (Muzej hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, Arheološki muzej Zadar – postav Antike, Arheološki muzej u Osijeku, Muzeji Hrvatskog zagorja - Dvor Veliki Tabor, Arheološkog muzeja Istre u Puli) i ostale, uz one kojih su osnivači gradovi i županije (Muzej grada Šibenika, Prirodoslovni muzej Metković, Muzej Brodskog posavlja, Slavonski Brod, Muzej Moslavine, Kutina i drugi).

Opremanje muzeja informatičkom opremom i muzejskim programima (M++) te uspostava suradnje i interoperabilnosti s ostalim informacijskim sustavima: knjižnica, arhiva, spomeničke baštine i drugo; instalacija sekundarne dokumentacije, dodatnih modula i kompletna programska podrška (razvoj i nadogradnja sustava); osiguranje mrežne dostupnosti podataka i dokumentacije baze muzejskih predmeta. Izrada informatičkog sustava upravljanja povezanog s postojećim sustavima/bazama podataka restauriranih umjetnina, muzejske građe i arhivske građe (BREUH, M++, Arhinet).

4.5.8. Poboljšanje uvjeta i povećanje kapaciteta za pohranu gradiva u arhivima

Većini arhiva nedostaje spremišnog prostora i/ili opreme za pohranu novoga gradiva koje je dospjelo ili dospijeva za preuzimanje prema zakonom utvrđenim rokovima. Uslijed toga gradivo se dulje zadržava u neprimjerenome prostoru izvan arhiva gdje je izloženo riziku ubrzanog propadanja i nije dostupno korisnicima. Stoga će se urediti i opremiti dodatni spremišni prostor za prihvrat 8.000 dužnih metara gradiva te u suradnji sa stvarateljima osigurati da 90% ovoga gradiva bude obrađeno i dostupno za korištenje u roku od godinu dana od preuzimanja. Poboljšanjem uvjeta čuvanja gradiva utjecat će se na produljenje očekivanog životnog vijeka gradiva prosječno za 100% u odnosu na očekivani životni vijek izvan spremišnog prostora.

4.5.9. Uvođenje sustava za preuzimanje i dugoročno očuvanje arhivskog gradiva u digitalnom obliku

Javni arhivi dužni su preuzimati, čuvati i osigurati dostupnost cjelokupnoga javnog arhivskog gradiva, neovisno o vrsti i obliku zapisa. Suvremena uprava i druge javne službe stvaraju sve više gradiva u digitalnom obliku koje je također potrebno sustavno i redovito preuzimati i čuvati. Da bi arhivska služba mogla obavljati svoju temeljnu djelatnost u odnosu na ovo gradivo, nužno je prije svega utvrditi norme i pravila za prijenos podataka između informacijskih sustava stvaratelja arhivskog gradiva i arhiva. Ta će se specifikacija izraditi prema relevantnim međunarodnim normama. Pored toga, informacijski sustav arhiva osposobit će se za prijem, provjeru, pohranu, obradu i korištenje ovako zaprimljenoga arhivskog gradiva.

4.5.10. Jačanje kapaciteta za zaštitu, obradu i opis arhivskog gradiva

Uslijed često nedovoljne ili neprimjerene sređenosti gradiva prije preuzimanja u arhive (1.000 – 1.500 dužnih metara godišnje) i time uvjetovanih zaostataka u obradi

iz prethodnog razdoblja (oko 20.000 dužnih metara) potrebno je povećati kapacitet arhiva za obradu i opis gradiva. To će se postići optimizacijom procesa obrade, preusmjeravanjem postojećih resursa, jačanjem stručnih kompetencija kroz programe stručnog osposobljavanja i izgradnju mreža stručnjaka za obradu pojedinih vrsta gradiva te podrškom posebnim programima ubrzane obrade gradiva, s ciljem povećanja kapaciteta obrade na 2.500 dužnih metara gradiva godišnje.

4.5.11. Dostupnost arhivskog gradiva u digitalnom okruženju

Dostupnost arhivskog gradiva i informacija o njemu u digitalnom okruženju ima neposredan učinak i na razinu interesa za njegovo korištenje i na stupanj obrađenosti i zaštite. Potporom projektima revizije i konverzije obavijesnih pomagala u digitalni oblik te digitalizacije arhivskog gradiva, broj mrežno dostupnih opisnih jedinica povećat će se s 50.000 na 150.000 jedinica, a digitalizacijom 500.000 predložaka mrežno dostupnima učinit će se oko milijun snimaka gradiva. Dostupnošću u digitalnom obliku udvostručit će se broj korištenih jedinica gradiva uz isto opterećenje korisničkih službi arhiva.

4.5.12. Unapređenje praćenja trošenja sredstava za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina

Analizom dosadašnjeg načina izvještavanja koje udruge i ustanove nacionalnih manjina podnose Savjetu za nacionalne manjine, utvrđeno je da se još uvijek ne provode u potpunosti propisane mjere prema Metodologiji praćenja ostvarivanja programa nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina.

S ciljem poboljšanja stanja donesene su sljedeće mjere:

- za dodjelu potpora za programe udruga i ustanova nacionalnih manjina, sukladno Kodeksu pozitivne prakse, standardima i mjerilima za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga i Zakonu o izvršavanju proračuna, usvojene su dopune Kriterija za utvrđivanje financijske potpore za programe nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina, a
- za praćenje izvršenja programa sukladno Kodeksu i Zakonu o izvršavanju proračuna, dopuna Metodologije praćenja ostvarivanja programa nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina.

Udruge i ustanove nacionalnih manjina podnose kvartalna, polugodišnja i godišnja izvješća o radu i financijska izvješća prema Metodologiji praćenja ostvarivanja programa nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina. Na osnovu tih izvješća Savjet podnosi svoje polugodišnje i godišnje izvješće Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru.

Problem koji se javlja u praćenju rada udruga i ustanova nacionalnih manjina je potkapacitiranost kadrovima Stručne službe Savjeta, kao i nedovoljna stručnost osoba u udrugama i ustanovama nacionalnih manjina. Kako se godišnje sufinancira oko 90-ak udruga sa preko 200 društava-podružnica potrebno je unaprijediti načine kontrole i praćenja namjenskog trošenja odobrenih sredstava iz državnog proračuna kroz izradu jedinstvenih obrazaca za praćenje rada udruga i namjenskog utroška sredstava iz državnog proračuna, provođenjem terenskih kontrola te obvezom udruga koje primaju više od 300.000 kn sredstava iz državnog proračuna za dostavom godišnjeg revizorskog izvješća nezavisnih revizorskih kuća.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 4.5. Zaštićena i očuvana kulturna baština

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.5.1. Revizija i objava cjelovitog Registra kulturnih dobara republike Hrvatske	4.5.1.1. Povećanje broja revidiranih rješenja o kulturnim dobrima upisanih u Registar kulturnih dobara	Povećanjem broja revidiranih rješenja o kulturnim dobrima upisanih u registar kulturnih dobara osigurava se pouzdanost i cjelovitost podataka o kulturnim dobrima	Broj kulturnih dobara RH	1.598	MK	2.598	4.580	7.211
	4.5.1.2. Povećanje postotka provedbe projekta jedinstvenog informacijskog sustava Registra kulturne baštine	Potpunom provedbom projekta osigurava se dostupnost podataka o kulturnim dobrima čimbenicima koji su uključeni u sustav upravljanja kulturnim dobrima i javnosti	%	0	MK	30	70	100
4.5.2. Istraživanje, dokumentiranje i inventarizacija kulturnih dobara	4.5.2.1. Povećanje broja izrađenih arhitektonskih snimaka postojećeg stanja registriranih nepokretnih kulturnih dobara	Povećanjem broja izrađenih arhitektonskih snimaka postojećeg stanja povećava se broj kulturnih dobara koje je moguće obnoviti i očuvati u izvornom stanju	Broj	717	MK	737	757	780
	4.5.2.2. Povećanje broja provedenih istražnih radova te izrađenih elaborata i konzervatorskih podloga	Povećanjem broja provedenih istražnih radova na kulturnim dobrima prepoznaje se slojevitost i vrijednost kulturnih dobara	Broj	840	MK	1.074	1.308	1.542
	4.5.2.3. Povećanje broja provedenih inventarizacija zbirki u izvaninstitucionalnom vlasništvu i vlasništvu vjerskih zajednica pohranjenih u bazu podataka	Povećanjem broja provedenih inventarizacija pokretnih kulturnih dobara u vlasništvu vjerskih zajednica povećava se broj vrijednih zbirki prezentiranih javnosti a time i nacionalno blago RH	Broj	115	MK	135	155	175
4.5.3. Dostupnost kulturne baštine u digitalnom okruženju	4.5.3.1. Povećanje broja mrežno dostupnih digitaliziranih zbirki	Povećanje broja mrežno dostupnih digitaliziranih zbirki povećava se dostupnost kulturne baštine u virtualnom okruženju	Broj	226	MK	265	305	350
	4.5.3.2. Povećanje broja Programa digitalizacije pokretne kulturne baštine	Povećanjem broja Programa digitalizacije pokretne kulturne baštine povećava se broj digitalizirane baštine dostupne javnosti	Broj	79	MK	109	140	170

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.5.4 Razvoj cjelovitih programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara	4.5.4.1. Povećanje broja provedenih cjelovitih programa zaštite i očuvanja nepokretnih, pokretnih i nematerijalnih kulturnih dobara te programa zaštite i očuvanja arheoloških lokaliteta	Povećanjem broja cjelovitih programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara u odnosu na interventne programe povećat će se broj kvalitetno provedenih i završenih projekata	Broj	47	MK	53	59	64
	4.5.4.2. Povećanje broja provedenih cjelovitih programa Hrvatskog restauratorskog zavoda i Zavoda za obnovu Dubrovnika	Povećanjem broja cjelovitih Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara u odnosu na interventne programe povećat će se broj kvalitetno provedenih i završenih projekata	Broj	20	MK i HRZ	22	24	24
	4.5.4.3. Povećanje broja programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara financiranih kreditom CEB-a (zajam i učešće) i fondovima EU	Povećanjem broja Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara financiranih iz kredita CEB-a povećat će se broj obnovljenih kulturnih dobara i smanjit će se udjel financijskih sredstava iz javnog proračuna	Broj	2	MK	3	3	5
4.5.5 Sustavno praćenje stanja kulturnih dobara	4.5.5.1. Povećanje broja kulturnih dobara za koje je utvrđeno stanje te podaci uvedeni u sustav praćenja	Povećanjem broja kulturnih dobara za koje je utvrđeno stanje, smanjit će se broj neplaniranih interventnih mjera zaštite i očuvanja	%	0	MK	20	50	70
	4.5.5.2. Povećanje broja provedenih inspekcijskih nadzora	Povećanjem broja inspekcijskih uvida smanjit će se broj neprimjerenih zahvata na kulturnim dobrima	Broj	357	MK	368	380	390
	4.5.5.3. Povećanje broja postavljenih alarmnih sustava	Povećanjem broja postavljenih alarmnih sustava osnažit će se sustav zaštite od krađe, provale i požara	Broj	21	MK	27	31	33
4.5.6. Povećanje razine inventiranosti, obrade i prezentacije muzejske građe	4.5.6.1. Povećanje razine inventiranosti muzejske građe	Inventarizacija muzejske građe i dokumentacije je prioritetna muzejska aktivnost	% u 22 nacionalna muzeja te u ostalim muzejima	Sveukupno inventirano 49%	Muzejsko dokumentacijski centar (MDC), MK	55	60	65
	4.5.6.2. Povećanje broja realiziranih izložaba, izložaba iz fundusa i projekata o kulturološkim cjelinama Hrvatske te nakladništva.	Realiziranim izložabama, izložabama iz fundusa i publikacijama muzeji se profiliraju prema osnovnoj muzejskoj djelatnosti; obrada, zaštita i prezentacija nacionalne baštine	Broj	190	MK	210	220	235
	4.5.6.3. Povećanje broja programa međumuzejske suradnje	Organizacija međumuzejskih izložaba i projekata i suradnja na predlaganju izložaba za međunarodnu suradnju	Broj	13	MDC, MK	20	25	30

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.5.7. Razvoj muzejske infrastrukture	4.5.7.1. Broj izgrađenih novih muzeja	Ulaganja u cilju osiguranja održivog kulturnog i gospodarskog razvoja; integriranje muzejskih projekata u ukupnu ponudu znanja i informacija o baštini	Polazni broj od 2005.-2010.	4 nova nacionalna muzeja; 4 nova gradska muzeja	MK	2 nova muzeja Muzej Vučedolske kulture; Gradski muzej Vukovar – dvorac Eitz)	0	1 novi muzej (Muzej Apoksiomena, Lošinj)
	4.5.7.2. Broj izgrađenih novih stalnih postava	Neposredno predočavanje informacija i spoznaja o muzejskoj građi	Polazni postotak od 1995.-2010.	60% novih stalnih postava	MK	5 novih stalnih postava	7 novih stalnih postava	7 novih stalnih postava (nacionalni Hrvatski povijesni muzej i dr.)
4.5.8. Pобољшanje uvjeta i povećanje kapaciteta za pohranu gradiva u arhivima	4.5.8.1. Rast novog arhivskog gradiva (u dužnim metrima) koje će arhivi moći pohraniti	Osigurat će se preuzimanje arhivskog gradiva koje arhivi trebaju preuzeti u zakonom utvrđenim rokovima	Broj	100.000	MK	102.000	105.000	108.000
	4.5.8.2. Pобољшanje uvjeta u arhivskim spremištima izraženo u postotku produljenja očekivanog životnog vijeka	Produljenjem očekivanog životnog vijeka izvornog arhivskog gradiva ostvaruje se osnovna svrha dugoročnog čuvanja	%	70	MK	75	85	100
4.5.9. Uvođenje sustava za preuzimanje i dugoročno očuvanje arhivskog gradiva u digitalnom obliku	4.5.9.1. Porast usklađenosti sustava s međunarodnim normama i stručnim smjernicama	Povećanjem usklađenosti s međunarodnom normama i smjernicama smanjuju se rizik od grešaka u preuzimanju i brzina zastarijevanja sustava	%	20	MK	35	90	100
4.5.10. Jačanje kapaciteta za zaštitu, obradu i opis arhivskog gradiva	4.5.10.1. Povećanje broja osoba koje su uspješno završile program stručnog usavršavanja	Povećanjem broja osposobljenih osoba povećat će učinkovitost rada na oradi i opisu gradiva	Broj	0	MK	10	40	70
	4.5.10.2. Porast arhivskih fondova i zbirki u čijoj se obradi primjenjuje optimizirani proces obrade gradiva	Veći udio fondova i zbirki koji se obrađuju primjenom optimiziranog procesa obrade povećava se učinkovitost obrade	%	0	MK	20	60	100
	4.5.10.3. Rast gradiva (u dužnim metrima) obrađenog u okviru posebnih projekata ubrzane obrade	Posebnim projektima izravno se povećava kapacitet obrade gradiva	Broj	50	MK	100	300	500

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
4.5.11 Dostupnost arhivskog gradiva u digitalnom okruženju	4.5.11.1. Povećanje broja mrežno dostupnih opisnih jedinica	Povećanje broja mrežno dostupnih opisnih jedinica gradiva povećava dostupnost i intenzitet korištenja arhivskog gradiva	Broj	30.000	MK	60.000	100.000	150.000
	4.5.11.2. Povećanje broja mrežno dostupnih digitaliziranih predložaka	Povećanje broja mrežno dostupnih digitaliziranih predložaka povećava dostupnost i intenzitet korištenja arhivskog gradiva i stupanj obrađenosti gradiva	Broj	500.000	MK	600.000	800.000	1.000.000
	4.5.11.3. Porast korištenja arhivskih jedinica dostupnih u digitalnom obliku	Povećanjem broja korisnika i korisničkih sesija ostvaruje se svrha digitalizacije gradiva i povećava opseg njegova korištenja.	Broj	12.500	MK	20.000	50.000	100.000
4.5.12. Unapređenje praćenja trošenja sredstava za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina	4.5.12.1. Povećanje broja terenskih kontrola	Terenskom kontrolom će se unaprijediti praćenje rada udruga i time prikupljati dodatne informacije o aktivnostima udruga	Broj	2	Savjet za nacionalne manjine	5	7	10
	4.5.12.2. Povećanje broja provedenih revizija od strane nezavisnih revizorskih kuća	Obvezat će se udruge koje primaju više od 300.000,00 kuna sredstava iz Državnog proračuna da dostave revizorska izvješća	Broj	0	Udruge	7	10	15
	4.5.12.3. Povećanje broja pravilno ispunjenih obrazaca sa pratećom dokumentacijom pristiglih izvješća udruga	Pratit će se broj dostavljenih izvješća o radu i utrošku sredstava iz Državnog proračuna udruga na pravilno ispunjenim obrascima s svim prilogima u propisanom roku	%	98	Savjet za nacionalne manjine	100	100	100

Opći cilj 5. Ravnomjerni regionalni razvoj

Zbog sve većeg produbljivanja društveno-gospodarskih razlika i razvojnih mogućnosti u različitim dijelovima zemlje te među različitim društvenim skupinama, Vlada Republike Hrvatske je utvrdila potrebu definiranja koherentne regionalne razvojne politike.

Današnji izazovi regionalne konkurentnosti Republike Hrvatske slični su onima Europske unije. Za uspostavu učinkovitog sustava upravljanja regionalnim razvojem potrebno je stimulirati rast, zaposlenost i inovacije te povećati socijalnu koheziju.

Održiv i konkurentan razvoj ne može se postići isključivo politikom i programima koji se oblikuju na središnjoj državnoj razini odnosno pristupom „odozgo prema dolje“. Značajne razlike u regionalnoj (županijskoj) razvijenosti zahtijevaju specifična rješenja i jačanje pristupa „odozdo prema gore“. Regionalni razvoj nije samo ulaganje u infrastrukturu već zahtijeva i jačanje poduzetničke klime te razvoj poduzetništva, obrazovanja i tržišta rada. Optimalno korištenje razvojnih prednosti regija mora se zasnivati na očuvanju prostora.

Cilj je politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske pridonijeti ukupnom nacionalnom rastu i razvoju stvaranjem uvjeta koji će smanjiti društvene i gospodarske razvojne nejednakosti među statističkim regijama i županijama, omogućiti potpomognutim područjima da postanu konkurentna te uspostaviti okvir za koordinirane nacionalne, regionalne i lokalne inicijative kojima je cilj unapređenje gospodarskog i društvenog razvoja zemlje.

Posebni cilj 5.1. Razvoj županija i statističkih regija

Cilj je politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske pridonijeti ukupnom društveno-gospodarskom razvoju, uz poštivanje načela održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima Republike Hrvatske omogućiti jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala.

Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske utvrđeno je da svi dijelovi Republike Hrvatske trebaju biti osposobljeni pridonositi održivom društveno-gospodarskom razvoju i konkurentnosti. To se između ostalog planira ostvariti boljim povezivanjem razvojnih prioriteta središnje razine s razvojnim potrebama statističkih regija te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kako bi se dostupna sredstva trošila tako da pridonose ostvarivanju nacionalnih, regionalnih i lokalnih razvojnih ciljeva na koherentan i integrirani način.

Razvoj županija i statističkih regija planira se ostvariti, između ostalog, razvojem komunalne i socijalne infrastrukture, razvojem poslovne infrastrukture, upravljanjem regionalnim razvojem na svim razinama te učinkovitom suradnjom između javnog sektora, znanstveno-istraživačkih institucija i poslovnog sektora i razvojem regionalnih klastera.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

5.1.1. Identifikacija, odabir i praćenje provedbe prioriternih projekata u segmentu komunalne i socijalne infrastrukture

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva identificirat će i odabrati prioritne projekte u segmentu komunalne, socijalne i poslovne infrastrukture na razini regija te će bespovratno dodijeliti sredstva za izgradnju, sanaciju i opremanje infrastrukturnih objekata i za ulaganje u prateće usluge odnosno sufinancirati realizaciju navedenih lokalnih i regionalnih projekata.

U narednom trogodišnjem razdoblju provodit će se već ranije započet višegodišnji Program EIB II – Integralni razvoj lokalne zajednice, koji ima za cilj povećati kvalitetu i dostupnost komunalnih usluga, obrazovnog standarda, zdravstvene zaštite, skrbi o posebno ranjivim skupinama (djeca, stariji), smanjiti neuravnoteženost u razvoju pojedinih područja i stvoriti preduvjete za održivi gospodarski i društveni razvoj.

U realizaciji ovog Programa sudjeluje 293 jedinica lokalne samouprave, a sam portfelj potprojekata čini 566 potprojekata. Do sada je kroz Program realizirano 250 potprojekata, odnosno 58% vrijednosti Programa. U trogodišnjem razdoblju 2011.–2013. nastavit će se započeti potprojekti, uvest će se novi u realizaciju te shodno planiranoj dinamici završiti cca 90% Programa.

Osim kroz višegodišnji Program, navedeni cilj će se postići i sufinanciranjem manjih infrastrukturnih projekata kroz razvojni program „Regionalni razvojni projekti“. Programom će se u trogodišnjem periodu sufinancirati projekti kojima su nositelji jedinice lokalne ili regionalne samouprave u području izgradnje, nadogradnje i sanacije komunalne i socijalne infrastrukture.

5.1.2. Dodjela bespovratnih sredstava za poslovnu infrastrukturu

Svrha razvoja poslovne infrastrukture je poboljšanje poduzetničke klime i jačanje poduzetništva i zaposlenosti, što u konačnici doprinosi ukupnom društveno-gospodarskom razvoju. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva izradit će pozive za dodjelu bespovratnih sredstava za financiranje razvoja nove i postojeće poslovne infrastrukture, poslovnih zona, poslovnih inkubatora, institucija i usluga koje podupiru razvoj malog i srednjeg poduzetništva te za financiranje razvoja i unapređenja javne turističke infrastrukture, posebice u području zdravstvenog, kulturnog i aktivnog turizma.

U okviru prvog prioriteta IPA IIIC Operativnog programa za regionalnu konkurentnost 2007.-2011., u 2009. godini raspisan je prvi poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za financiranje poslovne infrastrukture. Tijekom 2010. godine završit će se postupak odabira projekata te se očekuje sklapanje 7 ugovora. Završetak provedbe ovih projekata predviđen je za 2011. godinu. U 2010. godini raspisat će se i drugi poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za istu namjenu. U 2011. godini odabrat će se 23 projekta za dodjelu bespovratnih sredstava, a njihova provedba treba završiti u 2012. godini.

U 2012. godini započet će provedba Operativnog programa regionalne konkurentnosti 2012.–2013. koji će se financirati iz domaćih i sredstava strukturnih fondova Europske Unije. U okviru ovog Programa raspisat će se jedan poziv za

dodjelu bespovratnih sredstava u okviru kojeg se očekuje ugovaranje 100 projekata s rokom završetka provedbe u 2013. godini.

U okviru prvog prioriteta IPA IIIC Operativnog programa za regionalnu konkurentnost 2007.-2011., tijekom 2010. pružena je pomoć dvadesetorici potencijalnih korisnika bespovratnih sredstava u pripremi projektnih prijedloga za prijavu na drugi poziv za dodjelu bespovratnih sredstava.

Kako bi se osigurala učinkovita provedba shema dodjele bespovratnih sredstava u razdoblju 2011.-2012. korisnicima bespovratnih sredstava pružit će se pomoć u samoj provedbi projekata.

5.1.3. Podrška radu Partnerskih vijeća statističkih regija

Sukladno Uredbi o osnivanju Partnerskih vijeća statističkih regija (Narodne novine, br. 38/10) tijekom 2010. godine ustrojiti će se Partnersko vijeće za Središnju i Istočnu (Panonsku) Hrvatsku, Partnersko vijeće za Sjeverozapadnu Hrvatsku i Partnersko vijeće za Jadransku Hrvatsku. Svrha osnivanja Partnerskih vijeća je jačanje načela partnerstva i suradnje između razvojnih aktera javnog, privatnog i civilnog sektora radi boljeg povezivanja razvojnih prioriteta središnje razine s potrebama odnosno statističke regije te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s njenog područja.

Poslovi partnerskih vijeća uključuju poticanje razvoja statističkih regija, definiranje razvojnih prioriteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području statističkih regija, predlaganje Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva razvojnih projekata statističkih regija, sudjelovanje u izradi i praćenju programskih dokumenata namijenjenih razvoju statističkih regija te davanje smjernica županijama pri izradi županijskih razvojnih strategija.

Administrativne i stručne poslove za potrebe rada partnerskih vijeća, koordinaciju rada partnerskih vijeća, kao i pojedinih partnerskih vijeća u odnosu na dionike obavljat će Agencija za regionalni razvoj. Agencija će također organizirati sastanke partnerskih vijeća, osiguravati transparentnost rada partnerskih vijeća te obavljati druge administrativno-tehničke poslove radi nesmetanog i pravodobnog rada partnerskih vijeća. Transparentnost rada partnerskih vijeća osigurat će se stavljanjem svih relevantnih dokumenata, materijala, informacija i podataka na web stranice Ministarstva i Agencije.

5.1.4. Vođenje i održavanje Središnje elektroničke baze regionalnih razvojnih projekata

U Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva su u tijeku aktivnosti vezane uz Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 153/09), a predviđeno je ustrojavanje Središnje elektroničke baze regionalnih razvojnih projekata (u daljnjem tekstu Baza ili SEBRP).

Svrha ustrojavanja i vođenja Baze je učinkovitije planiranje i praćenje provedbe politike regionalnog razvoja. Baza je osmišljena na način da omogućava praćenje projekta od inicijalnog projektnog prijedloga do završetka provedbe projekta sa svim relevantnim informacijama karakterističnim za različite faze razvojnog ciklusa projekta (naziv, nositelj, partneri na projektu, investitor, financijska vrijednost,

lokacija, kategorija projekta, faze pripreme i provedbe, ostvareni rezultati i učinci i drugo). Namijenjena je različitim kategorijama korisnika: planerima razvoja, potencijalnim financijerima, provoditeljima projekata te osobama zaduženim za praćenje provedbe projekata.

Razvojni projekti koji će se unositi u Bazu uključuju projekte izgradnje i/ili obnove komunalne, gospodarske, energetske i druge potporne infrastrukture za razvoj, izgradnje i/ili jačanja obrazovnih, kulturnih, znanstvenih i drugih institucija, jačanja i izgradnje društvenog kapitala te gospodarski i drugi projekti kojima se pridonosi regionalnom razvoju.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 5.1. Razvoj županija i statističkih regija

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
5.1.1. Identifikacija, odabir i praćenje provedbe prioritarnih projekata u segmentu komunalne i socijalne infrastrukture	5.1.1.1. Povećanje broja izgrađenih objekata komunalne infrastrukture	Izgrađeni objekti komunalne infrastrukture (prometnice, vodovodi i kanalizacijski sustavi) pridonijet će boljoj prometnoj povezanosti, sigurnosti prometa, većoj iskoristivosti prirodnih resursa, zaštiti okoliša i podizanju nivoa komunalnih usluga	km	220	MRRŠVG – EIB II	270	335	375
	5.1.1.2. Povećanje broja izgrađenih objekata socijalne infrastrukture	Izgrađeni objekti socijalne infrastrukture (dječji vrtići, školski objekti i ostali objekti javne namjene) pridonijet će povećanoj skrbi o djeci, podizanju razine obrazovnih standarda, povećanje broja aktivnosti izvan nastavnog programa, povećanju skrbi o starijim i invalidima, povećanje zapošljavanja žena	Broj	106	MRRŠVG – EIB II	129	149	169
	5.1.1.3. Povećanje broja sklopljenih Ugovora sa JLS o sufinanciranju projekata komunalne i soc. infrastrukture	Sufinanciranje projekata komunalne i socijalne infrastrukture u JLS-a koji imaju za cilj povećanje standarda i kvalitete života lokalnog stanovništva	Broj	0	MRRŠVG	190	190	190
5.1.2. Dodjela bespovratnih sredstava za poslovnu infrastrukturu	5.1.2.1. Broj objavljenih poziva za dodjelu bespovratnih sredstava	Broj raspisanih natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava	Broj	2	Ugovorno tijelo 1. prioriteta IPA III C OPRK	2	3	3
	5.1.2.2. Broj ugovorenih projekata izgradnje poslovne infrastrukture	Broj potpisanih grant ugovora	Broj	7	Ugovorno tijelo 1. prioriteta IPA III C OPRK	30	30	130
5.1.3. Podrška radu Partnerskih vijeća statističkih regija	5.1.3.1. Povećanje broja održanih sjednica partnerskih vijeća	Broj održanih sjednica PVSR	Broj	3	Zapisnici sa sastanaka PVSR	12 (tri godišnje po statističkoj regiji)	21	30
	5.1.3.2. Povećanje broja regionalnih razvojnih projekata koje predlažu partnerska vijeća	Broj RPSR koje PVSR predloži MRRŠVG	Broj	0	Broj predloženih projekata	15 (5 po statističkoj regiji)	30	45
5.1.4. Vođenje i održavanje Središnje elektroničke baze regionalnih razvojnih projekata	5.1.4.1. Povećanje broja obučanih ovlaštenih nositelja i korisnika SEBRP	Povećanje broja obučanih ovlaštenih nositelja i korisnika SEBRP	Broj	0	Izvešća s edukacija	42	63	84
	5.1.4.2. Povećanje broja projektnih prijedloga unesenih u bazu	Broj projektnih prijedloga u bazu po kategorijama pripremljenosti	Broj	1.600	SEBRP	2.000	2.200	2.400
	5.1.4.3. Povećanje broja projekata iz SEBRP koji su financirani	Broj projekata koji se nalaze u SEBRP koji su financirani sredstvima EU	Broj	0	SEBRP	0	100	200

Vlada Republike Hrvatske kontinuirano provodi i financira programe obnove ratom oštećenih i uništenih materijalnih dobara, prvenstveno stambenih jedinica i objekata javne namjene. Obnovom obiteljskih kuća i stanova osigurat će se uvjeti za povratak građana u svoje domove na ratom stradalim područjima, a obnovom vrtića, škola, zdravstvenih ustanova, centara za rehabilitaciju, centara za odgoj i obrazovanje i drugih ustanova socijalne skrbi te osiguranjem pristupačnosti radi poboljšavanja kvalitete življenja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u području u kojem žive, sportskih i kulturnih dobara i drugih objekata javne namjene omogućiti život na tim područjima.

Osnovni preduvjet za život stanovništva na slabije razvijenim područjima je izgrađena komunalna infrastruktura što podrazumijeva omogućavanje opskrbe domaćinstava pitkom vodom, zbrinjavanje otpadnih i oborinskih voda, izgradnju novih i sanaciju postojećih deponija otpada u cilju zaštite okoliša i sprečavanja onečišćenja te ulaganja u lokalne i nerazvrstane ceste, nogostupe i mostove radi dostupnosti i pristupačnosti područja.

Neophodan je i razvoj društvene infrastrukture izgradnjom vrtića, škola, športskih dvorana, domova za starije i nemoćne i zdravstvenih ustanova kao preduvjet stvaranja uvjeta za ostanak stanovništva na slabije razvijenim područjima i njihovo sustavno zbrinjavanje.

Ulaganjima u aktivnosti sanacije, nadogradnje i izgradnje objekata osnovne komunalne i socijalne infrastrukture, cilj je osigurati povratak, ostanak i naseljavanje potpomognutih područja, podići razinu dostupnosti potrebnih roba i usluga, te standarda i kvalitete življenja, smanjiti razlike u razvoju pojedinih područja, kao i stvaranje preduvjeta i oporavku i razvitku gospodarstva.

U istom cilju Republika Hrvatska, kroz niz mjera potiče demografski i gospodarski napredak tih područja: obnovom, stambenim zbrinjavanjem, poreznim povlasticama te poticajnim mjerama u sustavu odgoja i obrazovanja i ostalim mjerama koje mogu doprinijeti postavljenom cilju.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

5.2.1. Obnova ratom stradalih područja

Program obnove ratom stradalih područja obuhvaća obnovu stambenih jedinica (obiteljskih kuća i stanova), objekata i uređaja infrastrukture te objekata javne namjene, kulturnih dobara i prirodne vrijednosti.

Do sada je obnovljeno 147.200 obiteljskih kuća i stanova, čime je omogućen povratak obitelji korisnika prava na obnovu.

U 2011. godini organizirat će se obnova 1.000 stambenih jedinica, a do 2013. godine obnovit će se preostalih 500 stambenih jedinica.

U 2011. godini dodijelit će se 500 novčanih potpora za popravke stambenih jedinica I.-III. stupnja oštećenja koje se prema utvrđenom stupnju štete isplaćuju korisnicima prava. Za razdoblje od 2012.-2013. isplatit će se preostalih 500 novčanih potpora.

Kroz razvojne programe potpomognutih područja, područja posebne državne skrbi i brdsko-planinskih područja u 2009. godini sufinancirano je 140 projekata u 96 jedinica lokalne samouprave. U narednom trogodišnjem razdoblju sufinancirat će se izgradnja i obnova u ratu oštećenih sakralnih objekata te obnova drugih objekata društvene namjene na potpomognutim područjima.

U sklopu Programa socijalno – gospodarskog oporavka prijavljeno je 2.100 potprojekata, od čega je financirano 865 potprojekata,

5.2.2. Stambeno zbrinjavanje na područjima posebne državne skrbi

Stambeno zbrinjavanje nužno se naslanja na program obnove ratom oštećenih stambenih objekata jer se u velikoj mjeri oba programa odnose na ista područja.

Stambenim zbrinjavanjem na područjima posebne državne skrbi potiče se povratak i ostanak stanovništva koje je prebivalo na tim područjima prije Domovinskog rata, kao i naseljavanje ostalih državljana Republike Hrvatske.

Program stambenog zbrinjavanja provodi se kroz više različitih modela kojim je obuhvaćena ukupno 32.241 obitelj. Najopsežniji je dio programa koji se odnosi na isporuke građevinskog materijala. Od 2001. godine za navedeni program ukupno je izdano oko 16.200 suglasnosti za korisnike prava, od čega je u cijelosti isporučeno oko 9.100 kompleta građevinskog materijala. U tijeku je isporuka materijala za oko 2.100 korisnika, a u postupku projektiranja je oko 4.000 obiteljskih kuća.

5.2.3. Visoka razina izgrađenosti komunalne i društvene infrastrukture na otocima i u priobalju

Osnovni preduvjet za život stanovništva na otocima i u priobalju je svakako izgrađena komunalna i društvena infrastruktura, što podrazumijeva omogućavanje opskrbe domaćinstava pitkom vodom te zbrinjavanje otpadnih i oborinskih voda, kao i izgradnju novih i sanaciju postojećih deponija otpada u cilju zaštite okoliša i sprečavanja onečišćenja obalnih područja otoka i priobalja. Isto tako, neophodan je razvoj i društvene infrastrukture kroz izgradnju vrtića, škola, športskih dvorana, domova za starije i nemoćne i zdravstvenih ustanova, kao preduvjet stvaranja uvjeta za ostanak stanovništva na otocima i u priobalju i njihovo sustavno zbrinjavanje.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je, u razdoblju od 1995. do danas, na otocima realiziralo 134 projekta vodoopskrbe, 76 projekata odvodnje, 8 dječjih vrtića, 40 objekata obrazovanja, 39 objekata za zdravstvenu zaštitu, 13 objekata socijalne skrbi te na desetke projekata male komunalne infrastrukture.

Ministarstvu su, preustrojem 2008. godine, uz provedbu projekata na otocima, pridruženi i neki projekti na području priobalja. Tako je u razdoblju 2008. do danas na području 61 jedinice lokalne samouprave realizirano 7 projekta vodoopskrbe, 6 projekata odvodnje, 1 dječji vrtić, 6 objekata obrazovanja, 2 objekata za zdravstvenu zaštitu, 6 društvenih domova te na desetke projekata male komunalne infrastrukture.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju, sukladno mogućnostima, na najefikasniji mogući način nastaviti će se ulagati u izgradnju komunalne i društvene infrastrukture, a sve temeljem iskazanih prioriteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na otocima i u priobalju.

U cilju omogućavanja kvalitetne opskrbljenosti otoka i priobalja pitkom vodom i energentima (domaćinstva, društveni i gospodarski objekti te gospodarske zone) grade se vodoopskrbni i energetske sustavi na područjima gdje je moguće priključivanje takvih sustava na postojeće. Od ukupno 50 naseljenih hrvatskih otoka 18 otoka ima izgrađene vodoopskrbne sustave bilo da su oni spojeni na vodoopskrbne sustave s kopna ili se snabdijevaju iz otočnih autohtonih izvorišta pitke vode.

Da bi se zaštitila obalna područja otoka i priobalja od zagađenja otpadnim vodama grade se sustavi odvodnje otpadnih i oborinskih voda.

U cilju demografskog razvoja grade se dječji vrtići, škole i športske dvorane, kako bi djeca što dulje ostala u obiteljima ovih područja i time se stvorio preduvjet za smanjenje odljeva stanovništva. Budući da je populacija na otocima i u priobalju uglavnom starije dobi, neophodna je izgradnja domova za starije i nemoćne osobe.

5.2.4. Bolji životni uvjeti stanovništva otoka i priobalja

Na području otoka i priobalja provodi se niz mjera koje za cilj imaju smanjenje životnih troškova stanovništva tih područja što u konačnici treba rezultirati prestankom migriranja u područja gdje su troškovi života niži, ali i porastom ukupne vrijednosti proizvedenih roba i usluga odnosno porastom bruto društvenog proizvoda po stanovniku. Tako se potiču javni otočni cestovni prijevoznici što rezultira da pojedine kategorije putnika (učenici, studenti, umirovljenici i osobe starije od 65 godina) imaju besplatan prijevoz. Radi specifičnosti područja, nepostojanja autohtonih izvorišta vode i nemogućnosti izgradnje vodoopskrbnih sustava ili spajanja na postojeće, mnoga domaćinstva na otocima i u priobalju nisu priključena na iste, stoga se subvencionira dostava pitke vode brodovima vodonoscima ili autocisternama na način da je cijena 1m³ vode izjednačena s cijenom na kopnu.

Provođenjem Državnog programa zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora provodi se zaštita otočnog prostora i ograničenje pravnog prometa nekretninama, odnosno zaštitile su se nekretnine na malim, povremeno nastanjenim i nenastanjenim otocima od nekontrolirane i neadekvatne

U cilju poboljšanja uvjeta života omogućena je bolja opskrba stanovništva na otocima i u priobalju energentima (između ostalih ukapljenim naftnim plinom) na način da je stanovništvu omogućena uporaba ili korištenje po minimalnim cijenama potrebnih sustava za energente (spremnici, instalacije i dr.), a sve sukladno Strategiji korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) na otocima i Programa korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) na otocima (2008.-2012.).

5.2.5. Sufinanciranje izgradnje i sanacije cestovne infrastrukture

U Republici Hrvatskoj trenutno postoji mreža od 10.819,7 km županijskih cesta i 10.279,6 km lokalnih cesta. Županijske i lokalne ceste su bitan preduvjet svekolikog razvoja jer omogućuju kvalitetnije gospodarenje resursima. Većina cesta je u nezadovoljavajućem stanju, a njihova obnova iziskuje sredstva koja premašuju financijske mogućnosti velikog broja jedinica lokalne samouprave.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 5.2. Razvoj potpomognutih područja

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
5.2.1. Obnova ratom stradalih područja	5.2.1.1. Povećanje broja obnovljenih stambenih jedinica	Broj organizirano obnovljenih stambenih jedinica (obitelj. kuće i stanovi I. – VI. stupnja oštećenja)	Broj	58.800	MRRŠVG	59.800	60.100	60.300
	5.2.1.2. Povećanje broja povratnika	Broj povratnika na ratom stradala područja	Broj	346.000	MRRŠVG	507.000	508.300	508.500
	5.2.1.3. Povećanje broja dodijeljenih potpora za popravak stambenih jedinica	Broj dodijeljenih novčanih potpora za popravak stambenih jedinica I.III st. oštećenja	Broj	88.400	MRRŠVG	88.900	89.300	89.400
5.2.2. Stambeno zbrinjavanje na područjima posebne državne skrbi	5.2.2.1. Povećanje broja stambeno zbrinutih obitelji korisnika stambenog zbrinjavanja najmom stanova i kuća u državnom vlasništvu	Broj stambeno zbrinutih obitelji korisnika stambenog zbrinjavanja najmom stanova i kuća u državnom vlasništvu	Broj korisnika/obitelji	15.600	MRRŠVG	16.600	17.200	17.600
	5.2.2.2. Povećanje broja isporučenih kompleta građevinskog materijala (tehnički pregledi)	Broj isporučenih kompleta građevinskog materijala (izvršeni tehnički pregledi)	Broj isporučenih građevinskih materijala	9.110	MRRŠVG	10.110	11.610	13.610
	5.2.2.3. Povećanje broja izgrađenih kuća u novim naseljima za stambeno zbrinjavanje	Broj izgrađenih kuća u novim naseljima za stambeno zbrinjavanje izgrađenim na državnom zemljištu	Broj naselja i kuća	22 naselja – 1.000 kuća	MRRŠVG	27 naselja 1.130 kuća	35 naselja 1.320 kuća	39 naselja 1.420 kuća
	5.2.2.4. Povećanje broja saniranih stambenih zgrada – krovšta i fasada na stambenim zgradama	Broj saniranih stambenih zgrada – krovšta i fasada na stambenim zgradama, te obiteljskih kuća u državnom vlasništvu	Broj stambenih zgrada i kuća	16 stambenih zgrada 1.500 kuća	MRRŠVG	18 stambenih zgrada 1.800 kuća	40 stambenih zgrada 2.100 kuća	30 stambenih zgrada 2.400 kuća
5.2.3. Visoka razina izgrađenosti komunalne i društvene infrastrukture na otocima i u priobalju	5.2.3.1. Broj izgrađenih objekata komunalne i društvene infrastrukture	Povećanjem broja izgrađene komunalne i društvene infrastrukture povećat će se kvaliteta života na otocima i u priobalju	Broj	Cca 400	MMPI	454	508	562
5.2.4. Stvaranje povoljnijih uvjeta opskrbe stanovništva otoka i priobalja energentima, vodom i uslugama cestovnog prijevoza	5.2.4.1. Broj korisnika energetskih sustava	Korištenje besplatnih spremnika UNP-a i povoljne cijene uporabe energetskih sustava jedan je od načina poboljšanja životnih uvjeta i smanjenja troškova života stanovništva na otocima i u priobalju	Broj	247	FZOEU	377	517	667
5.2.5. Sufinanciranje izgradnje i sanacija cestovne infrastrukture	5.2.5.1. Povećanje broja metara cestovne infrastrukture	Povećanjem broja metara cestovne infrastrukture povećat će se izgrađenost osnovne komunalne infrastrukture	m	306.000	interni podaci	408.000	510.000	612.000

Razvojem pograničnih područja stvorit će se podloga za razvoj koordinirane, sustavne i strateški usmjerene suradnje na lokalnoj, regionalnoj i središnjoj državnoj razini, s partnerima iz susjednih zemalja i ostalih regija Europske unije kako bi se smanjio negativan utjecaj granica i promovirala društveno-gospodarska kohezija u pograničnim područjima. Razvoj pograničnih područja ostvarit će se jačanjem suradnje na tri razine: prekogranična suradnja za rješavanje lokalnih problema zajedničkim operativnim programima, suradnja među transnacionalnim zonama i međuregionalna mreža suradnje i razmjene iskustava.

Jedinstven oblik Republike Hrvatske i njezina dugačka granica sa susjednim zemljama daju izrazito značenje ovom cilju. Gotovo sve županije, osim Bjelovarsko-bilogorske, Požeško-slavonske i Grada Zagreba, dijele granicu s drugim državama, pri čemu se mogu definirati tri tipa pograničnih područja:

- kopnena granica s Europskom unijom (Slovenija, Mađarska) koja se proteže od Istarske do Osječko-baranjske županije;
- kopnena granica s državama koje nisu članice Europske unije (Srbija, Crna Gora, Bosna i Hercegovina) koja se proteže od Osječko-baranjske do Dubrovačko-neretvanske županije; i
- morska granica koja uključuje sve jadranske županije.

Ciljevi politike regionalnog razvoja će se ostvariti putem provedbe 6 prekograničnih operativnih programa i 2 transnacionalna programa, uz uzimanje u obzir ciljeva gospodarske i društvene kohezije.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je nacionalni koordinator aktivnosti prekogranične suradnje dok je Agencija za regionalni razvoj takozvano ugovarateljno tijelo za transnacionalne programe i prekogranične programe sa zemljama ne-članicama Europske unije.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

5.3.1. Jačanje prekogranične suradnje u pograničnim područjima

Prekogranična suradnja Republike Hrvatske namijenjena je razvoju pograničnih regija koja se provodi temeljem 6 prekograničnih operativnih programa:

1. Operativni program Jadranske prekogranične suradnje 2007.–2013.

Program je usmjeren na: jačanje istraživanja i inovacija kako bi se pospješio razvoj jadranskog područja putem gospodarske, društvene i institucionalne suradnje; promicanje, razvoj i zaštita prirodnih i kulturnih bogatstava putem zajedničkog upravljanja tehnološkim i prirodnim rizicima; jačanje i integracija postojećih infrastrukturnih mreža, promicanje i razvoj prometnih, informacijskih i komunikacijskih usluga.

2. Operativni program Mađarska – Hrvatska 2007.–2013.

Cilj programa je poticanje razvoja temeljenog na kulturi i znanju kroz uspješno upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom te intenzivne društveno-gospodarske interakcije između dviju strana u programski prihvatljivom području.

3. Operativni program Slovenija – Hrvatska 2007.–2013.

Provedbom ovog programa želi se stvoriti dinamično prekogranično područje između Hrvatske i Slovenije s intenzivnom interakcijom između razvojnih aktera i njihovih dionika u pograničnom području, prema unaprijed definiranim zajedničkim ciljevima.

4. Operativni program Hrvatska – Bosna i Hercegovina 2007.–2013.

Cilj programa je potaknuti stvaranje prekograničnih mreža i partnerstava te razvoj zajedničkih prekograničnih djelovanja radi revitalizacije gospodarstva, zaštite prirode i okoliša te jačanja socijalne kohezije.

5. Operativni program Hrvatska – Srbija 2007.–2013.

Cilj programa je poticati prekograničnu suradnju pograničnih područja Republike Hrvatske i Republike Srbije radi povećanja raznolikosti i unapređenja regionalnog gospodarstva na socijalno i ekološki održiv način, uz istovremeno poboljšavanje dobrosusjedskih odnosa uzduž granice.

6. Operativni program Hrvatska – Crna Gora 2007.–2013.

Cilj programa je poboljšati kvalitetu života u pograničnom području između Republike Hrvatske i Crne Gore. Spomenuto pogranično područje prepoznato je kao regija za visoko kvalitetan život i kao jedno od najuspješnijih europskih turističkih odredišta, zbog njegovih jedinstvenih i očuvanih prirodnih bogatstava, kulturno-povijesne baštine i visoke kakvoće usluga, kao i regija u kojoj su društveno-gospodarski partneri osposobljeni postići i upravljati optimalnim razvojnim potencijalom područja.

5.3.2. Uključivanje hrvatskih partnera u programe transnacionalne suradnje

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva sudjeluje u provedbi dva IPA transnacionalna programa za razdoblje od 2007. do 2013. : program Jugoistočni europski prostor i program Mediteran.

U programu transnacionalne suradnje Jugoistočni europski prostor sudjeluje 16 država dok u programu Mediteran sudjeluje 9 država, od kojih je jedna i Republika Hrvatska. Važnost sudjelovanja jest izrada zajedničkih strategija vezanih uz veći prostorno geografski obuhvat gdje partneri iz Republike Hrvatske mogu sudjelovati na području Jugoistočne Europe te Mediteranskoga bazena. Prioriteti suradnje u oba programa tiču se inovacija, poduzetništva, zaštite okoliša i prirode, prometa i policentričnoga razvoja.

Vezano uz postojeća dva IPA transnacionalna programa suradnje sa državama članicama Europske unije i ne članicama, tijekom 2008. i 2009. godine objavljeni su prvi natječaji za bespovratna sredstva. Projekti s prvih natječaja su krenuli s provedbom u prvom kvartalu 2010. godine, a sljedeći natječaji se planiraju u zadnjem kvartalu 2010. i početkom 2011. godine.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 5.3. Razvoj pograničnih područja

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
5.3.1. Jačanje prekogranične suradnje u pograničnim područjima	5.3.1.1. Povećanje broja održanih informativnih i edukativnih radionica, konferencija, tzv. kick-off sastanaka	Informativne i edukativne radionice namijenjene su podizanju kapaciteta za upravljanje EU fondovima za predstavnike regionalne razine, kao i konferencije za nalaženje projektnih partnera	Broj	33	Godišnja monitoring izvješća programa	65	99	130
	5.3.1.2. Povećanje broja prijavljenih projektnih prijedloga na natječeaje	Broj projektnih prijedloga prijavljenih na natječaj raspisan od strane Upravljačkog tijela (projekti prekogranične suradnje isključivo se nominiraju na službeno raspisane natječeaje).	Broj	683	Godišnja monitoring izvješća programa	1.340	2.045	2.700
5.3.2. Uključivanje hrvatskih partnera u programe transnacionalne suradnje	5.3.2.1. Povećanje broja održanih informativnih i edukativnih radionica, konferencija, tzv. kick-off sastanaka	Informativne i edukativne radionice namijenjene su podizanju kapaciteta za upravljanje EU fondovima za predstavnike regionalne razine, kao i konferencije za nalaženje projektnih partnera	Broj	2	Godišnja monitoring izvješća programa	5	8	11
	5.3.2.2. Povećanje broja prijavljenih projektnih prijedloga na natječeaje	Broj projektnih prijedloga prijavljenih na natječaj raspisan od strane Upravljačkog tijela (projekti se nominiraju na službeno raspisane natječeaje).	Broj	125	Godišnja monitoring izvješća programa	250	375	520

Cilj šumarske politike, sukladno Nacionalnoj šumarskoj politici i strategiji (Narodne novine, br. 120/03), je povećanje doprinosa nacionalnom gospodarstvu održivim korištenjem i sveobuhvatnom zaštitom šumskih resursa i bio-raznolikosti, uz uvažavanje prava lokalne zajednice. Sukladno istome, cilj gospodarenja šumama u Republici Hrvatskoj je održivo i skladno korištenje funkcija šuma i trajno poboljšavanje njihova stanja. Stoga, gospodarenje šumama treba provoditi na način koji će osigurati održanje i unapređenje biološke i krajobrazne raznolikosti, uz trajnu skrb za zaštitu šumskih ekosustava, poštujući sve europske kriterije održivog gospodarenja šumama.

Stroge ekološke, socijalne i ekonomske standarde gospodarenja šumama u vlasništvu Republike Hrvatske potrebno je zadržati na postojećoj razini s težnjom njihova unapređenja, dok je u šumama šumoposjednika potrebno poticati razvijanje standarda i njihovu dugoročnu primjenu, sa svrhom ostvarivanja cilja održivog gospodarenja.

Potpisivanjem i ratificiranjem međunarodnih sporazuma, te ispunjavanjem preuzetih obveza, Republika Hrvatska potvrđuje predanost održivom gospodarenju šumama i jednakom vrednovanju svih funkcija šuma. Stoga je potrebno aktivno sudjelovanje Republike Hrvatske na međunarodnim šumarskim forumima i stalna prisutnost pri kreiranju općih šumarskih politika i akcija, poglavito u dijelu održivog gospodarenja šumskim ekosustavima, očuvanja bio-raznolikosti i zaštite šumskih ekosustava.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

5.4.1. Odobranje i provedba šumskogospodarskih planova

Šumskogospodarski planovi utvrđuju uvjete za skladno korištenje šuma i šumskoga zemljišta te zahvate u tom prostoru, potreban opseg uzgoja i zaštite šuma. Šumskogospodarske planove odobrava Ministarstvo nadležno za poslove šumarstva, na prijedlog Hrvatskih šuma d.o.o. za šume u vlasništvu Republike Hrvatske i na prijedlog Šumarske savjetodavne službe za šume šumoposjednika. Šumskogospodarski planovi odobravaju se na temelju mišljenja o njihovoj usklađenosti sa Zakonom o šumama (Narodne novine, br. 140/05, 82/06, 129/08 i 80/10).

Zakon o šumama uređuje uzgoj, zaštitu, korištenje i raspolaganje šumom i šumskim zemljištima kao prirodnim bogatstvom, a s ciljem održavanja biološke raznolikosti te osiguranja gospodarenja na načelima gospodarske održivosti, socijalne odgovornosti i ekološke prihvatljivosti.

Šumarska savjetodavna služba izrađuje šumskogospodarske planove za šume šumoposjednika koje čine oko 22 % ukupne šumske površine u Republici Hrvatskoj. Kako je Šumarska savjetodavna služba započela s radom 2007. godine trenutno je još veliki postotak šuma šumoposjednika koje nemaju izrađene šumskogospodarske planove.

Šumarska inspekcija Ministarstva provodi nadzor nad provedbom Zakona o šumama i propisa donesenim na temelju Zakona.

5.4.2. Provođenje mjera zaštite šuma i očuvanje šumskih genetskih resursa

Za potrebe zaštite šuma provodi se trajno motrenje i prikupljanje podataka o oštećenosti šumskih ekosustava pod utjecajem atmosferskog onečišćenja i drugih čimbenika, a također u sklopu ovih aktivnosti potrebno je ustrojiti jedinstveni Registar oštećenosti šumskih ekosustava kao i arhiv uzoraka okoliša.

Radi pravovremenog upozoravanja o pojavi štetnih organizama i davanja preporuka za njihovo suzbijanje obavljaju se izvještajno-prognozni poslovi u šumarstvu. Poboljšanje nadzora nad šumskim požarima i njihovim uzrocima, učincima i prevenciji, postići će se ustrojavanjem i vođenjem jedinstvenog informacijskog sustava i Registra o šumskim požarima.

U cilju očuvanja vrijednih staništa i vrsta Republika Hrvatska je, kao buduća članica Europske unije, dužna proglasiti ekološku mrežu NATURA 2000. Slijedom toga potrebno je provesti kartiranje šumskih staništa kako bi se ista u skladu s pravnom stečevinom Europske unije mogle uključiti u ekološku mrežu NATURA 2000.

Proizvodnjom, stavljanjem na tržište i uvozom kvalitetnog i staništu prilagođenog šumskog reprodukcijuskog materijala u skladu sa Zakonom o šumskom reprodukcijuskom materijalu (Narodne novine, br. 75/09) omogućava se održivo i optimalno gospodarenje šumskim ekosustavima i njihovo obnavljanje u skladu s načelima zaštite šumskih genetskih izvora. Proizvodnja kvalitetnog šumskog reprodukcijuskog materijala postiže se na način da se koriste samo nadprosječni izvori. Takvi izvori predstavljaju šumske sjemenske objekte za dobivanje šumskog reprodukcijuskog materijala. Za potrebe kontrole i evidencije nužno je osnovati Registar šumskih sjemenskih objekata, dok je za kontrolu i evidenciju osoba koje se bave proizvodnjom, stavljanjem na tržište i uvozom šumskog reprodukcijuskog materijala potrebno ustanoviti Upisnik dobavljača šumskog reprodukcijuskog materijala.

Radi sprečavanja pomanjkanja šumskog reprodukcijuskog materijala namijenjenog za uzgoj sadnog materijala potrebnog za održivo gospodarenje šumama i očuvanje šumskih genetskih izvora Republika Hrvatska je, sukladno Zakonu o šumskom reprodukcijuskom materijalu, obvezna ustrojiti sjemensku štedionicu. Očuvanje genetske raznolikosti svojti šumskog drveća i njihovih genetskih izvora postići će se ustanovljavanjem genetske banke svojti šumskog drveća.

5.4.3. Razvoj gospodarenja lovištima i divljači

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva kroz svoj djelokrug rada vezan uz gospodarenje lovištima i divljači obavlja upravne i stručne poslove u svezi provedbe propisa lovno-gospodarskih osnova, programa uzgoja i zaštite divljači. Navedenim se pridonosi održanju prirodnih odnosa između vrsta, očuvanju biološke raznolikosti te zaštiti divljači i njenih prirodnih staništa.

Kroz zakupe i koncesije na lovištima usmjerava se razvoj gospodarstva i turističke ponude u sklopu lovno-turističkih aranžmana. Povećanje interesa stranih turista za lovno-turističke aranžmane u Republici Hrvatskoj postiže se promidžbom i informiranjem ciljnih skupina: tiskanjem brošura, informiranjem putem medija i poticanjem marketinga, a najvažniji segment je predstavljanje i sudjelovanje na međunarodnim skupovima, sajmovima i konferencijama na kojima se lovni turizam

najbolje prezentira te održavanje i prezentacija lovačkih običaja i održavanje manifestacija vezanih uz lovnu kinologiju i lovno streljaštvo.

Također se potiče napučivanje lovišta vrstama divljači zbog održanja bio-raznolikosti u područjima gdje je došlo do narušavanja prirodnih odnosa između vrsta. Sufinanciranjem unosa divljači u lovišta potiče se povećanje broja divljači u pogledu ostvarivanja matičnih fondova divljači u uzgojnim područjima gdje je brojno stanje manje od planiranog kapaciteta uzgojnog područja. Ove mjere odnose se prvenstveno na jelena običnog i divokozu, koje su prepoznate kao vrste divljači koje još uvijek na svojim prirodnim staništima nisu doživjele puni kapacitet.

Kako bi se smanjile štete na poljoprivrednim kulturama i stoci koje može prouzročiti smeđi medvjed, a također i potrebe za intervencijama u slučaju ugroze ljudske sigurnosti, potrebno je jačati komunikaciju i suradnju između Nacionalnog povjerenstva za gospodarenje smeđim medvjedom i lovoovlaštenika. To se postiže stalnom komunikacijom preko radionica i održavanjem stručnih skupova, na kojima se prezentiraju rezultati postignuti za svaku pojedinu godinu. Na ovaj način postižu se bolja izvršenja redovnih kvota izlučenja, što za posljedicu ima smanjenje šteta i ugroza ljudskih života.

Unapređivanje postojeće baze podataka (Središnja lovna evidencija) predstavlja dio razvoja predmetnog gospodarstva, a ima za svrhu mogućnost uvida u postojeće stanje vezano uz brojnost divljači te stanje očuvanja staništa.

5.4.4. Razvoj drvne industrije

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva ima značajnu ulogu u okviru unapređenja prerade drva, proizvodnje namještaja i proizvodnje celuloze i papira, u funkciji održivog razvoja istih. Nezadovoljavajuće programsko opredjeljenje i smanjena konkurentnost uvjetuju restrukturiranje industrije u smjeru proizvodnje proizvoda veće dodane vrijednosti i prilagođavanja tržišnim uvjetima Europske unije. U okviru navedenog, potrebna je reindustrijalizacija u drvoj industriji, dinamizacija gospodarstva kroz ulaganja, implementacija čimbenika konkurentnosti u proizvodnju i poslovanje te održiva proizvodnja koja povećava udjel drvne industrije u strukturi bruto domaćeg proizvoda.

Subvencioniranjem sljedećih aktivnosti drvne industrije doći će do unapređenja i razvoja iste:

- Ulaganje u postojeće i razvoj novih finalnih proizvoda, prijenos rezultata istraživanja u oblikovanje novih, izmijenjenih i poboljšanih finalnih proizvoda te stečenim posebnim znanjima i vještinama stvaranje novih mogućnosti oblikovanja proizvoda.
- Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom proizvodnje, odnosno povećanje kvalitete finalnih proizvoda. Tehničkim usklađivanjem, proizvođač sustavno osigurava višu razinu i primjenu normi, odnosno usklađenih normi Europske unije.
- Zajednički nastup hrvatskih proizvođača finalnih proizvoda na domaćim i međunarodnim specijaliziranim sajmovima, odnosno promocija i stvaranje, na tržištu, prepoznatljive hrvatske drvne industrije.
- Investicijska ulaganja u prijenos suvremenih tehnologija i znanja u svrhu racionalnog korištenje drvne sirovine. Uporabom tehnologije kroz primjenu razvojno-istraživačkih rezultata, razvojem novih konstrukcijskih rješenja te

modifikacijom prirodnih svojstava drva učiniti drvo i drvene materijale prvim izborom za potencijalne kupce te maksimizirati supstitucijski učinak.

- Investicijska ulaganja u viši stupanj zaštite okoliša i energetske učinkovitost, odnosno potpuno iskorištenje drvnih ostataka, uz primjeren oblik postupanja s otpadom, kroz cijeli drvoprerađivački lanac. Isto uvjetuje i veće energetske iskorištavanje ostataka, primjenom obvezujućih normi Europske unije za zaštitu okoliša.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 5.4. Održivo gospodarenje šumskim resursima

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
5.4.1. Odobravanje i provedba šumskogospodarskih planova	5.4.1.1. Povećanje površine šuma za koju su odobreni programi gospodarenja	Povećanje površine šume u vlasništvu Republike Hrvatske i šumoposjednika za koju su odobreni programi gospodarenja	ha	2.079.987	Hrvatske šume d.o.o., Šumarska savjetodavna služba, MRRŠVG	2.140.000	2.200.000	2.250.000
	5.4.1.2. Povećanje broja provedenih inspekcijskih nadzora	Povećanje broja provedenih inspekcijskih nadzora od strane šumarske inspekcije	Broj	900	Zapisnici o inspekcijskom nadzoru šumarske inspekcije	3.100	5.400	7.700
5.4.2. Provođenje mjera zaštite šuma i očuvanje šumskih genetskih resursa	5.4.2.1. Smanjenje godišnjeg povećanja ukupne opožarene šumske površine	Smanjenje godišnjeg povećanja ukupne opožarene šumske površine	ha	10.000	Registar šumskih požara	19.500	28.500	37.000
	5.4.2.2. Povećanje broja parametara i točaka na kojima se motri oštećenost šumskih ekosustava od atmosferskog onečišćenja	Povećanje broja ispitivanih parametara na bioindikacijskim točkama Razine 1 i Razine 2 u cilju motrenja oštećenost šumskih ekosustava od atmosferskog onečišćenja	Broj	8 parametara 91 točka	Izvešće o oštećenosti šumskih ekosustava	9 parametara 92 točke	10 parametara 93 točke	12 parametara 95 točaka
	5.4.2.3. Povećanje broja registriranih šumskih sjemenskih objekata	Povećanje broja registriranih šumskih sjemenskih objekata iz kojih se dobiva šumski sjemenski materijal	Broj	0	Registar šumskih sjemenskih objekata	50	100	150
	5.4.2.4. Povećanje količine uskladištenog sjemenskog materijala šumskih svojti u sjemenskoj štedionici	Povećanje količine uskladištenog sjemenskog materijala šumskih svojti u sjemenskoj štedionici namijenjenog za uzgoj sadnog materijala	kg	0	Izvešće o provedenim aktivnostima ustanovljavanja sjemenske štedionice	0	10.000	15.000

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
5.4.3. Razvoj gospodarenja lovištima i divljači	5.4.3.1. Povećanje broja jelenske divljači u uzgojnim područjima	Povećanje broja jelenske divljači u uzgojnim područjima	grlo	10.700	Podaci iz Središnje lovne evidencije	11.200	11.700	12.200
	5.4.3.2. Povećanje broja divljači – divokoze u uzgojnim područjima	Povećanje broja divljači – divokoze u uzgojnim područjima	grlo	890	Podaci iz Središnje lovne evidencije	950	980	1.000
	5.4.3.3. Održavanje postojeće brojnosti zeca običnog na području RH	Održavanje postojeće brojnosti zeca običnog na području RH	grlo	69.000	Podaci iz Središnje lovne evidencije	69.000	69.000	69.000
	5.4.3.4. Povećanje broja stranih lovaca	Povećanje broja stranih lovaca	kom	6.500	Podaci Hrvatskog lovačkog saveza	7.000	7.500	8.000
5.4.4. Razvoj drvne industrije	5.4.4.1. Povećanje broja redizajniranih proizvoda te broja prototipova i novih proizvoda	Ulaganje u istraživanje i inovacije proizvoda od drva, te industrijski dizajn i razvoj namještaja	Broj	2	Evidencija Uprave za drvnu industriju	4	6	8
	5.4.4.2. Povećanje broja uvedenih sustava upravljanja kvalitetom, dobivenih CE znakova, FSC i ISO certifikata	Ulaganje u održivo gospodarenje drvnom sirovinom, uvođenje sustava upravljanja kvalitetom proizvodnje te atestiranje i certificiranje proizvoda	Broj	38	Hrvatska akreditacijska agencija	100	140	160
	5.4.4.3. Indeks povećanja prodaje finalnih proizvoda od drva i namještaja na domaćem i inozemnim tržištima	Ulaganje u promotivno- marketinške aktivnosti te nastupe na domaćim i inozemnim specijaliziranim sajmovima	Broj	105	DZS	110	115	120
	5.4.4.4. Povećanje broja instaliranih suvremenih proizvodnih linija za obradu drva i proizvodnju namještaja	Ulaganje u nabavku i uporabu najsuvremenije tehnologije za obradu drva te proizvodnju proizvoda od drva i namještaja radi povećanja produktivnosti te racionalnog korištenja drvne sirovine	Broj	210	Evidencija Uprave za drvnu industriju	280	350	400
	5.4.4.5. Povećanje broja instaliranih energetskih postrojenja na drvnu biomasu i/ili broj instaliranih kogeneracija	Ulaganje u nabavku uređaja za učinkovito prikupljanje drvne biomase, skladištenje te pretvaranje iste u toplinsku i električnu energiju	Broj	10	Evidencija Uprave za drvnu industriju	15	20	25

Temeljni cilj vodnoga gospodarstva jest postizanje cjelovitog i usklađenog vodnog režima na državnom teritoriju i na svakom od vodnih područja sliva rijeke Dunav i slivova Jadranskog mora, što uključuje:

- osiguranje dovoljnih količina kvalitetne pitke vode za vodoopskrbu stanovništva,
- osiguranje potrebnih količina vode odgovarajuće kakvoće za različite gospodarske namjene,
- zaštita ljudi i materijalnih dobara od poplava i drugih oblika štetnoga djelovanja voda,
- postizanje i očuvanje dobrog stanja voda zbog zaštite vodnih i o vodi ovisnih ekosustava i
- razvoj sustava navodnjavanja.

Održiva zaštita od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda jest postizanje gospodarski opravdanih stupnjeva zaštite stanovništva, materijalnih dobara i ostalih ugroženih vrijednosti (gospodarski objekti, prometnice, infrastrukturni sustavi, poljoprivredne površine, kulturno-povijesna baština i ostalo) uz poticanje očuvanja i unapređivanja ekološkog stanja voda i poplavnih površina radi stvaranja preduvjeta za daljnji održivi gospodarski razvoj.

Cilj zaštite voda je očuvanje zdravlja ljudi i okoliša što podrazumijeva postizanje i očuvanje dobrog stanja voda, sprečavanje onečišćenja voda, sprečavanje promjena hidromorfoloških karakteristika voda koje su pod takvim rizicima i sanaciju stanja voda gdje je ono narušeno.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

5.5.1. Razvoj i upravljanje vodoopskrbnim sustavom

Razvojem i upravljanjem vodoopskrbnim sustavom osigurat će se dovoljna količina vode zadovoljavajuće kakvoće za postojeće i razvojne potrebe svih korisnika iz postojećih ili novih izvora vodeći računa o prirodnim mogućnostima obnovljivosti resursa, postizanju odgovarajućeg standarda i razini sigurnosti opskrbe vodom za sve korisnike.

Razvojem vodoopskrbnog sustava povećat će se stupanj opskrbljenosti stanovništva iz javnih vodoopskrbnih sustava sa sadašnjih prosječno 76% na prosječno 85-90% u skladu s higijensko-sanitarnim standardima te zadovoljavanje potreba gospodarstva.

Ulaganjem u razvojne programe vodoopskrbe unaprijedit će se upravljanje sustavima javne vodoopskrbe, povećati stupanj priključenosti na te sustave te smanjiti gubici. Za svaki od usvojenih programa potpisan je Sporazum o sufinanciranju te je započeto s realizacijom istih. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva zaduženo je za nadzor provedbe navedenih sporazuma. Ostvarenje razvojnih ciljeva vodnog gospodarstva ubrzava se korištenjem sredstava iz fondova Europske unije, i to najprije iz pretprijetnih, a nakon ulaska u Europsku uniju iz kohezijskog i strukturnih fondova.

Prosječna opskrbljenost stanovništva vodom iz javnih vodoopskrbnih sustava iznosi 76% što znači da se iz mreže javne vodoopskrbe opskrbljuje 3,62 milijuna stanovnika. Uz potrebu izgradnje novih sustava vodoopskrbe, kako bi se dosegla

razina od 85-90% opskrbljenosti stanovništva, postoji i potreba sanacije već izgrađene, ali zastarjele infrastrukture.

5.5.2. Zaštita voda i mora

U cilju zaštite voda i mora od onečišćenja sustavno će se raditi na povećanju stupnja priključenosti stanovništva i gospodarskih subjekata na sustave javne odvodnje te na postizanju dobrog stanja površinskih i podzemnih voda praćenjem stanja kakvoće voda, izgradnjom, rekonstrukcijom i sanacijom sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

Planiranim aktivnostima (do 2023. godine) vezanima za smanjenje točkastih izvora onečišćenja iz komunalnih sustava, bit će obuhvaćeno: 70% sustava kojima gravitira od 2.000 do 10.000 stanovnika; 77% sustava kojima gravitira od 10.000 do 15.000 stanovnika; 100% sustava kojima gravitira više od 15.000 stanovnika. Time će se ukupna priključenost na sustav javne odvodnje povećati sa sadašnjih 43% na oko 60%.

Udio stanovnika priključenih na sustav odvodnje iznosi 43% (1.922.972), a udio stanovnika priključenih na uređaje za pročišćavanje otpadnih voda iznosi 28% (1.246.210). Uspoređujući priključenost stanovništva na kanalizacijske sustave ovisno o veličini naselja, važno je istaknuti da broj stanovnika priključenih na kanalizacijski sustav u naseljima sa brojem stanovnika manjim od 2.000 iznosi tek 111.717 stanovnika odnosno 6% dok je broj ne priključenih stanovnika u takvim naseljima čak 1.640.828 odnosno 94% od ukupnog broja stanovnika. U naseljima s brojem stanovnika od 2.000 - 10.000, broj ne priključenih stanovnika doseže 455.883 tj. 63% stanovnika takvih mjesta. Sredstva iz državnog proračuna su prije svega usmjerena na financiranje projekata slabo razvijenih područja s manjim brojem stanovnika u kojima je i potreba za osnovnom komunalnom infrastrukturom najizraženija. Neadekvatna odvodnja predstavlja opasnost za zdravlje ljudi i veliki je izazov za očuvanje okoliša. Cilj je u sljedećem trogodišnjem razdoblju od 2011.-2013. godine sufinancirati izgradnju i sanaciju dodatnih 40.000 m sustava odvodnje.

5.5.3. Ulaganja u razvoj sustava navodnjavanja

Ulaganjem u programe izgradnje novih i sanacijom postojećih sustava navodnjavanja u Republici Hrvatskoj povećat će se broj hektara poljoprivrednih površina pod navodnjavanjem što će rezultirati kvalitetnijom i povećanom poljoprivrednom proizvodnjom kao i povećanjem konkurentnosti domaćih poljoprivrednih proizvoda na europskom tržištu.

Do 2009. godine u Republici Hrvatskoj navodnjavalo se 15.000 ha poljoprivrednih površina, dok se do kraja 2020. godine planiraju izgraditi sustavi za navodnjavanje na 65.000 ha poljoprivrednih površina.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 5.5. Održivi razvoj vodnoga gospodarstva

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
5.5.1. Razvoj i upravljanje vodoopskrbnim sustavom	5.5.1.1. Povećanje dužine izgrađene magistralne ili sekundarne vodoopskrbne mreže	Dužina izgrađene magistralne ili sekundarne vodoopskrbne mreže izražene u km	km	22.500	Hrvatske vode	22.750	22.995	23.300
	5.5.1.2. Povećanje broja izgrađenih vodnih građevina (osim mreže) uključujući i uređaje za pročišćavanje i za kondicioniranje vode	Broj izgrađenih vodnih građevina (osim mreže) uključujući i uređaje za pročišćavanje i za kondicioniranje vode	Broj	2.500	Hrvatske vode	2.560	2.580	2.620
	5.5.1.3. Smanjenje postotka gubitaka u vodoopskrbnoj mreži	Postotak smanjenja gubitaka vode u vodoopskrbnoj mreži	%	45	Isporučitelji vodnih usluga	45	40	35
	5.5.1.4. Povećanje broja metara vodoopskrbnog sustava	Povećanjem broja metara vodoopskrbnog sustava povećat će se izgrađenost osnovne komunalne infrastrukture	m	258.855	MRRŠVG	342.188	425.521	508.854
5.5.2. Zaštita voda i mora	5.5.2.1. Povećanje dužine izgrađene magistralne ili sekundarne mreže odvodnje otpadnih voda	Dužina izgrađene magistralne ili sekundarne mreže odvodnje otpadnih voda izražena u km	km	9.900	Državni zavod za statistiku i Hrvatske vode	10.300	10.700	11.200
	5.5.2.2. Povećanje broja izgrađenih vodnih građevina (osim mreže) uključujući i uređaje za pročišćavanje i za zbrinjavanje mulja	Broj izgrađenih vodnih građevina (osim mreže) uključujući i uređaje za pročišćavanje i za zbrinjavanje mulja	Broj	700	Državni zavod za statistiku i Hrvatske vode	735	770	815
	5.5.2.3. Povećanje broja metara sustava odvodnje	Povećanjem broja metara sustava odvodnje povećat će se izgrađenost osnovne komunalne infrastrukture	m	39.000	MRRŠVG	52.333	65.666	78.999
5.5.3. Ulaganja u razvoj sustava navodnjavanja	5.5.3.1. Povećanje broja izgrađenih vodnih građevina na sustavima navodnjavanja, osim kanalske mreže	Broj izgrađenih vodnih građevina na sustavima navodnjavanja, osim kanalske mreže	Broj	9	Hrvatske vode - Izvještaj o provedbi NAPNAV-a 2004. - 2010.	13	17	20
	5.5.3.2. Povećanje broja izgrađenih vodnih građevina na sustavima zaštite od štetnog djelovanja voda, osim kanalske mreže	Broj izgrađenih vodnih građevina na sustavima zaštite od štetnog djelovanja voda, osim kanalske mreže	Broj	1.120	Hrvatske vode - Sektor zaštite od štetnog djelovanja voda	1.142	1.166	1.192
	5.5.3.3. Povećanje dužine detaljne kanalske mreže za odvodnju i navodnjavanje	Dužina detaljne kanalske mreže za odvodnju i navodnjavanje	km	10.200	Hrvatske vode - Sektor zaštite od štetnog djelovanja voda	12.000	13.800	15.600

Razvijen prometni sustav omogućuje rast produktivnosti, olakšava i potiče mobilnost ljudi i roba te, smanjivanjem prometne izoliranosti, stvara pretpostavke za uravnotežen regionalni razvoj.

Dostupnost infrastrukture temeljna je pretpostavka rasta zapošljavanja jer utječe na kvalitetu i raznovrsnost poslovnih prilika, ali i na sveukupnu privlačnost zemlje za poslovanje i investicije kao i njezinog djelotvornog uključivanja u zajedničko tržište Europske unije. Trajni cilj je razvoj usluga u svim vidovima prometa: cestovnom, zračnom, željezničkom, pomorskom i prometu vodnim putovima unutarnjih voda. Razvoj prometa kao djelatnosti i podizanje razine kvalitete pruženih usluga potiče se ulaganjem u izgradnju novih i modernizaciju postojećih mobilnih kapaciteta, ulaganjem u kadrove, poticajnim mjerama pri školovanju budućih djelatnika u prometu, donošenjem planskih dokumenata razvoja određenih vrsta prometa te povezivanjem i suradnjom s međunarodnim organizacijama. Zaštita života ljudi i robe u prometu postiže se dobrom opremljenošću pružatelja prometnih usluga opremom, uređajima, uspostavom kvalitetnih sustava nadzora i upravljanja prometom, informatizacijom i sustavima radioveza, a istovremeno se provodi i zaštita okoliša od onečišćenja koja je nedjeljiva djelatnost od djelatnosti prometa.

Temeljna polazišta u daljnjem razvoju infrastrukture moraju biti: jačanje tržišnih mehanizama u izgradnji i korištenju infrastrukture, moderan sustav upravljanja infrastrukturom utemeljen na informacijskoj tehnologiji i održiv sustav financiranja njezine izgradnje i održavanja.

Razvitak prometnih usluga ovisi o komplementarnoj razini razvitka pojedinih vrsta prometa, a kako bi prometna djelatnost postigla optimalne rezultate nastoji se svaku od pojedinih vrsta prometa razvijati i unapređivati ravnomjernom zastupljenošću.

Bitni preduvjet urednog i redovitog odvijanja prometa je sigurnost postojećeg obujma prijevoza i ostvarivanje optimalnih uvjeta sigurnosti za povećanje obujma budućeg prijevoza.

Održivi razvitak zemlje dugoročno je vezan uz zaštitu okoliša i racionalno gospodarenje resursima što znači da je jedan od najznačajnijih ciljeva, koji se ostvaruje racionalnim razvitkom prometnog sustava, održivim razvitakom uz zaštitu okoliša.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

5.6.1. Razvijena prometna infrastruktura

Nacionalni program željezničke infrastrukture (NPŽI) je temeljni strateški dokument za razdoblje 2008.–2012. i obuhvaća planove i projekte održavanja, obnove, osuvremenjivanja postojeće željezničke infrastrukture i izgradnje nove.

Željeznička infrastruktura obuhvaća 2.722 km pruga, od čega su jednokolosiječne pruge u dužini od 2.468 km ili 90,7%, a dvokolosiječne pruge u dužini 254 km ili 9,3%. Elektricirano je 985 km pruga ili 36,2%. Glavna karakteristika postojećih infrastrukturnih kapaciteta je dotrajalost i s tim u vezi potreba smanjivanja brzine, kako bi se sadašnji obujam prometa odvijao odgovarajućom dinamikom. Više od

60% ukupne duljine željezničke mreže danas je izvan ciklusa održavanja, što znači da je prosječni uporabni vijek pružnog gornjeg ustroja na tom dijelu mreže prekoračen i da ga više nije moguće uobičajenim mjerama redovitog održavanja održati u tehničko uporabnom stanju za siguran tijek prometa projektiranom brzinom. Procjenjuje se da sadašnji nedostatak u dinamici remonta iznosi oko 1.500 km. Na dionicama pruga gdje je ugrađen materijal stariji od 20 godina neće se moći postizati brzine veće od 120 do 160 km na sat. Zbog svega navedenog potrebno je obavljati kapitalne remonte na mnogim dionicama pruga, osobito na prugama od značaja za međunarodni promet, ako se želi i nadalje participirati kao ravnopravan član europske željezničke asocijacije.

Elektrotehnička postrojenja su također u nepovoljnom uporabnom stupnju zbog nedovoljnog ulaganja u proteklom periodu, kao i zbog oštećenja u domovinskom ratu. Trenutna duljina kontaktne mreže je 1.832 km, pri čemu je svega 36,2% elektrificiranih pruga ili 985 km. Od toga je 847 km elektrificirano izmjeničnim sustavom, a 137,7 km istosmjernim sustavom. Signalno-sigurnosne sustave karakterizira zastarjelost i istrošenost. Elektronički telekomunikacijski uređaji su djelomično modernizirani na paneuropskim koridorima, što obuhvaća ugradnju optičkog kabela, zamjene Željezničke automatske centrale i izgradnja nove IP (informatičke prijenosne) mreže za prijenos podataka. Posebno loše stanje je na „Podravskoj magistrali“ te na pojedinim prugama koje su oštećene za vrijeme rata, a na kojima je ova oprema otuđena. Na željezničkoj mreži prisutno je 1.470 željezničko-cestovnih prijelaza i 71 pješačkih prijelaza preko pruge. Od ukupno spomenutih željezničko-cestovnih prijelaza njih 940 je osigurano cestovnim prometnim znacima, a 530 je osigurano automatskim uređajima i mehanizacijom. Prema podacima iz 2009. godine, prosječne komercijalne brzine vlakova koje su se ostvarivale na postojećoj željezničkoj mreži iznosile su 46.95 km/h za putničke vlakove i 24.44 km/h za teretne vlakove. Krajem 2009. godine izvan prometa je bilo ukupno 198.8 km pruga.

Prioritetne investicijske aktivnosti u narednom razdoblju odnose se na remonte, održavanje, osuvremenjivanje i novogradnju dionica na međunarodnim prugama (koridor Vc, Vb, X), regionalnim prugama i lokalnim prugama. Osobito važnim projektima smatraju se izgradnja nove Ravničarske pruge (izgradnja II kolosjeka na pravcu Botovo–Zagreb–Karlovac i izgradnja nove trase Karlovac–Rijeka), rješavanje prigradskog prometa u većim hrvatskim gradovima, nastavak i završetak radova izmjene sustava električne vuče Moravice–Rijeka–Šapjane i Škrlevo–Bakar, nastavak osuvremenjivanja pruge Oštarije–Knin–Split te prilagodba i ugradnja signalno-sigurnosnih uređaja, remont i sanacija dionice pruge Lokve–Drivenik, početak radova na remontu i sanaciji dionice pruga Zagreb Borongaj–Dugo Selo, Dugo Selo–Novoselec, izgradnja pruge Gradec–Sveti Ivan Žabno, izgradnja željezničke obilaznice Bibinje, izgradnja pruge Podsused–Samobor–Bregana, nastavak radova na osiguranju željezničko-cestovnih prijelaza te ulaganja u interoperabilnost i informatizaciju mreže, kao i modernizaciju pruga na koridoru X. Zbog poboljšanja stupnja sigurnosti potrebno je u direktnoj suradnji s lokalnom upravom uložiti dodatne napore za osiguranje ŽCPR-a modernim elektroničkim uređajima.

Postojeće žičare u Republici Hrvatskoj nisu projektirane, izgrađene, rekonstruirane niti održavane u skladu sa preuzetim standardima Europske unije. Ulaganje u rekonstrukciju, modernizaciju i održavanje postojećih i izgradnju novih žičara za prijevoz osoba pretpostavka je za razvoj i ovog dijela prometa u Republici Hrvatskoj. Polazeći od toga da je područje žičara za prijevoz osoba od posebnog značaja za

razvoj gospodarstva, posebno turizma i športa, kako na državnoj tako i na lokalnoj razini, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u sljedećem trogodišnjem razdoblju planira, kroz sustav potpora jedinicama lokalne samouprave na čijem području su žičare izgrađene ili će se graditi, potaknuti i osigurati ravnomjerni razvoj ove prometne infrastrukture sukladno propisanim tehničkim zahtjevima i standardima.

Željeznički projekti se sufinanciraju sredstvima Europske unije u sklopu pretprijetnih programa, a njihovo sufinanciranje predloženo je i u okviru strukturnih instrumenata koje će Republika Hrvatska koristiti nakon stupanja u članstvo Europske unije. Tijekom 2009. godine radilo se i na izmjenama i dopunama Operativnog programa »Promet« 2007.-2009. kako bi se uključile dopunske aktivnosti (projekti) za plansko razdoblje 2010.-2011. Razrađeni su prijedlozi novih projekata u željezničkom sektoru, gdje je naglasak stavljen na pripremu projektne dokumentacije, kako bi se pripremio veći broj projekata za buduće financiranje iz Kohezijskog fonda i Europskog fonda za regionalni razvoj.

Infrastrukturu u riječnom prometu čine vodni putovi sa pripadajućim građevinama, objektima i uređajima sigurnosti plovidbe, nacionalni riječni informacijski servis (CRORIS) te luke i pristaništa s pripadajućim građevinama lučke infrastrukture.

Postojeće stanje vodnih putova unutarnjih voda karakterizira da je, prema AGN ugovoru (European Agreement on Main Inland Waterways of International Importance) kojeg je Republika Hrvatska potpisala od 23. lipnja 1997. godine), od 805,2 km unutarnjih vodnih putova, 539,7 km uvršteno u europsku mrežu vodnih putova, od čega samo 287,4 km rijeka (Dunava, Save i Drave) ili 53,25 % udovoljava uvjetima međunarodne klase plovnosti (klasa IV i više). Plovidba i promet rijekama u Republici Hrvatskoj u protekla dva desetljeća obilježeni su nedostatkom investiranja u održavanje vodnog puta i razvoj plovidbene infrastrukture, zbog čega je prijevoz tereta danas značajno niži u odnosu na razinu iz 1990. godine.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju planira se:

- radovima tehničkog održavanja održavati plovnost u okvirima postojeće klase plovnosti svakog pojedinog vodnog puta, te održavati postojeće objekte sigurnosti plovidbe,
- uspostava riječnog informacijskog servisa CRORIS i održavanje istog na vodnom putu rijeke Save do Siska. Cilj je pokriti sve međunarodne vodne putove sustavom CRORIS, te
- građenje objekata sigurnosti za poboljšanje uvjeta plovidbe na dionicama vodnih putova koji predstavljaju smetnje u plovidbi radi nedovoljne dubine s ciljem povećanja broja plovidbenih dana u godini.

Republika Hrvatska upravlja izgradnjom, održavanjem i modernizacijom infrastrukture luka unutarnjih voda putem lučkih uprava unutarnjih voda u gradovima gdje su prirodno smještene luke od međunarodnog značaja: Sisak, Vukovar, Slavonski Brod i Osijek. Bitno obilježje hrvatskog lučkog sustava na unutarnjim vodama je njegova prometna razjedinjenost pa se može posebno govoriti o lukama u savskom bazenu sa lukama Sisak i Slavonski Brod, koji se nalazi na sjecištu dva Pan-Europska prometna koridora (X i Vc), i u dunavskom sustavu, koji uključuje luke Vukovar (smještene na Koridoru VII), Osijek, te potencijalne županijske luke i pristaništa (Ilok, Batina, Aljmaš, Galija itd). Stoga razvoj luka treba planirati na način da se osigura atraktivnost luke i lučkog sustava u cjelini, a u skladu s odgovarajućim dokumentima prostornog uređenja, te tržišna neovisnost o uspješnosti poslovanja

samo jednog operatera. Pored toga, svaka javna luka, a pogotovo e-luka mora imati prostor za komplementarne djelatnosti u lučkom području odnosno u okviru gospodarske zone.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju planiraju se sljedeće aktivnosti i projekti, promatrano po lukama unutarnjih voda:

LUKA VUKOVAR:

- rješavanje imovinsko pravnih odnosa kojim se zemljište na lučkom području luke Vukovar dovodi u vlasništvo Republike Hrvatske,
- nabava odgovarajuće opreme za sprečavanje zagađenja te opreme za povećanje sigurnosti rada u luci,
- rekonstrukcija i izgradnja 3. željezničkog kolosijeka na operativnoj obali luke Vukovar. Proces je započet 2009. godine kada je rekonstruiran prvi, a 2010. godine drugi željeznički kolosijek i
- građenje luke u lloku koje je planirano u Srednjoročnom planu razvitka vodnih putova i luka unutarnjih voda Republike Hrvatske (2009.-2016.).

LUKA SLAVONSKI BROD:

- rješavanje imovinsko-pravnih odnosa otkupom zemljišta potrebnog za izgradnju rezervoara za skladištenje naftnih derivata, za izgradnju riječnog brodogradilišta i kontejnerskog terminala u lučkom području Slavonski Brod,
- izgradnja 221 m armirano-betonske vertikalne obale spilotima s kranskom stazom, kolosijecima i odvodnjom kao sastavni dio pristaništa luke Slavonski Brod, za pristajanje brodova i kod najnižih vodostaja te preko portalnih dizalica omogućiti manipulaciju tereta, odnosno ukrcaj i iskrcaj tereta različitih gabarita i težine,
- izgradnja lučke cestovne infrastrukture predstavlja osnovnu prometnu povezanost unutar luke Slavonski Brod,
- izgradnja sanitarne kanalizacije u dužini od 3700 m, oborinske odvodnje, cjevovoda vodoopskrbe i vatroobrane, kabelaške kanalizacije i opreme, elektroenergetske mreže trafostanice i distribucijske mreže, sve sukladno glavnom projektu lučke infrastrukture i
- izgradnja plinovoda u dužini od oko 5.767 m za transport sustava prirodnog plina kao energenta luke.

LUKA OSIJEK:

kandidirala je tri kapitalna projekta za financiranje iz fondova Europske unije: izgradnju terminala za pretovar rasutih tereta, izgradnju i rekonstrukciju južne obale te izgradnju intermodalne infrastrukture zapadnog dijela luke.

LUKA SISAK:

- Nova luka Sisak - rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, proglašenje Lučkog područja, izrada studije,
- nastavak realizacije projekta gradnje Hrvatskog riječnog nautičkog centra koji obuhvaća gradnju Hrvatskog riječnog nautičkog centra, izgradnju komunalnog pristaništa na rijeci Kupi u Sisku (očekuje se realizacija iz europskih fondova), a omogućilo bi siguran vez plovila koja su dosada nekontrolirano i nesigurno vezana na neadekvatan način na raznim lokacijama čak i izvan Sisačko-moslavačke Županije; izgradnju infrastrukturnog objekta za edukaciju, prodaju i servis Galdovo,

- razvoj Lučkog područja Sisak i to prvenstveno: izgradnja operativne obale u Luci Sisak sa vertikalnom obaloutvrdom i cestovne komunikacije u svrhu prihvata tereta zahtjevnijih po težini i gabaritima - bazen Galdovo i
- izgradnja nove Luke Sisak: vertikalna obala/horizontalna obala, cestovna infrastruktura i željeznička infrastruktura, plinifikacija, vodoopskrba i vatroobrana, kanalizacija, oborinska odvodnja, elektroenergetska mreža rasvjete i elektroničkih komunikacija, zaštitna ograda, nasipavanje terena i imovinsko-pravni troškovi.

Koristeći pretpristupne fondove Europske Unije te strukturne fondove nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, vodne putove uređivat će se tako da će na svim međunarodnim dionicama udovoljavati minimalnoj međunarodnoj klasi, s ciljanom plovnošću od 95% dana godišnje, kao i obaviti pripreme radove za izgradnju višenamjenskog kanala Dunav-Sava.

Projekti koji se financiraju iz Operativnog programa 2007.-2009. iz sektora unutarnje plovidbe su priprema dokumentacije za sljedeće buduće infrastrukturne projekte:

- obnova i unapređenje plovnog puta rijeke Save;
- obnova luke Vukovar – Nova luka istok;
- obnova južne obale riječne luke Osijek;
- izgradnja terminala za prihvrat opasnog tereta pri riječnoj luci Sl. Brod i
- Master plan za novu luku Sisak.

Procijenjena vrijednost svih navedenih projekata iznosi 8,117 milijuna eura od čega će 6,90 milijuna eura biti dodijeljena u sklopu IPA-e IIIa komponente. Ova vrijednost uključuje Operativni program 2007.-2009. i njegove izmjene i dopune za programsko razdoblje 2010.–2011.

U narednom trogodišnjem razdoblju nastaviti će se započeti projekti izgradnje i modernizacije infrastrukture u šest morskih luka državnog značaja (Rijeka, Zadar, Šibenik, Split, Ploče i Dubrovnik), pružanje potpora za izgradnju infrastrukture u lukama županijskog značaja i ribarskim lukama.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, kao svoje temeljne ciljeve u području unapređenja lučkog sustava, utvrđuje modernizaciju luke Rijeka radi povećanja tranzitnog tereta posebice kontejnerskog i ro-ro prometa. Započeli su radovi na kontejnerskom terminalu na Brajdici, čijom izgradnjom će se dobiti ukupna dužina 620 metara operativne obale, a površina terminala prostire se na 50.000 m². Rok završetka predviđa se 2013. godine. Ovaj projekt se ostvaruje Zajmom Svjetske banke i uz potporu Vlade Republike Hrvatske (190 mln € od čega je 158 mln € zajam Svjetske banke, a 32 mln € domaći udio iz proračuna Republike Hrvatske).

Nadalje planira se povećanje prometa rasutih tereta i kontejnera kroz luku Ploče za potrebe ostalih država na paneuropskom prometnom koridoru Vc. Novi terminal bit će izgrađen južno od obale broj 5 s mogućnošću daljnjeg proširenja u ovisnosti o prometu. Faza IA koja će biti izgrađena kroz ovaj projekt obuhvaća slijedeće: Obalu broj 7 u dužini od 280 metara, širine 27 metara sa Ro-Ro rampom, skladišni prostor, ceste i prostor za pretovar kapaciteta 40.000 TEU jedinica, bageriranje područja radi postizanja dubine mora od 13,5 metara, opskrbu vodom, sakupljanje otpadnih i oborinskih voda, energetska postrojenja na terminalu te cestovni priključak za spomenuti terminal. Terminal za rasute terete izgraditi će se na jugoistočnom dijelu luke na desnoj strani kanala Vlaška. Cjelokupni terminal izgraditi će se u dvije faze i imati će kapacitet od 5 milijuna tona godišnje. Prva faza terminala izgraditi će se sa reduciranom prekrcajnom opremom i skladišnim kapacitetom od 4 milijuna tona

godišnje. Dužina obale bit će 350 metara sa mogućnošću prihvata brodova do 80.000 DWT. Početak gradnje terminala očekuje se u prosincu 2010. godine, a završetak se planira do konca 2012.

Isto tako planira se modernizacija i rekonstrukcija putničkog terminala u luci Dubrovnik. U cijelosti je izgrađena obalna infrastruktura u luci Gruž. Realizacijom projekta dobiva se nova operativna obala u dužini 900 m i nova površina od 15.400 m² (istovremena mogućnost prihvata do 3 broda na kružnim putovanjima, iskrcaj/ukrcaj 10.000 putnika istovremeno).

Planira se i izgradnja novoga putničkog i ro-ro terminala u luci Zadar. Nova luka Zadar-Gaženica obuhvaća 250.000 m² površine s 12 gatova (u tome: 6 za lokalni promet, 3 za dužobalni i međunarodni promet i 3 za ro-ro brodove i brodove na kružnim putovanjima). U okviru ovog projekta planira se i gradnja novog kontejnerskog terminala. Projekt obuhvaća 3 faze gradnje. U tijeku je nasipavanje putničke luke. Završetak je predviđen 2013. godine.

Luka Šibenik nema kvalitetno rješenje pomorskog putničkog prometa (glavnina putničkog prometa prema otocima odvija se preko gata Krka, koji se nalazi u samom centru Šibenika, a trajektni promet se odvija preko gata Vrulje). Postojeći kapaciteti u luci ne omogućavaju pristajanje brodovima većih dimenzija i brodovima na kružnim putovanjima. U planu je dogradnja sadašnjeg gata Vrulje za novih 9.800 m² tako da bi nova operativna obala iznosila ukupno 510 m. Očekivani završetak projekta je 31. prosinac 2013. godine.

Gradnja ostale lučke infrastrukture luka temeljit će se na zahtjevima tržišta i utvrđenim kriterijima, te kvalitativnoj i tehnološkoj modernizaciji, prometnom povezivanju s glavnim cestovnim i željezničkim koridorima radi ostvarenja bolje integracije s gospodarskim zaleđem kako bi se stvorili preduvjeti za razvitak intermodalnog prometa.

U Republici Hrvatskoj u funkciji je sedam međunarodnih aerodroma referentnog koda 4E prema ICAO kategoriji, dva manja aerodroma referentnog koda 3C i 2B te letjelišta i helidromi. Situacija na aerodromima trenutno ne zadovoljava potrebe sigurnog i efikasnog zračnog prometa zbog uskih grla odlaznog i dolaznog prostora za putnike, nedostatka zaštitne ograde i protupožarnih pojasa, nedovoljne širine uzletno sletnih staza, manevarskih površina i slično. U cilju poboljšanja aerodromske infrastrukture u proteklom razdoblju su kroz sufinanciranje podržavani projekti (zahtjevi) aerodroma, koji su se odnosili na izradu projektne dokumentacije, otkup zemljišta za proširenje uzletno-sletnih staza i stajanki te izvođenje radova na ostaloj pratećoj infrastrukturi za prihvata putnika i zrakoplova na aerodromima, helidromima manjim i regionalnim (otočnim) aerodromima. Broj podržanih projekata (zahtjeva) aerodroma u proteklom razdoblju kretao se u rasponu od 11 do 12 godišnje. Infrastrukturne projekte na aerodromima uglavnom i u najvećoj mjeri financiraju sami aerodromi uz sufinanciranje države proračunskim sredstvima.

Polazeći od postojećeg stanja u budućnosti je potrebno mijenjanje i nadopunjavanje dotrajale aerodromske opreme kao i proširenja i gradnja novih građevina i površina, kako na velikim, tako i na malim aerodromima u zemlji. Tim aktivnostima stvorit će se uvjeti da aerodromi u Republici Hrvatskoj ostvare svoj strateški cilj povećanja opsega prometa i povećanja broja zračnih prijevoznika. Na poboljšanje aerodromske infrastrukture u sljedeće tri godine, utjecat će se kroz daljnje sufinanciranje, odnosno

podržavanje projekata (zahtjeva) aerodroma te helidroma koji su od državnog i lokalnog značaja.

Prema Strategiji održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 30/09), koju je Hrvatski sabor usvojio u ožujku 2009. godine, u Republici Hrvatskoj je dostignuta visoka razvijenost mreže autocesta, a mrežu državnih, županijskih i lokalnih cesta treba dalje razvijati. U Republici Hrvatskoj je u javne ceste razvrstano ukupno 29.472,5 km cesta (stanje: studeni 2009. godine) i to:

- 1.562,6 km autocesta (izgrađeno je 1.240 km autocesta, od čega 145 km još nije u punom profilu),
- 6.810,6 km državnih cesta,
- 10.819,7 km županijskih cesta i
- 10.279,6 km lokalnih cesta.

Gospodarenje javnim cestama je Zakonom o javnim cestama (Narodne novine, br. 180/04, 138/06, 146/08, 38/09, 124/09, 153/09 i 73/10) ili ugovorom o koncesiji povjereno: Hrvatskim cestama d.o.o. za državne ceste, Hrvatskim autocestama d.o.o. za autoceste, koncesijskim društvima Autocesta Rijeka–Zagreb d.d., Autocesta Zagreb–Macelj d.o.o. i Bina-Istra d.d. za izgradnju i gospodarenje autocestama i objektima s naplatom cestarine u koncesiji te županijskim upravama za ceste i Gradu Zagrebu za županijske i lokalne ceste.

Prioriteti su završetak izgradnje dionica započetih u prethodnim razdobljima na autocestama A1, A5 i A11 te održavanje i očuvanje izgrađene autocestovne mreže uz podizanje kvalitete i osiguravanje novih pratećih uslužnih sadržaja.

5.6.2. Visoka kvaliteta i razvijeno tržište prometnih usluga

Donošenjem mjera koje olakšavaju brodarima izgradnju i modernizaciju flote i tehnologije prijevoza bitno se doprinosi kvaliteti pruženih usluga pomorskog i riječnog prometa tereta i putnika i unapređenju gospodarskih djelatnosti.

Četverogodišnji Program obnove i razvoja putničke flote Jadrolinije, u čijem sufinanciranju je sudjelovalo Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, u cijelosti je završen primopredajom Novogradnje 515 (kapaciteta 138 vozila i 1.200 putnika) koja se gradila u Brodosplitu, Split.

Početak programskog razdoblja (01. siječnja 2004.) putnička flota Jadrolinije sastojala se od 50 brodova, ukupnog kapaciteta 2.650 vozila i 21.382 putnika, prosječne starosti 29,1 godinu, da bi u 2010. godini flota sadržavala 52 broda (uključene novogradnje), kapaciteta 3.808 vozila i 27.220 putnika u jednom ukrcaju, prosječne starosti 24,2 godine (trajektna flota ima prosječnu starost samo 20,4 godine).

Kapaciteti putničke i izletničke flote 2010. godine obuhvaćaju oko 400 putničkih brodova. Većina izletničkih brodara u Republici Hrvatskoj djeluje organizirano kroz šest udruga čiji članovi su 2005. godine raspolagali s ukupnom flotom od preko 350 brodova, jahti i brodica (298 brodara) s ukupnim kapacitetom od preko 1.800 ležajeva. U pripremi je novi program za daljnja ulaganja u obnovu flote Jadrolinije.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture će i u narednom trogodišnjem periodu kroz program izgradnje i rekonstrukcije putničke i izletničke flote za potrebe hrvatskih privatnih brodara-malih poduzetnika nastaviti s modernizacijom pomorske flote.

Održavanjem i povećanjem učestalosti postojećih te uvođenjem novih linija u pomorskom prometu osigurava se bolja mobilnost stanovništva, brži i ekonomičniji prijevoz tereta, ujednačeni razvoj regija, povezanost raznih vidova prometa (intermodalni transport) te poticanje turističkog razvoja.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o određivanju državnih linija u javnom prijevozu, u linijskom obalnom pomorskom prometu utvrđeno je 56 državnih linija. Od toga je 27 trajektnih, među kojima je samo jedna koncesionirana. Koncesionirano je svih 16 brzobrodskih linija, a od 13 klasičnih brodskih linija koncesionirane su 3, (nekoncesionirano je 10 linija). U tijeku je priprema natječajne dokumentacije za provedbu postupka koncesioniranja preostalih 26 trajektnih i 7 klasičnih brodskih linija.

U pomorskom prometu na Jadranu u 2009. godini prevezeno je 11.576.795 putnika što je 2,6% manje u odnosu na prethodnu godinu, također je smanjen i broj prevezenih vozila u odnosu na 2008. godinu za 2,1%, a u 2009. godini je iznosio 2.852.823 prevezena vozila.

U Republici Hrvatskoj jedini zračni prijevoznik koji obavlja redoviti zračni prijevoz, Croatia Airlines d.d., nema poslovnog interesa za obavljanje redovitog zračnog prijevoza na određenim linijama. S obzirom da se određene linije smatraju vitalnim za gospodarski i socijalni razvoj regija unutar Republike Hrvatske, Odlukom Vlade Republike Hrvatske, zračnom prijevozniku Croatia Airlines d.d. od 2007. godine određena je obveza obavljanja javne usluge (PSO) na domaćim redovitim zračnim linijama i to na razini operacija ostvarenih u 2006. godini i za fizički promet od 6.857 letova godišnje.

Kako je obavljanje redovitog zračnog linijskog prijevoza od velikog značaja za gospodarski i socijalni razvoj regija unutar Republike Hrvatske, u sljedećem trogodišnjem razdoblju nastojat će se zadržati isti broj linija u domaćem linijskom zračnom prijevozu, odnosno fizički promet od 6.857 letova godišnje.

Sadašnju situaciju željezničkog transportnog tržišta karakterizira prisustvo dvaju željezničkih operatera; jedan u putničkom prijevozu – HŽ Putnički prijevoz d.o.o. i jedan u teretnom (robnom) prijevozu – HŽ Cargo d.o.o. Oba društva, sukladno Zakonu o željeznici (Narodne novine, br. 123/03, 194/03, 30/04, 79/07 i 75/09), obavljaju aktivnost od općeg gospodarskog interesa, a to su aktivnosti željezničkog prijevoza putnika i željeznički kombinirani prijevoz robe. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i željeznički putnički operater HŽ-Putnički prijevoz d.o.o. na razini godine sklapaju ugovor o subvencioniranju željezničkog putničkog prometa. Tijekom 2009. godine u željezničkom putničkom prijevozu prevezeno je 73,65 milijuna putnika i ostvareno je 1,8 milijuna putničkih kilometara (pkm), čime je nastavljen konstantan trend rasta broja putnika u željezničkom, a osobito gradskom i prigradskom prijevozu.

Poticanje pružanja usluga željezničkog kombiniranog prijevoza robe operativno se provodi na razini godišnjeg ugovora o subvencioniranju, kojeg sklapa Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i željeznički operater HŽ-Cargo d.o.o. Tijekom 2009. godine društvo HŽ-Cargo d.o.o. prevezlo je 12,76 milijuna tona robe i realiziralo 2,800 milijuna netotonskih kilometara.

Sukladno napretku u pretpristupnom procesu, željezničko transportno tržište postepeno će se harmonizirati sa zakonodavstvom Europske unije te ujedno pripremati za liberalizaciju. Nastavlja se s provedbom aktivnosti preuzimanja pravne stečevine u domaće zakonodavstvo, izrade strateških dokumenata i planova razvitka radi prilagodbe postojećih željezničkih kompanija budućim okolnostima liberaliziranog tržišta.

Kako bi se povećala konkurentnost domaćih prijevoznika u cestovnom prometu i spriječilo nelegalno obavljanje javnog cestovnog prijevoza, u narednom se razdoblju planira izraditi jedinstveni registar prijevoznika, kojim će se objediniti svi podaci o broju i kvaliteti licenciranih prijevoznika. Na taj način će se osigurati podaci o vrsti prijevoza koju pojedini prijevoznici mogu obavljati tj. za što su licencirani.

5.6.3. Visoka razina sigurnosti u prometu

Kontinuirano povećanje razine sigurnosti, pouzdanosti i zaštite u prometu trajni je cilj i zadaća Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Sigurnost postojećeg obujma prijevoza i ostvarivanje optimalnih uvjeta sigurnosti za povećanje obujma budućeg prijevoza bitni je preduvjet urednog i redovitog odvijanja prometa.

Pokrenut je čitav niz aktivnosti i projekata usmjerenih prema podizanju razine sigurnosti plovidbe i zaštite ljudskih života i imovine na moru i unutarnjim vodama, na način da se primjenom novih tehnologija osigurava nadzor odvijanja prometa u realnom vremenu kao osnovna pretpostavka za efikasno upravljanje plovidbom na moru i rijekama. Cilj je u sljedeće tri godine osigurati potpunu funkcionalnost Sustava za upravljanje i nadzor pomorskog prometa na Jadranskom moru (VTMIS sustav) i Riječnog informacijskog sustava (RIS) na plovnim putovima te unaprijediti sustav održavanja plovnih putova i objekata sigurnosti plovidbe.

CRORIS je riječni informacijski servis koji je kompatibilan sa servisima na ostalim unutarnjim vodnim putovima u zemljama podunavskog sliva. Ovaj servis osigurava pouzdanu, točnu i kompletnu informaciju o vodnom putu, opasnostima ili ograničenjima za plovidbu brodarima, lukama, špediterima, tijelima koja upravljaju lukama i vodnim putovima, nadležnim tijelima sigurnosti plovidbe, statistike, nadzora državne granice i carine, a doprinosi smanjenju rizika od nezgoda koji postoji zbog smanjenih plovnih gabarita i postojećih ograničenja za plovidbu.

CRORIS je uspostavljen na Dunavu i međunarodnom dijelu Drave do Osijeka, te pokriva 159,6 km vodnih putova. U razvoju je eksperimentalna verzija na rijeci Savi. Za sada još nema komercijalnog korištenja servisa jer je potrebno dopuniti propise, kako u Hrvatskoj, tako i susjednim zemljama te uspostaviti funkcioniranje Nacionalnog kontrolnog centra.

U planiranom trogodišnjem razdoblju, CRORIS se predviđa uspostaviti na vodnom putu rijeke Save do Siska, no ovisno o uređenju plovnog puta i intenziviranja prometa dio aktivnosti se planira obaviti i nakon 2013. godine. Ovime će se CRORIS-om pokriti novih 389 km vodnih putova.

Provođenjem hidrografskih istraživanja i oceanoloških mjerenja mora, morskog dna i podmorja, obradom i javnom objavom službenih pomorskih navigacijskih karata, priručnika i drugih informacija u skladu s međunarodnim i domaćim propisima i normama, ostvaruju se pretpostavke za siguran promet ljudi i roba hrvatskim dijelom

Jadrana, održivo gospodarenje resursima mora i podmorja i očuvanje morskog okoliša. Hidrografskom terenskom aktivnošću dobit će se temeljni podaci kartografskih izvornika koji se koriste za izradu novih i korekciju postojećih pomorskih karata, dok se oceanološka mjerenja i motrenja provode s ciljem prikupljanja i pripreme oceanoloških podataka za potrebe navigacije na moru te pri sastavljanju općeg sadržaja pomorske karte, plana ili publikacije.

U Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture su ustrojene jedinice sa zadaćom provedbe inspekcijskog nadzora provedbe propisanih mjera sigurnosti u području prometa, primjerice; radnog vremena i obveznih odmora vozača vozila za prijevoz tereta i vozila za prijevoz putnika u cestovnom prometu, a koja se bilježe posebnim nadzornim uređajem - tahografom. U Republici Hrvatskoj je ukupno 55.473 vozila koja podliježu obvezi provjere od čega je 50.399 vozila s najvećom dopuštenom masom iznad 3,5 t i 5.074 autobusa (stanje na dan 1. siječnja 2010. godine prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova). Tijekom 2010. godine provjerama će biti obuhvaćeno najmanje 3% dana koje odrade vozači tih vozila. Polazeći od toga da dugotrajno opterećujuće radno vrijeme i rad noću značajno utječu na zdravlje i smanjuju sigurnost vozača, što utječe i na smanjenje sigurnost prometa na cestama, u sljedećem trogodišnjem razdoblju planira se ovim provjerama obuhvatiti 4,5% dana koje odrade vozači u cestovnom prijevozu tereta i putnika. Imajući u vidu da je povećanje prijevoza tereta i putnika konstanta, u interesu je svih sudionika u cestovnom prometu da nadležna tijela povećaju i poboljšaju inspekcijski nadzor, čime se povećava i razina sigurnosti u prometu.

Sadašnja situacija sigurnosti i zaštite na aerodromima u Republici Hrvatskoj mogla bi se definirati kao prihvatljiva. Međutim, sukladno obvezama koje proizlaze iz članstva u međunarodnim organizacijama za civilni zračni promet (ICAO, ECAC, EUROCONTROL i dr.), Republika Hrvatska je dužna ispuniti zahtjeve za povećanim zaštitnim i sigurnosnim mjerama na svim aerodromima u zemlji. Mjere obuhvaćaju osiguranje potrebne zaštitne i sigurnosne opreme (RTG-uređaji, metal detektorska vrata, elevatori traka, uređaji za zaštitu od sudara zrakoplova i ptica i slično), aerodromskih vatrogasnih vozila iz obvezatnog programa za sigurnost i održavanje aerodroma te izvođenje radova koji su od važnosti za siguran prihvat zrakoplova i putnika, kao što su: sustavi rasvjete i osvjetljenja uzletno-sletnih staza i stajanka, sustavi tehničke zaštite, zaštitne ograde, protupožarne i kolničke konstrukcije i slično. Da bi se održala razina sigurnosti na aerodromima, u proteklom razdoblju kroz sufinanciranje su podržavane mjere (zahtjevi) aerodroma i to u rasponu od 9 do 10 godišnje. Sami aerodromi su nositelji financiranja navedenih mjera, a Republika Hrvatska sukladno raspoloživim sredstvima, sufinanciranjem podržava provedbu tih mjera u skladu sa zahtjevima aerodroma.

Sigurnost željezničkog prometa temelji se na Zakonu o sigurnosti u željezničkom prometu (Narodne novine, br. 40/07) i podzakonskim aktima, pod čime se podrazumijevaju uvjeti i način sigurnog, urednog, redovitog i neometanog odvijanja željezničkog prometa (sigurnog tijeka prometa), funkcioniranje željezničkog sustava u cjelini i u podsustavima upravljanja infrastrukturom i željezničkih prijevoznika, kao i rad mjerodavnih tijela ovlaštenih za provođenje i nadzor nad njegovom provedbom. U nadležnosti nad sustavom sigurnosti željezničkog prometa sudjeluje upravitelj željezničke infrastrukture (HŽ-Infrastruktura), željeznički operateri, Inspekcija sigurnosti željezničkog prometa Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i Agencija za sigurnost željezničkog prometa.

U 2009. godini dogodilo se ukupno 2.319 izvanrednih događaja od čega su 94 bile nesreće, 266 nezgode i 2.059 smetnje. Od ukupnog broja izvanrednih događaja, tijekom 2009. godine dogodilo se 70 nesreća na željezničko-cestovnim prijelazima (ŽCPR) uz teže i vrlo teške posljedice. U tijeku je izrada i primjena nove kategorizacije izvanrednih događaja pri čemu će nove kategorije biti ozbiljne nesreće, nesreće, izbjegnute nesreće i poremećaji, zbog čega će se u 2010. prividno povećati broj izvanrednih događaja.

Glavne naznake budućih ulaganja u sigurnost željezničkog prometa dane su u dokumentu Nacionalni program željezničke infrastrukture (NPŽI). Visoki prioritet rješavanja predstavljaju točke križanja cestovnih i željezničkih prijelaza, kojih na željezničkoj mreži ima 1.470. Od ukupno spomenutih ŽCPR-a njih 940 je osigurano cestovnim prometnim znacima, a 530 je osigurano automatskim uređajima i mehanizacijom. Prema sadašnjim okolnostima, u 2010. godini je moguće riješiti status 13 ŽCPR-a, u 2011. g. 15 ŽCPR-a, a u 2012. i 2013. god. po 40 ŽCPR-a budući su uklonjene neke administrativne zapreke vezane uz izdavanje građevinskih dozvola i priznavanje tipiziranog projekta.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 5.6. Razvijanje prometnog sustava

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
5.6.1 Razvijena prometna infrastruktura	5.6.1.1. Broj kilometara remonta, osuvremenjivanja i novoizgrađenih željezničkih pruga	Povećanjem broja novoizgrađenih pruga razvit će se geoprometni položaj RH, gospodarstvo, turizam i mobilnost pučanstva	km remonta i osuvremenjiv	56,2	MMPI	145,9	67,4	98,6
			km novoizgrađeni	0		0	12,2	30
	5.6.1.2. Prosječna komercijalna brzina vlakova	Povećanjem brzina prometovanja vlakova unapređuje se kvaliteta željezn.mreže i pruža viša razina usluge prijevoza	km/h	36,1	MMPI	36,72	37,68	39,04
	5.6.1.3. Prosječna konvencionalna brzina pruga	Povećanjem brzina prometovanja vlakova unapređuje se kvaliteta željezn.mreže i pruža viša razina usluge prijevoza	km/h	61,87	MMPI	65,94	67,69	69,72
	5.6.1.4. Broj dana plovnosti na unutarnjim vodama u godini	Postizanje stanja – određene klase plovnosti na rijekama	Broj (raspon)	208 - 330	AVP	215-330	230-330	240-340
	5.6.1.5 Stupanj izgrađenosti infrastrukturnih objekata u lukama unutarnjih voda	Postotak izvršenosti planiranih radova po godini. Uložena sredstva/planirana sredstva.	%	15	LU	20	25	30
	5.6.1.6. Stupanj izgrađenosti infrastrukturnih objekata u luci Rijeka (Gateway projekt)	Modernizacijom luka stvorit će se preduvjet za razvitak intermodalnog prometa	%	30	MMPI	60	90	100
	5.6.1.7. Stupanj izgrađenosti infrastrukturnih objekata u luci Zadar - Gaženica	Povećanjem izgrađenosti infrastrukturnih objekata u luci Gaženica doći će do rasterećenja gradske luke i povećanje prometa u Luci	%	10	MMPI	50	80	100
	5.6.1.8. Stupanj izgrađenosti terminala za rasute terete Luke Ploče	Izgradnjom terminala za rasute terete Luke Ploče stvorit će se uvjeti za povećanje prometa u Luci	%	10	MMPI	60	100	
5.6.1.9 Broj km izgrađenih dionica autoceste i lijeve cijevi tunela Mala Kapela i Sveti Rok (12km)	Sukladno Programu građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje 2009-2012. graditi će se nove dionice autoceste	km	53	HAC	63			

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
5.6.2. Visoka kvaliteta i razvijeno tržište prometnih usluga	5.6.2.1. Povećanje broja putničkih i izletničkih plovila	Povećanjem broja plovila postići će se bolja konkurentnost hrvatskih brodara prilikom ulaska RH u EU, povećati kvaliteta pružanja usluga, kapacitet prevezenih putnika i sl.	Broj	400	MMPI	405	410	415
	5.6.2.2. Povećanje broja prevezenih putnika u pomorskom prometu na Jadranu	Održavanjem i povećanjem učestalosti pomorskih linija očekuje se povećanje broja prevezenih putnika	Broj	11.576.795.	MMPI	11.650.000	11.800.000	12.000.000
	5.6.2.3. Povećanje broja prevezenih vozila u pomorskom prometu na Jadranu	Održavanjem i povećanjem učestalosti pomorskih linija očekuje se povećanje broja prevezenih vozila	Broj	2.852.823	MMPI	2.900.000	2.950.000	3.000.000
	5.6.2.4. Prijeđeni put u mjernim jedinicama	Povećanjem linija povećava se mobilnost stanovnika, ekonomičnost prijevoza tereta, ujednačeni razvoj regija i razvoj intermodalnog transporta	Nautička milja	1.345.031	MMPI	1.346.000	1.347.000	1.347.500
	5.6.2.5. Povećanje broja „malih“ brodara	Povećanjem broja „malih“ brodara osigurava se integracija brodara u europsko tržište i jača konkurentnost tržišta	Broj	331	MMPI	333	335	340
	5.6.2.6. Povećanje broja prevezenih putnika u željezničkom prometu	Ulaganjem u modernizaciju postojećih i nabavku novih putničkih vagona i vozila povećava se razina kvalitete prijevoza putnika	Broj putničkih km (pkm)	1,8 mln	MMPI	1,9 mln	2,0 mln	2,1 mln
	5.6.2.7. Povećanje količine prevezenog tereta u željezničkom prometu	Ulaganjem u modernizaciju postojećih i nabavku novih teretnih vagona povećava se gospodarski rast	Broj Neto tonski km (ntkm)	2,800 mln	MMPI	3,300 mln	3,500 mln	3,600 mln

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
5.6.3. Visoka razina sigurnosti u prometu	5.6.3.1. Smanjen broj plovidbenih nezgoda	Smanjenje broja evidentiranih plovidbenih nezgoda u promatranom razdoblju ukazuje na povećanje razine sigurnosti plovidbe	Broj	1.380	MMPI	<1.380	<1.240	<1.100
	5.6.3.2. Broj kilometara vodnih putova pokriven sustavom CRORIS	Uvođenjem CRORIS-a povećava se razina sigurnosti te postiže veća učinkovitost luka i brodara	km	159	MMPI	159	350	548
	5.6.3.3. Porast učestalosti inspeksijskih pregleda	Veći postotak inspeksijskih pregleda s utvrđenim nedostacima u odnosu na broj inspeksijskih pregleda ukazuje na efikasniji sustav obavljanja inspeksijskih pregleda	%	44,40	MMPI	>40	>45	>50
	5.6.3.4. Postotak pokrivenosti hrvatskog dijela Jadranskog mora sa ažuriranim pomorskim kartama i publikacijama.	Veći postotak pokrivenosti hrvatskog dijela Jadranskog mora sa ažuriranim pomorskim kartama i publikacijama znači sigurniju plovidbu	%	39	HHI	40	41	42
	5.6.3.5. Pojačana provjera vozača vozila s dopuštenom masom iznad 3,5 t i vozača autobusa pregledom tahografa	Provjerom što većeg broja dana koje odrade vozači povećava se razina sigurnosti prometa	%	3	MMPI	3,5	4	4,5
	5.6.3.6. Broj podržanih mjera (zahtjeva) aerodroma u svrhu sigurnosti i zaštite aerodroma u RH	Povećanjem broja podržanih mjera (zahtjeva) postiže se povećanje sigurnosti i zaštite zračnog prometa u RH	Broj	10	MMPI	12	13	14
	5.6.3.7. Povećanje broja osiguranih željezničko-cestovnih prijelaza	Povećanjem udjela osiguranih ŽCPR ostvaruje se veća brzina i bolja razina sigurnosti u prometovanju vlakova	Broj	13	MMPI	15	40	40

Opći cilj 6. Jačanje socijalne pravednosti

Jedan od ključnih ciljeva Vlade Republike Hrvatske predstavlja povećanje životnog standarda hrvatskih građana. Briga za osobe kojima je neophodna pomoć drugih važan je dio socijalne odgovornosti društva. U tom kontekstu, nužno je socijalno uključivanje najosjetljivijeg dijela hrvatskog društva.

Vlada Republike Hrvatske poduzima aktivnosti objedinjavanja sustava novčanih pomoći i smanjenja administriranja radi jednostavnijeg pristupa korisnika pravima i omogućavanja ostvarivanja pomoći i usluga u onom opsegu u kojem je to potrebno za osiguranje minimalnog životnog standarda najugroženijeg dijela stanovništva odnosno zadovoljavanje specifičnih potreba socijalno osjetljivih skupina građana.

Republika Hrvatska se ubraja u zemlje s vrlo starim stanovništvom. Starenje stanovništva djeluje na sveukupni gospodarski razvoj, opterećuje mirovinski i zdravstveni te socijalni sustav. Razvojem različitih oblika skrbi, poticanjem aktivnog starenja, solidarnosti među generacijama, uspostaviti će se ravnoteža između prava starijih na dostojanstvenu starost, trajnu društvenu uključenost, ali i prava mlađih generacija na rast i razvoj. Vlada Republike Hrvatske poboljšavat će kvalitetu življenja starijih razvojem različitih modela skrbi, poticanjem aktivnog starenja, bolje povezanosti i solidarnosti među generacijama i volonterstva.

Primjerena razina socijalne sigurnosti radnika jedan je od glavnih prioriteta gospodarske-socijalne politike Vlade Republike Hrvatske na području socijalne kohezije i pravde. Aktivna politika zapošljavanja usmjerena je na dugotrajno nezaposlene osobe i posebno osjetljive skupine.

S ciljem očuvanja digniteta Domovinskog rata Vlada Republike Hrvatske provodi sveobuhvatnu skrb o razvojačenim braniteljima i članovima njihovih obitelji, hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, mirnodopskim vojnim invalidima, stradalim pirotehničarima i članovima njihovih obitelji, obiteljima poginulih, umrlih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja.

Posebni cilj 6.1. Poboljšanje kvalitete života osjetljivih skupina

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi poduzima aktivnosti objedinjavanja sustava novčanih pomoći i smanjenja administriranja radi jednostavnijeg pristupa korisnika pravima i omogućavanja ostvarivanja pomoći i usluga u onom opsegu u kojem je to potrebno za osiguranje minimalnog životnog standarda najugroženijeg dijela stanovništva odnosno zadovoljavanje specifičnih potreba socijalno osjetljivih skupina građana.

Poseban cilj Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je poboljšanje kvalitete življenja starijih osoba razvijanjem ponude socijalnih usluga za samostalno življenje starijih u suradnji s lokalnim/područnim samoupravama i organizacijama civilnog društva, omogućavanje starijima punopravnu ulogu u društvu kroz socijalne, kulturne, informativne i obrazovne programe dnevnih boravaka te uspostavljanje programskih, organizacijskih i zakonodavnih okvira za izvaninstitucionalne usluge za starije.

Poticanjem punog sudjelovanja osoba s invaliditetom u obiteljskom i životu zajednice, promicanjem njihovih prava na osobni integritet i kontinuiranim poticanjem

poboljšanja zakonodavstva osiguravaju se preduvjeti za poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

6.1.1. Širenje usluga pomoći u kući i dnevnog boravka na nove lokalne zajednice

Ubrzano starenje stanovništva, raslojavanje obiteljskih struktura, poslijeratno razdoblje te velike ekonomske migracije stanovništva potaknuli su osmišljavanje strategije starenja u vlastitom domu uz što duže aktivno sudjelovanje u životu zajednice. Zadnjih godina veliki je pritisak na institucionalne kapacitete smještaja za starije koji su nedostatni, skupi i ne mogu pružiti usluge svim zainteresiranim građanima starije životne dobi. Takvo okruženje iznjedrilo je potrebu razvoja izvaninstitucionalnih oblika skrbi za starije koje Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provodi od 2004. godine u suradnji s jedinicama lokalne i područne samouprave.

Trenutno se provodi 75 Programa pomoći u kući i dnevnog boravka starijim osobama na području 20 županija, u 116 lokalnih zajednica radi pružanja besplatnih socijalnih usluga za poboljšanje kvalitete življenja starijih građana.

U narednom trogodišnjem razdoblju Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti će proširiti mrežu navedenih usluga na najmanje 25 novih lokalnih zajednica, prvenstveno u izoliranim područjima s manje mogućnosti i s visokim postotkom starije populacije u odnosu na ukupnu dobnu strukturu stanovništva. Na taj način će se omogućiti ostanak u vlastitom domu i kvalitetno starenje još za najmanje 5.000 starijih osoba što će ukupno obuhvatiti približno 20.000 starijih osoba.

6.1.2. Poticanje lokalnog zapošljavanja u socijalnim uslugama

Lokalno zapošljavanje nacionalnih prioritetnih skupina u pružanju socijalnih usluga za starije je prioritet Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti jer se time potiču radni potencijali koji teško pronalaze posao u drugim sektorima, a i omogućava se kvalitetnija, brža i jeftinija usluga starijima.

Trenutno Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti zapošljava 922 osobe koje žive u istim lokalnim zajednicama gdje i korisnici njihovih usluga. U narednom trogodišnjem razdoblju Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti će nastojati zaposliti još 320 osoba iz prioritetnih skupina za zapošljavanje koji će obilaziti starije i nemoćne u neposrednom susjedstvu.

Poboljšanje kvalitete življenja starijih u izravnoj je korelaciji s izobrazbom pružatelja usluga u zajednici. Iz tih razloga Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti će kontinuirano organizirati razne radionice i seminare za podizanje kvalitete usluga i izgradnju ljudskih kapaciteta dugotrajno nezaposlenih osoba.

Obavljena je analiza potreba za daljnjom izobrazbom koja je ukazala na prioritet u zaštiti i prevenciji mentalnog zdravlja pomagača odnosno pružatelja usluga te pojačanje učestalosti supervizije. Tomu ide u prilog i činjenica da zaposleni na uslugama pomoći u kući i dnevnog boravka pružaju laičku psihosocijalnu pomoć

starijima koja se prepoznaje kao važna i neizostavna. U narednom trogodišnjem razdoblju Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti će izraditi program za zaštitu i unapređenje znanja i vještina u pružanju laičke psihološke pomoći te pomoći u socijalnoj prilagodbi.

6.1.3. Razvijanje različitih usluga u zajednici potrebnih osobama s invaliditetom

Jedan od trajnih oblika skrbi o osobama s invaliditetom je skrb o osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta kojima će Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i dalje osiguravati uslugu osobne asistencije, a za što je planirano i donošenje Zakona o osobnom asistentu kojim će se trajno uspostaviti pravni, organizacijski i financijski sustav koji će jamčiti osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta neovisno življenje.

Do donošenja zakonske regulative, usluga osobnog asistenta osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta osiguravat će se i dalje u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom putem javnog natječaja koristeći sredstva državnog proračuna. Navedena usluga osigurana je za 329 korisnika u suradnji s 62 udruge u 19 županija u Republici Hrvatskoj, a prednost pri zapošljavanju, u ulozu osobnog asistenta, imaju nezaposlene osobe.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti drugu godinu za redom, u suradnji s udrugama gluhih i nagluhih (uključeno 14 udruga), osigurava uslugu tumača/prevoditelja na znakovni jezik gluhim i gluhoslijepim osobama te će, u svrhu osiguravanja ravnopravnog položaja gluhih i gluhoslijepih osoba, i u narednom razdoblju osiguravati navedenu uslugu. Do donošenja zakonske regulative, usluga tumača na znakovni jezik osiguravat će se i dalje u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom putem javnog natječaja s ciljem povećanja broja korisnika usluge i broja zaposlenih tumača.

Kako bismo osigurali različite vrste usluga u zajednici za djecu s teškoćama u razvoju (podrška u obitelji, igraonice, radionice, organizirano slobodno vrijeme, savjetodavna pomoć roditeljima i slično) te mlade i odrasle osobe s invaliditetom (klubovi mladih, radionice, organizirano slobodno vrijeme, savjetodavna pomoć, pomoć pri zapošljavanju, mobilnost mladih i slično) pri raspodjeli dijela prihoda od igara na sreću, a temeljem praćenja potreba osoba s invaliditetom, u razdjelu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti definirat će se prioritetna područja natječaja i osiguravati financijske potpore za provedbu projekata u zajednici u partnerstvu s organizacijama civilnog društva, a sukladno zadanim mjerama Nacionalne strategije.

U svrhu odabira najkvalitetnijih projekata, koji pružaju usluge potrebne osobama s invaliditetom u zajednici, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti će provesti evaluaciju projekata iz 2009. godine, a rezultate evaluacije upotrijebit će kao relevantne pokazatelje koje projekte je potrebno financijski podupirati na duži rok s većim financijskim potporama u cilju širenja mreže različitih, kvalitetnih vrsta usluga u zajednici. Na taj će se način u narednom razdoblju smanjiti broj financijski podupiranih projekata, osigurat će se mogućnost kvalitetnijeg praćenja njihove provedbe, a očekuje se i veći učinak odobrenih projekata, kao i primjena standarda kvalitete usluge u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi, uz izradu mehanizma praćenja i kontrole kvalitete usluge.

6.1.4. Uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada

Isplata novčanih poticaja poslodavcima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom jedna je od aktivnosti Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, a koristi se za novo zapošljavanje i održavanje zaposlenosti. Dosadašnja iskustva su pokazala da se svake godine sve veći broj poslodavaca uključuje u ovu vrstu poticaja te time pomaže očuvanju zaposlenosti osoba s invaliditetom i novom zapošljavanju. U 2006. godini bilo je 29 poslodavaca, u 2007. godini 135 poslodavaca, u 2008. godini 306 i u 2009. godini 391 poslodavac koji su koristili poticaje.

Kontrola poslodavaca koji koriste poticaje vrši se putem dvije aktivnosti. Kontrolom vjerodostojnosti dokumentacije temeljem koje poslodavci ostvaruju pravo na poticaje i opravdanost podnesenih zahtjeva te izvidom kod poslodavaca, po potrebi (kontrola namjenskog trošenja sredstava po zaključenim ugovorima i kontrola vjerodostojnosti dokumentacije na licu mjesta).

U 2009. godini izvršeno je 2.035 kontrola vjerodostojnosti dokumentacije kod koje poslodavci ostvaruju pravo na poticaje i kontrola opravdanosti zahtjeva te su nepravilnosti uklonjene u 237 slučajeva. Izvršeno je 12 izvida kod poslodavaca, kod jednog su uočene nepravilnosti koje su uklonjene.

6.1.5. Redefiniranje sustava novčanih pomoći

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi redefinirat će novčane pomoći i utvrditi kriterije u svrhu smanjenja administriranja, pojednostavljenja postupka za ostvarivanje prava i bolje ciljanosti novčanih pomoći.

Prema procjeni stručnih radnika centara za socijalnu skrb, za ostvarivanje prava na pojedine oblike pomoći korisnik mora dostaviti u prosjeku 7 dokumenata (primjerice za ostvarivanje prava na stalnu pomoć koje je najčešći oblik pomoći koji se dodjeljuje korisnicima centara za socijalnu skrb; u 2008. godini je bilo 92.819 primatelja stalne pomoći) te je prosječno trajanje postupka od podnošenja zahtjeva do ostvarivanja prava 30 dana.

Očekuje se kako bi redefiniranje novčanih pomoći, rad centara za socijalnu skrb po modelu "ured sve na jednom mjestu", informatizacija (OIB), te uvođenje jedinstvenog tijela vještačenja trebalo utjecati na smanjenje trajanja postupka, kao i broja dokumenata koje korisnik dostavlja centru za socijalnu skrb.

6.1.6. Širenje mreže usluga socijalne skrbi

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi poticat će razvoj mreže stručnih službi podrške za sve populacijske skupine u području socijalne skrbi. To posebice uključuje poticanje razvoja izvaninstitucijskih oblika skrbi u lokalnoj zajednici sa svrhom prevencije institucionalizacije, odnosno omogućavanja korisniku da ostane u lokalnoj zajednici koja mu nudi širok spektar usluga s mogućnošću odabira neke od njih. Također, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi inicirat će provedbu aktivnosti kojima bi se obuhvatilo planiranje potrebnih socijalnih usluga i prioriteta na lokalnoj razini, uz raspoložive resurse, što će provoditi centri za socijalnu skrb u suradnji s lokalnom zajednicom.

Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u 2009. godini bilo je 8.211 korisnika cjelodnevnog i poludnevnog boravka, organiziranog stanovanja i udomiteljskih obitelji. Na širenje mreže trebalo bi utjecati uvođenje standarda kvalitete socijalnih usluga u djelatnosti socijalne skrbi (ukupno 90 centara za socijalnu skrbi i 112 domova socijalne skrbi), kao i izrada socijalnih planova na razini županija koju koordinira Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi. Standardi kvalitete predstavljaju polaznu osnovu za mjerenje kvalitete socijalnih usluga, čime se omogućuje precizna, a ujedno i transparentna evaluacija svakog pojedinog pružatelja usluga. Očekivani rezultat ovih promjena je povećanje učinkovitosti korištenja resursa koji se troše na socijalne usluge. Ovo će također dovesti do razvitka alternativnih socijalnih usluga i smanjenja broja ljudi na listama čekanja za ustanove institucionalne skrbi.

Za planiranje deinstitutionalizacije ključna je kvalitetna koordinacija i usklađivanje procesa na nacionalnoj i regionalnoj (županijskoj) razini, te koordinacija i usklađivanje procesa razvoja mreže institucionalnih i alternativnih usluga svih pružatelja usluga. Lokalna bi samouprava trebala osigurati dodatne programe koji nisu uključeni u programe takozvane državne pomoći. To znači da bi se na lokalnoj razini trebala izraditi procjena potreba korisnika socijalne skrbi, te omogućiti pružanje specifičnih usluga koje odražavaju potrebe baš te lokalne zajednice. Lokalno socijalno planiranje uključuje suradnju lokalne samouprave sa centrima za socijalnu skrb, domovima socijalne skrbi, organizacijama civilnog društva i drugim subjektima. Do lipnja 2010. godine standardi kvalitete socijalnih usluga uvedeni su u 6 pružatelja socijalnih usluga (5 domova socijalne skrbi i jednu udrugu) te su izrađeni socijalni planovi u 6 županija.

6.1.7. Suradnja s civilnim društvom

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi nastavit će suradnju s organizacijama civilnog društva koje djeluju na području socijalne skrbi osiguravajući potporu u njihovu radu, posebice u dijelu provođenja nacionalnih programa, te jačanje socijalne infrastrukture u lokalnoj zajednici kroz poticanje partnerstva javnih ustanova s organizacijama civilnog društva – pružateljima socijalnih usluga.

Organizacije civilnog društva koje djeluju u području socijalne skrbi, prema rezultatima provedene analize strukture socijalnih usluga, pružaju usluge koje u najvećem postotku doprinose većoj integraciji korisnika koji žive u vlastitom domu, dok je najmanji doprinos usluga u procesu deinstitutionalizacije korisnika iz domova socijalne skrbi. Stoga Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi želi potaknuti: razvoj dopunskih i alternativnih usluga redovnoj usluzi koju pružaju državne institucije, s naglaskom na one usluge koje nisu dovoljno razvijene i kojima se osigurava podrška korisnicima u zajednicama u kojima žive; razvoj usluga koje direktno doprinose prevladavanju razlika u postojećoj mreži usluga, proširenju postojeće mreže usluga u lokalnoj zajednici za određenu korisničku skupinu i koje potiču što veću samostalnost i neovisno življenje posebice ranjivih skupina korisnika; veću dostupnost usluga stanovnicima ruralnih područja, brdsko-planinskih područja i otoka te veću isplativost cijene usluga uz istovremeno povećanje kvalitete usluga.

Trogodišnjim programom „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi utvrđuje novi okvir za programsku i financijsku potporu razvoju socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva u području socijalne skrbi. Naime, uključivanje

organizacija civilnog društva, posebice udruga, kao pružatelja socijalnih usluga na sustavniji način od dosadašnjeg, znači njihovo intenzivnije uključivanje u proces jačanja socijalne infrastrukture u lokalnoj zajednici.

U cilju unapređenja razvoja mreže socijalnih usluga u Hrvatskoj, u razdoblju od 2010. do 2013., Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi započinje s procesom uspostavljanja kvalitetnijeg okvira za financiranje organizacija civilnog društva koje pružaju socijalne usluge koji omogućava kontinuitet i održivost socijalnih usluga korisnicima, uz istovremeno definiranje uvjeta za osiguranje veće kvalitete pruženih usluga, ali i poticanje daljnjeg razvoja kapaciteta organizacija civilnog društva kroz nužno potrebno zapošljavanje osposobljenih profesionalaca u organizacijama civilnog društva pružatelja socijalnih usluga, kako bi se olakšala potrebna postupna priprema tih organizacija za ravnopravnije sudjelovanje u sustavu socijalne skrbi, ali i za ciljano korištenje prepristupnih sredstava, te sredstava iz strukturnih fondova po ulasku Republike Hrvatske u Europsku uniju.

6.1.8. Priprema i provedba prepristupnih i pristupnih aktivnosti na području socijalnog uključivanja

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi koordinira prepristupne aktivnosti koje proizlaze iz Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju Republike Hrvatske, sudjeluje u pripremi i provedbi operativnih programa iz Instrumenta prepristupne pomoći u okviru sektorske nadležnosti, te pripremi i provedbi projekata koji se financiraju iz Instrumenta prepristupne pomoći.

U listopadu 2009. godine je raspisan natječaj za bespovratna sredstva za projekt "Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno osjetljivih i marginaliziranih skupina" u vrijednosti od ukupno 1.500.000 eura, a uz to se od ožujka 2010. godine provedi projekt (pod istim nazivom) u obliku ugovora o uslugama (također u vrijednosti od ukupno 1.500.000 eura).

U okviru revidiranog Operativnog programa razvoja ljudskih potencijala (OP RLJP) 2007.-2011., predložen je nastavak projekta "Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno osjetljivih i marginaliziranih skupina" (Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava) te projekti "Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici" (Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava) i "Podrška sustavu socijalne skrbi u nastavku deinstitutionalizacije socijalnih usluga" (Ugovor o uslugama). Provedba navedenih projekata predviđena je od 2011. godine. U tijeku su i aktivnosti vezane uz pripremu za korištenje sredstava Europskog socijalnog fonda, koje uključuju razradu prijedloga projekata: "Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno osjetljivih i marginaliziranih skupina" (Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava), "Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici" (Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava), "Podrška sustavu socijalne skrbi u nastavku deinstitutionalizacije socijalnih usluga" (Nacionalni projekt), "Socijalno uključivanje mladih" (Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava) te "Podrška razvoju socijalne ekonomije u borbi protiv socijalne isključenosti" (Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava).

MATRA projekt "Unapređenje kvalitete alternativnih sankcija i odgojnih mjera prema mladima s poremećajima u ponašanju" (sredstva Kraljevine Nizozemske) počeo je s provedbom u siječnju 2010. godine, a cilj projekta je unaprijediti kvalitetu provođenja

alternativnih sankcija i odgojnih mjera koje provode centri za socijalnu skrb u odnosu na mlade s poremećajima u ponašanju. Projekt će se provoditi dvije godine.

6.1.9. Skrb za stradalnike rata

Iznosi novčanih naknada korisnika propisani su Zakonom o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata. Isti nisu mijenjani niti usklađivani od 2001. godine. Sa 31. prosincem 2009. godine 18.812 osoba koristi jedno ili više prava (ukupno 28.487 korisničkih prava) propisanih gore navedenim Zakonom. S obzirom da se radi o posebnoj skrbi države i činjenici da je navedena kategorija osoba stradala uslijed ratnih okolnosti, njihova prava moraju biti primjerena i pravedno izjednačena. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi provest će aktivnosti kojima će se to postići. Izmjenom zakona i podzakonskih propisa redefinirat će se broj i opseg prava, a dodatnim edukacijama službenika koji vode postupke priznavanja prava ubrzati njihovo rješavanje.

6.1.10. Razvoj institucionalnog okvira za volonterstvo i sustava mjerenja volonterskog doprinosa

U narednom razdoblju, mjere i aktivnosti Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti bit će usmjerene ka povećanju volontiranja svih dobnih skupina, radi povećanja građanskog aktivizma, smanjenja proračunskih sredstava u uslugama i aktivnostima u koje su uključeni volonteri te podizanja kvalitete života raznih skupina stanovništva.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u 2009. godini potpisalo partnerski sporazum s četiri regionalna volonterska centra u Republici Hrvatskoj: Volonterski centar Osijek, Volonterski centar Zagreb, Udruga za razvoj civilnog društva SMART – Volonterski centar Rijeka, Udruga MI – Volonterski centar Split. Nastavit će se partnerska suradnja u provođenju izobrazbe o upravljanju volonterima, izobrazbe građana o volontiranju, razmjeni informacija o ponudi i potražnji volonterskog rada, organiziranju raznih promotivnih događanja, izradi promocijskih materijala, provedbi istraživanja o volonterstvu te praćenju i zagovaranju javnih politika koje mogu imati utjecaj na razvoj volonterstva u Republici Hrvatskoj.

Promoviranjem volontiranja i solidarnosti u zajednici potiče se odaziv volontera i njihovo sudjelovanje u raznim socijalnim i drugim aktivnostima u zajednici. Svake godine obilježava se 5. prosinac - Međunarodni Dan volontera kojom prilikom Vlada dodjeljuje Državnu nagradu za volontiranje u kategoriji fizičke osobe – volonter ili volonterka godine i u kategoriji pravne osobe - organizatora volontiranja. U narednom trogodišnjem razdoblju Ministarstvo će promovirati volontiranje u zajednici kroz okrugle stolove, nacionalne konferencije, razne promotivne materijale, medijske nastupe, dodjelom Državne nagrade za volontiranje te obilježavanjem važnih datuma. Posebnu pozornost i koncentraciju volonterskih aktivnosti Ministarstvo će posvetiti tijekom 2011. godine koje je proglašena Europskom godinom volontiranja.

U narednom trogodišnjem razdoblju Ministarstvo će stvoriti prvu službenu bazu stanja volonterskog rada u Republici Hrvatskoj, koja bi trebala biti osnova za izračun udjela volonterskog rada u bruto društvenom proizvodu. Izrađena je web aplikacija koja će omogućiti internetsko popunjavanje podataka svim organizatorima volontiranja te obradu podataka o volonterskim aktivnostima i volonterima počevši od 2009. godine.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 6.1. Poboljšanje kvalitete života osjetljivih skupina

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
6.1.1. Širenje usluga pomoći u kući i dnevnog boravka na nove lokalne zajednice	6.1.1.1 Broj JLP(R)S s kojima je potpisan ugovor	Povećanje broja JLP(R)S proširit će se mreže izvaninstitucionalnih usluga za starije	Broj	75	MOBMS	80	90	100
	6.1.1.2. Broj korisnika	Povećanjem broja korisnika u skladu s kriterijima MOBMS-a povećat će se broj starijih kojima će biti omogućeno kvalitetnije starenje u vlastitom domu i bolja socijalna uključenost	Broj	14.025	MOBMS	15.025	17.025	19.025
6.1.2 Poticanje lokalnog zapošljavanja u socijalnim	6.1.2.1. Broj zaposlenih	Povećanjem lokalnog zapošljavanja u socijalnim uslugama za starije smanjit će se potreba za socijalnim uslugama	Broj	922	MOBMS	987	1.115	1.243
6.1.3. Razvijanje različitih usluga u zajednici potrebnih osobama s invaliditetom	6.1.3.1 Povećanje broj korisnika, osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, kojima je osigurana usluga osobnog asistenta u odnosu na proteklo razdoblje	Osiguravanjem veće dostupnosti usluge osobnog asistenta na cijelom području RH osigurat će se bolja uključenost osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta u sva područja života	Broj korisnika usluge	329	MOBMS	429	550	700
	6.1.3.2 Povećanje broja osoba kojima je osigurana usluga tumača znakovnog jezika za gluhe i gluhoslijepe osobe u odnosu na proteklo osobe	Osiguravanjem veće dostupnosti usluge tumača znakovnog jezika na cijelom području RH osigurat će se bolja uključenost gluhih i gluhoslijepih osoba u sva područja života	Broj korisnika usluge	1.000	MOBMS	1.200	1.400	1.500
	6.1.3.3 Povećanje broja kvalitetnih projekata kroz koje je osigurana dostupnost različitih usluga u zajednici za djecu s teškoćama u razvoju, mlade i odrasle osobe s invaliditetom	Osiguravanjem dostupnosti različitih kvalitetnih usluga osobama s invaliditetom u zajednici (podrška u obitelji, igraonice, radionice, sportski klubovi, savjetovališta, klubovi mladih, itd.) pridonijet će boljoj kvaliteti života djece s teškoćama u razvoju, mladih i odraslih osoba s invaliditetom, ali i uključivanje profesionalaca i volontera	Broj projekata	242	MOBMS	230	200	150
6.1.4. Uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada	6.1.4.1. Broj poslodavaca korisnika državnih poticaja	Veći broj poslodavaca povećat će mogućnost zapošljavanja	Broj	391	Fond11	420	450	470
	6.1.4.2. Broj zaposlenih osoba s invaliditetom za koje poslodavci koriste potpore	Veći broj zaposlenih osoba s invaliditetom smanjuje nezaposlenost	Broj	2.437	Fond	2.450	2.550	2.700
	6.1.4.3. Postotak izvršenih kontrola s obzirom na pristigle zahtjeve	Kontrolom poslodavaca se vrši uvid u opravdanost dodijeljenih poticaja	%	100	Fond	100	100	100

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
6.1.5. Redefiniranje sustava novčanih pomoći	6.1.5.1. Smanjen broj dokumenata potrebnih za ostvarivanje prava	Smanjeno administriranje odnosi se na broj dokumenata koje korisnik predaje uz zahtjev za ostvarivanje prava u sustavu socijalne skrbi na čiji bi broj trebalo utjecati redefiniranje novčanih pomoći, "ured sve na jednom mjestu", informatizacija (OIB), te uvođenje jedinstvenog tijela vještačenja.	Broj	7	MZSS	2	2	2
	6.1.5.2. Smanjeno vrijeme za ostvarivanje novčanih pomoći	Prosječno vrijeme administriranja po jednom predmetu. Početna vrijednost je procjena za ostvarivanje prava na stalnu pomoć koja se najčešće dodjeljuje u centrima za socijalnu skrb.	Dani	30	MZSS	15	15	15
	6.1.5.3. Povećan broj centara za socijalnu skrb koji rade po modelu "uređa sve na jednom mjestu"	Postupni prijelaz ukupno 90 centara za socijalnu skrb na rad po modelu "uređa sve na jednom mjestu".	Broj	19	MZSS	39	59	90
6.1.6. Širenje mreže usluga socijalne skrbi	6.1.6.1. Povećan broj ustanova u kojima se uvode standardi kvalitete socijalnih usluga	Standardi kvalitete socijalnih usluga u djelatnosti socijalne skrbi uvode se u ustanove socijalne skrbi (ukupno 90 centara za socijalnu skrb i 112 domova socijalne skrbi).	Broj	6	MZSS	66	136	202
	6.1.6.2. Povećan broj izrađenih socijalnih planova na županijskoj razini	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi koordinira izradu socijalnih programa na razini županija.	Broj	6	MZSS	10	16	21
	6.1.6.3. Povećan broj korisnika uključenih u izvainstitucijske oblike skrbi	Broj korisnika obuhvaćenih izvaninstitucijskim oblicima skrbi: cjelodnevni, poludnevni boravak, organizirano stanovanje i udomiteljske obitelji.	%	8.211	MZSS	5	10	15
6.1.7. Suradnja s civilnim društvom	6.1.7.1. Povećan broj vrsta socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva	Organizacije civilnog društva koje djeluju u području socijalne skrbi, pružaju usluge koje u najvećem postotku doprinose većoj integraciji korisnika koji žive u vlastitom domu.	Broj	16	MZSS	40	40	40

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
6.1.8. Priprema i provedba pretpristupnih i pristupnih aktivnosti na području socijalnog uključivanja	6.1.8.1. Povećan broj raspisanih natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava iz područja za koje je nadležno Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (Uprava za socijalnu skrb)	Radi se o natječajima za dodjelu bespovratnih sredstava koji se provode u okviru IPA IV Komponente, te Europskog socijalnog fonda. Natječaji se raspisuju u skladu s godišnjim planom nabave koji se donosi na razini IV. Komponente, a predviđeno trajanje projekata je između 15 i 24 mjeseca.	Broj	1	MZSS	2	0	4
	6.1.8.2. Povećan broj projekata financiranih putem natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava iz područja socijalne skrbi	Broj projekata prijavljenih na natječaje za dodjelu bespovratnih sredstava u području socijalnog uključivanja socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina. Natječaji se raspisuju u skladu s godišnjim planom nabave koji se donosi na razini IV. Komponente, a predviđeno trajanje projekata je između 15 i 24 mjeseca.	Broj	0	MZSS	15	0	55
6.1.9. Skrb za stradalnike rata	6.1.9.1. Broj prvostupajskih i drugostupajskih rješenja o priznavanju statusa i prava stradalnicima rata	Broj ukupnih korisničkih prava, odnosno pravomoćnih rješenja donesenih u revizijskom postupku.	Broj	28.487	MZSS	26.487	24.487	22.487
	6.1.9.2. Broj poništenih odnosno izmijenjenih drugostupajskih rješenja	Putem nadzora nad zakonitošću rada i edukacije državnih službenika prvostupajskih tijela, smanjiti broj nezakonito provedenih postupaka.	Broj	850	MZSS	700	500	300
6.1.10. Razvoj institucionalnog okvira za volonterstvo i sustava mjerenja volenterskog doprinosa	6.1.10.1. Broj medijskih kampanja i javnih događanja	Povećanjem broja medijskih kampanja i javnih događanja, povećat će se svijest o korisnosti i potrebi volontiranja	Broj	5	MOBMS	7	9	11

[1] Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Unapređivanjem kvalitete obiteljskog života i osnaživanjem posebno osjetljivih skupina osigurat će se primjerena razina obiteljske sigurnosti i demografski razvitak Republike Hrvatske.

Uvažavajući obitelj kao najvišu društvenu vrijednost, Vlada Republike Hrvatske je svojim programskim djelovanjem učinila značajne pomake u ostvarivanju institucijskih i drugih pretpostavki za uspješno suočavanje s obiteljskim i profesionalnim izazovima današnje obitelji, djece i mladih. Promicanjem obiteljskih vrijednosti, brige za djecu, mlade, osobe s invaliditetom i druge posebno osjetljive skupine stanovništva, osigurat će se postizanje ravnopravnosti u svim područjima suvremenog društva.

Radi osnaživanja osjetljivih skupina, posebice djece i mladih, posebna pozornost poklanja se razvoju suradnje nadležnih državnih tijela i organizacija civilnog društva, koje djeluju za dobrobit djece i mladih, kao osoba koje su izložene rizičnim uvjetima odrastanja.

Programskim aktivnostima koje će provoditi Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti uvažavajući načela kojima se afirmiraju obiteljske vrijednosti, promicat će se obitelj kao jedinstveni i nezamjenjivi fizički, socijalni, emocionalni, duhovni i gospodarski potencijal društva.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

6.2.1. Provođenje mjera usmjerenih osnaživanju obitelji

Osiguravanjem kvalitetne suradnje nadležnih tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te organizacija civilnog društva provodit će se niz mjera u području održivog gospodarskog razvoja, sustava obiteljskih potpora, usklađivanja obiteljskog i poslovnog života te skrbi o djeci. Provedbom mjera iz navedenih područja može se osigurati utjecaj na ukupna buduća demografska kretanja, a osobito u pravcu zaustavljanja daljnjeg negativnog prirasta stanovništva, odnosno povećanja broja živorođene djece.

Zakonske mogućnosti uvođenja fleksibilnih oblika roditeljskih dopusta pružaju mogućnost razvoja kvalitetnijeg obiteljskog života i brige za djecu uz zadržavanje radnog odnosa. Nadalje, provođenjem aktivnosti usmjerenih sudjelovanju očeva u ranoj skrbi za djecu, odnosno provođenjem radionica namijenjenih mladim, odnosno budućim roditeljima moguće je utjecati na povećanje broja očeva u ranoj skrbi za djecu.

6.2.2. Razvoj mreže izvaninstitucionalnih oblika usluga u zajednici

Razvoju izvaninstitucionalnih oblika usluga u zajednici uvelike pridonose obiteljski centri, a koji kreiraju programe usklađene s potrebama lokalne zajednice i potrebama korisnika. U cilju jačanja svijesti i senzibilizacije javnosti o potrebama suvremene obitelji, obiteljski centri Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provode projekte usmjerene podizanju kvalitete obiteljskog života, afirmaciji uspješnog i odgovornog roditeljstva te izobrazbi trudnica, mladih roditelja i članova njihovih obitelji.

Aktivnosti u provedbi projekata uključuju provedbu radionica i predavanja, održavanje okruglih stolova i seminara te distribuciju promidžbenog materijala i drugih tiskovina. Povećanjem kvalitete pruženih pojedinačnih savjetodavnih usluga korisnicima/ama te kvalitete projekata u zajednici, što je moguće ocijeniti stupnjem zadovoljstva korisnika/ca, a učinak je moguće utvrditi provođenjem ulaznih/izlaznih upitnika ili anketa o procjeni kvalitete života korisnika, dodatno se utječe na širenje i dostupnost usluga većem broju korisnika te na taj način i na podizanje kvalitete života obitelji.

U Republici Hrvatskoj do sada je osnovano 17 obiteljskih centara i to Županijski obiteljski centri u Koprivnici, Karlovcu, Virovitici, Krapini, Vinkovcima, Rijeci, Splitu, Šibeniku, Dubrovniku, Puli, Senju, Sisku, Bjelovaru, Požegi, Varaždinu, Zadru te Obiteljski centar Grada Zagreba. Daljnjim razvojem mreže obiteljskih centara omogućit će se pružanje i dostupnost usluga korisnicima i na ostalim područjima na kojima još nisu osnovani.

6.2.3. Pružanje usluga u zajednici u suradnji s organizacijama civilnog društva, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i obiteljskim centrima usmjerenih djeci

U suradnji s organizacijama civilnog društva podržavat će se preventivni projekti udruga usmjereni prevenciji poremećaja u ponašanju, prevenciji zlouporabe droga i drugih ovisnosti te projekti usmjereni razvijanju tolerancije i nenasilnom rješavanju sukoba kod mladih. Razvijat će se programi organiziranja slobodnog vremena mladih u lokalnoj zajednici, odnosno podržavat će projekte udruga koji se odnose na rad klubova mladih u lokalnim zajednicama te poticati rad regionalnih info-centara za mlade u 4 regionalna središta u svrhu informiranja mladih, a u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske i Europske Unije te u konzultacijama s dionicima procesa provedbe Ustavnog zakona o nacionalnim manjinama, prepoznaje se potreba za dodatnim ulaganjem napora u osnaživanje rada vijeća nacionalnih manjina, osobito na lokalnoj razini:

„U cilju potpune provedbe Ustavnog zakona u narednom razdoblju treba osigurati potpuno uključivanje vijeća i predstavnika u javni život i upravljanje lokalnim poslovima, te nastaviti edukaciju o njihovim ovlastima“ (Izvješće o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina za 2008. godinu, str.70).

S obzirom na broj vijeća i predstavnika nacionalnih manjina (253 vijeća i 152 predstavnika) i ograničene resurse, za učinkovito ostvarivanje ovog cilja provest će se detaljne analize djelovanja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na lokalnoj razini te na njima utemeljiti programi seminara na lokalnoj razini za članove Vijeća nacionalnih manjina i njihove partnere u područnoj i lokalnoj samoupravi.

6.2.4. Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi za žrtve nasilja u obitelji

Poticanjem razvoja programa rada u zajednici i rada organizacija civilnog društva, koje pružaju potporu žrtvama nasilja u obitelji te rade na prevenciji i suzbijanju različitih oblika nasilja u obitelji, omogućit će se zadovoljenje potreba najosjetljivijih članova društva – žrtava nasilja u obitelji i utjecati na razvoj sustava djelovanja na ovom području. U tom smislu u narednom trogodišnjem razdoblju planira se pružanje financijske potpore za nova skloništa za žrtve nasilja.

Radi boljeg uvida u rad i pružanje usluga korisnicama/ima savjetovališta i skloništa za žrtve nasilja u obitelji Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provest će projekte usmjerene praćenju i provedbi evaluacije društvene reakcije na obiteljsko nasilje te praćenju, nadzoru i stručnoj evaluaciji pružanja usluga i pomoći žrtvama nasilja u obitelji.

Provedbom ovih projekata planira se praćenje broja preventivnih programa, izravnih i neizravnih korisnika/ca programa te izvoditelja/ica programa (organizacija, ustanova i stručnjaka). Kao mogući rezultat ističe se i uvid u porast ili povećanje broja prijavljenih slučajeva nasilja u obitelji, kao i broj žrtava koje su zatražile usluge savjetovališta i skloništa prema spolu, dobi, stupnju obrazovanja, socijalnom i ekonomskom statusu i drugo. U narednom razdoblju planira se provesti nadzor nad 5 skloništa za žrtve nasilja u obitelji. Provedba ovih aktivnosti pružit će uvid i u kvalitetu usluga pruženih žrtvama nasilja te omogućiti davanje dodatnih prijedloga za unapređenje sustava zaštite od nasilja u obitelji.

Radi unapređenja sustava zaštite od nasilja u obitelji, uključujući učinkovitiju primjenu zakonskih propisa te suvremenih saznanja i spoznaja o uzrocima, oblicima i pojavnostima nasilja u obitelji, potrebno je redovito organizirati i provoditi izobrazbu stručnjaka koji rade u području zaštite od nasilja u obitelji. Razvojem novih programa izobrazbe dodatno se utječe na razvoj svijesti stručne javnosti o problematici nasilja u obitelji te kvalitetnije unapređuju njihova znanja i postupci prigodom poduzimanja pojedinih radnji. Programi izobrazbe imaju za cilj unaprijediti stručne kompetencije i odgovornost djelatnika sustava za prepoznavanje, primjereno interveniranje, međuresornu suradnju i suzbijanje nasilja u obitelji.

6.2.5. Unapređenje organizacije poslova u ustanovama socijalne skrbi

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u državnom proračunu osigurava sredstva za stručno usavršavanje radnika u ustanovama socijalne skrbi (centrima za socijalnu skrb i domovima socijalne skrbi). Trenutačno se u sustavu socijalne skrbi provode reformski procesi koji uključuju promjene u organizaciji poslova centara za socijalnu skrb po modelu "ureda sve na jednom mjestu", domovi socijalne skrbi potiču se na transformaciju usluga koje pružaju, te se uvode zadaće socijalnog planiranja na lokalnoj razini. U skladu s promjenama, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi provodit će aktivnosti usmjerene prema unapređenju stručnog rada i prakse stručnih radnika (razvoj baze znanja i vještina). Značajne promjene nalaze se u reorganizaciji rada po modelu "ureda sve na jednom mjestu" koji uvodi prednji (prijemni) ured, kako bi se osigurao kvalitetni prvi kontakt s korisnikom, te izvršila inicijalna procjena potreba korisnika (zaprimio zahtjev te popunio potreban obrazac); odvaja novčane i druge pomoći od usluga socijalne skrbi, dok pružanje socijalnih usluga organizira u sklopu dvije stručne cjeline: posebno za djecu, mladež i obitelj, posebno za odrasle osobe. Do sada je novi model rada primijenjen u 5 pilot centara za socijalnu skrb, a planira se postupni prijelaz svih centara za socijalnu skrb na novi način rada do kraja 2013. godine.

Sve navedene aktivnosti se moraju zasnivati na povećanoj svijesti među stručnim radnicima o osobnoj i profesionalnoj odgovornosti.

6.2.6. Osnaživanje informatičkog i upravljačkog sustava socijalne skrbi

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi osigurat će informatičko umrežavanje sustava i razmjenu podataka s drugim sustavima radi lakšeg ostvarivanja prava, te usklađivanje statistike socijalne skrbi s EUROSTAT metodologijom u svrhu osiguranja kvalitetnih podloga za izradu analiza na kojima će se bazirati razvoj sustava socijalne skrbi.

Informatizacija i razmjena informacija s drugim sustavima treba doprinijeti pojednostavljivanju sustava. U 2009. godini izrađeno je informatičko rješenje (SocSkrb) koje će osigurati razmjenu podataka iz sustava socijalne skrbi s drugim sustavima koji su i do sada sudjelovali u dostavljanju ili zaprimanju različitih podataka i dokumenata o korisnicima sustava socijalne skrbi; nabavljena je potrebna oprema za 37 ustanova u 3 pilot županije i centralnu lokaciju u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, provedena je edukacija radnika sustava socijalne skrbi u 3 pilot županije, izrađeno programsko rješenje za razmjenu podataka s drugim sustavima e-Razmjena te je proveden projekt "Usklađivanje postojećih i prijedlog novih statističkih izvješća Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi", a u tijeku je unos podataka o korisnicima sustava socijalne skrbi i pravima koje ostvaruju u informatički sustav u tri pilot županije (13 centara za socijalnu skrb).

6.2.7. Pобољшanje infrastrukture ustanova socijalne skrbi

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi poduzimat će aktivnosti u svrhu izgradnje, adaptacije i opremanja ustanova socijalne skrbi, čime će se pridonijeti podizanju kvalitete življenja korisnika, a time i sveukupnoj kvaliteti pružanja usluga. Do sada je provedena rekonstrukcija i adaptacija u domovima socijalne skrbi na 45 lokacija širom Republike Hrvatske s prvenstvenim ciljem poboljšanja uvjeta života korisnika; osigurani su uvjeti za rad u 11 centara za socijalnu skrb: izgrađeno je 6 novih centara za socijalnu skrb (Osijek, Koprivnica, Vinkovci, Čakovec, Daruvar i Krk); rekonstruirana su i dograđena 4 centra za socijalnu skrb (Velika Gorica, Dugo Selo, Đurđevac i Garešnica) te je obnovljen Centar za socijalnu skrb Rijeka, a u tijeku je dovršenje izgradnje 3 centra za socijalnu skrb (Našice, Novska i Krapina) i opremanje 4 novoizgrađena centra za socijalnu skrb (Daruvar, Našice, Novska i Krapina).

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 6.2. Socijalno osnaživanje i zaštita obitelji, djece i mladih

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
6.2.1. Provođenje mjera usmjerenih osnaživanju obitelji	6.2.1.1 Povećanje udjela rođene djece na tisuću stanovnika	Povećanjem broja rođene djece ostvaruje se cilj usmjeren povećanju nataliteta	%	9,9	MOBMS	10,7	11	11,3
	6.2.1.2. Udio zaposlenih roditelja korisnika fleksibilnih oblika roditeljskih dopusta u ukupnom broju korisnika prava	Povećanjem udjela zaposlenih roditelja korisnika fleksibilnih oblika roditeljskih dopusta stvaraju se preduvjeti za kvalitetniju skrb o djeci te podizanje kvalitete života djece u obitelji	%	34,55	MOBMS	35	35,5	36
	6.2.1.3 Udio očeva korisnika prava u ranoj skrbi za djecu u ukupnom broju korisnika	Povećanje broja očeva korisnika prava u ranoj skrbi za djecu omogućava raniji povratak žene na tržište rada, ekonomsku neovisnost i poštivanje ravnopravnosti spolova	%	1,86	MOBMS	2	3	4
6.2.2 Razvoj mreže izvaninstitucionalnih oblika usluga u zajednici	6.2.2.1. Povećanje broja usluga koje obiteljski centri pružaju u zajednici	Povećanjem vrsta i opsega te kvalitete savjetodavnih usluga koje obiteljski centri pružaju u zajednici dodatno se utječe na podizanje kvalitete obiteljskog života	Broj usluga	9.500	MOBMS	9.600	9.700	9.800
	6.2.2.2 Povećati udio kvalitetnih projekata i programa u zajednici usmjerenih obitelji i njezinim članovima u odnosu na ukupan broj projekata	Povećanjem broja kvalitetnih projekata i programa u zajednici koji se ostvaruju putem Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti utječe se na podizanje kvalitete obiteljskog života te upoznaju članovi obitelji s mogućnostima ostvarivanja prava i zadovoljenja potreba	%	80	MOBMS	85	90	95
	6.2.2.3. Razvoj mreže obiteljskih centara	Osnivanjem većeg broja obiteljskih centara doprinosi se podizanju kvalitete života obitelji, djece i mladeži te se osigurava ravnomjerna raspodjela usluga na području RH	Broj	17	MOBMS	18	19	21
6.2.3. Pružanje usluga u zajednici u suradnji s organizacijama civilnog društva, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i obiteljskim centrima usmjerenih djeci	6.2.3.1. Broj jedinica JLP(R)S u kojima se pruža usluga organiziranog provođenja slobodnog vremena djece i mladih koje financira Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti	Poticanje suradnje s obiteljskim centrima i JLP(R)S doprinijet će se povećanju broja djece i mladih – korisnika usluga. Evaluacijom provedbe projekta mjerit će se zadovoljstvo korisnika i njihovih roditelja.	Broj: županija gradova općina	12 21 78	MOBMS	14 25 80	15 27 85	17 30 90
	6.2.3.2. Povećanje broja seminara	Seminarima će se educirati predstavnici vijeća nacionalnih manjina i lokalni službenici o načinu rješavanja određenih problema u interesu pripadnika nacionalnih manjina	Broj	3	Ured za nacionalne manjine u suradnji s nadležnim državnim tijelom	4	5	6
	6.2.3.3. Povećanje broja sudionika	Seminarima će se educirati predstavnici vijeća nacionalnih manjina i lokalni službenici o načinu rješavanja određenih problema u interesu pripadnika nacionalnih manjina	Broj	80	Ured za nacionalne manjine u suradnji s nadležnim državnim tijelom	120	150	180

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
6.2.4. Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi za žrtve nasilja u obitelji	6.2.4.1. Broj skloništa za žrtve nasilja u obitelji kojima je pružena financijska potpora u odnosu na ukupan broj skloništa i savjetovališta	Pružanjem financijske potpore većem broju skloništa doprinosi se zbrinjavanju žrtava nasilja	Broj	10	MOBMS	11	11	12
	6.2.4.2. Broj skloništa za žrtve nasilja na čijim je radom izvršen nadzor	Provedbom nadzora nad radom skloništa za žrtve nasilja u obitelji stječe se uvid u kvalitetu pruženih usluga i zadovoljstvo korisnika pruženim uslugama	Broj	0	MOBMS	5	5	5
	6.2.4.3. Broj održanih programa izobrazbe namijenjenih stručnjacima koji rade sa žrtvama nasilja	Povećanjem broja održanih programa izobrazbe namijenjenih stručnjacima koji rade sa žrtvama nasilja u obitelji dodatno se utječe na razvoj kvalitete rada sa žrtvama nasilja u obitelji	Broj	3	MOBMS	5	6	7
6.2.5. Unapređenje organizacije poslova u ustanovama socijalne skrbi	6.2.5.1. Omjer predviđenih i utrošenih sredstava za stručno usavršavanje	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u državnom proračunu osigurava sredstva za stručno usavršavanje radnika u ustanovama socijalne skrbi (centrima za socijalnu skrb i domovima socijalne skrbi).	%	100	MZSS	100	100	100
	6.2.5.2. Povećan broj centara za socijalnu skrb koji rade po modelu "ureda sve na jednom mjestu"	Postupni prijelaz ukupno 90 centara za socijalnu skrb na rad po modelu "ureda sve na jednom mjestu".	%	21	MZSS	40	65	100
6.2.6. Osnaživanje informatičkog i upravljačkog sustava socijalne skrbi	6.2.6.1. Povećan broj opremljenih i informatički povezanih radnih mjesta unutar sustava socijalne skrbi	Povećanje broja radnih mjesta koja su informatički opremljena na način da im se osigurava povezanost s informacijskim sustavom socijalne skrbi (umreženost unutar sustava).	Broj	76	MZSS	1.600	3.000	3.500
	6.2.6.2. Povećan broj informatički povezanih ustanova sustava socijalne skrbi s drugim sustavima	Povećanje broja drugih institucija s kojima centar za socijalnu skrb razmjenjuje informacije o korisnicima prava iz sustava socijalne skrbi	Broj	0	MZSS	1	3	6
	6.2.6.3. Povećan broj ustanova koje su unijele podatke o korisnicima sustava socijalne skrbi	Povećanje broja ustanova socijalne skrbi koje su unijele podatke o korisnicima prava iz sustava socijalne skrbi.	Broj	13	MZSS	60	80	179
6.2.7. Poboljšanje infrastrukture ustanova socijalne skrbi	6.2.7.1. Povećan broj adaptiranih i opremljenih ustanova socijalne skrbi	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi planira ulagati sredstva u adaptiranje i opremanje ustanova socijalne skrbi.	Broj	56	MZSS	65	77	89

Posebni cilj 6.3. Očuvanje i zaštita digniteta hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i prevladavanje posljedica domovinskog rata u društvu

Kako rat izaziva poremećaje koji remete funkcioniranje društva u cjelini, kroz iznuđene, promjene u socijalnom okruženju, promjene ili zastoje u profesionalnim aktivnostima, traume, stradanja, prisilne (privremene ili trajne) promjene stalnog boravišta, materijalne gubitke ili gubitak bližnjih, kidanje socijalnih veza koje su postojale prije rata. U takvim promijenjenim životnim okolnostima, određene socijalne skupine imaju bitno umanjene šanse za samostalnu prilagodbu i za njih je nužno osigurati različite oblike potpore od strane društvene zajednice.

S ciljem očuvanja digniteta Domovinskog rata Republika Hrvatska provodi sveobuhvatnu skrb o razvojačenim braniteljima i članovima njihovih obitelji, hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, mirnodopskim vojnim invalidima, stradalim pirotehničarima i članovima njihovih obitelji, obiteljima poginulih, umrlih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

6.3.1. Pružanje psihosocijalne i savjetodavne pomoći i potpore

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti će i dalje osiguravati kontinuiranu psihosocijalnu pomoć kao dio integrativne skrbi za sudionike i stradalnike rata na području cijele Hrvatske, svim članovima njihovih obitelji te ostalim stanovnicima kojima je ona potrebna u obliku i intenzitetu primjerenom potrebama. U cilju dostupnosti različitih oblika psihosocijalne pomoći i potpore Ministarstvo će najvećim dijelom organizirati pružanje pomoći u životnoj sredini korisnika, uz mogućnost posjeta stručnih timova domu i obitelji korisnika.

Okosnicu Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata predstavljaju županijski Centri za psihosocijalnu pomoć dok će se zdravstveni dio Nacionalnog programa i dalje provoditi u Regionalnim centrima za psihotraumu (Zagreb, Rijeka, Split i Osijek), Centru za krizna stanja i ostalim ovlaštenim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj.

Pružanje psihosocijalne i savjetodavne pomoći i potpore odvijat će se kroz dvije vrste intervencija:

- krizne intervencije s ciljem pružanja psihosocijalne pomoći te
- ostale intervencije: one s karakterom savjetodavne pomoći, upoznavanja s pravima iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji te ostalih programa i projekata koje provodi Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji.

U okviru Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata u 21 županijskom Centru za psihosocijalnu pomoć u 2009. godini pruženo je 59.794 intervencija za ukupno 46.280 korisnika, od čega je bilo 3.220 kriznih/mobilnih intervencija.

Nastavkom provođenja Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata pokušat će se utjecati na smanjenje broja kriznih intervencija, a održati te po ukazanoj potrebi eventualno povećati broj ostalih intervencija s ciljem osiguranja što bolje skrbi za ciljnu skupinu.

Navedene ciljane vrijednosti nastojat ćemo postići kvalitetnijom klasifikacijom intervencija (u 2010. godini usvojen je novi obrazac za praćenje intervencija), poštujući zakonske izmjene i potrebe korisnika te daljnjim kvalitetnim provođenjem Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata.

6.3.2. Realizacija Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kroz šest Mjera

Realizacija Programa odvija se kroz ukupno šest mjera:

1. Mjeru stručnog osposobljavanja kojom se sufinancira stjecanje prvog zanimanja, prekvalifikacija i dokvalifikacija, stjecanje dodatnih znanja i vještina te polaganje majstorskih ispita (u svrhu samozapošljavanja),
2. Mjeru samozapošljavanja kojom se potiče osoba iz ciljne skupine na samostalnu poduzetničku djelatnost,
3. Mjeru potpore za proširenje postojeće djelatnosti kojom se podupiru poduzetnici koji proširuju postojeću djelatnost zapošljavanjem osoba iz ciljne skupine,
4. Mjeru kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva (Ministarstvo subvencionira 2% kamatne stope na poduzetničke kredite realizirane u poslovnim bankama kroz projekt "Lokalni projekti razvoja – Poduzetnik 2004.", Projekt "Branitelji"),
5. Mjeru poticanja osnivanja zadruga hrvatskih branitelja kojom se potiče osnivanje zadruga hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kao posebnog oblika malog poduzetništva, koje omogućava organizirano i stručno vođeno obavljanje djelatnosti te zajednički nastup na tržištu te
6. Mjeru potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja kojom Ministarstvo pomaže zadruzi u realizaciji projekta kroz povrat sredstava za nabavku strojeva, opreme ili zemljišta kojim se proširuje postojeća djelatnost ili razvija novi projekt zadruge, a koja je svojim dosadašnjim poslovanjem pokazala uspješnost i profitabilnost.

U 2009. godini provedbom Programa dodijeljena je potpora za ukupno 326 korisnika, temeljem kojih je zaposleno ukupno 1.154 hrvatska branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

S obzirom na prethodno spomenuti trend smanjenja broja potencijalnih korisnika mjera Programa, u idućem razdoblju aktivnosti Ministarstva bit će usmjerene na razvoj novog Programa s ciljem daljnjeg smanjenja nezaposlenih osoba iz ciljne skupine, ali i njegovu djelomičnu modifikaciju kako bi se omogućila potpora i zaposlenim osobama iz ciljne skupine odnosno potpomognulo održavanje uspješnih poslovanja samostalnih poduzetnika i malih gospodarstvenika. Do donošenja novog Programa, kroz 2010. i 2011. godinu planira se dodijeliti potpora za navedene mjere za oko 560 korisnika.

U idućem trogodišnjem razdoblju nastojat će se smanjiti vremensko razdoblje potrebno za obradu zaprimljenih zahtjeva sa 4 na jedan mjesec za pojedinu Mjeru Programa. Imajući u vidu, da tržište proizvoda i usluga zahtjeva brzu reakciju poduzetnika te djelovanje u pravom trenutku i pod određenim uvjetima što iziskuje planiranje na više razina, smanjenje vremenskog razdoblja potrebnog za obradu zaprimljenih zahtjeva omogućilo bi isplatu poticaja korisnicima u kraćem roku, a

samim time i bržu realizaciju poduzetničke ideje odnosno povećanje njihove konkurentnosti na tržištu.

Uz navedene aktivnosti, Ministarstvo pristupa formiranju baze podataka, koja će omogućiti međusobno povezivanje pojedinačnih perspektivnih projekata osoba iz ciljne skupine te okrupnjavanje uspješnih braniteljskih zadruga. S obzirom na broj korisnika i važnih podataka koje je potrebno svakodnevno ažurirati nastojat će se u potpunosti baza nadopuniti s nadogradnjom do 2013. godine. Obje navedene aktivnosti su komplementarne te će formiranje spomenute baze podataka također uvelike pridonijeti smanjenju vremenskog razdoblja potrebnog za obradu zaprimljenih zahtjeva potencijalnih korisnika mjera Programa.

6.3.3. Rješavanje sudbine nestalih osoba u Domovinskom ratu

Pitanje sudbine osoba nestalih u Domovinskom ratu jedno je od najznačajnijih pitanja ratnih posljedica u Republici Hrvatskoj. Uz prvenstveno humanitarni aspekt, pitanje nestalih osoba značajno je s pravnog i povijesnog aspekta. Naime, temeljeno polazište u rješavanju pitanja nestalih osoba jest pravo svakog pojedinaca na život, nepovredivost njegove slobode i zabrane zlostavljanja te pravo obitelji da saznaju istinu o sudbini svojih najbližih. K tome, pitanje sudbine nestalih osoba iznimno je značajno u postupcima istraživanja genocida i ratnih zločina počinjenih u agresiji na Republiku Hrvatsku koji se vode pred međunarodnim i nacionalnim pravosudnim tijelima, kao i u utvrđivanju činjenica u svezi s Domovinskim ratom uopće.

Od 1994. godine, kada je metodologija evidentiranja nestalih osoba i prikupljanja podataka usklađena s najvišim međunarodnim standardima, pokrenut je zahtjev za traženje 4.978 nestalih osoba i posmrtnih ostataka. Poduzetim mjerama i aktivnostima nadležnih tijela Republike Hrvatske riješeno je 53.4% nestalih osoba i posmrtnih ostataka. Međutim, još je nepoznata sudbina 1.899 osoba nestalih u Domovinskom ratu (stanje evidencije: travanj 2010.), od kojih 1.029 čine osobe nestale 1991/92. godine, a 870 osobe nestale 1995. godine. Također, otvoren je zahtjev za traženje 420 posmrtnih ostataka poginulih osoba, što sveukupno čini 2.319 neriješenih slučajeva.

Kako bi se osiguralo rješavanje sudbine nestalih osoba u sljedećem trogodišnjem razdoblju nastaviti će se prikupljanje saznanja o nestalim osobama i mogućim grobnim mjestima, terensko istraživanje i ekshumacija neregistriranih grobnih mjesta i zajedničkih grobnica neidentificiranih žrtava, te obrada, identifikacija i dostojna sahrana identificiranih ekshumiranih žrtava. Temeljem rezultata u proteklom trogodišnjem razdoblju, u predstojećem (trogodišnjem) razdoblju očekuje se konačno rješavanje 256 aktivnih slučajeva.

Prikupljanje saznanja o nestalim osobama i mogućim grobnim mjestima nastaviti će se pregovorima i bilateralnom suradnjom s nadležnim tijelima drugih država, suradnjom s međunarodnim i humanitarnim organizacijama te udrugama građana, a osobito poticanjem nadležnih tijela u Republici Hrvatskoj i jačanjem međuresorne suradnje.

Dosadašnjim tijekom procesa ekshumacija (stanje evidencija: travanj 2010.), u organizaciji i koordinaciji Uprave za zatočene i nestale, otkrivene su 143 masovne te preko 1.200 pojedinačnih grobnih mjesta iz kojih su ekshumirani posmrtni ostaci

3.753 žrtve agresije na Republiku Hrvatsku. K tome, iz zajedničkih grobnica, ekshumirani su posmrtni ostaci 781 neidentificirane osobe.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju predviđa se uspješno terensko istraživanje 95% indiciranih mjesta masovnih i pojedinačnih grobnica (očekuje se kako 5% saznanja neće moći biti provjereno zbog mogućnosti da se indicirana mjesta masovnih i pojedinačnih grobnica nalaze na minski kontaminiranom i sumnjivom prostoru ili/i u vrlo složenim uvjetima kao što su speleološke jame, bunari, objekti čije rušenje zahtjeva posebna dopuštenja). Ovisno o nalazima terenskih istraživanja, organizirat će se i provesti ekshumacije posmrtnih ostataka iz neregistriranih grobnih mjesta te ekshumacije neidentificiranih posmrtnih ostataka sahranjenih u zajedničkim grobnicama. U predstojećem trogodišnjem razdoblju predviđa se ekshumacija 247 posmrtnih ostataka. K tome, nastavit će se aktivnosti na utvrđivanju i ekshumaciji registriranih i neregistriranih grobnih mjesta na području Republike Srbije i Bosne i Hercegovine u kojima su posmrtni ostaci žrtava iz Republike Hrvatske.

Dosadašnjim tijekom procesa identifikacija (stanje evidencija: travanj 2010.) pozitivno su identificirani posmrtni ostaci 3.635 žrtava ekshumiranih iz masovnih, pojedinačnih i zajedničkih grobnica (odnosno njih 80%). Preostalih 20% neidentificiranih posmrtnih ostataka obrađeno je klasičnim sudsko-medicinskim postupcima te su podvrgnuti obradi utemeljenoj na analizi DNA koja je okončana za 77% neidentificiranih posmrtnih ostataka.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju poduzet će se aktivnosti usmjerene na dovršetak obrade preostalih neidentificiranih posmrtnih ostataka metodom analize DNA te identifikacija neidentificiranih posmrtnih ostataka ekshumiranih u ranijih razdobljima. Uzimajući u obzir kako se radi o vrlo složenim slučajevima koji se višestruko podvrgavaju obradi metodom analize DNA, moguće je kako će okvirnih 5% slučajeva i dalje biti u postupku analize.

Nadalje, s ciljem utvrđivanja uzorka smrti i identifikacije, provesti će se obrada klasičnim sudsko-medicinskim metodama i metodom analize DNA posmrtnih ostataka koji će u predstojećem razdoblju biti ekshumirani. Uzimajući u obzir očekivani broj novo - ekshumiranih posmrtnih ostataka, u predstojećem trogodišnjem razdoblju predviđa se konačna identifikacija posmrtnih ostataka 231 osobe. Nakon pozitivne identifikacije posmrtnih ostataka, organizirat će se njihova dostojna sahrana sukladno željama obitelji.

6.3.4. Izgradnja, postavljanje i uređenje spomen obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu

Sufinanciranjem izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu, na području Republike Hrvatske te obilježavanjem blagdana i godišnjica vezanih za Domovinski rat, ratne postrojbe, stradanja branitelja i/ili civila, kako na državnoj tako na lokalnoj razini, čuvaju se stečevine i štiti dignitet Domovinskog rata. Prednost u odobravanju sredstava sufinanciranja izgradnje spomenika imaju oni projekti na područjima lokalne ili područne (regionalne) samouprave u kojima nema izgrađenog spomenika odnosno oni projekti koji su vezani za određene događaje, osobe ili postrojbe iz Domovinskog rata za koje do danas nije izgrađen spomenik. Sufinancirani projekti moraju udovoljavati estetskim, arhitektonskim, urbanističkim i ostalim stručnim uvjetima.

Slijedom navedenog, interes je Ministarstva smanjenje broja izgrađenih spomen obilježja te u slijedećem trogodišnjem razdoblju povećati opseg programa u smislu ravnomjerne pokrivenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave spomen obilježjima odnosno u 2013. godini osigurati da u svakoj teritorijalnoj jedinici postoji minimalno jedno spomen obilježje.

Mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata obilježavaju se sukladno Zakonu o obilježavanju mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata i Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, a poradi trajnog očuvanja uspomene na žrtve iz Domovinskog rata stradale tijekom agresije na Republiku Hrvatsku. Obilježavanje se u pravilu vrši na mjestu ekshumacije ili na najbližoj prikladnoj lokaciji. Spomen obilježje je jednako za sva mjesta masovnih grobnica, a mijenja se samo podatak o broju i statusu žrtava i vremenu stradavanja.

U Republici Hrvatskoj do sada je otkriveno ukupno 143 mjesta masovnih grobnica, od čega je do danas obilježeno ukupno 96 mjesta masovnih grobnica postavljanjem 54 spomen obilježja (u slučajevima da se dvije ili više masovnih grobnica nalaze u neposrednoj blizini, obilježavanje se vrši postavljanjem jednog spomen-obilježja u spomen na sve žrtve).

Krajnji interes Ministarstva je obilježiti sva mjesta ekshumacije, odnosno, stalno smanjenje broja neobilježenih mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata te će se, s obzirom na visinu proračunskih sredstava, u idućem trogodišnjem razdoblju nastojati barem održati kontinuitet obilježavanja minimalno tri mjesta masovnih grobnica svake godine.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 6.3. Očuvanje i zaštita digniteta hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i prevladavanje posljedica domovinskog rata u društvu

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
6.3.1 Pružanje psihosocijalne i savjetodavne pomoći i potpore	6.3.1.1 Udio kriznih intervencija u ukupnom broju izvršenih intervencija	Smanjenje udjela kriznih intervencija u ukupnom broju izvršenih kao posljedica pružanja kvalitetne psihosocijalne pomoći	%	5,4	MOBMS	4,9	4,6	4,3
6.3.2 Realizacija programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradali, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kroz šest mjera	6.3.2.1. Postotak unesenih podataka u bazu podataka o korisnicima mjera programa	Povećanje postotka unosa o korisnicima mjera programa u svrhu analize i učinkovitije realizacije programa	%	0	MOBMS	60	80	100
	6.3.2.2 Vremensko razdoblje obrade zaprimljenih zahtjeva po završetku javnih poziva za pojedine mjere programa	Skraćivanje vremenskog razdoblja obrade zaprimljenih zahtjeva po završetku javnih poziva za pojedine mjere programa	Broj (mjeseci)	4	MOBMS	3	2	1
6.3.3. Rješavanje sudbine nestalih osoba u Domovinskom ratu	6.3.3.1. Održanje broja prikupljenih saznanja o nestalim osobama ili/i mogućim neregistriranim grobnim mjestima (u odnosu na rezultate u proteklom trogodišnjem razdoblju)	Prikupljanjem saznanja o nestalim osobama ili/i grobnim mjestima omogućiti će se djelotvorno daljnje postupanje	Broj	193	MOBMS	248	303	358
	6.3.3.2. Zadržavanje udjela istraženih grobnih mjesta u odnosu na prikupljena saznanja o mogućim mjestima masovnih i pojedinačnih grobnica	Terenskim istraživanjem i provjerom prikupljenih saznanja omogućiti će se pronalazak neregistriranih masovnih i pojedinačnih grobnica	%	95	MOBMS	95	95	95
	6.3.3.3. Očuvanje postojećeg trenda u broju ekshumiranih posmrtnih ostataka u Republici Hrvatskoj, te preuzetih posmrtnih ostataka pronađenih na području drugih država	Ekshumacija posmrtnih ostataka iz masovnih, pojedinačnih i zajedničkih grobnica, te pronalazak posmrtnih ostataka u drugim državama omogućiti će identifikaciju i dostojnu sahranu žrtava, te utvrđivanje i dostojno obilježavanje mjesta masovnih grobnica	Broj	4.534	MOBMS	4.619	4.700	4.781
	6.3.3.4. Povećanje udjela obrađenih posmrtnih ostataka u odnosu na broj neidentificiranih posmrtnih ostataka	Obrada posmrtnih ostataka klasičnim sudsko-medicinskim metodama i metodom analize DNA osigurati će utvrđivanje identiteta ekshumiranih posmrtnih ostataka, te mehanizama i uzroka smrti	%	77	MOBMS	83	89	95
	6.3.3.5. Očuvanje postojećeg trenda u broju pozitivno identificiranih posmrtnih ostataka	Identifikacija posmrtnih ostataka omogućiti će rješavanje sudbine nestalih osoba i posmrtnih ostataka koji se potražuju	Broj	3.635	MOBMS	3.712	3.789	3.866
	6.3.3.6. Zadržavanje udjela sahranjenih osoba sukladno željama obitelji u odnosu na broj identificiranih posmrtnih ostataka	Dostojna sahrana svih identificiranih žrtava Domovinskog rata, sukladno željama njihovih obitelji	%	100	MOBMS	100	100	100
6.3.4. Izgradnja, postavljanje i uređenje spomen obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu	6.3.4.1. Povećanje opsega teritorijalne pokrivenosti spomen obilježjima	Povećati opseg programa u smislu teritorijalne pokrivenosti jedinica područne (regionalne) samouprave spomen obilježjima	%	57	MOBMS	70	85	100
	6.3.4.2 Broj obilježenih mjesta masovnih grobnica u odnosu na otkrivene	Održanje kontinuiteta obilježavanja mjesta masovnih grobnica u odnosu na broj ekshumiranih masovnih grobnica	Broj	2	MOBMS	3	3	3

6.4. Postizanje održivosti sustava mirovinskog osiguranja u uvjetima starenja stanovništva

Održivost sadašnjeg mirovinskog sustava u uvjetima starenja stanovništva, izrazito nepovoljnog odnosa između osiguranika i umirovljenika, relativno blagih uvjeta za prijevremeno umirovljenje i prisutne nejednakosti između žena i muškaraca u odnosu na uvjete starosne dobi za ostvarivanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, udjela mirovinskih troškova u bruto društvenom proizvodu od 10,33%, relativno opsežnog sustava mirovina pod posebnim uvjetima, te sporog i nedostatnog razvoja dobrovoljnog kapitaliziranog sustava uslijed nedovoljno razvijenog tržišta kapitala i nedostatka interesa kako kod osiguranika, tako i kod poslodavaca, postala je upitna. Brojne intervencije u sustavu generacijske solidarnosti nakon započinjanja mirovinske reforme utjecale su na poremećaj ravnoteže koja je uspostavljena prilikom uvođenja kapitaliziranog mirovinskog sustava. Slijedom toga potrebno je ponovno postizanje dugoročne socijalne i financijske održivosti tog sustava, što će u sljedećem trogodišnjem razdoblju zahtijevati kako izmjene u sustavu generacijske solidarnosti, tako i izmjene u sustavu temeljenom na individualnoj kapitaliziranoj štednji. Cilj je povećati veći udio korisnika mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje u ukupnom broju korisnika mirovina i smanjiti udio mirovinskih troškova za sustav generacijske solidarnosti u bruto domaćem proizvodu, što će biti i pokazatelj učinka.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja :

6.4.1. Analiza postojećeg stanja u sustavu generacijske solidarnosti i u sustavu mirovina pod posebnim uvjetima te izrada prijedloga za reviziju sustava

Za postizanje održivosti sustava u sljedećem trogodišnjem razdoblju bit će potrebno predložiti izmjene u sustavu generacijske solidarnosti na način: izjednačenje starosne dobi za žene i muškarce postupno u razdoblju do 2020. godine, prema Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske o uočenoj rodnoj nejednakosti, izmjene u sustavu prijevremenog umirovljenja izmjenom polaznog faktora za određivanje prijevremene starosne mirovine s ciljem destimuliranja prijevremenog umirovljenja, izmjena načina financiranja najniže mirovine, kao i izmjena uvjeta za ostvarivanje prava na najnižu mirovinu uvođenjem dohodovnog ili imovinskog cenzusa. Također će se predložiti izmjena načina određivanja osnovne mirovine, s obzirom na uočene nedostatke u važećoj formuli za određivanje osnovne mirovine, kao i preispitati mogućnost zamjene sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem sa sustavom obveznog ili dobrovoljnog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje. U istom razdoblju bit će potrebno izmijeniti sustav ostvarivanja mirovina pod posebnim uvjetima na način da će se određene kategorije osoba koje ostvaruju prava pod posebnim uvjetima postupno prevoditi u opći sustav.

6.4.2. Unapređenje i pojednostavljenje provedbe sustava generacijske solidarnosti i tehničke podrške kapitaliziranom sustavu

Tijekom trogodišnjeg razdoblja predložit će se izmjene mirovinskog sustava temeljenog na individualnoj kapitaliziranoj štednji postupnim podizanjem stope doprinosa za II. stup, preispitivanjem investicijske politike, te iznalaženjem načina za pojeftinjenje sustava smanjenjem naknada za upravljanje u sustavu.

Unapređenje i pojednostavljenje provedbe sustava generacijske solidarnosti postići će se podizanjem razine kvalitete usluga koje korisnicima pruža Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, javna ustanova koja je zadužena za provedbu sustava generacijske solidarnosti. Kvaliteta usluge koja se pruža korisnicima u sustavu generacijske solidarnosti trenutno nije u potpunosti usklađena s europskim standardima, iako su poboljšanja vidljiva u proteklom srednjoročnom razdoblju, nakon završetka implementacije zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj (PSIP), korištenjem kojeg su stvoreni preduvjeti za modernizaciju i preustroj Zavoda. Evidentno je da je potrebno podizanje razine kvalitete usluga korisnicima, posebice razvojem e-poslovanja, što će dovesti do skraćivanja postupka ostvarivanja prava, većeg stupnja ažurnosti podataka u bankama podataka za koje je zadužen Zavod i podizanje svijesti korisnika o potrebi korištenja ponuđenih usluga, na način da se osigura što više informacija o uslugama i mogućnostima korištenja ponuđenih usluga. U odnosu na sustav kapitalizirane štednje i tehničku podršku tom sustavu, koju daje Središnji registar osiguranika, a kojom se stvaraju preduvjeti za nesmetano odvijanje procesa prijave i promjene obveznog mirovinskog fonda, prikupljanja i obrade podataka putem Obrasca R-S/R-Sm i vođenja jedinstvenog računovodstva osobnih računa, također će biti potrebno poduzeti odgovarajuće korake u cilju poboljšanja poslovnih procesa, na čemu se kontinuirano radi.

6.4.3. Daljnji razvoj sustava elektronske razmjene podataka s institucijama u sustavu socijalne sigurnosti, uključujući nadzor nad sustavom i uključivanje u međunarodni sustav koordinacije socijalne sigurnosti

Kako je uspostava jedinstvenog sustava vođenja podataka potrebnih za ostvarivanje prava u sustavu socijalne sigurnosti i razmjena relevantnih podataka među institucijama, a u kasnijoj fazi i razmjena s relevantnim europskim institucijama, uvjet za primjenu europskih uredbi za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, potrebno je u sljedećem trogodišnjem razdoblju standardizirati i ažurirati banke podataka koji će se razmjenjivati i utvrditi procedure za razmjenu podataka, te uspostaviti učinkoviti nadzor nad razmjenom podataka od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva (u odnosu na Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i REGOS). Elektronička razmjena podataka i uključivanje u međunarodni sustav koordinacije socijalne sigurnosti osobito će doći do izražaja nakon ulaska Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europskoj uniji. Naredno srednjoročno razdoblje bit će obilježeno prilagodbom postojećeg sustava elektroničke razmjene podataka u mirovinskom sustavu unificiranim procesima primjenjivim u državama članicama Europske unije kao i pripremom osposobljenosti administrativne strukture za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti. Prilagodba sustava i osposobljavanje za poslove koordinacije pratit će i koordinirati Stalna međuresorna skupina za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, osnovana Odlukom Vlade Republike Hrvatske od dana 4. veljače 2010., čije je tajništvo organizirano u okviru Uprave za mirovinsko osiguranje.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 6.4. Postizanje održivosti mirovinskog sustava u uvjetima starenja stanovništva

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
6.4.1 Analiza postojećeg stanja u sustavu generacijske solidarnosti i u sustavu mirovina pod posebnim uvjetima te izrada prijedloga za reviziju sustava	6.4.1.1. Broj korisnika mirovina i broj osiguranika, odnos između broja osiguranika i broja korisnika mirovina, broj i udio korisnika/korisnica starosnih mirovina u ukupnom godišnjem prilivu novih korisnika mirovina		Broj i %	1.173.814 K 1.530.233 O 1 : 1,30 7.642 (M) 13,41% 8.992 (Ž) 15,78%	HZMO	1.190.000 K 1.560.000 O 1 : 1,31 7.860 (M) 15,56% 7.940 (Ž) 15,72%	1.193.500 K 1.585.000 O 1 : 1,33 8.300 (M) 17,00% 8.100 (Ž) 16,59%	1.196.000 K 1.615.000 O 1 : 1,35 8.800 (M) 18,72% 8.000 (Ž) 17,02%
	6.4.1.2. Broj i udio prijevremenih umirovljenika/korisnika najniže mirovine u ukupnom godišnjem prilivu novih korisnika mirovina		Broj i %	12.015 21,09% 14.371 25,22%	HZMO	6.800 13,46% 12.000 24,15%	7.100 14,54% 11.700 23,97%	7.400 15,74% 11.050 23,51%
	6.4.1.3. Udio prosječne starosne mirovine u prosječnoj plaći (zamjenska stopa) i postotak rashoda za mirovine i mirovinska primanja u BDP-u		%	44,53 10,33	HZMO	43,06 10,20	42,66 10,05	42,05 9,80
	6.4.1.4. Broj i udio korisnika mirovina stečenih pod povoljnijim uvjetima i posebnim propisima		Broj i %	181.224 15,44%	HZMO	178.500 14,79%	177.000 14,46%	175.300 14,17%
	6.4.1.5. Udio sredstava za mirovine pod povoljnijim uvjetima i posebnim propisima (sadrže dodatak 100 kn i 6%, povećanje po Zakonu o otklanjanju razlika, Zakon o dodatku i tranzicijski trošak) u ukupnim sredstvima za isplatu mirovina		%	44,22	HZMO	43,54	43,2	42,84
6.4.2 Unapređenje i pojednostavljenje provedbe sustava generacijske solidarnosti i tehničke podrške kapitaliziranom sustavu	6.4.2.1. Postotak predmeta okončanih u zakonskom roku i postotak ažuriranih podataka u banci podataka osiguranika		%	260.147 - 51,83% 90% Ažuriranih podataka	HZMO	55 92	65 93	75 94
	6.4.3.1. Broj institucija s kojima se razmjenjuju relevantni podaci		Broj	10	HZMO	12	14	17

Opći cilj 7. Pozicioniranje Republike Hrvatske kao jedne od vodećih europskih turističkih destinacija

Razvoj cjelovite turističke ponude temelji se na iskorištavanju postojećih potencijala obale i kontinentalnog područja, obogaćivanju postojeće ponude turističke destinacije, odnosno stvaranju i razvoju nove turističke ponude (golf, vodeni parkovi, zabavni parkovi i slično).

Osnovni cilj hrvatskog turizma je osigurati dugoročnost pozitivnih učinaka održivim korištenjem prirodnih i kulturno-povijesnih potencijala, aktivnim sudjelovanjem u njihovom očuvanju i razvoju, stvaranjem okruženja privlačnog za investitore te djelotvornom promocijom.

S obzirom na potrebu ravnomjernijeg turističkog razvoja i integralne, raznolike turističke ponude plave i zelene Hrvatske, potrebno je izraditi i operative master planove razvoja turizma nižeg ustroja. Izrada tih planova osigurava i participaciju lokalnog stanovništva i institucija u promišljanju vlastitog turističkog razvoja. Unatoč činjenici da su mnoge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donijele glavne planove razvoja turizma svog područja, uglavnom se to odnosi na turistički najrazvijenije jedinice, dok one druge trebaju financijsku i stručnu podršku toj aktivnosti.

Za kvalitetno praćenje učinaka turizma potrebno je kontinuirano provoditi redovita tržišna istraživanja o tendencijama u različitim vidovima turizma koja su se i do sada obavljala na godišnjoj razini. Ona omogućavaju uvid u stanje i kretanje ponude i potražnje na hrvatskom turističkom tržištu i stvaranje kvalitetne podloge za donošenje odluka u vođenju turističke politike u pojedinim segmentima.

Postupno će se unapređivati izrada indikatora održivosti razvoja hrvatskog turizma koji imaju za cilj dugoročno praćenje utjecaja turizma na ukupno društvo i gospodarstvo kroz ekonomsku, socijalnu i kulturološku dimenziju, kao i dimenziju očuvanja okoliša.

Posebni cilj 7.1. Razvoj turističkog sektora

Uspješno pozicioniranje Hrvatske na zahtjevnom turističkom tržištu ovisi o razvoju i oblikovanju novih te poboljšanju postojećih turističkih proizvoda i usluga. Cilj kojem Vlada Republike Hrvatske teži je postizanje visoke razine kvalitete u svim segmentima, što podrazumijeva kvalitetu kadrova koji pruža usluge, kvalitetu same usluge, smještaja, organiziranog boravka, popratnih usluga odnosno kvalitetu ukupnog turističkog doživljaja.

Ministarstvo turizma, želeći prije svega poboljšati nepovoljnu strukturu smještajnih kapaciteta i unaprijediti kvalitetu ponude, potiče jačanje segmenta malog i srednjeg poduzetništva u turizmu. U cilju proširenja turističke ponude, povećanja potrošnje, bolje iskorištenosti prirodnih i kulturnih potencijala, povezivanja turističke ponude plave i zelene Hrvatske, Ministarstvo turizma nastavit će poticati razvoj i unapređenje posebnih oblika turizma, posebice u turistički nerazvijenim područjima.

S obzirom da je prostor i očuvan okoliš prepoznat kao najvredniji nacionalni turistički potencijal, planirane su prioritetne razvojne mjere prvenstveno usmjerene na korištenje već zauzetog prostora i postojećih turističkih kapaciteta odnosno njihove

obnove, rekonstrukcije, modernizacije i općenito podizanja kvalitete u skladu sa zahtjevima suvremenog turističkog tržišta.

Neophodno je dovršenje započetog (višegodišnjeg) projekta izrade Turističke satelitske bilance, kao temeljnog pokazatelja ostvarenih prihoda od turizma, kao i ukupnih multiplikativnih učinaka turizma na ostale gospodarske grane i sektore.

Programi Ministarstva turizma usmjereni su prije svega podržavanju turističkih inicijativa i stvaranju ukupnog okruženja na svim razinama i posebice na turistički nedovoljno razvijenim i ruralnim područjima za intenzivniji razvitak turizma. Pri tome su programski kriteriji razvoja usmjereni na: stvaranje novih turističkih/ugostiteljskih kapaciteta, izvornih hrvatskih turističkih proizvoda koji se temelje na uključivanju našeg ukupnog prirodnog, povijesnog, kulturnog i posebice arhitektonskog naslijeđa u kreiranje različitog i turistički atraktivnog novog proizvoda, razvoj posebnih oblika turizma (seoski, kulturni, zdravstveni, eno-gastronomski, ekoturizam, lovni, ribolovni, avanturistički, vjerski, omladinski i dr.) što će sve doprinijeti povećanju udjela turizma na kontinentu u odnosu na maritivni te afirmirati dalmatinsko zaleđe i unutrašnjost otoka. Taj je proizvod prihvatljiv potrošaču i na globalnoj razini te osigurava razvoj održivog turizma kao komplementarnog dijela ukupne nacionalne turističke ponude.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

7.1.1. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u turizmu

Ministarstvo turizma provodi poticajne kreditne programe, među kojima je najznačajniji Program kreditiranja malog obiteljskog poduzetništva u turizmu „Poticaj za uspjeh“ koji se temelji se na kreditnim sredstvima banaka i sredstvima za subvencioniranje kamata. Cilj programa je ulaganje u kupnju, izgradnju, dogradnju, adaptaciju ili uređenje manjih smještajnih objekata, vrste hotel i pansion (do 40 smještajnih jedinica), aparthotel do 20 apartmana i kamp do 100 parcela. Propisana je viša kvaliteta uređenja objekta (minimalno 3 zvjezdice), a poticano je uređenje dodatnih sadržaja u/uz objekt na način da korisniku umanjuje kamatu. Potprogram „Pod stoljetnim krovovima“ usmjeren je na kredite za uređenje starih, autohtonih kulturno zaštićenih objekata i njihovo stavljanje u funkciju turizma.

Program se provodi od 2003. godine i prema podacima Ministarstva turizma 432 poduzetnika uložilo je 1.957.908.319 kn u turizam i doprinijelo poboljšanju strukture smještajnih kapaciteta izgradnjom, adaptacijom ili opremanjem 357 malih hotela, pansiona ili aparthotela. Kako bi se proširila turistička ponuda obnovljeno je 107 starih kuća u skladu s izvornom, tradicijskom i ambijentalnom arhitekturom.

S razvojem nautičkog turizma povećana je potražnja za pružanjem usluga organizirane plovidbe u obliku višednevnih krstarenja ili jednodnevnih izleta malim brodovima, potpuno opremljenim i prilagođenim za pružanje cjelodnevne ugostiteljske usluge smještaja i prehrane pansionskog tipa. Modernizacija i obnova brodova putničko-izletničke flote postaje jedan od prioritarnih programa usmjerena stvaranju nove turističke ponude. Prodaja aranžmana od 7 ili 14 dana u „Malim plovećim hotelima“ za plovidbu s unaprijed planiranim rutama i rasporedom putovanja uz obalu Jadrana i u otočnom arhipelagu može postati prepoznatljiv izvorni hrvatski turistički proizvod. S ciljem obnove putničko-izletničkih brodova Ministarstvo turizma pripremi je projekt sufinanciranja gradnje novih te obnove i rekonstrukcije postojećih brodova u vlasništvu malih privatnih brodara. Osnova projekta je

odobravanje potpora u vidu subvencija kamate u kreditnim linijama za namjene male brodogradnje. Trenutno su u Hrvatskoj upisana 184 drvena putnička broda prosječne starosti preko 70 godina.

Ministarstvo kroz Projekt rezervacijskog sustava za male i srednje turističke subjekte želi stvoriti uvjete za uspješniji plasman usluga na tržištu te na taj način dati još jedan poticaj razvoju malog i srednjeg poduzetništva u turizmu.

7.1.2. Razvoj kadrova u turizmu

Zadržavanje stečene pozicije na međunarodnom turističkom tržištu, ali i daljnje jačanje imidža Hrvatske kao prepoznatljivog turističkog odredišta moguće je uz postizanje visoke razine kvalitete u svim segmentima. To podrazumijeva kvalitetu kadrova koji pruža usluge, kvalitetu same usluge, smještaja, organiziranog boravka, popratnih usluga, tj. kvalitetu ukupnog turističkog doživljaja.

Programom poticanja obrazovanja i obuke kadrova u ugostiteljstvu i turizmu namjerava se utjecati na podizanje kvalitete kadrova u ugostiteljstvu i turizmu potičući strukovno obrazovanje kadrova i deficitarnih zanimanja u turizmu, kao i cjeloživotno obrazovanje. Program se provodi kroz nekoliko modela: sufinanciranje stipendija učenicima i studentima u suradnji s gospodarskim tvrtkama i županijskim obrtničkim komorama nakon čega slijedi obaveza zapošljavanja stipendista; sufinanciranje uređenja kabineta u strukovnim školama u suradnji sa županijama; sufinanciranje troškova promocije zanimanja u ugostiteljstvu i turizmu u suradnji sa srednjim strukovnim školama. Sredstva namijenjena za stručne i obrazovne programe, seminare, radionice, istraživačke projekte i znanstvene programe iz područja turizma i ugostiteljstva strukovnim udrugama i drugim neprofitnim organizacijama u turističkom sektoru usmjerena su na unapređenje konkurentnosti hrvatskog turizma.

7.1.3. Stvaranje uvjeta za kvalitetan i siguran boravak turista

Provedbom programa poticanja razvoja infrastrukture za potrebe turizma riješit će se osnovni infrastrukturni problemi (plaže, šetnice, zelene i druge javne površine, parkirališta, turistička signalizacija, info punktovi). Trenutno 116 plaža zadovoljava standarde plave zastave, a u sljedećem trogodišnjem razdoblju iste uvjete zadovoljit će 6 dodatnih plaža.

Nadalje, potiče se izgradnja osnovne turističke infrastrukture poput kongresnih centara, skijališta, kupališta, žičara i sl. kao pretpostavka razvoja turizma u pojedinim odredištima, uključujući i pripremu projekata javne turističke infrastrukture za kandidiranje istih na fondove Europske unije. Svjesni problema s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, Ministarstvo turizma predviđa i rješavanje infrastrukturnih problema osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (pristupi objektima u službi turizma, lift za ulazak u more, prilazne rampe, prilagođeni javni sanitarni čvorovi i dr.).

Razvoj osnovne infrastrukture potiče se uspostavljanjem sustava potpore aktivnostima poduzetnika u hotelijerstvu radi kontinuiranog poboljšanja kvalitete poslovanja i pružanja usluga hotela i ugostiteljskih objekata uvođenjem inovacija, novih tehnologija i razvijanja konkurentnih prednosti s ciljem razvoja ponude ugostiteljske industrije kroz uvođenje, i održavanje HACCP sustava, sustava

kvalitete, uvođenje metodologije čistije proizvodnje u ugostiteljski objekt, poticanje marketinških aktivnosti, posebnih programa, ulaganja u energetske učinkovitost.

Provedbom kategorizacije ugostiteljskih objekata osigurava se određena kvaliteta i prepoznatljivost smještajnih objekata. Kategorizacija se provodi na zahtjev ugostitelja (novi objekt). S druge strane, obavezan je i postupak rekategorizacije koju Ministarstvo turizma obavlja radi utvrđivanja stanja objekta u smislu održavanja uvjeta propisanih za određenu kategoriju. Ministarstvo turizma je, radi učinkovite i ažurne evidencije u dijelu kategorizacije objekata, implementiralo središnji informacijski sustav kategoriziranja turističkih objekata koji će kontinuirano pratiti strukturu i broj kategoriziranih objekata te omogućiti jednostavan pristup informaciji. U 2009. godini evidentirano je 145 objekata druge kategorije, 381 objekt treće kategorije, 182 objekta četvrte kategorije i 24 objekta pete kategorije.

Osiguranje uvjeta sigurnosti domaćih i stranih turista u Republici Hrvatskoj, kao jedne od primarnih komparativnih prednosti, Ministarstvo turizma ostvaruje dodjeljujući bespovratna sredstva Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja za prevenciju nesreća i spašavanja (izrada i distribucija letaka i upozorenja te drugih materijala za turiste koji se kreću na nepristupačnim prostorima, edukacija turističkih djelatnika koji se bave organiziranjem i provođenjem pustolovnih sadržaja na prostorima izvan gradova i javnih prometnica, jačanje teritorijalne pokrivenosti prostora spasilačkim službama, izrada interventnih helidroma na nepristupačnim terenima i pučinskim otocima, održavanje pripravnosti 24 h dnevno, 365 dana u godini, zbog pružanja pomoći turistima u nevolji i dr.) stvarajući imidž Hrvatske kao zemlje s dobrom organizacijom službi spašavanja i pomoći.

7.1.4. Razvoj turizma u turistički nedovoljno razvijenim područjima

Od iznimne je važnosti nastavak procesa privatizacije preostalog državnog turističkog portfelja i realizacija drugih „Brownfield“ ulaganja. Razvojna šansa hrvatskog turizma su zasigurno i „Greenfield“ investicije, poglavito u segmentima u kojima je hrvatska turistička ponuda nedostatna (npr. golf). Stoga će Ministarstvo turizma potaknuti aktivnosti na stvaranju modela i pretpostavki za bržu realizaciju navedenih projekata.

Program kreditiranja seoskog turizma temelji se na kreditnim sredstvima poslovnih banaka i Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HABOR), te sredstvima državnog proračuna za subvencioniranje kamata. U provedbi Programa može sudjelovati Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG) izdavanjem jamstva kao sredstva osiguranja povrata kredita. Program kreditiranja seoskog turizma namijenjen je fizičkim i pravnim osobama koje su upisane u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i registrirane za obavljanje ugostiteljske i turističke djelatnosti. U 2009. godini evidentirano je 353 turističkih seoskih gospodarstava.

Programom poticanja posebnih oblika turizma na kontinentu želi se potaknuti razvoj, unapređenje i sigurnost odvijanja posebnih oblika turizma na kontinentu (športsko-rekreativni, avanturistički, zdravstveni, omladinski, kongresni, ekoturizam, lovni, ribolovni, vjerski itd.) s ciljem obogaćivanja turističke ponude na kontinentu.

Program poticanja, zaštite, obnove i uključivanja u turizam kulturne i prirodne baštine je program bespovratnih potpora male vrijednosti kojim se želi potaknuti razvoj turističke ponude na područjima na kojima turizam nije dovoljno razvijen kroz obnovu

i prenamjenu tradicijskih stambenih i gospodarskih zgrada, oživljavanje tradicijskih obrta, poticanje očuvanja i njegovanja atraktivnih prirodnih lokaliteta i korištenja u turističke svrhe uz uvažavanje postojećih vrijednosti i načela održivog razvoja. Obnova i turistička valorizacija kulturnih i prirodnih vrijednosti doprinosi oživljavanju gospodarske djelatnosti u nerazvijenim područjima, očuvanju starih vještina i zanata te stvaranju turističkih atrakcija u prostoru.

Program poticanja plasmana ekoloških proizvoda u turizmu je program bespovratnih potpora male vrijednosti kojim se želi potaknuti povećanje plasmana i promocije ekoloških proizvoda, otvaranje novih turističkih tržišta i kanala distribucije te diverzifikaciju turističke ponude. Temeljem Sporazuma o međusobnoj suradnji Ministarstva turizma i Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, sredstva državne potpore namijenjena su korisnicima za nabavku ekoloških proizvoda direktno od proizvođača tj. obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja imaju eko certifikat te plasman na turističko tržište kroz ugostiteljsku ponudu. Sredstva državne potpore također su namijenjena za nabavku proizvoda s oznakom Izvorno hrvatsko i Hrvatski proizvod.

Program poticanja razvoja tematskih turističkih putova koji ima za cilj povezivanje različitih područja Hrvatske tematskim putovima prepoznatljivih po osnovnoj temi, a koji u turističku ponudu uključuju sve zainteresirane subjekte i atrakcije područja kroz koja prolaze; postizanje bolje prepoznatljivosti Hrvatske kao cjelovite i raznolike turističke zemlje; stvaranje tematskih integriranih i organiziranih turističkih atrakcija kroz cijelu godinu povezivanjem prirodnih, kulturnih i povijesnih znamenitosti naše zemlje; postizanje zanimanja i odluke posjetitelja za kraći odmor i/ili kružno putovanje, odnosno kombinirani odmor povezivanjem kontinentalnih i jadranskih odredišta; uključivanje u postojeće europske tematske putove.

Unapređenjem posebnih oblika turizma na moru kao što su nautički, ronilački, športsko-rekreativni i dr. obogatit će se osnovna turistička ponuda.

Program međusobne suradnje u sklopu koje Ministarstvo turizma sufinancira, a putničke agencije izrađuju posebne turističke proizvode, odnosno paket aranžmane za turistički nedovoljno razvijena područja Hrvatske, s naglaskom na popunjavanje postojećih ugostiteljsko-turističkih kapaciteta i atrakcija spomenutih područja. Puni efekti poticaja mogu se očekivati kroz tri godine kada ugovorna klauzula potpisana od strane korisnika o obaveznoj registraciji korisnika potpore stupi na snagu. U narednom trogodišnjem razdoblju cilj je povećati broj i kvalitetu kapaciteta te unaprijediti regije kroz povećanu turističku aktivnost te potaknuti stvaranje paket aranžmana temeljenih na prirodnim, kulturnim i ostalim atrakcijama te stvaranja preduvjeta za cjelogodišnje poslovanje turističkog sektora.

Pokazatelji rezultata (output):
Posebni cilj 7.1. Razvoj turističkog sektora

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
7.1.1. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u turizmu	7.1.1.1. Povećanje broja novih/obnovljenih brodova, starih kuća sagrađenih u skladu s izvornom, tradicijskom i ambijentalnom arhitekturom, te objekata s dodatnim sadržajima	Povećanje broja novih/obnovljenih brodova, starih kuća sagrađenih u skladu s izvornom, tradicijskom i ambijentalnom arhitekturom, te objekata s dodatnim sadržajima	Broj	0	Ministarstvo turizma	sustav praćenja u izradi	sustav praćenja u izradi	sustav praćenja u izradi
	7.1.1.2. Povećanje broja objekata i broj smještajnih jedinica više kategorije	Povećanje broja objekata i broj smještajnih jedinica više kategorije	Broj	0	Ministarstvo turizma	sustav praćenja u izradi	sustav praćenja u izradi	sustav praćenja u izradi
7.1.2. Razvoj kadrova u turizmu	7.1.2.1. Povećanje broja učenika upisanih u škole za zanimanja u ugostiteljstvu i turizmu u školskoj godini	Povećanje broja učenika upisanih u škole za zanimanja u ugostiteljstvu i turizmu u školskoj godini	Broj	16.180	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	16.250	16.310	16.390
7.1.3. Stvaranje uvjeta za kvalitetan i siguran boravak turista	7.1.3.1. Povećanje objekata više kategorije	Povećanje objekata više kategorije	Broj	2* = 145 3* = 381 4* = 182 5* = 24	Ministarstvo turizma	2* = 143 3* = 380 4* = 184 5* = 25	2* = 141 3* = 379 4* = 186 5* = 26	2* = 139 3* = 377 4* = 188 5* = 28
	7.1.3.2. Povećanje broja plaža s Plavom zastavom	Povećanje broja plaža koje zadovoljavaju standarde Plave zastave	Broj	116	Udruga "Lijepa naša"	118	120	122
7.1.4. Razvoj turizma u turistički nedovoljno razvijenim područjima	7.1.4.1. Porast iznosa naplaćene boravišne pristojbe u turistički nerazvijenim mjestima, odnosno razredima C i D prema klasifikaciji turističkih mjesta u razrede	Porast iznosa naplaćene boravišne pristojbe u turistički nerazvijenim mjestima, odnosno razredima C i D prema klasifikaciji turističkih mjesta u razrede	Broj	0	Ministarstvo turizma	sustav praćenja u izradi	sustav praćenja u izradi	sustav praćenja u izradi
	7.1.4.2. Povećanje broja turističkih seoskih gospodarstava	Povećanje broja turističkih seoskih gospodarstava	Broj	353	Ministarstvo turizma	390	400	450
	7.1.4.3. Povećanje smještajnih kapaciteta turističkih seoskih gospodarstava	Povećanje smještajnih kapaciteta turističkih seoskih gospodarstava	Broj	891	Ministarstvo turizma	950	980	1.100

Uspješno pozicioniranje Republike Hrvatske na turističkom tržištu u mnogome ovisi i o učinkovitoj promociji turističkog proizvoda i usluga, pri čemu je temeljni cilj zadržati i osnažiti imidž sigurnog i privlačnog turističkog odredišta.

Ministarstvo turizma će poticati promoviranje turističke destinacije, povezivanje, koordinaciju i organizaciju svih nositelja turističke ponude (javni i privatni sektor: turističke tvrtke, turističke zajednice, domicilno stanovništvo, udruge, mediji i drugi) radi optimalnog ostvarivanja planirane strategije razvoja turizma u destinaciji.

U cilju zadržavanja stečenih pozicija na svjetskom turističkom tržištu i osvajanja novih tržišta potrebno je poduzeti pojačane promotivne aktivnosti hrvatskog turizma na turističkim tržištima i aktivnosti usmjerene povećanju sigurnosti turista.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

7.2.1. Unapređenje kvalitete djelovanja Hrvatske turističke zajednice i sustava turističkih zajednica

Sukladno odredbama novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine, br. 152/08), Sabor Hrvatske turističke zajednice, kao jedno od tijela, donosi godišnji Program rada i financijski plan uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma. Godišnje financijsko izvješće, mora sadržavati i specificirane izdatke i obveze za promociju hrvatskog turizma koji se financiraju od doznačenih sredstava Ministarstva turizma.

Sukladno tome, Ministarstvo turizma kontinuirano prati realizaciju postavljenih ciljeva, zadaća i aktivnosti promocije, definiranih Programom rada i financijskim planom, a sve u cilju što učinkovitije i kvalitetnije promocije hrvatskog turizma (proizvoda i usluga).

Programom rada i financijskim planom Hrvatske turističke zajednice, između ostalog su, definirane sljedeće aktivnosti: Funkcionalni marketing (Unapređenje proizvoda: Volim Hrvatsku, Potpore projektima i manifestacijama, turistička signalizacija, marketinška infrastruktura, (tržišna istraživanja i izobrazba, formiranje i informatizacija podataka-izrada novih sadržaja na Internet stranicama, mobilni i GPS uređaji; banka fotografija, filmoteka i CD), komunikacijske taktike (Internet stranice, CMS, održavanje i dodatne nadogradnje sustava, Webinarni i Online Training tečajevi, brošure i info materijali, suveniri i ostali promidžbeni materijali, studijska putovanja novinara i Zlatna penkala, studijska putovanja agenata i poslovne radionice, oglašavanje u tisku, vanjsko oglašavanje, online marketing (globalno Internet oglašavanje, Internet oglašavanje po tržištima) TV oglašavanje; Udružene tržišne aktivnosti sa sustavom turističkih zajednica i gospodarstvom), Udruženi poticaji organiziranim turističkim dolascima, Sajmovi i prezentacije; Uredi predstavništva i ispostave (Hrvatski kongresni i insentiv ured, Ured za kulturni turizam, predstavništva i ispostave); Interni marketing (nagrade i priznanja-Hrvatska turistička nagrada; časopisi (HTZ Glasnik, E-newsletter, Potpore programima sustava turističkih zajednica u nerazvijenim područjima); Edukacija (obuka osoblja, nadzor; potpora razvoju DMC i DMO, suradnja s međunarodnim institucijama); Administrativni marketing i dr.

Ministarstvo turizma s posebnom pozornošću prati aktivnosti temeljene na smjernicama „*Strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma 2010.-2014.*“, kao što su: optimizacija promidžbenih aktivnosti sustava turističkih zajednica temeljem; razvoj i primjena novih marketinških modela temeljnih na iskustvima i emocijama turista; poticanje projekta unapređenja i kreiranja destinacijskih menadžment kompanija (DMC) koji su nositelji tzv. nižeg ustroja ili strukovne udruge kao i drugi turistički subjekti te poticanje projekta usmjerenih prema stvaranju uvjeta za efikasniju koordinaciju javnog i privatnog sektora na županijskoj ili lokalnoj razini, tj. razvoju destinacijskih menadžment organizacija (DMO); modifikacija marketinških kampanja s ciljem plasiranja poruke personaliziranog doživljaja odmora u Hrvatskoj te s naglaskom na emocionalnom pristupu u komuniciranju USP-a (Unique selling proposition), tj. jedinstvenih elemenata identiteta koje Hrvatska može ponuditi turističkom tržištu (posebice ekološku zeleno-plavu dimenziju hrvatskog identiteta te očuvanosti prostora); intenziviranje zajedničkih tržišnih aktivnosti u promociji i poticanju organiziranih turističkih dolazaka, posebice onih u razdobljima predsezona i sezone, uz uvođenje novih modela poticaja organizatorima putovanja i dr.

U cilju što učinkovitije promocije turizma, Ministarstvo turizma će aktivno kreirati partnersku unutar sektorsku suradnju nositelja turističke ponude na svim razinama, posebno kod kreiranja i unapređenja turističkih proizvoda te marketinških aktivnosti usmjerenih prema inozemnim tržištima. U prioritetu će se staviti optimizacija djelovanja svih nositelja turističke ponude, sinergijsko djelovanje te udruživanje financijskih sredstava i zajednički nastupi na tržištima. Navedeno će se realizirati u vidu organizacije stručnih povjerenstava, koordinacija te tematskih seminara i edukacija.

Ministarstvo turizma će stvarati uvjete za provedbu programa udruženih tržišnih aktivnosti privatnog i javnog turističkog sektora. Ovakav način promidžbe povezuje neposredne interese pojedinih subjekata (turističke tvrtke, strukovne udruge, turističke zajednice na nižoj razini i Glavni ured Hrvatske turističke zajednice, na jednoj strani i inozemni touroperator na drugoj strani). Tako se povezuje promocija hrvatskog turističkog odredišta sa stranim touroperatorima, stvara uvjete za jačanje pred i sezone, kao i avio odredište.

Ministarstvo turizma aktivnost promocije u velikom dijelu realizira kroz usku koordiniranu suradnju s Glavnim uredom Hrvatske turističke zajednice, kao nacionalnom turističkom organizacijom. Suradnja se provodi kroz doznačavanje financijskih sredstava prema Hrvatskoj turističkoj zajednici za promociju hrvatskog turizma, planiranju aktivnosti za njihovo trošenje te nadzoru njihovog svrsishodnog trošenja. Navedena sredstva predstavljaju prihode Hrvatske turističke zajednice za provedbu aktivnosti promocije hrvatskog turizma na međunarodnom tržištu, a definirani su ciljevima i zadaćama godišnjeg Programa rada i financijskog plana.

„*Strateški marketinški plana hrvatskog turizma 2010.-2014*“ definirao je pet glavnih taktika za postizanje marketinškog uspjeha hrvatskog turizma do 2014., i to: e-trgovina (prodaja putem interneta), on-line komunikacija (web stranice), stvaranje tržišnih marki ('labels' primjerice mali hoteli), suradnja (partnerstvo ključnih igrača u turizmu) i edukacija (pojačana na svim razinama unutar sektora). Sukladno tome, Ministarstvo turizma i Hrvatska turistička zajednica će temeljem novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine, br. 152/08), kontinuirano stvarati uvjete za provođenje uspješne promocije i time za

predstavljanje Hrvatske kao jedne od vodećih 'lifestyle' destinacija na međunarodnom tržištu.

„Dani hrvatskog turizma“ predstavljaju godišnju manifestaciju svih čimbenika hrvatskog turizma kojom se želi ojačati turistička promocija u zemlji s naglaskom na nužnost međusektorske suradnje. Kroz organizaciju i realizaciju, stvara sinergiju javnog i privatnog turističkog sektora, tj. turističke djelatnosti, daje cjelovitu analizu protekle sezone i smjernice za nadolazeću sezonu, podiže razinu unapređenja turističke ponude, turističkog proizvoda i osjećaja gostoprimstva kroz dodjelu priznanja u akcijama Plavi i Zeleni cvijet, Djelatnik godine u turizmu i Turistički cvijet – kvaliteta za Hrvatsku.

Kako bi se uspostavio što kvalitetnije i učinkovitije djelovanje sustava turističkih zajednica, Ministarstvo i Hrvatska turistička zajednica će temeljem odredbi Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma provoditi stalan nadzor nad istim.

U provedbi nadzora Hrvatska turistička zajednica osobito će nadzirati: rad turističkih zajednica u stručnim poslovima neposredno vezanim za provođenje promocije turizma, djelotvornost, ekonomičnost i svrhovitost izvršavanja zadaća turističkih zajednica, svrhovitost i učinkovitost korištenja financijskih sredstava, svrhovitost unutarnjeg ustrojstva i osposobljenost zaposlenika za obavljanje poslova te namjensko trošenje sredstava, dok će Ministarstvo turizma obavljati nadzor nad provođenjem odredaba Zakona te drugih propisa kojima se uređuju turističke zajednice, a osobito: zakonitost sustava, rada i postupanja tijela turističkih zajednica, zakonitost akata turističkih zajednica, izvršavanje zadaća turističkih zajednica, zakonitost rada i postupanja zaposlenika turističkih ureda turističkih zajednica, kao i ispunjavanje uvjeta zaposlenika turističkih ureda za rad u turističkom uredu.

Novim Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, propisana je obveza polaganja stručnog ispita za direktore turističkog ureda i radnike na stručnim poslovima na izvršenju zadaća turističke zajednice. Obveza polaganja stručnih ispita propisana je sa svrhom podizanja kvalitete obrazovanja i stručnosti kadrova u turizmu, a kako bi se direktno utjecalo na razvojni iskorak hrvatskog turizma. Polaganjem stručnog ispita direktori i ostali djelatnici turističkih ureda steći će razinu stručnog znanja nužno potrebnog za realizaciju zakonom definiranih zadaća turističkih zajednica i time izravno utjecati na daljnji razvoj ponude turističke destinacije. Polaganje stručnih ispita provodit će se sustavno, a način polaganja stručnog ispita, ispitni program za stručni ispit i sastav ispitne komisije, propisan je Pravilnikom o stručnom ispitu za rad na stručnim poslovima u turističkom uredu turističke zajednice. Kroz razdoblje od sljedeće tri godine očekuje se 1.000 zahtjeva za polaganje stručnih ispita.

7.2.2. Promocija hrvatskih turističkih odredišta

Prateći aktualne trendove na međunarodnom turističkom tržištu koji su usko povezani s razvojem destinacijskog menadžmenta, novi Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma donosi novine u elementima upravljanja turističkom destinacijom. Pored sustava turističkih zajednica veliku ulogu u primjeni imaju i ostali nositelji turističke ponude u destinaciji, jer se razvoj destinacijskog menadžmenta temelji na partnerskim odnosima, poglavito javnog i privatnog sektora.

Sukladno tome, turističke zajednice će svoje djelovanje razvijati na način da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane, i to kroz: razvoj partnerskih odnosa svih nositelja turističke ponude u destinaciji u cilju razvoja zajedničkih turističkih proizvoda i razvoj zajedničkih aktivnosti promocije na međunarodnom tržištu, čime se u konačnici treba osigurati veća konkurentnost destinacije.

U cilju što kvalitetnije primjene zakonskih odredbi, Ministarstvo turizma i Hrvatska turistička zajednica će u suradnji s sustavom turističkih zajednica lokalnom i područnom (regionalnom) samoupravom i turističkim subjektima kontinuirano raditi na edukaciji nositelja turističke ponude, poglavito kod jačanja suradnje po principima DMO (destinacijske menadžment organizacije) i DMC (destinacijske menadžment kompanije); stvaranja, osmišljavanja i promocije složenih novih turističkih proizvoda; unapređenja proizvoda podizanjem kvalitete turističkih i drugih komplementarnih usluga; razvijanja ponude u turistički nerazvijenim područjima; očuvanja i stvaranja prepoznatljivog i privlačnog turističkog okružja i osiguranja turističkog gostoprimstva u turističkoj destinaciji.

Obzirom da se radi o novom dijelu turističke politike, čiji je brz i kvalitetan razvoj nužan zbog daljnje mogućnosti praćenja svjetskih turističkih trendova i razvoja konkurentnosti destinacije, poglavito u razvoju turističkog proizvoda i promociji turističke destinacije. Navedeno će se realizirati kroz kontinuiranu tematsku i stručnu suradnju sa nositeljima turističke ponude, organizaciju stručnih edukativnih radionica i seminara te osnivanje stručnih radnih skupina. Kroz navedeno će se razviti učinkovito sinergijsko djelovanje nositelja turističke ponude, unaprijediti postojeći te inicirati razvoj novih turističkih proizvoda na način da se upravlja destinacijom, razviti usklađivanje zajedničkih promotivnih aktivnosti destinacije, poticati suradnja među destinacijama s ciljem razvoja konkurentnosti proizvoda i destinacije te sustavno pratiti primjena zakonskih odredbi s elementima razvoja destinacijskog menadžmenta i dr.

Ministarstvo turizma će kroz program potpore „Upoznaj Hrvatsku“ podupirati stvaranje (osmišljavanje i promocija) složenih novih turističkih proizvoda, izlete, ture i paket aranžmane, koji prostorno pokrivaju turistički nerazvijena područja Republike Hrvatske, a realiziraju se u razdobljima pred i post sezone te uključuju suradnju sa subjektima u destinaciji koji do sada nisu poslovali s turističkim agencijama ili je obuhvat suradnje nizak.

Stvaranje složenih novih turističkih proizvoda doprinijeti će: promociji novih turističkih proizvoda destinacije, obogaćivanju ukupne turističke ponude u turističkim nerazvijenim područjima, razvijanju ponude selektivnih oblika turizma, povećanju ukupnog broja dolaska turista u pred i post sezoni, povećanju ukupne turističke potrošnje i dr.

Osim navedenog, programom Ministarstva turizma koji se odnosi na poticanje organiziranja manifestacija sufinancira se realizacija različitih turističkih manifestacija: tradicijskih, kulturnih, sportskih te festivala i drugih promotivnih aktivnosti koje doprinose bogatijoj turističkoj ponudi. Razvojem kulturnog turizma unapređuje se važnost i promocija manje prepoznatljivih turističkih odredišta. Dakle, i šira društvena zajednica također ima koristi jer razvijanjem kulturnih resursa obogaćuje lokalnu kulturu i stvara ekonomsku dobit lokalnom stanovništvu.

Programom poticanja izrade izvornih hrvatskih suvenira potiče se i razvija izrada izvornih suvenira korištenjem tradicijskih tehnika i materijala, što rezultira oživljavanjem starih i umjetničkih obrta, obogaćivanjem ponude i povećanjem turističke potrošnje. Sredstva su namijenjena za sufinanciranje stvaranja autentičnog proizvoda na temeljima domaće kulturne baštine – suvenira kao cjelovito osmišljenog i kvalitetno izrađenog predmeta prepoznatljivog i uočljivog podrijetla vezano za prostor zavičaja/regije.

Ministarstvo turizma, Glavni ured Hrvatske turističke zajednice i sustav turističkih zajednica provode aktivnosti odabira hrvatskog kandidata (destinacije) za „*EDEN-European Destinations od Excellence*“, nagradu Europske (turističke) destinacije izvrsnosti, ustaljenu od Europskog parlamenta. Opći cilj nagrađivanja je promicanje umrežavanje i promocija nagrađenih destinacija, promicanje europskog turizma, stvaranjem svijesti o raznolikosti i kvaliteti europske turističke ponude, promicanje turizma europskih zemalja i regija, ublažavanje sezonalnosti i dr.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 7.2. Učinkovita promocija turističkog proizvoda i usluga

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
7.2.1. Unapređenje kvalitete djelovanja HTZ-a i sustava turističkih zajednica	7.2.1.1.Porast broja ostvarenih dolazaka i noćenja stranih turista	Porast broja ostvarenih dolazaka i noćenja stranih turista	Broj	Broj dolazaka 9.334.822 Broj noćenja 50.500.617	Ministarstvo turizma, Državni zavod za statistiku	Broj dolazaka 9.663.795 Broj noćenja 50.950.617	Broj dolazaka 9.933.795 Broj noćenja 51.310.934	Broj dolazaka 10.113.795 Broj noćenja 51.760.934
	7.2.1.1. Povećanje broja zahtjeva za polaganje stručnih ispita	Obveza polaganja stručnih ispita propisana je sa svrhom podizanja kvalitete obrazovanja i stručnosti kadrova u turizmu	Broj	200	Ministarstvo turizma	400	400	-
7.2.2. Poticanje promocije na regionalnoj razini	7.2.2.1.Porast broja prijavljenih projekata za turističke manifestacije	Porast broja prijavljenih projekata kao odraz poticaja na aktivnosti vezane uz obogaćivanje ponude i promociju turističkih odredišta	Broj	607	Ministarstvo turizma	620	630	640
	7.2.2.1.Porast broja prijavljenih projekata za izradu izvornih suvenira	Porast broja prijavljenih projekata kao odraz poticaja na aktivnosti vezane uz obogaćivanje ponude i promociju turističkih odredišta	Broj	217	Ministarstvo turizma	230	240	250

Opći cilj 8. Konkurentniji poljoprivredno-prehrambeni i ribarski sektor

Osnovni cilj sveukupne poljoprivredne i ruralne politike je povećanje konkurentnosti poljoprivrede, poboljšanje položaja poljoprivrednika i ribara te povećanje kvalitete života u ruralnim krajevima. U sklopu poljoprivredne politike sredstva se ulažu u programe uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda i povećanje konkurentnosti prehrambene industrije s ciljem povećanja kvalitete prehrane i poticanja ekološko poljoprivredne proizvodnje da bi se postigla prepoznatljivost Hrvatske kao zemlje visokokvalitetne hrane. Posljedice rata i ekonomska tranzicija negativno su utjecali na razinu proizvodnje u poljoprivredi. Iako je prosječna proizvodnja ponovno na prijeratnoj razini, većina proizvodnji nije se uspjela u potpunosti obnoviti, usprkos mnogim inicijativama i posebnim programima za ratom pogođena područja. Hrvatska prehrambeno-prerađivačka industrija koja se nadovezuje na primarnu proizvodnju dosta je razvijena i s mnogim tradicionalno kvalitetnim proizvodima visoko cijenjena i na domaćem i na stranim tržištima.

Stvaranje produktivnog i konkurentnog poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora, koji će iskoristiti poredbene prednosti Republike Hrvatske, zahtjeva dosljednu provedbu sveobuhvatnih mjera na čitavom nizu područja što uključuje: učinkovite mjere zemljišne politike, povećanje učinkovitosti potpora poljoprivrednoj proizvodnji i ribarstvu postupnom prilagodbom sustava potpore sustavu Europske unije i znatnijim jačanjem udjela investicijskih potpora, modernizacijom i adaptacijom postojećih objekata za akvakulturu i preradom te nabavom ribarske opreme, alata i plovila koji zadovoljavaju potrebe subjekata u ribarstvu, a vezana su uz postizanje dostatne razine proizvodnje/ulova, restrukturiranjem poljoprivredne proizvodnje u smjeru visoko dohodovnih proizvoda deficitarnih na tržištu, restrukturiranjem i razvojem uzgoja i prerade ribe i drugih vodenih organizama te djelotvornim tržištem koje pruža odgovarajuće okruženje za tehničke i poduzetničke sposobnosti hrvatskih poljoprivrednika.

Posebni cilj 8.1. Prilagodba sustava potpora poljoprivrednoj proizvodnji i ribarstvu sustavu Europske unije

Hrvatska poljoprivredna politika nalazi se na prekretnici i predstoje značajne promjene koje su nužne kako zbog prilagodbi na sustav Zajedničke poljoprivredne politike Europske unije (ZPP), ali i zbog toga što važeći sustav ne može odgovoriti izazovima globalnih promjena koje se odražavaju i na hrvatske proizvođače i hrvatski ruralni prostor. Utvrđeni dugoročni ciljevi hrvatske poljoprivredne politike sukladni su ciljevima ZPP-a. Obje politike ističu nužnost stalnog jačanja konkurentnosti u poljoprivredi i osiguranja prehrambene sigurnosti, no ne zanemarujući ciljeve koji proizlaze iz višeznačne uloge u osiguranju primjerenog životnog standarda poljoprivrednog stanovništva i poboljšanje kvalitete života u ruralnom prostoru, ali i održivo upravljanje resursima te brigu za okoliš.

Sustav izravnih plaćanja poljoprivrednim gospodarstvima u Hrvatskoj znatno se razlikuje od sustava izravnih plaćanja koji se primjenjuje u Europskoj uniji. 50% izravnih plaćanja poljoprivrednim gospodarstvima u Hrvatskoj još uvijek je vezano uz proizvodnju. U području ruralnog razvoja koje će postupno postajati središnje mjesto hrvatske poljoprivredne politike, posebno će biti važna ubrzana izgradnja zakonodavnog i institucionalnog okvira u skladu s EU okvirom kako bi se pravodobno i učinkovito nadomjestili određeni negativni učinci prilagodbe politike na području izravnih plaćanja.

Pravna stečevina Europske unije u dijelu ribarstva obuhvaćena je kroz Zajedničku ribarstvenu politiku EU (ZRP) koja sadrži: upravljanje resursima i flotom, nadzor i kontrolu, strukturne i tržišne mjere, državnu potporu te međunarodne ugovore. Hrvatsko zakonodavstvo danas je djelomično usklađeno s pravnom stečevinom EU, pri čemu je najznačajnija daljnja prilagodba odgovarajućeg zakonodavnog i institucionalnog okvira u dijelu provedbe mehanizama strukturne potpore te nadzora i kontrole. Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju sustav potpore u ribarstvu doživjet će značajnije promjene. Kako bi sektor bio pripravan na korištenje odgovarajućih mehanizama, cilj ribarstvene politike povećanje udjela sredstava namijenjen za mjere strukturne potpore. Također, cilj je postupna uspostava sustava državne potpore uključujući uspostavu sustava potpora malih vrijednosti (de minimis) te državnih potpora sukladnih pravnoj stečevini EU, kao i omogućavanje korištenja tržišne potpore po uspostavi odgovarajućih mehanizama.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

8.1.1. Reforma sustava poljoprivredne potpore

Donošenjem novog Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/10) u srpnju 2010. godine ispunjena je jedna od najvažnijih zadaća Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja kojom se nastavlja reforma započeta 2009. godine. Tada je značajno smanjen broj pojedinačnih poticaja (sa preko 220 na 37), uvedeni su mehanizmi koji osiguravaju bolje planiranje i izvršavanje proračuna te je uvedeno osnovno plaćanje po hektaru prema kojemu se poljoprivrednicima isplaćuje isti iznos izravnih plaćanja bez obzira na vrstu proizvodnje kojom se bave. Ipak, ostalo je još dosta važnih elemenata sustava izravnih plaćanja koji nisu usklađeni. Stoga će se novim Zakonom nastaviti prilagodba Europskoj uniji u dijelu koji se odnosi na izravna plaćanja u 2011. godini i osiguranje maksimalnog korištenja sredstava Europske unije nakon ulaska.

Novi sustav potpore obuhvatit će postupnu promjenu politike izravnih plaćanja u smjeru povećanja udjela potpore nevezane uz proizvodnju sa 51% na oko 65% u 2011. godini i 86% u 2012. godini, uz ispunjavanje uvjeta koji će se od proizvođača očekivati u primjeni dobre poljoprivredne prakse radi zaštite okoliša, zdravstvene sigurnosti hrane i dobrobiti životinja. Smanjen je broj proizvodno vezanih plaćanja sa 37 na 8 te je težište sveukupne politike sustava potpore prebačeno na mjere ruralnog razvoja. Reformom sustava potpore stvaraju se pretpostavke za uvođenje regionalnog modela jedinstvenog plaćanja po gospodarstvu (eng. Single Payment Scheme - SPS) koji će se primjenjivati od ulaska u Europsku uniju. Okosnicu pri izradi novog Zakona predstavljao je Konceptualni okvir za poljoprivrednu politiku u pretprijetnom razdoblju „Reforma sustava poljoprivredne potpore u Hrvatskoj u razdoblju 2010.-2013.“, usvojen na Vladi Republike Hrvatske krajem veljače 2010.

Zakonom o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 149/09) propisane su mjere za uređenje tržišta poljoprivrednih proizvoda (propisane su cijene, intervencije na domaćem tržištu, mjere poticanja prodaje i potražnje, proizvodne kvote, carine, proizvođačke organizacije, marketinški standardi). Do sada ovo područje nije bilo sustavno uređeno, odnosno mjere su se donosile na *ad hoc* bazi ili ih uopće nije bilo. Uspostava i primjena mehanizama uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda po određenim sektorima zahtijeva prvenstveno donošenje niza provedbenih podzakonskih akata te složenu administrativnu infrastrukturu koja između ostalog uključuje Agenciju za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom

razvoju zaduženu za operativnu provedbu. Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donijelo je „Akcijски plan usklađivanja s uređenjem tržišta poljoprivrednih proizvoda u Europskoj uniji“ koji je usvojen u okviru pregovora o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji. Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja je tijekom 2010. godine donijelo niz propisa temeljem Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda i Akcijskog plana, a koji se odnose na proizvođačke organizacije u sektoru voća i povrća, tržišne standarde u sektoru voća i povrća, potpore proizvođačkim organizacijama u sektoru voća i povrća, ovlašćivanje panela za senzorsku analizu djevičanskih maslinovih ulja, uvozne i izvozne dozvole za poljoprivredne proizvode, izvješćivanje u sektoru šećera, prikupljanje podataka i izvješćivanje o cijenama poljoprivrednih proizvoda. Također je u tijeku, ili je planirana izrada do kraja 2010. godine i drugih propisa temeljem navedenog Zakona, a koji se odnose na raspodjelu carinskih kvota, sektor goveđeg mesa, mlijeka, proizvođačkih organizacija u sektoru maslina i maslinovog ulja, žitarice. Navedenim provedbenim propisima uvode se mehanizmi uređenja tržišta sukladno organizaciji jedinstvenog tržišta Europske unije čime se Republika Hrvatska priprema za buduće sudjelovanje na zajedničkom europskom poljoprivrednom tržištu.

Do ulaska Republike Hrvatske u EU, Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i dalje će biti temeljna evidencija koju će Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju koristiti za dodjelu potpora. Jedan od uvjeta za ulazak u EU jest i uspostava IAKS-a (Integrirani administrativni i kontrolni sustav), kojim zemlje članice dodjeljuju, prate i kontroliraju izravna plaćanja poljoprivrednicima. Ključna komponenta IAKS sustava koja predstavlja uvjet za isplatu izravnih plaćanja po površini od ulaska u EU je registracija korištenog poljoprivrednog zemljišta u sustavu ARKOD (eng. Land Parcel identification System - LPIS), novom sustavu evidencije zemljišnih parcela koje se utvrđuje na temelju digitalnih ortofoto karata. Upisnik poljoprivrednih gospodarstava koji uključuje podatke o 194.000 poljoprivrednih gospodarstava (PG) kroz ARKOD će se proširiti podacima o stvarnom korištenju poljoprivrednog zemljišta. Do svibnja 2010. godine upisano je više od 40.000 poljoprivrednih gospodarstava i 200.000 ha poljoprivrednog zemljišta što predstavlja 20% svih posjeda evidentiranih u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava. Do kraja 2010. godine evidentirat će se sva preostala poljoprivredna gospodarstva i korišteno zemljište u njihovom posjedu. ARKOD sustav, kao jedno od mjerila za zatvaranje pregovora u poglavlju 11. „Poljoprivreda i ruralni razvoj“, uspostavljaju Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja te Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, a podršku u provedbi ARKOD-a na terenu pružaju Hrvatska poljoprivredna agencija i Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu.

Porezno oslobođenje od plaćanja trošarina i PDV-a na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi i ribarstvu (tzv. plavi dizel) je u nadležnosti Ministarstva financija i predstavlja oblik neizravne, posebne potpore poljoprivrednicima i ribarima koji je dozvoljen i u Europskoj uniji, no uz uvjet strogog nadzora namjenskog korištenja. Od 1. srpnja 2010. godine u funkciji će biti sustav prodaje plavog dizela preko posebnih kartica goriva. Za programsku podršku u uspostavi sustava nadzora potrošnje plinskog ulja za namjene u poljoprivredi, ribarstvu i akvakulturi te uspostavu središnje baze podataka kartičnog poslovanja koja će sadržavati podatke o korisnicima i njihovim pravima na potrošnju odobrenih količina, ovlaštena je Financijska agencija (FINA). Novim sustavom dodjele i korištenja prava na plinsko ulje u poljoprivredi i ribarstvu smanjit će se negativni učinci na proračunske rashode do kojih je dolazilo uslijed zlouporabe korištenja prava

i nenamjenskog korištenja. Podršku u uspostavi kartičnog sustava pružaju Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja i Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

8.1.2. Potpora za održivo korištenje poljoprivrednog zemljišta

Poljoprivredna zemljišta prekrivaju značajni dio hrvatskog teritorija i poljoprivreda ima daleko najveći utjecaj na prirodu i krajolik Hrvatske. Poljoprivredne aktivnosti imaju veliki utjecaj na kvalitetu prirode i okoliša. Poljoprivreda, nadalje, ima veliki utjecaj na tlo, vodu i zrak, kao i na raznolikost vrsta, staništa i krajolika.

Mjere ruralnog razvoja za održivo korištenje poljoprivrednog zemljišta posebno su važne za očuvanje prirode i okoliša, gdje posebno ističemo važnost poljoprivredno-okolišnih mjera koje imaju za cilj smanjiti onečišćenje okoliša od strane negativnih učinaka poljoprivredne proizvodnje. Poljoprivrednicima u područjima s težim uvjetima gospodarenja kao što su planinski krajevi ili druga područja gdje fizičke karakteristike krajobraza uzrokuju više troškove proizvodnje poticaji će se isplaćivati i kroz tzv. kompenzacijske naknade. Poseban naglasak se stavlja na daljnje poticanje i promicanje ekološke proizvodnje, u okviru koje bilježimo stalno povećanje, kroz potpore korisnicima poljoprivredno-okolišnog programa u dijelu ekološke proizvodnje te proizvodnje u otežanim uvjetima gospodarenja. Proizvodnja u otežanim uvjetima gospodarenja još nije pravnom regulativom regulirana te se očekuje donošenje iste temeljem koje će se i koristiti potpora.

8.1.3. Strukturna potpora poljoprivrednim gospodarstvima, sektoru prerade i akvakulture

U okviru IPARD programa, mjere "Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva" omogućuje se sufinanciranje projekata u sektorima mesa, mlijeka, voća i povrća te sektora žitarica u obliku potpore u iznosu do 50% prihvatljivog ulaganja za krajnje korisnike. U okviru istog programa provedbom mjere „Ulaganje u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice“, sa dozvoljenim ulaganjima u sektore mlijeka i mljekarstva, sektorima mesa, ribarstva, prerade voća i povrća, sektoru vinarstva i maslinovog ulja omogućuje se prerađivačkom sektoru sufinanciranje ulaganja u iznosu do 50% prihvatljivog ulaganja, a u svrhu dostizanja standarda Zajednice na području zaštite okoliša, javnog zdravstva, zdravlja životinja i biljaka, dobrobiti životinja i sigurnosti na radu.

Novi Zakon o strukturalnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu (Narodne novine, br. 153/09) također predviđa mehanizme potpore kojima se omogućava restrukturiranje i diversifikacija proizvodnje u uzgoju i riboprerađivačkoj industriji, razvoj mehanizama tržišta te financiranje projekata od opće koristi kako bi se osigurala odgovarajuća kopnena logistika i infrastruktura. Također, spomenutim Zakonom predviđeno je i financiranje sektora ribarstva kroz sustav potpora u posebnom statusu, a koji je sukladan pravnoj stečevini Europske unije (State aid).

8.1.4. Prilagodba ribolovnog kapaciteta stanju resursa

Zakonom o strukturalnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu uspostavlja se novi sustav potpore sektoru ribarstva kroz uvođenje niza mjera investicijske potpore sukladne mehanizmu strukturalnih fondova. Prilagodba ribolovnog kapaciteta stanju ribljih

resursa postiže se modernizacijom plovila – ulaganjem u poboljšanje sigurnosti plovila te higijensko-sanitarnih standarda koji doprinose očuvanju kvalitete proizvoda, ulaganjem u mehanizaciju na plovilu (pogonski stroj, alati) kojim se postiže učinkovitije obavljanje djelatnosti ribolova a samim time i povećanje rentabilnosti. Kroz ove načine potpora moguće je financirati mjere koje imaju za cilj održivo gospodarenje ribljim fondom kroz privremenu ili trajnu obustavu ribolovnih aktivnosti te prilagodbu ribolovnog kapaciteta, a sukladno znanstvenim pokazateljima stanja ribljih resursa. Smanjenje viška kapaciteta u ribolovu dio je i međunarodnih obveza Republike Hrvatske. Višak kapaciteta određuje se kao razlika u trenutno raspoloživom kapacitetu i kapacitetu potrebnom da se iskoriste raspoloživi resursi.

Učinkovit nadzor i kontrola ribolovnih aktivnosti ostvaruje se kroz rad inspeksijskih službi, ali i uvođenjem sustava satelitskog praćenja plovila (VMS) koji je Republika Hrvatska obvezna primjenjivati za plovila određenih karakteristika (obzirom na vrstu plovila i vrstu ribolovne aktivnosti). Prema važećim propisima Europske unije, Republika Hrvatska je obvezna satelitskim sustavom praćenja plovila obuhvatiti svih 400 plovila duljine iznad 15 metara.

Značajan dio mjera upravljanja ribolovnom flotom temelji se, osim na znanstvenim podlogama i rezultatima znanstvenog praćenja stanja resursa, i na prikupljanju potrebnih podataka o ulovu i iskrcaju. U tom dijelu omogućava se financiranje uvođenja suvremenih tehnologija koje osiguravaju unakrsnu provjeru te omogućavaju izravno praćenje ulova. S ciljem stalnog praćenja trendova i stanja populacija živih vodenih organizama, Republika Hrvatska provodi monitoring slatkovodnih i morskih ribolovnih resursa. Rezultati ovih monitoringa koriste se u donošenju mjera upravljanja i izravno su povezani sa sustavom upravljanja flotom i resursima.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 8.1. Prilagodba sustava potpora poljoprivrednoj proizvodnji i ribarstvu sustavu Europske unije

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
8.1.1. Reforma sustava poljoprivredne potpore	8.1.1.1. Povećanje udjela izravnih plaćanja koja nisu vezana uz proizvodnju	Ista visina potpore bez obzira na vrstu proizvodnje omogućava poljoprivrednicima da vlastitu proizvodnju (ponudu) prilagode potražnji na tržištu	%	51	MPRRR	65	86	86
	8.1.1.2. Smanjenje broja pojedinačnih poticaja	Pojedini poticaji zamjenjuju se drugim vrstama plaćanja, štite se osjetljivi sektori te se omogućuje učinkovitija administracija i kontrola	Broj	37	MPRRR	8	6	6
	8.1.1.3. Povećanje postotka evidentiranog korištenog poljoprivrednog zemljišta u ARKOD-u u odnosu na posjede evidentirane u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava do potpunog obuhvata svih gospodarstava ARKOD-om	Jedino gospodarstva upisana u ARKOD moći će ostvarivati pravo na plaćanja nakon ulaska u EU	%	20	MPRRR, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju	100	100	100
8.1.2. Potpora za održivo korištenje poljoprivrednog zemljišta	8.1.2.1. Povećanje broja gospodarstava koja koriste poticaje ekološke proizvodnje	Povećanje obujma ekološke proizvodnje u RH	Broj	1.000	MPRRR	1.100	1.300	1.500
	8.1.2.2. Povećanje broja farmi u područjima sa otežanim uvjetima gospodarenja	Plaćanja na temelju posebnih uvjeta gospodarenja uzrokovanih nadmorskom visinom, nagibom i drugim uvjetima	Broj	0	MPRRR	31.000	32.000	33.000
	8.1.2.3. Povećanje udjela mjera ruralnog razvoja u sveukupnoj vrijednosti potpora	Preorijentacija na mjere ruralnog razvoja dugoročno Hrvatskoj donosi najviše koristi i u skladu je sa predviđenim sredstvima financijskog paketa.	%	23	MPRRR	29	37	46
8.1.3. Strukturna potpora poljoprivrednim gospodarstvima, sektoru prerade i akvakulture	8.1.3.1. Povećanje broj gospodarstava koja uvode kontrolu očuvanja okoliša (rukovanje gnojivom)	Strukturna potpora stočarstvu u svrhu dostizanja standarda Zajednice	Broj	209	MPRRR	219	234	249
	8.1.3.2. Povećanje broja poduzeća koja uvode higijenske standarde, standarde vezane za zdravstvenu ispravnost hrane (razina poboljšanja)	Strukturna potpora preradi poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu dostizanja standarda Zajednice te konkurentnosti	Broj	122	MPRRR	137	147	157
	8.1.3.3. Povećanje stupnja diversifikacije proizvodnje	Uvođenjem novih vrsta u uzgoj, te razvojem novih proizvoda moguće je osigurati opstojnost u uvjetima europske i svjetske konkurencije djelatnosti	%	0	MPRRR	8	10	12

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
8.1.4. Prilagodba ribolovnog kapaciteta stanju resursa	8.1.4.1. Smanjenje razlike trenutnog i optimalnog kapaciteta ili ribolovnog napora u pojedinim segmentima flote	U segmentima flote u kojima postoji višak raspoloživog kapaciteta flote smanjenjem razlike između postojećeg i dostatnog za iskorištavanje resursa postiže se dugoročna održivost kako resursa tako i djelatnosti.	INDEX	100	MPRRR	75	60	30
	8.1.4.2. Povećanje broja inspeksijskih nadzora	Povećanjem broja inspeksijskih nadzora povećava se opća učinkovitost sustava inspekcije, te se smanjuje broj kršenja propisa a time izravno utječe i na održivost iskorištavanja resursa	Broj	4.800	MPRRR	6.000	6.500	7.000
	8.1.4.3. Povećanje udjela iskrcajnih mjesta obuhvaćenih stalnim programom inspeksijskih nadzora	Kontrolom na mjestima iskrcaja postiže se najveći stupanj učinkovitosti u kontroli ulova i iskrcaja	%	3	MPRRR	30	40	50
	8.1.4.4. Povećanje broja plovila pokrivenih satelitskim sustavom nadzora plovila	Satelitski sustav nadzora plovila kombiniran sa GPRS sustavom omogućava uvid u kretanje plovila u realnom vremenu što osigurava učinkovitu kontrolu i nadzor.	Broj	256	MPRRR	370	400	400
	8.1.4.5. Povećanje udjela iskrcajnih mjesta obuhvaćenih stalnim programom inspeksijskih nadzora	Kontrolom na mjestima iskrcaja postiže se najveći stupanj učinkovitosti u kontroli ulova i iskrcaja	%	3	MPRRR	30	40	50
	8.1.4.6. Povećani stupanj usklađenosti rezultata znanstvenih podataka s podacima iz ulova	Znanstvene studije i monitorinzi daju procjene kretanja stokova temeljem kojih se donose odgovarajuće tehničke mjere. Pritom stupanj podudaranja predviđenih vrijednosti za pojedine stokove (uzimajući u obzir podatke o ribolovnom naporu) i stvarno zabilježenih vrijednosti pokazuju stupanj usklađenosti u pojedinim segmentima	%	<20 (trenutno ne postoji detaljna analiza)	MPRRR	50	60	70

Posebni cilj 8.2. Poboljšanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno prehrambenih i ribarskih proizvoda

Unapređenje komunikacije poljoprivrednih proizvođača s tržištem jedan je od preduvjeta povećanja konkurentnosti. Problem u Republici Hrvatskoj nije prekomjerna proizvodnja pojedinih proizvoda kao što je to bio slučaj u EU, već međusobna nepovezanost proizvođača kao i nedostatak organiziranosti njihovog zajedničkog nastupa na tržištu. Pritom je uspostava marketinških organizacija proizvođača po uzoru na Europsku uniju te organiziranje proizvođača neophodno radi lakšeg skladištenja, pakiranja i plasmana proizvoda velikim trgovcima koji zahtijevaju velike količine ujednačene kvalitete poljoprivrednih proizvoda. U ovom procesu, primijenjena istraživanja u poljoprivredi doprinose prijenosu znanja sa znanstvenih institucija na primarne proizvođače, dok istraživanja kojim se prikupljaju podaci za izračun strukturnih i ekonomskih pokazatelja vezanih uz poljoprivredu omogućuju evaluaciju i bolje planiranje ciljanih mjera za pojedine skupine proizvođača.

Organizirano trženje te postojanje jasnih kanala prodaje jedan je od uvjeta koji je potrebno osigurati kako bi i hrvatsko ribarstvo steklo ravnopravne uvjete nastupa na tržištu s uvjetima koje danas imaju ribari država članica. To se prvenstveno odnosi na uspostavu veletržnica ribom koje se, između ostaloga, osnivaju radi koncentracije ponude i potražnje ribe, te postizanja realne tržišne cijene, a time i povoljnije pozicije ribara i uzgajivača na tržištu. Također, Europska unija daje vrlo velik značaj organizacijama proizvođača u ribarstvu te uspostavi organiziranog sustava trženja, stoga je Republika Hrvatska započela s ulaganjima u ribarske zadruge koje će moći prerasti u organizacije proizvođača.

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

8.2.1. Okrupnjavanje posjeda i uređenje poljoprivrednog zemljišta

Jedan od glavnih razloga niske i neefikasne poljoprivredne proizvodnje te najveći ograničavajući čimbenik povećanja konkurentnosti je mali posjed te dislociranost i usitnjenost parcela. Glavnina posjeda je u vlasništvu vrlo velikog broja malih poljoprivrednih gospodarstava koja nisu u mogućnosti ostvarivati dostatan dohodak za primjereni životni standard te potrebna sredstva za investiranje na gospodarstvu. Stoga se jedna od ključnih mjera u stvaranju konkurentnog poljoprivrednog sektora odnosi na zemljišnu politiku čiji je temeljni cilj okrupnjavanje posjeda i uređenje poljoprivrednog zemljišta.

Primjenom Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 152/08 i 21/10) efikasnije će se raspolagati poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države, promet poljoprivrednim zemljištem u privatnom vlasništvu bit će usmjeren okrupnjavanju poljoprivrednog zemljišta, spriječit će se trajni gubitak poljoprivrednog zemljišta, a povećat će se privođenje neobrađenog poljoprivrednog zemljišta poljoprivrednoj proizvodnji.

Izrada novog Zakona o komasaciji ide u smjeru grupiranja poljoprivrednog zemljišta u veće i pravilnije čestice radi njegovog ekonomičnijeg iskorištavanja, osnivanja i izgradnje poljoprivrednih putova i drugih prometnica, hidromelioracijskih objekata i uređaja, izvođenja drugih radova na uređenju poljoprivrednog zemljišta (zaštita od

vjetrova i erozija, uređenje bujica i drugih) te sređivanju vlasničkih i drugih stvarno-pravnih odnosa na poljoprivrednom zemljištu.

Nadalje, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja aktivno će sudjelovati u sređivanju zemljišno-knjižnog i katastarskog stanja na poljoprivrednom zemljištu. Aktivnosti u koje će se Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja uključiti, između ostalih, su sljedeće: Projekt sređivanja zemljišnih knjiga i katastra, Projekt izgradnje integriranog sustava zemljišne administracije, Trogodišnji plan harmonizacije zemljišno-knjižnih i katastarskih podataka i Program državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2009.-2013.

8.2.2. Uspostava mehanizama uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda

Zakonom o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 149/09) propisane su mjere za uređenje tržišta poljoprivrednih proizvoda (propisane su cijene, intervencije na domaćem tržištu, mjere poticanja prodaje i potražnje, proizvodne kvote, carine, proizvođačke organizacije, marketinški standardi). Do sada ovo područje nije bilo sustavno uređeno, odnosno mjere su se donosile na 'ad hoc' bazi ili ih uopće nije bilo. Uspostava i primjena mehanizama uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda po određenim sektorima zahtijeva prvenstveno donošenje niza provedbenih podzakonskih akata te složenu administrativnu infrastrukturu koja između ostalog uključuje Agenciju za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju zaduženu za operativnu provedbu. Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donijelo je „Akcijski plan usklađivanja s uređenjem tržišta poljoprivrednih proizvoda u Europskoj uniji” koji je usvojen u okviru pregovora o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji. Sukladno zakonodavstvu Europske unije, obveza je država članica uspostava tržišnih informacijskih sustava odnosno sustava za praćenje i izvješćivanje o cijenama i količinama poljoprivrednih proizvoda s reprezentativnih tržišta, kako bi se mogle provoditi mjere propisane Zajedničkom organizacijom tržišta Europske unije.

Tržišni informacijski sustav u poljoprivredi (TISUP) je sustav centraliziranog, redovitog prikupljanja i obrade podataka o tržištu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda te raspodjele dobivenih, relevantnih, tržnih obavijesti tržnim sudionicima. Naglasak je na podacima i informacijama o cijenama poljoprivredno-prehrambenih proizvoda kako bi se osigurala stalna preglednost stanja na tržištu. Tijekom 2010. i 2011. godine uspostaviti će se sustav upravljanja kvalitetom (eng. Quality Management System).

8.2.3. Istraživanja u poljoprivredi

Poticanje strateških poljoprivrednih istraživanja kroz Vijeće za istraživanja u poljoprivredi (VIP) ima za cilj primjenjivost rezultata istraživanja na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima čime se omogućuje konkurentnija poljoprivredna proizvodnja. Potiče se sudjelovanje samih poljoprivrednih proizvođača u postavljanju prioriteta istraživanja, provedbi istraživanja i financiranju istraživanja kako bi nova znanja imala najučinkovitiju primjenu. Također VIP sudjeluje u promicanju znanstveno-izdavačke djelatnosti sufinanciranjem troškova izdavanja knjiga iz područja poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (eng. FADN - Farm Accountancy Data Network) obuhvaća provedbu godišnjeg istraživanja (FADN istraživanja) o strukturi, proizvodnji, prihodima i rashodima poljoprivrednih gospodarstava i jedini je

instrument praćenja mjera poljoprivredne politike na mikroekonomskoj razini. Temeljem uzorka poljoprivrednih gospodarstava (uzimajući u obzir regionalni aspekt, aspekt veličine gospodarstva i vrste proizvodnje), svake se godine putem godišnjeg FADN istraživanja prikupljaju podaci iz kojih se izračunavaju strukturni i ekonomski pokazatelji vezani uz poljoprivredu. Temeljem Sporazuma o međusobnoj suradnji na uspostavi Sustava računovodstvenih podataka u poljoprivredi između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Državnog zavoda za statistiku, Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu, aktivnosti provode stručnjaci uključenih institucija, uz tehničku pomoć konzultanata međunarodnog konzorcija CA 17 International.

Kao tijelo odgovorno za provedbu FADN istraživanja, Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu je organizirao pilot projekt FADN istraživanja na uzorku od 71 poljoprivrednog gospodarstva u 2008. godini te na uzorku od 211 PG-a u 2009. godini. Sukladno planu aktivnosti, FADN istraživanjem u 2010. godini bit će obuhvaćeno 200 poljoprivrednih gospodarstava u uzorku za čitavo područje Republike Hrvatske, a u 2011. godini planiran je uzorak od 500 poljoprivrednih gospodarstava.

8.2.4. Usmjeravanje trženja ribarskih proizvoda kroz veletržnice ribom

Veletržnice ribom predstavljaju važan segment uređenog tržišta ribom i ribljim proizvodima, čija je učinkovita organizacija neophodna za opstojnost i konkurentnost hrvatskog ribarstva na budućem zajedničkom tržištu Europske unije. Prednosti prodaje ribe putem veletržnice su brojne: ribaru jamči prodaju njegova ulova, bolju tj. realnu cijenu njegovih proizvoda (koji se samostalnim nastupom na tržištu nerijetko prodaju po prenisnoj cijeni) te mu omogućava bržu naplatu prodane ribe. Kroz stalni veterinarsko-zdravstveni nadzor osigurava se kvaliteta proizvoda, štiti se zdravlje potrošača, poboljšava se evidencija ulova i uzgoja te konačno stvara solidna osnova za planiranje i daljnji razvoj ribarskog sektora u Republici Hrvatskoj. Navedene aktivnosti odvijaju se na jednom mjestu što znatno olakšava trgovanje ribom s aspekta i proizvođača (ribara) i kupaca, a državi omogućava učinkovitu kontrolu. Veletržnice ribom u Republici Hrvatskoj su još u začetcima, izgrađene su i opremljene tek dvije dok je trenutno u funkciji samo jedna. U osnivanje i upravljanje veletržnicom aktivno su se, uz državu, uključile lokalna uprava i samouprava te ribarske zadruge. Ulaganjima u osnivanje te početak rada veletržnica stvaraju se temelji za funkcioniranje ribarskih veletržnica, a uključivanjem ribarskih zadruga i lokalne uprave i samouprave osigurat će se njihov učinkovit rad.

8.2.5. Poticanje udruživanja u ribarskom sektoru

Zbog specifičnosti sektora ribarstva u posljednje dvije godine intenzivirale su se aktivnosti vezane za jačanje postojećih ribarskih zadruga i osnivanje novih. Zadruga danas većinom funkcioniraju na način da otkupljuju ulov svojih članova, čime je ribaru – članu zadruge – osiguran plasman ribe. Nadalje, osim što zadruga ribaru osigurava tržište za njegove proizvode, raspolaže logistikom i infrastrukturom koja većinom nije dostupna pojedincu – kamion za prijevoz ribe, skladišni kapaciteti, hladnjače, ledomati, kašete i sve ostalo što je nužno za očuvanje kvalitete ovog lako kvarljivog proizvoda. Ovime se osigurava brža komunikacija od ostvarivanja ulova do kupca, a u konačnici i potrošača te se osigurava očuvanje visoke kvalitete proizvoda, a time i bolja cijena za ribara.

Danas u Republici Hrvatskoj postoji 15 zadruga u sektoru ribarstva. Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja je u 2010. godini propisalo Pravilnik o ribarskim zadrugama kojim omogućava priznavanje ribarskih zadruga prema točno određenim kriterijima. Cilj priznavanja je prepoznavanje i poticanje rada onih ribarskih zadruga kod kojih postoji interes i inicijativa udruživanja, preuzimanja obveza i prava kako bi s vremenom postali punopravni partner državi u uređenju tržišta i upravljanju resursima. Samo zadruge priznate od strane Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog kao ribarske, mogu biti korisnici potpora s ciljem poticanja njihova osnivanja, rada i razvoja.

U 2010. godini očekuje se priznavanje 5 do 7 ribarskih zadruga. Očekuje se da će kroz sljedeće tri godine uspješno funkcionirati desetak ribarskih zadruga što bi predstavljao velik uspjeh u sektoru ribarstva. Funkcionalne ribarske zadruge predstavljaju dobar temelj za prerastanje u organizacije proizvođača u ribarstvu. Organizacije proizvođača, kako ih definira Zajednička ribarstvena politika (ZRP) Europske unije, predstavljaju osnovni mehanizam provođenja tržišne politike u ribarstvu. Organizacije proizvođača kao osnovni zadatak imaju izravno upravljanje resursima s ciljem stabiliziranja ponude i potražnje na tržištu te svojim planovima rada one samostalno (sukladno zakonodavnom okviru) donose pravila o načinu i količini ulova svojih članova. Ovime se postiže stabilizacija cijena i osigurava bolji položaj članova organizacije na tržištu. Trenutno ne postoji ni jedna organizacija proizvođača u ribarstvu, a u sljedećem trogodišnjem razdoblju planiraju se uspostaviti tri organizacije.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 8.2. Poboljšanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno prehrambenih i ribarskih proizvoda

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
8.2.1. Okrupnjavanje posjeda i uređenje poljoprivrednog zemljišta	8.2.1.1. Povećanje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države kojim se raspolaže.	Cjelokupno poljoprivredno zemljište u vlasništvu države je prodano, dano u zakup i dano u dugogodišnji zakup	ha	250.000	MPRRR	400.000	500.000	600.000
	8.2.1.2. Povećanje prometa poljoprivrednim zemljištem u privatnom vlasništvu.	Agencija za poljoprivredno zemljište sudjeluje u prometu privatnim poljoprivrednim zemljištem	ha	500	MPRRR	1000	1200	1400
	8.2.1.3. Povećanje površina poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu	Agencija za poljoprivredno zemljište koristi pravo prvokupa privatnog poljoprivrednog zemljište kako bi isto prodala poljoprivrednicima	ha	0	MPRRR	50	100	150
8.2.2. Uspostava mehanizama uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda	8.2.2.1. Povećanje broja sektora obuhvaćenih interventnim mjerama	Provedba interventnih mjera je do donošenja Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda bila uređena samo za žitarice	Broj	1	MPRRR	3	8	8
	8.2.2.2. Povećanje broja sektora s proizvođačkim organizacijama	Odobranje proizvođačkih organizacija s obzirom da se u EU potpore u nekim sektorima (npr. voće i povrće) mogu koristiti jedino preko proizvođačkih organizacija	Broj	0	MPRRR	1	2	2
	8.2.2.3. Povećanje broja sektora obuhvaćenih praćenjem cijena u TISUP-u	Uvjet i 'okidač' za pokretanje interventnih mjera	Broj sektora	0	MPRRR	4	7	12
8.2.3. Istraživanja u poljoprivredi	8.2.3.1. Povećanje broja sufinanciranih istraživanja	Prijenos znanja sa znanstvenih institucija na obiteljska poljoprivredna gospodarstva	Broj	195	MPRRR	205	215	230
	8.2.3.2. Povećanje uzorka i dostizanje reprezentativnog uzorka istraživanja za FADN	Reprezentativni uzorak poljoprivrednih gospodarstava uključenih u FADN istraživanje omogućuje dobivanje kvalitetnijih podataka za mikroekonomske analize	Broj	200	MPRRR HZPSS	500	1.000	1.000
8.2.4. Usmjeravanje trženja ribarskih proizvoda kroz veletržnice ribom	8.2.4.1. Povećanje prometa ribom kroz veletržnice ribom	Postojanje dostatne infrastrukture i učinkovito funkcioniranje veletržnica	%	1	MPRRR	5	10	15
8.2.5. Poticanje udruživanja u ribarskom sektoru	8.2.5.1. Povećanje broja priznatih ribarskih zadruga	Priznavanje ribarskih zadruga kao sudionika u provedbi tržišnih mjera u ribarstvu	Broj	0	MPRRR	5	10	10
	8.2.5.2. Povećanje broja priznatih organizacija proizvođača u ribarstvu	Organizacije proizvođača jedini su korisnici tržišnih mehanizama (intervencija) danom ulaska RH u EU	Broj	0	MPRRR	2	3	3
	8.2.5.3. Povećanje udjela gospodarskih ribara udružen u ribarske zadruge ili organizacije proizvođača u odnosu na ukupan broj ribara	Organizirani oblici rada i nastupa na tržištu preduvjet su uspješnog razvoja sektora na jedinstvenom tržištu EU	%	10	MPRRR	15	20	25

Ozbiljne bolesti koje se prenose hranom ili potječu od hrane ili hrane za životinje, životinja ili bilja zabilježene su na svakom kontinentu u prošlom desetljeću i tako ukazuju na javno zdravstveni i društveni značaj tih bolesti što je rezultiralo sve većom zabrinutosti potrošača. Ove bolesti ne samo da značajno utječu na zdravlje i dobrobit ljudi, životinja i bilja, već imaju i ekonomske posljedice budući da predstavljaju opterećenje za zdravstveni sustav i značajno smanjuju ekonomsku produktivnost.

Zbog sve većeg broja bolesti i kriza u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, te zdravlja životinja i zdravstvene zaštite bilja, globalizacije i liberalizacije tržišta, raznolikog izbora hrane te sve većih zahtjeva potrošača uveden je integrirani pristup sigurnosti hrane čiji je cilj osiguranje visoke razine sigurnosti hrane i hrane za životinje a u svrhu zaštite zdravlja ljudi, životinja te zdravstvene zaštite bilja te zaštite interesa potrošača.

Republika Hrvatska je preuzela pravnu stečevinu Europske Unije u Poglavlju 12. – Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika, a zakonodavni okvir je postavljen donošenjem Zakona o hrani (Narodne novine br. 46/07). Uveden je integrirani pristup sigurnosti hrane „Od farme do vilice” s ciljem osiguranja visoke razine sigurnosti i kakvoće hrane, zdravlja i zaštite životinja te zdravstvene zaštite bilja kroz sve faze proizvodnje hrane, počevši od polja, odnosno farme pa sve do hrane na stolu za krajnjeg potrošača. Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje imaju primarnu odgovornost za hranu u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije koje su pod njihovom kontrolom. U skladu s načelom sljedivosti, proizvođači, prerađivači ili uvoznici, moraju osigurati da se sva hrana, hrana za životinje i sastojci hrane mogu pratiti kroz sve faze proizvodnje te da je hrana na tržištu propisno označena.

Sustav koji osigurava sigurnost hrane zajednički je svim državama Europske unije, no jednako tako omogućuje raznolikost budući da ostavlja prostor za proizvodnju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda čija je posebna kvaliteta vezana uz određene regije ili određene tradicionalne načine proizvodnje. Za navedene proizvode Republika Hrvatska je preuzela pravnu stečevinu Europske Unije (Politika kvalitete - Poglavlje 11.) donošenjem Zakona o oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, br. 84/08, 75/09 i 20/10) kojim se uređuje sustav njihove registracije i zaštite.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

8.3.1. Unapređenje sustava sigurnosti i kakvoće hrane i hrane za životinje

Unapređenje sustava sigurnosti i kakvoće hrane i hrane za životinje u narednom trogodišnjem razdoblju Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja će ostvariti unapređenjem hrvatskog RASFF sustava, uspostavom sustava službenih i referentnih laboratorija za hranu i hranu za životinje, komunikacijom s javnosti i jačanjem svijesti javnosti o sigurnosti hrane te uspostavom sustava certifikacijskih tijela.

Sustav brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (eng. Rapid Alert System for Food and Feed - RASFF) je mrežni sustav izvještavanja o hrani odnosno hrani za životinje koja predstavlja izravan ili neizravan rizik za zdravlje ljudi, a koji je ključan instrument za osiguranje sigurnosti hrane i hrane za životinje u Europi. Razmjena informacija kroz RASFF sustav pomaže državama članicama (EU, EEA) da djeluju brže i koordinirano kao odgovor na zdravstvene prijetnje koje potječu od hrane ili hrane za životinje.

Slijedom navedenog, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja je uspostavilo sustav brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje na nacionalnoj razini (HR RASFF). Danom ulaska u Europsku Uniju, Republika Hrvatska će postati punopravna članica RASFF sustava iako već sada sudjeluje u RASFF sustavu i razmjenjuje informacije i podatke s Europskom komisijom.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju organizirat će se edukacije osoba koje sudjeluju u HR RASFF sustavu, uključujući osobe koje provode službene kontrole i nabavu informatičke opreme (laptopi s Internet vezom i mobiteli) za službenike Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja koji su odgovorni za koordinaciju u HR RASFF sustavu.

U svrhu uspostave sustava službenih i referentnih laboratorija, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja će u sljedećem trogodišnjem razdoblju izraditi analizu postojećeg stanja s ciljem utvrđivanja potrebnog broja službenih i referentnih laboratorija te sufinancirati opremanje i akreditaciju laboratorija kako bi isti mogli biti ovlaštene kao službeni i referentni laboratoriji za hranu i hranu za životinje.

Unapređenjem komunikacije s javnosti, uključujući obavještanje javnosti o rizicima koji potječu od hrane, povećat će se svijest javnosti o važnosti sigurnosti hrane te spriječiti pojava ili širenje bolesti koje potječu od hrane ili hrane za životinje te će se tako povećati učinkovitost sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje.

8.3.2. Uspostava sustava certifikacijskih tijela

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja je nadležno tijelo za registraciju oznaka i zaštitu naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznaka tradicionalnog ugleda. Također, Ministarstvo ovlašćuje pravne osobe (certifikacijska tijela) za provođenje utvrđivanja sukladnosti registriranih proizvoda sa specifikacijom proizvoda. Od 31. svibnja 2011. godine certifikacijska tijela će morati biti akreditirana u skladu s hrvatskom normom „Opći zahtjevi za ustanove koje provode potvrđivanje proizvoda“ – HRN EN 45011. Trenutno u Republici Hrvatskoj imamo samo jedno ovlašteno certifikacijsko tijelo, a koje je u postupku akreditacije.

Slijedom navedenog, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja će u sljedećem trogodišnjem razdoblju sufinancirati akreditaciju certifikacijskih tijela, proširenje područja akreditacije, održavanje akreditacije, pripreme za akreditaciju kao i edukaciju te nabavu normi, a u cilju ovlašćivanja potrebnog broja akreditiranih certifikacijskih tijela kako bi se osigurao učinkovit sustav provjere sukladnosti sa specifikacijom, a time doprinijelo i zaštiti ekonomskih interesa potrošača.

8.3.3. Unapređenje provođenja službenih kontrola

Službene kontrole hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje provode službeni i ovlašteni veterinari ovlaštenih veterinarskih organizacija. Radi unapređenja provođenja službenih kontrola nužno je organizirati radionice putem kojih će se osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola educirati za učinkovito provođenje službenih kontrola. Isto tako, da bi službene kontrole bile učinkovite moraju se provoditi redovito, na temelju analize rizika i s odgovarajućom učestalosti, prema planu kontrola te se njima omogućuje pravovremeno utvrđivanje nesukladnosti u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla i hranom za životinje uz poduzimanje mjera radi otklanjanja nesukladnosti, osiguravajući sigurnost i kakvoću hrane te unapređenje objekata. Službene kontrole provode se i u međunarodnom prometu radi stavljanja na tržište Republike Hrvatske zdravstveno ispravne odnosno sigurne hrane.

8.3.4. Unapređenje mjera zdravstvene zaštite životinja i dobrobiti životinja

U svrhu zaštite zdravlja životinja, a posebice od pojave opasnih zaraznih i nametničkih bolesti koje su zajedničke ljudima i životinjama – zoonoza, kao i zaraznih bolesti životinja čijom bi pojavom bila prouzročena velika ekonomska šteta, ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja svake godine na osnovi Zakona o veterinarstvu (Narodne novine, br. 41/07 i 155/08), donosi Naredbu o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u tekućoj godini, kojom se određuje način praćenja, nadziranja i monitoringa određenih bolesti. Osobita pozornost usmjerena je kontroli i iskorjenjivanju zaraznih bolesti i stjecanju statusa stada slobodnih i/ili službeno slobodnih od određenih zaraznih bolesti, a sve u cilju konkurentnosti živih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla na tržištu Europske unije.

8.3.5. Unapređenje sustava obvezatnog označavanja i registracije životinja te uspostava učinkovite kontrole prometa životinja

Sustav identifikacije i registracije životinja kao i njihova premještanja temeljni je preduvjet za učinkovitu provedbu mjera kontrole zaraznih bolesti životinja te mjera koje se provode u zaštiti zdravlja ljudi, budući da 90% rizika od obolijevanja ljudi prouzročenog hranom potječe od proizvoda životinjskog podrijetla. U tu svrhu, posjednici su dužni osigurati da su njihove životinje označene i registrirane u Jedinstvenom registru domaćih životinja (JRDŽ), kao i da je registrirano svako premještanje, klanje, uginuće te time omogućeno praćenje sljedivosti u najkraćem mogućem vremenskom roku.

Stoga, nadležno tijelo kontinuirano provodi edukacije i savjetovanje posjednika o svim njegovim obvezama koje proizlaze iz propisa o označavanju i registraciji životinja te registraciji njihova premještanja, primarno kroz godišnji Veterinarski pregled gospodarstva.

8.3.6. Unapređenje središnjeg veterinarskog informacijskog sustava (SVIS)

U središnji veterinarski informacijski sustav (SVIS) uključeno je 14 baza podataka. U sljedećem trogodišnjem razdoblju izradit će se dodatnih 15 baza podataka što u konačnici čini ukupno 29 baza podataka iz područja veterinarstva, veterinarskog javnog zdravstva i dobrobiti životinja. Brz i kvalitetan pristup pouzdanim informacijama iz područja veterinarstva te interakcija među brojnim bazama

podataka omogućit će donošenje brzih i efikasnih odluka važnih za očuvanje zdravlja životinja i ljudi.

8.3.7. Unapređenje zdravstvene zaštite bilja

Unapređenje zdravstvene zaštite bilja u predviđenom strateškom razdoblju ostvarit će se dovršenjem uspostave sustava fitosanitarnog upisnika i biljnih putovnica, unapređenjem postupaka registracije SZB i re-registracije SZB te unapređenjem nacionalnih programa iz područja biljnog zdravstva.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 8.3. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
8.3.1. Unapređenje sustava sigurnosti i kakvoće hrane	8.3.1.1. Povećanje broja educiranih osoba koje sudjeluju u HR RASFF sustavu	Povećanjem broja educiranih osoba koje sudjeluju u HR RASFF sustavu će se propisno i kvalitetno poduzimati potrebne aktivnosti i mjere u svrhu zaštite zdravlja ljudi	Broj	0	MPRRR	200	400	600
	8.3.1.2. Povećanje broja sufinanciranja opremanja laboratorija za hranu i hranu za životinje sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025	Adekvatnim opremanjem laboratorija za hranu i hranu za životinje isti mogu biti akreditirani sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025	Broj	0	MPRRR	5	10	15
	8.3.1.3. Povećanje broja sufinanciranja akreditacija laboratorija za hranu i hranu za životinje sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025	Dobivanjem akreditacije sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025 laboratoriji ispunjavaju uvjet da budu ovlašteni kao službeni ili referentni laboratoriji za hranu i hranu za životinje	Broj	0	MPRRR	5	10	15
	8.3.1.4. Povećanje broja informiranja javnosti putem publikacija i web stranica	Informiranjem javnosti o rizicima koji potječu od hrane povećati će se svijest javnosti o važnosti sigurnosti hrane te spriječiti pojava bolesti ili širenje bolesti koje potječu hranom	Broj	0	MPRRR	5	10	15
8.3.2. Uspostava sustava certifikacijskih tijela	8.3.2.1. Povećanje broja ovlaštenih akreditiranih certifikacijskih tijela	Dobivanjem akreditacije sukladno normi HRN EN 45011 certifikacijska tijela ispunjavaju uvjete da budu ovlaštena od strane MPRRR za provođenje postupka utvrđivanja sukladnosti sa specifikacijom	Broj	1	MPRRR	3	4	5
8.3.3. Unaprjeđenje provođenja službenih kontrola sukladno planu kontrola	8.3.3.1. Povećanje broja educiranih osoba ovlaštenih za provođenje službenih kontrola hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje	Edukacijom osoba ovlaštenih za provođenje službenih kontrola poboljšat će se učinkovitost/kvaliteta službenih kontrola hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje	Broj	30	MPRRR	380	580	611
	8.3.3.2. Povećanje broja sukladnih objekata (kategorija 1.)	Povećanjem broja sukladnih objekata (kategorija 1.) u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla osigurava se stavljanje na tržište zdravstveno ispravne hrane odnosno sigurnost hrane te time zaštita zdravlja ljudi i zaštita interesa potrošača	Broj	617	MPRRR	727	764	778
	8.3.3.3. Povećanje postotka utvrđenih/otkrivenih nesukladnih pošiljaka hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje pri uvozu	Povećanjem postotka utvrđenih/otkrivenih nesukladnih pošiljaka hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje pri uvozu osigurava se smanjenje broja zdravstveno neispravne odnosno nesukladne hrane na području RH	%	0,21	MPRRR	0,42	0,5	0,7

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
8.3.4. Unaprjeđenje mjera zdravstvene zaštite životinja i dobrobiti životinja	8.3.4.1. Povećanje broja certificiranih „službeno slobodnih“ stada u odnosu na ukupan broj stada (60000)	Provođenjem Programa certificiranja stada u odnosu na određenu zaraznu bolest očekuje se povećanje broja „službeno slobodnih“ stada, smanjuje se mogućnost prijenosa zaraze između stada i broj slučajeva zar. bolesti	%	0	MPRRR	20	40	60
	8.3.4.2. Povećanje broja subjekata koji drže životinje i postupaju s njima sukladno propisima o dobrobiti u odnosu na ukupan broj subjekata koji drže životinje životinja (120000)	Povećanje broja subjekata koji drže životinje i postupaju s njima sukladno propisima o dobrobiti povećat će se zdravstvena zaštita životinja	%	40	MPRRR	60	70	80
8.3.5. Unaprjeđenje sustava obvezatnog označavanja i registracije životinja te uspostava učinkovite kontrole prometa životinja	8.3.5.1. Smanjenje postotka pogrešaka u registraciji prometa goveda	Uspostavom baza podataka – Jedinstvenih registara domaćih životinja, učinkovito se prati promet životinja što je osobito bitno za praćenje pojave bolesti i kontrolu trgovine životinjama.	%	5	MPRRR	2	1	0,5
	8.3.5.2. Smanjenje postotka nesukladnih gospodarstava u prometu goveda	Uspostavom baza podataka – Jedinstvenih registara domaćih životinja, učinkovito se prati promet životinja što je osobito bitno za praćenje pojave bolesti i kontrolu trgovine životinjama	%	35	MPRRR	15	10	5
	8.3.5.3. Povećanje postotka gospodarstava koje se pridržavaju propisa o označavanju i registraciji (goveda, svinje, ovce i koze)	Uspostavom baza podataka – Jedinstvenih registara domaćih životinja, učinkovito se prati promet životinja što je osobito bitno za praćenje pojave bolesti i kontrolu trgovine životinjama	%	40	MPRRR	60	80	95
8.3.6. Unaprjeđenje središnjeg veterinarskog informacijskog sustava (SVIS)	8.3.6.1. Povećanje broja računalnih programa do potpune integracije svih (29) relevantnih računalnih programa u SVIS.	Brz pristup informacijama omogućit će donošenje brzih i efikasnih odluka	Broj integriranih baza	3	MPRRR	10	20	29
8.3.7. Unaprjeđenje zdravstvene zaštite bilja	8.3.7.1. Povećanje broja obveznika upisanih u Fito-upisnik	Dovršenjem upisa u Fito-upisnik, izdavanja ovlaštenja obveznicima da nakon obavljenog fitosanitarnog nadzora od strane službenog tijela, mogu sami izdavati(BP) za određene vrste bilja	%	65	MPRRR	95	100	-
	8.3.7.2. Povećanje broja sredstava za zaštitu bilja (SZB) registriranih i re-registriranih prema „jedinstvenim načelima za ocjenu i registraciju SZB“ koja vrijede na području EU	Hrvatskim poljoprivrednim proizvođačima stvorit će se preduvjeti da mogu ravnopravno konkurirati svojim proizvodima na domaćem tržištu, a i plasirati svoju robu (bilje i biljne proizvode) na zahtjevno tržište EU.	Broj	5	MPRRR	50	150	350

Sukladno trendovima Zajedničke poljoprivredne politike u Europskoj uniji u kojoj ruralni razvoj zauzima sve značajnije mjesto, ovo postaje sve naglašenije područje u oblikovanju poljoprivredne politike Republike Hrvatske. Kao bitna sastavnica europskog modela poljoprivrede, svrha je politike ruralnog razvitka oblikovati dosljedan i trajan okvir koji će zajamčiti budućnost ruralnom prostoru te stimulirati održivost i zapošljavanje. Cilj mjera ruralnog razvitka je smanjenje razlika u gospodarskom razvitku i životnim uvjetima u odnosu na ostala područja, kreiranje snažnog poljoprivrednog sektora, povećanje konkurentnosti ruralnog područja, očuvanje okoliša i prirodnih resursa te očuvanje i napredak seoskih područja i ruralnih vrijednosti.

Svrha ruralnog razvitka je poboljšanje kvalitete života u onim ruralnim područjima gdje su ti uvjeti znatno niži od prosjeka. Ovo se odnosi na mogućnost zapošljavanja, razinu dohotka, javne usluge i infrastrukturu. Poljoprivreda daje velike mogućnosti za zapošljavanje u tim područjima, ali ima i ruralnih područja gdje većina nije zaposlena u poljoprivrednom sektoru. Stoga se uspješna politika ruralnog razvoja ne veže isključivo uz poljoprivrednu djelatnost već, osim poljoprivrede, obuhvaća i šumarstvo, okoliš, diversifikaciju ruralnog gospodarstva, kvalitetu ruralnog života, inovacije u poljoprivredi, nove načine upotrebe poljoprivrednih proizvoda, zaštitu okoliša u seoskim sredinama i stvaranje novih radnih mjesta.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

8.4.1. Strukturna potpora kroz mjeru diversifikacija ekonomskih aktivnosti

Sufinanciranjem ulaganja u razvoj malog poduzetništva u svrhu diversifikacije ekonomskih aktivnosti unutar IPARD programa omogućuje se otvaranje dodatnih, odnosno novih djelatnosti u ruralnom prostoru, novo zapošljavanje stanovništva ruralnih područja, ali se i otvaraju mogućnosti za dolazak i urbanog stanovništva na ova područja što kroz ponudu koja se nudi (seoski turizam, rekreacija i dr), ali i kroz mogućnost ulaganja i života na ovako potpomognutim područjima kroz mjere ruralnog razvoja. Seoski turizam, tradicionalni obrti, nepoljoprivredne usluge, izravna prodaja na obiteljskom gospodarstvu samo su neki od oblika diversifikacije ekonomskih aktivnosti na ruralnom prostoru.

Osim diversifikacije poljoprivrednih djelatnosti, ova mjera pruža prilike za potporu i nepoljoprivrednim djelatnostima kao što su razni oblici usluga u ruralnom prostoru: mehaničarske radionice, IT centri, dječji vrtići, sportsko-rekreacijski centri za djecu i odrasle i ostalo.

8.4.2. Ulaganja u razvoj ruralne infrastrukture

Nedovoljno razvijena temeljna infrastruktura na ruralnim područjima otežava razvoj poljoprivrednih gospodarstava i nepovoljno utječe na kvalitetu života u ruralnim područjima. Jedinice lokalne samouprave imaju veliku potrebu za ulaganja u temeljnu infrastrukturu kako bi povećale kvalitetu života u okviru svojih životnih sredina i stvorile realne osnove za razvoj na ruralnom prostoru.

U okviru potpore Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja u iznosu od 100% za ulaganja u ruralnu infrastrukturu, za jedinice lokalne samouprave do 10.000

stanovnika, kroz IPARD program omogućit će se stvaranje povoljnijih uvjeta za život i rad na ruralnom prostoru. Radi se o ulaganjima u nerazvrstane lokalne ceste, protupožarne putove, kanalizaciju s pročištačima voda te ulaganja u toplane.

Potpota ulaganjima u temeljnu infrastrukturu koja se nalazi u djelokrugu jedinica lokalne samouprave ima za cilj, između ostalog, ruralna područja učiniti atraktivnijima kako bi se okrenuo trend gospodarskog i socijalnog propadanja i stvorili preduvjeti za gospodarski i društveni razvoj seoskih područja.

8.4.3. Podrška i potpora osnivanju lokalnih partnerstava, izradi strategije te potpora radu lokalnih akcijskih grupa

Jedan od najznačajnijih potencijala ruralnih područja Republike Hrvatske su njegovi stanovnici. Veće uključivanje stanovništva u kreiranju strateških dokumenata razvoja pojedinih sredina jedna je od temeljnih pretpostavki ruralnog razvoja. IPARD program omogućuje stvaranje inicijative koje rezultiraju partnerstvima između privatnog, javnog i civilnog sektora. Lokalno partnerstvo ili lokalna akcijska grupa (LAG) temelji se na pristupu „odozdo prema gore“ i omogućuje jačanje lokalne zajednice s ciljem provedbe zajednički oblikovanih prioriteta i mjera u okviru lokalnih razvojnih strategija. Ovakav oblik zajedničkog kreiranja i donošenja prioriteta i mjera u obliku lokalnih razvojnih strategija nije uobičajena praksa na ruralnim područjima te ovaj pristup treba podržavati. Lokalna razvojna strategija je proizvod težnji pojedine lokalne zajednice da razvija svoja područja, kako u gospodarskom, tako i u društvenom pogledu, ali vodeći brigu o očuvanju tradicijskih i kulturnih vrijednosti te očuvanju okoliša.

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja će pružanjem tehničke pomoći lokalnoj zajednici informirati i educirati stanovništvo ruralnih područja o značaju stvaranja partnerstava i zajedničkog donošenja lokalnih razvojnih strategija te pomoći pri izradi prioriteta i mjera unutar strateških dokumenata pojedinog partnerstva. U okviru IPARD programa, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja će odobravati lokalne razvojne strategije koje zadovolje kriterije i pružati financijsku potporu radu i funkcioniranju partnerstva (LAG-a). Trenutno u Republici Hrvatskoj nema službeno priznatih LAG-ova u okviru provedbe mjera ruralnog razvoja. Sukladno IPARD programu, LAG-ove će Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja odabrati na početku 2011. godine za cijelo programsko razdoblje.

Partnerstvo (LAG) donošenjem lokalne razvojne strategije omogućuje provođenje projekata svoje lokalne zajednice. Također, LAG vodi brigu o realizaciji svojih prioriteta i ciljeva te na taj način i o projektima koji se planiraju i realiziraju u skladu s mjerama koje obuhvaća strategija. LAG služi također i kao sredstvo informiranja lokalnog stanovništva o mjerama ruralnog razvoja, ali isto tako i o mogućnostima ulaganja kroz druge fondove u okviru razvoja ruralnog prostora te kao servis u pripremi projekata. Realizacijom strategije, odnosno projekata, ali i ukupnim djelovanjem pojedinog LAG-a ostvaruje se jačanje lokalne zajednice u ruralnom prostoru.

8.4.4. Potpora manifestacijama u ruralnim područjima

Očuvanje kulturne baštine, seoskih običaja i manifestacija koje promiču ruralni razvoj, kao aktivnosti usko su povezane s poljoprivrednom proizvodnjom, seoskim okruženjem i načinom života te na najbolji mogući način prezentiraju tradicijsku

osnovu i ambijentalni ugođaj. Kulturno i povijesno nasljeđe kroz svakodnevni život, osim što se zasniva na tradicionalnosti, zanimljivo je i značajno i zbog podizanja vrijednosti destinacije kroz gostoljubivost domaćina (rural hospitality), originalnosti ponude (aktivnosti koje se svakodnevno upražnjavaju i nisu usmjerene isključivo prema turistima – gostima), položaju smještaja, povoljnoj cijeni. Stoga je vrlo važno, prije svega očuvati, ali u istoj mjeri i zaštititi te očuvati kulturnu baštinu i tradicijske vrijednosti, ali i naglasiti važnost poljoprivredne djelatnosti u okviru gospodarstva u svemu tome te ih putem organiziranja manifestacija prezentirati ruralnom stanovništvu, ali i gostima.

Sufinanciranjem održavanja manifestacijama u ruralnim područjima Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja će doprinijeti jačanju lokalne zajednice. Na manifestacijama ovog tipa Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja će putem predavanja informirati i educirati posjetitelje o mjerama ruralnog razvoja i mjerama poljoprivredne politike koje trenutno provodi.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 8.4. Pобоljšanje kvalitete života u ruralnom području

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
8.4.1. Strukturna potpora kroz mjeru diversifikacija ekonomskih aktivnosti	8.4.1.1. Povećan broj projekata korisnika mjere diversifikacija	Strukturna potpora u poljoprivredne i nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnom prostoru	Broj	0	MPRRR	15	25	35
	8.4.1.2. Povećan broj potpomognutih projekata za nepoljoprivrednu djelatnost	Sufinanciranje projekata u okviru nepoljoprivrednih djelatnosti u svrhu poboljšanja uvjeta života u ruralnom prostoru	Broj	0	MPRRR	8	12	18
	8.4.1.3. Povećani broj kreveta u gospodarstvima koja obavljaju djelatnost seoskog turizma	Razvoj seoskog turizma povećanjem smještajnih kapaciteta	Broj	1.100	MPRRR	1.200	1.400	1.600
8.4.2. Ulaganja u razvoj ruralne infrastrukture	8.4.2.1. Povećanje broja JLS-a koji su ostvarile financijsku potporu MPRRR-a za ulaganja u nerazvrstane ceste u okviru IPARD programa	Ulaganja JLS-a do 10 000 stanovnika u izgradnju i rekonstrukciju lokalnih nerazvrstanih cesta	Broj	0	MPRRR	10	20	25
	8.4.2.2. Povećanje broja JLS-a koji su ostvarile financijsku potporu MPRRR-a za ulaganja u kanalizaciju s pročistačima u IPARD-u	Ulaganja JLS-a do 10 000 stanovnika u izgradnju i rekonstrukciju kanalizacijskih sustava	Broj	0	MPRRR	2	4	6
8.4.3. Podrška i potpora osnivanju lokalnih partnerstava, izradi strategije te potpora radu LAG-a	8.4.3.1. Povećanje i održavanje broja lokalnih razvojnih strategija	Povećanje broja lokalnih partnerstava te izrada kvalitetnih lokalnih razvojnih strategija koje definiraju glavne prioritete područja	Broj	0	MPRRR	20	20	20
	8.4.3.2. Povećanje postotka odobrenih od ukupno prijavljenih lokalnih razvojnih strategija te sukladno tome priznatih lokalnih akcijskih grupa (LAG-ova) čiji rad prati MPRRR	Sukladno IPARD programu, LAG-ove će Ministarstvo odobravati jednom na početku 2011.godine za cijelo programsko razdoblje koje nam preostaje.	%	0	MPRRR	75	75	75
8.4.4. Potpora manifestacijama u ruralnim područjima	8.4.4.1. Održavanje kontinuiteta potpore kulturnim manifestacijama na ruralnom području na razini 250 korisnika godišnje, ukupno, po županijama i JLS	Održavanje broja kulturnih, gospodarskih i drugih manifestacija koje promiču tradicijske vrijednosti, poljoprivrednu proizvodnju i ruralni razvoj	Broj	250	MPRRR	250	250	250
	8.4.4.2. Povećanje broja održanih predavanja o mjerama ruralnog razvoja	Informiranje ruralnog stanovništva o mjerama ruralnog razvoja	Broj	20	MPRRR	30	35	35

Opći cilj 9. Daljnje jačanje međunarodnog položaja Republike Hrvatske

Posljednjih godina međunarodni je položaj Republike Hrvatske osnažen, posebice nakon ulaska Hrvatske u NATO, njezinim položajem zemlje predvodnice euro-atlantskih integracija na području jugoistoka Europe, članstvom u Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda te ukupnim gospodarskim i društvenim razvojem.

Hrvatska će diplomacija u narednom razdoblju raditi na daljnjoj profesionalizaciji i osuvremenjivanju diplomatske mreže koja će još bolje odgovarati potrebama građana u zemlji i inozemstvu, zaštititi svih hrvatskih državljana, kako pojedinaca tako i pripadnika hrvatskih manjina te dijaspore. Cilj hrvatske diplomacije je otvaranje prema građanima u svim oblicima, uključujući i zaštitu njihovih pojedinačnih interesa. Naročita pozornost posvetit će se jačanju gospodarske komponente vanjske politike.

U narednom razdoblju od 2010. do 2012. vanjskopolitičke ciljeve, odnosno nacionalne interese Hrvatske treba usmjeriti na završetak procesa pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, daljnje jačanje uloge i mjesta Hrvatske u jugoistočnoj Europi, jačanje nacionalne i promicanje regionalne sigurnosti, promicanje interesa hrvatskog gospodarstva, kao i jačanje ukupnog kredibiliteta zemlje.

Uspješnost unutarnjih reformi, kao što su jačanje učinkovitosti javne uprave, transparentno i djelotvorno sudstvo, konkurentnost gospodarstva, održivi i uravnoteženi regionalni razvoj, u funkciji su hrvatske vanjske politike i daljnjeg jačanja međunarodnog položaja Hrvatske.

Otklanjanje zastoja i završetak procesa priključivanja Hrvatske Europskoj uniji je prvi prioritet hrvatske vanjske politike zbog statusnog unapređenja položaja zemlje i zbog ubrzanja unutarnjih društvenih reformi i aktiviranja razvojnih potencijala društva. Hrvatska diplomacija mora učinkovito djelovati na uklanjanju slovenske blokade, otklanjanju rezervi nekih zemalja prema ukupnom procesu širenja Europske unije, a posebno prema ispunjavanju određenih međunarodnih obveza Hrvatske.

Posebni cilj 9.1. Završetak pregovora i članstvo u Europskoj uniji

Tijekom 2009. i 2010. godine ostvaren je daljnji napredak u pregovorima o pristupanju Europskoj uniji koji su ušli u završnu, odlučujuću fazu. Republika Hrvatska je, zahvaljujući ustrajnom radu svih struktura uključenih u pregovarački proces te provedbi reformskih procesa i ispunjavanju svih ostalih kriterija koji proizlaze iz budućeg članstva u Europskoj uniji, uspjela stvoriti preduvjete za skoro okončanje pristupnog procesa.

Veliki proboj u pristupnim pregovorima postignut je za vrijeme švedskog predsjedanja Europskom unijom, tijekom kojeg su pregovori otvoreni u šest¹ poglavlja te privremeno zatvoreni u deset² poglavlja, čime je Republika Hrvatska na kraju 2009. godine u pregovaračkoj bilanci dostigla broj od ukupno 28 otvorenih pregovaračkih poglavlja, od koji je njih sedamnaest i privremeno zatvoreno.

¹ 4. Sloboda kretanja kapitala, 11. Poljoprivredni i ruralni razvoj, 12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor, 16. Porezi, 22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata i 24. Pravda, sloboda i sigurnost

² 2. Sloboda kretanja radnika, 3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga, 6. Pravo trgovačkih društava, 9. Financijske usluge, 15. Energetika, 18. Statistika, 19. Socijalna politika i zapošljavanje, 21. Transeuropske mreže, 28. Zaštita potrošača i zdravlja i 29. Carinska unija

U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2010. godine, pregovori su otvoreni u pet³ te privremeno zatvoreni u tri⁴ pregovaračka poglavlja, a za vrijeme belgijskog predsjedanja Europskom unijom u srpnju 2010. godine privremeno je zatvoreno poglavlje 12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika i poglavlje 32. Financijski nadzor.

Time je Republika Hrvatska otvorila sva 33 poglavlja o kojima se vode sadržajni pregovori od čega je 22 i privremeno zatvorila. Za okončanje pristupnog procesa preostaje za ispuniti 39 mjerila i time zatvoriti 9 poglavlja pregovora.

U svim poglavljima u kojima su utvrđena mjerila za zatvaranje uloženi su značajni naponi u cilju njihova kvalitetnog i što skorijeg ispunjavanja te stvaranja pretpostavki za privremeno zatvaranje poglavlja. Od početka pregovora ukupno su zaprimljena 104 mjerila za zatvaranje u 31 poglavlju, a do kraja srpnja 2010. godine Republika Hrvatska je tijelima Europske unije dostavila relevantne dokumente za ispunjavanje ukupno 65 mjerila za zatvaranje u 22 poglavlja.

Kontinuirano se radi i provedba obveza koje proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kao i na izvješćivanju Europske komisije o napretku u ispunjavanju obveza u privremeno zatvorenim poglavljima, obzirom da je dosljedna provedba svih obveza proizašlih iz pregovora ključna za kredibilitet Republike Hrvatske u pregovaračkom procesu.

U narednom razdoblju, pored zatvaranja svih pregovaračkih poglavlja predstoji i potpisivanje Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji te ulazak Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europskoj uniji. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, kao koordinator svih nadležnih tijela državne uprave u području europskih poslova, usmjerit će svoju pažnju na daljnju prilagodbu standardima i politikama Europske unije, odnosno ispunjavanju svih uvjeta za završetak pregovora s Europskom unijom i pripremu tijela državne uprave za učinkovito funkcioniranje u uvjetima punopravnog članstva. Pri tomu će obavljati stručne, diplomatske, pravne i tehničke poslove vezane uz ispunjavanje navedenog cilja.

U prijelaznom razdoblju do punopravnog članstva iznimnu važnost imat će i informiranje, obrazovanje i priprema hrvatske javnosti za članstvo u Europskoj uniji, posebno u kontekstu predstojećeg referenduma. Također, temeljem izrađenih strateških dokumenata nastavit će se preuzimanje nove pravne stečevine Europske unije, kao i rad na stvaranju vjerodostojne hrvatske inačice pravne stečevine Europske unije i prevođenje za potrebe procesa pristupanja.

Sve aktivnosti vezane uz koordinaciju europskih poslova nastavljaju se i u razdoblju članstva.

³ 13. Ribarstvo, 27. Okoliš, 8. Tržišno natjecanje, 23. Pravosuđe i temeljna prava i 31. Vanjska, sigurnosna i obrambena politika

⁴ 1. Sloboda kretanja roba, 5. Javne nabave i 16. Porezi

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

9.1.1. Informiranje hrvatske javnosti o Europskoj uniji i integracijskom procesu

Komunikacijska strategija za informiranje hrvatske javnosti o Europskoj uniji i pripremama za članstvo iz 2006. godine naglašava važnost intenziviranja aktivnosti tijekom završnih faza pretpristupnog razdoblja. Stvaranje preduvjeta za uspješno održavanje referenduma o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, kao i za kasnije kvalitetno korištenje prednosti koje članstvo u Uniji donosi, podrazumijeva visok stupanj informiranosti hrvatskih građana o Europskoj uniji.

Kroz dosadašnju provedbu Komunikacijske strategije pokrenut je niz projekata namijenjenih informiranju građana o europskim integracijama, poput besplatnog info telefona „Halo EU!“ ili mreže 129 EU info točaka postavljene diljem Republike Hrvatske u sklopu projekta „Europa u Hrvatskoj“.

U cilju pružanja potrebnih informacija građanima nastavlja se provedba Komunikacijske strategije, čiji će rezultati, kao i dosada, biti kontinuirano praćeni provođenjem redovnog istraživanja javnog mnijenja. Započeti projekti informiranja građana o Europskoj unij nastaviti će se i u narednom razdoblju, kao i izdavačka djelatnost tiskanih i elektroničkih publikacija te promotivnih materijala, uz intenziviranje informativnih aktivnosti u predreferendumskom razdoblju te nastavak odgovarajućih aktivnosti nakon pristupanja Europskoj uniji.

Kontinuirana suradnja s medijima intenzivirati će se u predreferendumskom razdoblju u kojem se očekuje aktivna medijska kampanja. U cilju poticanja decentraliziranog pristupa pružanju informacija o europskim integracijama nastaviti će se suradnja sa županijskim savjetima za europske integracije, i drugim partnerima, poput organizacija civilnog društva, kojima se potpore dodjeljuju putem godišnjeg javnog natječaja, na provedbi projekta iz područja informiranja hrvatske javnosti o Europskoj uniji.

9.1.2. Stvaranje vjerodostojne hrvatske inačice pravne stečevine Europske unije i prevođenje za potrebe procesa pristupanja

Stvaranje vjerodostojne hrvatske inačice pravne stečevine Europske unije nužan je preduvjet da hrvatski postane službeni jezik kad Republika Hrvatska postane članicom Europske Unije. Aktivnosti u planskom razdoblju odnose se na prevođenje te na pravnu, stručnu i jezičnu redakciju prevedenih tekstova i terminološko usuglašavanje. Konačne prijevode formalno će verificirati međuresorna povjerenstva koja će se uspostaviti u predstojećem razdoblju.

Dokumenti koji se prevode za potrebe procesa pristupanja Europskoj uniji su izvješća, strategije, akcijski planovi, pregovaračka stajališta i drugi materijali kojima se ispunjavaju obveze iz pregovora. Prijevodi hrvatskih propisa također su sastavni dio tog procesa i oni se kontinuirano unose u bazu podataka koja je cjelokupnoj javnosti dostupna preko internetske stranice Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 9.1. Završetak pregovora i članstvo u Europskoj uniji

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
9.1.1. Informiranje javnosti o Europskoj uniji i integracijskom procesu	9.1.2.1. Povećana medijska zastupljenost programa posvećenih eurointegracijskom procesu	Kontinuirana suradnja s medijima intenzivirat će se u predreferendumskom razdoblju u kojem se očekuje aktivna medijska kampanja što će dovesti do povećanja medijske zastupljenosti programa o EU	Broj medijskih objava	10.000	MVPEI	20.000	20.000	20.000
	9.1.2.2. Povećana količina distribuiranih publikacija i promotivnih materijala MVPEI-a	Uspješnost referenduma, koji slijedi nakon završetka pregovora, te samog članstva usko je povezana s informiranošću javnosti o EU i integriranju RH u EU	Naklada - komad	150.000 publikacija; 20.000 promotivnih materijala	MVPEI	180.000 publikacija; 30.000 promotivnih materijala	200.000 publikacija; 35.000 promotivnih materijala	200.000 publikacija; 40.000 promotivnih materijala
	9.1.2.3. Broj provedenih programa namijenjenih obrazovanju o Europskoj uniji	Postizanje i održavanje sposobnosti adekvatnog obavljanja poslova u provođenju zajedničkih politika Europske unije	Broj modula	10	MVPEI	12	13	14
	9.1.2.4. Povećani broj dodijeljenih potpora partnerima u provedbi projekata iz područja informiranja hrvatske javnosti o Europskoj uniji	Jačanjem suradnje sa Županijskim savjetima za europske integracije i organizacijama civilnog društva te dodjelom većeg broja potpora za njihove projekte povećat će se informiranost hrvatske javnosti o Europskoj uniji	Broj potpora	45	MVPEI	47	49	51
9.1.2. Stvaranje vjerodostojne hrvatske inačice pravne stečevine Europske unije i prevođenje za potrebe procesa pristupanja	9.1.2.1. Broj obrađenih kartica vjerodostojne hrvatske inačice pravne stečevine.	Vjerodostojna hrvatska inačica pravne stečevine EU-a je preduvjet da hrvatski bude službeni jezik	Stranica	120.500	Prioritetna lista EU-a	132.500	146.500	163.352
	9.1.2.2. Broj kartica prijevoda dokumenata za potrebe procesa pristupanja RH EU	Tijekom procesa pristupanja RH EU potrebno je predočiti brojne dokumente i hrvatske propise na stranom (engleskom) jeziku	Prevoditeljska kartica	107.000	MVPEI i Tajništvo pregovaračke skupine	117.000	125.000	131.000

Dobro stanje javne sigurnosti u Republici Hrvatskoj ima za sve njene građane posebnu vrijednost i pretpostavka je uspješnom razvoju cjelokupnog društva na svim područjima. Sigurnost je elementarna ljudska potreba. Stupanj sigurnosti mjeri se dimenzijom pojava i brojem događaja koji ugrožavaju život, osobnu sigurnost i imovinu. Potpune sigurnosti nema niti u jednoj društvenoj zajednici. Osjećaj sigurnosti građana mjeri se povećanjem ili smanjenjem opasnosti kojima su uobičajeno izloženi i na koje su se navikli. To je subjektivan osjećaj i on varira ovisno od trenutka ili prostora u kojem pojedinac živi. Na osjećaj sigurnosti danas utječu (s različitim intenzitetom) iskustvo pojedinca, medijska slika stanja sigurnosti i službeni pokazatelji tog stanja. Temeljni cilj Vlade Republike Hrvatske je održati stanje sigurnosti na najvišoj razini.

Dobro stanje sigurnosti i mira u društvu te poštivanje javnog reda poželjno je u svakoj zemlji. Dobro uređene demokratske države nastoje pravnim propisima regulirati mnoga područja života ljudi kako bi na što manju mjeru sveli moguće konfliktne i uznemirujuće situacije. Za siguran i slobodan život građana od posebne je važnosti da se na javnim mjestima život odvija po propisanim pravilima. Jedna od temeljnih zadaća Vlade Republike Hrvatske je održavanje zadovoljavajućeg stanja javne sigurnosti, reda i mira u društvu.

Motorizirani cestovni promet jedno je od bitnih obilježja suvremene civilizacije. Sve dobrobiti ovog fenomena, nažalost, i nadalje plaćamo visokom cijenom nepoželjnog ljudskog stradanja. Osim individualnih tragedija, društvo trpi velike gubitke zbog prometnih nesreća. Da bi se stanje sigurnosti u cestovnom prometu podignulo na višu razinu, društvo bi moralo stalno ulagati znatne napore u poboljšanje prometne infrastrukture, a svi mjerodavni subjekti i sudionici u prometu sustavno razvijati prometnu kulturu. Kontinuirano povećanje razine sigurnosti, pouzdanosti i zaštite u prometu trajni je cilj.

Za svaku suverenu i samostalnu državu pitanje sigurnosti, zaštite i kontrole državne granice prvorazredno je pitanje. Osiguranje nesmetanog protoka ljudi i roba preko državne granice uz istovremeno sprečavanje nezakonitih prelazaka kao i svih oblika prekograničnog kriminala preko državne granice izuzetno je zahtjevna zadaća.

Obrana suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske temeljna je zadaća obrambenog sustava. Suverenitet i teritorijalna cjelovitost štite se stalnim nadzorom teritorija, odvracanjem od potencijalne agresije i provođenjem borbenih operacija. U tom smislu Oružane snage trajno razvijaju i održavaju vojne sposobnosti radi odgovora na sigurnosne izazove i ugroze.

Ulaskom u NATO i približavanjem ulasku u EU jača i uloga Republike Hrvatske na međunarodnoj sigurnosnoj sceni. Članstvom u NATO-u Republika Hrvatska se uključila u sustav kolektivne obrane, koji joj daje najveću moguću razinu sigurnosti, ali zahtijeva i njezin doprinos takvom sustavu.

U području međunarodne suradnje provodi se niz aktivnosti izgradnje sigurnosti i povjerenja, a pripadnici Oružanih snaga i policije aktivno sudjeluju u misijama odgovora na krize u inozemstvu pod okriljem međunarodnih organizacija i saveza. Postrojbe Oružanih snaga deklarirale će se i pripremati za sudjelovanje u snagama brzog odgovora NATO-a (NRF), misijama i operacijama pod okriljem UN-a te

borbenim skupinama EU-a (EU Battlegroups). Republika Hrvatska će doprinosti sposobnostima NATO-a te će nastaviti povećavati broj sudionika u NATO i EU vođenim operacijama sukladno raspoloživim resursima.

Posebni cilj 10.1. Jačanje prevencije kažnjivih ponašanja i unapređenje otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta

Posljedice ugrožavanja sigurnosti kriminalitetom u Hrvatskoj čine oko 50 posto svih štetnih posljedica na području javne sigurnosti. Opasnost od kriminaliteta teško da može biti preneglašena. Otkrivanje i suzbijanje te pojave temeljna je zadaća policije.

U Republici Hrvatskoj policija otkrije i zabilježi prosječno oko sto dvadeset tisuća kaznenih djela godišnje. Analitičari i kriminolozi procjenjuju da je to dio ukupnog kriminaliteta koji se događa. Sva kaznena djela nemaju istu težinu. Ne zanemarujući manje štetna kaznena djela, u sljedećem razdoblju veću pozornost treba posvetiti najtežim kaznenim djelima. Samo oko jedan posto svih kaznenih djela pobuđuje interes najšire javnosti koja od policije očekuje odlučno i uspješno djelovanje. Sprečavajući i razrješavajući tu vrstu kriminaliteta, policija postiže i jača svoj ugled u javnosti.

Dugotrajno iskustvo naučilo nas je da se mnoge neželjene situacije kao i njihove posljedice mogu spriječiti i izbjeći ako ih se predvidi. Sprečavanje kaznenih djela i prekršaja za svako je društvo ekonomičnije ponašanje nego njihovo suzbijanje i otklanjanje njihovih posljedica.

Sve moderne policije razvijenih zemalja napuštaju represivne modele reagiranja na ugrožavanje sigurnosti i okreću se prevenciji svih oblika zabranjenog ponašanja. Izgradnja sustava prevencije dugotrajan je proces koji dugoročno donosi značajne rezultate. Uspješna i odgovorna prevencija jača kvalitetu života građana, ima dugoročnu korist u smislu smanjenja troškova vezanih za formalni kazneno-pravni sustav/postupak kao i ostale društvene troškove

Postoje jasni pokazatelji kojima dobro planirane strategije, programi i aktivnosti za prevenciju kriminala ne samo da utječu na vidljivu prevenciju kriminala, već i unapređuju sigurnost u lokalnoj zajednici te time doprinose ukupno boljem razvoju cijele zemlje i stvaranju osjećaja sigurnosti njenih građana.

Uz policiju, državna i lokalna tijela, nevladine organizacije i privatni sektor trebali bi sudjelovati u kreiranju, održavanju i provedbi prevencije kriminala. Uključivanje zajednice i međusobna suradnja predstavljaju bitne elemente koncepta prevencije kriminala.

Kako bi se prevencijom mogle predvidjeti pojave u društvu koje štetno utječu na ukupno stanje sigurnosti policija mora poboljšati načine komunikacije s građanima kako bi se uzroci inkriminiranog ponašanja mogli pravovremeno i kvalitetno utvrditi, a nakon toga pravovremeno na njih djelovati.

10.1.1. Reforma kriminalističke policije

Proces reforme započeo je osnivanjem Policijskog nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta te uvođenjem kriminalističko-obavještajnog modela policije na svim razinama s podjelom posla na tri razine, razvojem kriminalističko-obavještajnog sustava, strateškim planiranjem i usmjerenim prikupljanjem informacija.

U cilju dovršenja ove reforme nastavit će se s preustrojem kriminalističke policije na svim razinama djelovanja u cilju učinkovitijeg rada sukladno podjeli nadležnosti i poslova na tri razine (nacionalna, regionalna i lokalna), s jačanjem ukupnih administrativnih kapaciteta operativnih odjela Policijskog nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta te dovršiti implementacija kriminalističko-obavještajnog modela rada policije .

Također, dodatno će se ojačati kapaciteti u provođenju financijskih istraga, ojačati kapaciteti kriminalističko-obavještajnih poslova i posebnih kriminalističkih poslova; ojačati suradnja s državnim odvjetništvom (USKOK-om) i ostalim tijelima i agencijama nadležnim za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminaliteta (Porezna uprava, Carinska uprava, Ured za sprečavanje pranja novca, Financijska policija, Financijski inspektorat...).

10.1.2. Suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, zlorabe droga i nasilja, posebice nasilja nad mladeži

Značajne promjene u načinu progona korupcije uvjetovale su porast broja kaznenih prijavi za korupcijska kaznena djela, a osobito broj pokrenutih kaznenih postupaka. Za razliku od ranijih godina, kada je većina postupaka pokrenuta zbog manje značajnih kaznenih djela, tzv. »ulične korupcije«, struktura pokrenutih kaznenih postupaka pokazuje kako je većina postupaka pokrenutih tijekom 2009. godine zbog korupcijskih kaznenih djela srednje i visoke razine. Spomenuti kazneni postupci nesumnjivo pridonose povjerenju građana u tijela otkrivanja i progona korupcije.

U okviru Ministarstva unutarnjih poslova tijekom 2009. godine otpočeo je s radom Policijski nacionalni ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta čija je zadaća da kroz zajednički rad s državnim odvjetništvom, procjenom područja u kojima je korupcija posebno raširena i korištenjem posebnih izvidnih tehnika, doprinese bržem i kvalitetnijem otkrivanju i dokazivanju ovih kaznenih djela.

Nacionalnom strategijom suzbijanja korupcije koja je donesena 2008. godine, te Akcijskim planom Ministarstva unutarnjih poslova za suzbijanje korupcije, predviđene su mjere u cilju sprečavanja i otkrivanja kaznenih djela s elementima korupcije, čiji krajnji cilj je povećanje broja prijavljenih kaznenih djela s elementima korupcije, intenziviranje postupanja u sprečavanju unutarnje korupcije, kao i edukacija policijskih službenika u pogledu Kodeksa policije i implementacija samoocjenjivanja procesa rada i organizacije u svrhu unapređenja integriteta Ministarstva unutarnjih poslova.

Od ukupnog broja prijavljenih kaznenih djela u Republici Hrvatskoj prosječno oko 10% kaznenih djela je iz područja kriminaliteta droga (2009. godine 9,64%).

U 2011. i 2012. godini i nadalje se planira izvršenje aktivnosti vezanih za smanjenje ponude (dostupnosti) droga na ilegalnom narkotržištu Republike Hrvatske, poglavito kroz suzbijanje proizvodnje, krijumčarenja i preprodaje droga na ilegalnom narkotržištu od strane kriminalnih grupa i pojedinaca.

Veliki broj kaznenih djela nasilja krije se u tamnoj brojci, a odnose se na tjelesno nasilje, obiteljsko nasilje, seksualne delikte, moralno zlostavljanje u obrazovnim sustavima i radnim sredinama (bullyng i mobbing) pa je otkrivanje tog kriminaliteta pretpostavka njegovom suzbijanju i sprečavanju. Specijalistički odjeli u policijskim upravama ojačat će svoje kapacitete i razviti nove metode otkrivanja i suzbijanja ove vrste kriminaliteta.

Da bi se dugoročno utjecalo na sigurnost u društvu posebna pozornost posvetit će se djeci i maloljetnicima kod kojih se manifestira asocijalno i antisocijalno ponašanje. Praćenjem njihovog ponašanja uspostaviti će se suradnja sa svim socijalnim službama koje se bave zaštitom mladeži. Također, pojačat će se aktivnost na preventivnom planu, a represivno djelovanje prema mladeži koristiti tek kada izostanu pozitivni učinci preventivnih programa.

10.1.3. Osnažiti otkrivenosti kaznenih djela iz mržnje, kaznenih djela nad manjinskim i ranjivim skupinama te kaznenih djela trgovine ljudima

Da bi se manjinske i ranjive skupine osjećale sigurnijima, a misli se prvenstveno na nacionalne, vjerske, rasne, skupine drugačije spolne orijentacije, rodne, dobne i supkulturne skupine, potrebno je kroz suradnju s nevladinim i drugim udrugama koje zastupaju manjinske i ranjive skupine ili djeluju na području zaštite ljudskih prava stvoriti uzajamni odnos povjerenja u cilju smanjenja tamne brojke prijavljenih kaznenih djela, razrješavanja istih i samim tim zaštite njihovih ljudskih prava, dok javnost treba senzibilizirati za njihove probleme u ostvarivanju ljudskih prava.

Ministarstvo unutarnjih poslova će u narednom razdoblju nastaviti s primjenom sustavnog, proaktivnog i progresivnog pristupa otkrivanja kriminaliteta trgovanja ljudima kao i provedbi mjera i aktivnosti zacrtanih Nacionalnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima 2009.-2011. Vlade Republike Hrvatske. Stoga će se osmisлити i izraditi Protokol o postupanju pri dobrovoljnom povratku žrtava trgovanja ljudima, jačat će se proaktivni rad policijskih službenika pri otkrivanju vrbovanja žrtava putem interneta i drugih otvorenih izvora, sklopiti Sporazum o suradnji između Ministarstva unutarnjih poslova i organizacija civilnog društva koje vode SOS telefonsku liniju, a djelatnici Ministarstva sudjelovat će i u operativnim akcijama i operativnim projektima na regionalnoj i međunarodnoj razini (INTERPOL, EUROPOL, SECI inicijativa, bilateralni sporazumi i drugo).

10.1.4. Osnažiti otkrivenost kaznenih djela protiv intelektualnog vlasništva

Zbog izrazito dinamičnog razvoja tehnologije, sve češće i masovnije uporabe računala i druge elektroničke opreme te interneta, mogućnosti ostvarivanja visokog stupnja anonimnosti, i drugih razloga, stalno dolazi do novih pojava oblika kršenja prava intelektualnog vlasništva, što iziskuje posebna stručna znanja koja su potrebna za uspješno rješavanje predmetne grupe kaznenih djela. To je razlog zbog kojeg je policijske službenike potrebno stalno educirati i usavršavati njihova do tada stečena znanja.

Postupanja će se u razdoblju 2011.-2013. usmjeriti na otkrivanje prostora u kojima se proizvode krivotvoreni proizvodi te na suzbijanje lanaca opskrbe i prodaje krivotvorenih proizvoda u zemlji i koji potječu iz inozemstva. Osobita pozornost posvetit će se otkrivanju i sprečavanju proizvodnje, nabave, distribucije i prodaje krivotvorenih lijekova i drugih farmaceutskih proizvoda, čijom uporabom se svjesno ili nesvjesno ugrožava zdravlje i životi ljudi.

10.1.5. Jačanje suradnje policije i pravosuđa

U kaznenopravnom smislu uloga policije u suzbijanju kriminaliteta predstavlja samo početnu fazu kazneno-pravnog postupka. Da bi se počinitelje kaznenih djela privelo pravdi i izrekla im se pravedna sankcija, nadležna tijela (prvenstveno policija i pravosuđe), moraju provesti niz kompleksnih procedura.

Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08 i 76/09) uvodi novi sustav kaznenog postupka koji pretpostavlja značajne promjene u postupanju, koje imaju i svoju drugu, jednako značajnu kriminalističku i tehničku razinu. Primjena Zakona o kaznenom postupku prije svega ovisi o pravovremenom i kvalitetnom stručnom osposobljavanju, kako sudaca i državnih odvjetnika, tako i policijskih službenika te odvjetnika kako bi se sve sudionike kvalitetno i stručno pripremio na nove uloge i zadaću koja ih očekuje u primjeni novih postupovnih odredbi.

U sklopu programa Pravosudne akademije provest će se tri ciklusa radionica za suce, državne odvjetnike, policijske službenike i odvjetnike i to: deset radionica za postupanje po pravilima redovitog postupka (županijska nadležnost) na kojima će sudjelovati 8 policijskih službenika, tri radionice za postupanje po pravilima skraćenog postupka (općinska nadležnost) na kojima će sudjelovati 2 policijska službenika, tri radionice na temu: Izvidi, zajednički rad tijekom izvida i podnošenje kaznene prijave na kojima će sudjelovati 40 policijskih službenika.

10.1.6. Izrada i provedba kvalitetnih preventivnih programa

Implementacijom modela djelovanja policije u zajednici hrvatska policija daje veći naglasak na preventivno djelovanje. Za sve pojave i događaje koji imaju utjecaja na sigurnost treba izraditi dobre preventivne programe koji bi se temeljili na dosadašnjem iskustvu i pokazateljima o dimenziji, strukturi, rasprostranjenosti i dinamici tih pojava i događaja.

Od početka provedbe projekta „Reforma operativno-preventivnog rada policije u odori“ (kao dijela Strategije djelovanja policije u zajednici) u ožujku 2003. do travnja 2010. godine na Policijskoj akademiji u Zagrebu obučeno je ukupno 1.160 djelatnika. Na području svih 20 policijskih uprava i 139 policijskih postaja radi 691 kontakt-policajac i 52 policijska službenika za prevenciju. Na razini policijskih uprava imenovano je 20 koordinatora za praćenje rada policijskih uprava.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju planira se nastavak edukacije kontakt-policajaca i provođenje tečaja za kontakt-policajce, kao i preuzimanje i nastavak provođenja aktivnosti koje se provode s Programom Ujedinjenih naroda za razvoj, kroz Program „Uništenje oružja za razvoj zajednica - Uključivanje zajednica u prevenciju kriminala kao potpora Strategiji djelovanja policije u zajednici Ministarstva unutarnjih poslova 2008.-2011. godine“.

Također se planira izrada i provođenje kvalitetnih preventivnih programa koji su usmjereni prema suzbijanju negativnih pojava među djecom i mladima, osobito kada je riječ o kažnjivim ponašanjima.

Povećanje preventivnih programa postići će se angažiranjem svih potencijala policije, ali i zajednice kroz provedbu različitih aktivnosti: predavanja i edukacije za građane, osobito mlađe populacije (npr. sigurnost u prometu, edukacije mladih vozača, nastavak provođenja i dorada te širenje već postojećih preventivnih programa za djecu i mlade o problemima droge, alkohola i drugih sredstava ovisnosti u većinu gradova, prevencija nasilja na športskim natjecanjima - fokus grupe s navijačima koji su skloni devijantnom ponašanju, edukacija o opasnosti i štetnosti oružja i minsko-eksplozivnih sredstva i slično), provedbu promidžbenih kampanja na nacionalnoj razini vezanih za sigurnost u prometu, prikupljanje ilegalnog oružja i slično te izradu tematskih informativnih letaka, brošura i plakata.

10.1.7. Nastavak osnivanja funkcionalnih Vijeća za prevenciju kriminala te njihovo umrežavanje

Poticanjem suradnje s lokalnom zajednicom želi se u sigurnosni sustav uključiti sve društvene subjekte i dobronamjerne pojedince. Do sada je u Republici Hrvatskoj osnovano 129 Vijeća za prevenciju kriminala. Radi što učinkovitijeg funkcioniranja Vijeća za prevenciju kriminala treba voditi računa o realnim mogućnostima pojedinih socijalnih sredina za njihovo osnivanje, a koje će biti uvjetovano sigurnosnim potrebama i materijalnim okvirima. Policija će poticati njihovo osnivanje na lokalnoj razini i umrežavanje na regionalnoj i nacionalnoj razini.

10.1.8. Osnažiti kapacitete za osiguranje i zaštitu određenih osoba, objekata i prostora

Kao polaznu vrijednost možemo promatrati činjenicu da u dosadašnjem radu nije bilo događaja koji bi za posljedicu imali stradavanje šticećenih osoba. Obzirom na postignute rezultate u radu, a imajući pri tome u vidu nove pojavne oblike izvršenja napada kao i moguće posljedice ukoliko bi se napadi realizirali, potrebno je osnažiti kapacitete za osiguranje i zaštitu šticećenih osoba, objekata i prostora tako da će ciljana vrijednost u budućem razdoblju biti da nema rizičnih točaka u sustavu koje bi za posljedicu imale stradavanje šticećenih osoba ili oštećenje i uništenje šticećenih objekata.

U cilju što kvalitetnijeg izvršenja zadaća nastaviti će se međunarodna suradnja sa službama drugih država, koje obavljaju poslove osiguranja i zaštite šticećenih osoba, objekata i prostora.

10.1.9. Prevencija nepoželjnog i kažnjivog ponašanja na mjestima javnog okupljanja

Iz analize podataka za 2008. i 2009. godinu proizlazi da se prosječno godišnje održi oko 18.000 značajnijih javnih okupljanja. Prosječno je na 160 javnih okupljanja došlo do nereda pri čemu je počinjena velika materijalna šteta na imovini te je ozlijeđeno 20-ak osoba.

Do sada su poduzete mjere za suzbijanje protupravnih ponašanja kroz donošenje Zakona o sprečavanju nereda na športskim natjecanjima (Narodne novine, br.

117/03, 71/06 i 439/09) te njegovu pojačanu primjenu, što je dovelo do znatnog smanjenja broja protupravnih ponašanja vezanih za športska javna okupljanja, posebice nogometna.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju povećat će se promidžbene aktivnosti policije putem medija kako bi se utjecalo na jačanje svijesti sudionika javnih okupljanja o neprihvatljivosti protupravnog ponašanja, dok će se organizatore javnih okupljanja upućivati na pravilno postupanje u organiziranju i vođenju javnih okupljanja. Usporedno s time, organizirat će se razni oblici edukacije kao što su seminari, radni sastanci i praktična obuka za policijske službenike u svim policijskim upravama kako bi se povećala efikasnost u preventivnom djelovanju.

10.1.10. Međunarodna suradnja policija na teritoriju Republike Hrvatske tijekom turističke sezone

U cilju što bolje turističke promidžbe Republike Hrvatske i potvrđivanja statusa sigurne i poželjne turističke destinacije, tijekom turističkih sezona nastavit će se s provedbom projekta „Međunarodna policijska suradnja policije u odori“ s policijama zemalja iz kojih najveći broj gostiju ljetuje u Republici Hrvatskoj. To se primarno odnosi na nastavak i daljnje razvijanje već uhodane suradnje s policijama Francuske Republike, Češke Republike, Slovačke Republike, Republike Mađarske, Republike Austrije, Savezne Republike Njemačke i s Međunarodnom organizacijom kriminalističkih policija - INTERPOL te iniciranje proširenja suradnje s nekim drugim državama koje su pokazale interes, kao što je Republika Poljska.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj: 10.1. Jačanje prevencije kažnjivih ponašanja i unapređenje otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
10.1.1. Reforma kriminalističke policije	10.1.1.1. Povećanje broja otkrivenih i razriješenih svih kaznenih djela	Povećanjem razriješenih kaznenih djela uspješno se suzbija kriminalitet	Broj	60.000	MUP	62.000	64.000	66.000
	10.1.1.2. Povećanje broja razriješenih teških i teže razrješivih kaznenih djela	Povećanjem razriješenosti teških i teže razrješivih kaznenih djela jača se generalna prevencija	Broj	7.000	MUP	7.300	7.600	7.900
10.1.2. Suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, zloporabe droga i nasilja, posebice nasilja nad mladeži	10.1.2.1. Povećanje broja otkrivenih i razriješenih kaznenih djela korupcije i organiziranog kriminaliteta	Povećanjem razriješenih kaznenih djela korupcije i organiziranog kriminaliteta pridonosi se jačanju pravne sigurnosti	Broj	1.229	MUP	1.300	1.350	1.400
	10.1.2.2. Povećanje broja otkrivenih i razriješenih kaznenih djela „Zloupotreba droga“ iz članka. 173. stavaka 2. do 6. Kaznenog zakona	Povećanjem razriješenih kaznenih djela zloporabe droga smanjuje se ovisnost stanovništva i jača zdravstvena i javna sigurnost	Broj	2.370	MUP	2.420	2.470	2.520
	10.1.2.3. Povećanje broja otkrivenih i razriješenih kaznenih djela nasilja	Povećanjem razriješenih kaznenih djela nasilja smanjuje se tamna brojka kriminaliteta nasilja	Broj	15.000	MUP	16.000	17.000	18.000
10.1.3. O snažiti otkrivenost kaznenih djela iz mržnje, kaznenih djela nad manjinskim i ranjivim skupinama te kaznenih djela trgovine ljudima	10.1.3.1. Povećanje broja otkrivenih i razriješenih kaznenih djela iz mržnje nad manjinskim i ranjivim skupinama, te kaznenim djelima trgovine ljudima	Povećanjem razriješenih kaznenih djela povećava se zaštita manjinskih i ranjivih skupina	Broj	500	MUP	600	700	800
10.1.4. O snažiti otkrivenost kaznenih djela protiv intelektualnog vlasništva	10.1.4.1. Povećanje broja otkrivenih i razriješenih kaznenih djela protiv intelektualnog vlasništva	Povećanjem razriješenih kaznenih djela protiv intelektualnog vlasništva jača se pravna sigurnost u gospodarstvu	Broj	450	MUP	470	500	550
10.1.5. Jačanje suradnje policije i pravosuđa	10.1.5.1. Smanjenje broja odbačenih kaznenih prijava policije (subjektivni razlozi)	Smanjenjem odbačenih kaznenih prijava iz subjektivnih razloga, podiže se kvaliteta cjelokupnog kaznenog postupka	%	27	MUP DORH	25	23	20
10.1.6. Izrada i provedba kvalitetnih preventivnih programa	10.1.6.1. Povećanje broja programa za preventivne aktivnosti	Povećanjem broja kvalitetnih programa prevencije jača se sustav javne sigurnosti	Broj	2	MUP	5	10	15
10.1.7. Nastavak osnivanja funkcionalnih Vijeća za prevenciju kriminala te njihovo umrežavanje	10.1.7.1. Povećanje broja osnovanih funkcionalnih vijeća za prevenciju	Povećanjem broja funkcionalnih vijeća za prevenciju u gradovima jača se mreža subjekata javne sigurnosti	Broj	129	MUP	132	135	138
10.1.8. O snažiti kapacitete za osiguranje i zaštitu određenih osoba, objekata i prostora	10.1.8.1. Održavanje broja rizičnih točaka u osiguranju štice osoba, objekata i prostora	Broj rizičnih točaka u sustavu utvrđuje se unutarnjom revizijom sustava zaštite štice osoba, objekata i prostora	Broj	0	MUP	0	0	0
10.1.9. Prevencija nepoželjnog i kažnjivog ponašanja na mjestima javnog okupljanja	10.1.9.1. Smanjenje broja izgreda na javnim okupljanjima	Smanjenje broja izgreda na javnim okupljanjima pokazuje uspješnost prevencije	Broj	160	MUP	130	110	90
10.1.10. Međunarodna suradnja policija na teritoriju Republike Hrvatske tijekom turističke sezone	10.1.10.1. Povećanje broja stranih policijskih službenika uključenih u turističku sezonu	Povećanjem broja stranih policijskih službenika povećava se subjektivni osjećaj sigurnosti turista	Broj	51	MUP	60	62	64

Motorizirani cestovni promet jedno je od bitnih obilježja suvremene civilizacije. Sve dobrobiti ovog fenomena, nažalost, i nadalje plaćamo visokom cijenom nepoželjnog ljudskog stradanja.

Osim individualnih tragedija, i društvo trpi velike gubitke zbog prometnih nesreća. U posljednjih deset godina na hrvatskim se cestama prosječno događala 71 tisuća prometnih nesreća. U 23% nesreća stradavale su osobe. Godišnje je u prometu prosječno stradavalo 23 tisuće ljudi. Od toga je 78% prošlo s lakšim tjelesnim ozljedama. Teške tjelesne ozljede zadobilo je 19% osoba, dok je 3% osoba pogibalo, što je prosječno godišnje 639 osoba.

Od ukupnog broja teško ozlijeđenih osoba u prometnim nesrećama oko 5% njih ostaju trajni stopostotni invalidi, što je godišnje više od 200 ljudi. 10% njih trpi trajne posljedice, a najčešće se radi o osobama mlađe životne dobi.

Da bi se stanje sigurnosti u cestovnom prometu podignulo na višu razinu, društvo bi moralo stalno ulagati znatne napore u poboljšanje prometne infrastrukture, a svi mjerodavni subjekti i sudionici u prometu sustavno razvijati prometnu kulturu.

Od tri bitna čimbenika za sigurnost prometa (sudionici, vozila i ceste), prometna kultura svih sudionika, a posebno vozača, najbrže može smanjiti tragične posljedice. Ona ne traži toliko financijskih sredstava, koliko svježije ideje te stalan i sustavan rad na njihovom promicanju.

Načini ostvarenja postavljenoga cilja:

10.2.1. Sustav nadzora usredotočiti na kritična razdoblja, mjesta i teže prekršaje

Događaji i sigurnosno-relevantne pojave u prometu, prometne nesreće, kao i svi teži oblici kršenja prometne discipline, pratit će se sveobuhvatno i kontinuirano, detaljno izučavati i stručno prosuđivati na razini države, ali i lokalno. Navedene događaje i pojave treba pratiti vremenski i prostorno te locirati opasna mjesta na cestama na kojima se učestalo događaju prometne nesreće, uz preciziranje vremena, uzroka i pogrešaka, kao i drugih pojava koje su dovele do štetnih događaja i posljedica.

Policijski službenici pojačanim radom i aktivnostima, kao i fizičkim upravljanjem prometom, imaju zadaću smanjiti prometne gužve, ubrzati prometni tok te preventivno-represivnim djelovanjem maksimalno utjecati na sigurnost svih sudionika u prometu.

Na ugroženim lokacijama i dionicama cesta osigurati će se vidljiva nazočnost policijskih službenika na cestama, u cilju suzbijanja činjenja prometnih prekršaja i preventivnog djelovanja na vozače i ostale sudionike u prometu. Policijski će se službenici kontinuirano educirati i upućivati u način utvrđivanja i procesuiranja prekršaja povezanih s događanjem prometnih nesreća. Sve raspoložive uređaje i opremu koja se koristi u nadzoru i kontroli prometa (uređaje za nadzor brzine, uređaje za utvrđivanje stupnja alkoholiziranosti, uređaje za droge) će se maksimalno staviti u funkciju.

10.2.2. Kroz Nacionalni program poticati suradnju svih subjekata koji se bave sigurnošću prometa

Problem stanja sigurnosti u cestovnom prometu, predstavlja opći društveni problem, zbog čega su u cilju ostvarenja zacrtanih ciljeva i povećanja stanja sigurnosti u prometu, u rješenje tog stanja uključene i sve ostale razine društvene organizacije.

Dokument na kojem se temelji cjelokupno djelovanje, pogotovo preventivno, vezano za sigurnost cestovnog prometa je Nacionalni program sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske. Nositelj njegove provedbe je Ministarstvo unutarnjih poslova.

Nacionalni program propisuje da je za praćenje njegovog provođenja zadužena Radna skupina sastavljena od predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva pravosuđa, kao i drugih subjekata, Hrvatskog ureda za osiguranje, Hrvatskog autokluba, Hrvatskih cesta i Centra za vozila Hrvatske.

U drugoj polovici 2010. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj, uz suradnju prije navedenih, i još nekih subjekata, kroz rad u međuresornoj radnoj skupini izradit će Nacionalni program za razdoblje od 2011. do 2015. Na taj način odredit će se aktivnosti i odgovornost svakog subjekta.

U tom smislu, potrebno je naglasiti odgojno obrazovne ustanove i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, koji će u odgojno-obrazovne programe, počevši od najmanjih uzrasta u dječjem vrtiću, osnovnoj školi i srednjoškolskom obrazovanju uvrstiti prometni odgoj i promicati društveno prihvatljivo ponašanje u prometu.

Osim toga, u provođenje programa sigurnosti u cestovnom prometu značajnije će se uključiti i nadležne službe Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, s obzirom da je brza i kvalitetna medicinska pomoć unesrećenima u prometnim nesrećama bitan čimbenik konačne posljedice i eventualnog smrtnog ishoda, trajanja i cijene liječenja, ali i naknadnih trajnih posljedica za ozlijeđene sudionike u prometnim nesrećama.

Nadalje, kao bitan čimbenik sigurnosti proizlazi i sama kvaliteta i funkcionalnost prometne infrastrukture, u svezi čega bitan utjecaj imaju nadležne službe Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te je njihovo djelovanje i veće uključivanje u djelokrug odgovornosti za sigurnost prometa na cestama veoma bitan.

Vrlo veliki značaj za stanje sigurnosti ima i opća, odnosno generalna prevencija činjenja prekršaja i kaznenih djela, u čemu najvažniju ulogu ima Ministarstvo pravosuđa, obzirom da pravedna, brza i učinkovita sankcija predstavlja najbolju preventivnu mjeru na počinitelja, ali i ostale građane, koji svjesni mogućnosti sankcije neće olako činiti kažnjiva djela.

U sklopu zacrtanih aktivnosti formirat će se Državni operativni prometni centar, koji će s nacionalne razine upravljati i kontrolirati promet te davati informacije sudionicima u prometu. Pored Ministarstva unutarnjih poslova u ovom projektu će sudjelovati Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Hrvatski autoklub, Hrvatske ceste te svi koncesionari autocesta.

Pokazatelji rezultata (output):**Posebni cilj: 10.2. Povećanje sigurnosti prometa na cestama**

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
10.2.1. Sustav nadzora usredotočiti na kritična razdoblja, mjesta i teže prekršaje	10.2.1.1. Povećanje broja dnevnih nadzora na kritičnim mjestima	Povećanjem broja nadzora na kritičnim mjestima provodi se prevencija u prometu	Broj	320	MUP	350	380	420
	10.2.1.2. Povećanje broja prijava za teže prekršaje	Povećanjem broja prijava za teže prekršaje represivno se djeluje prema rizičnim sudionicima u prometu	Broj	300.000	MUP	315.000	330.000	350.000
10.2.2. Kroz Nacionalni program poticati suradnju svih subjekata koji se bave sigurnošću prometa	10.2.2.1. Povećanje broja svih subjekata uključenih aktivno u Nacionalni program sigurnosti cestovnog prometa	Povećanjem broja sudionika jača se sigurnosna mreža za generalnu prevenciju u prometu	Broj	9	MUP	11	13	15

Za svaku suverenu i samostalnu državu pitanje sigurnosti, zaštite i kontrole državne granice prvorazredno je pitanje. Zbog svojeg specifičnog geopolitičkog položaja i oblika državnog teritorija Republike Hrvatske, problematika sigurnosti i nadzora državne granice ima niz svojih osobitosti. Osiguranje nesmetanog protoka ljudi i roba preko državne granice uz istovremeno sprečavanje nezakonitih prelazaka kao i svih oblika prekograničnog kriminala preko državne granice izuzetno je zahtjevna zadaća.

U kontekstu ostvarenja strateškog cilja i priprema Republike Hrvatske za punopravno članstvo u Europskoj uniji, hrvatska granična policija mora proći kroz niz složenih prilagodbi koje se odnose na usklađivanje s europskim standardima na području upravljanja državnom granicom. Da bi granična policija mogla učinkovito obavljati zaštitu budućih granica Europske unije, mora biti dobro organizirana, obučena i tehnički opremljena.

U cilju realizacije navedenih aktivnosti izrađeni su strateški dokumenti (Nacionalna strategija za integrirano upravljanje granicom s pripadajućim Akcijskim planom te Schengenski akcijski plan) koji precizno definiraju aktivnosti koje treba provesti u određenom vremenskom roku.

Načini ostvarenja postavljenoga cilja:

10.3.1. Obuka granične policije prema EU standardima

Učinkovitost u obavljanju poslova nadzora budućih vanjskih granica EU zahtjeva visoku profesionalnu razinu službenika granične policije što podrazumijeva dobro poznavanje i primjenu nacionalnog i europskog zakonodavnog okvira koji regulira područje nadzora i upravljanja državnom granicom. U cilju ispunjenja navedenih obveza, provodi se specijalistička obuka granične policije te ostali vidovi stručnog usavršavanja, uključujući i ono za područje pomorske policije.

U narednom trogodišnjem razdoblju programi obuke za graničnu policiju u cijelosti će se uskladiti s EU standardima, kontinuirano će se provoditi specijalistička obuka granične policije kao i svi drugi oblici osposobljavanja i stručnog usavršavanja.

10.3.2. Izgradnja efikasnog nacionalnog informacijskog sustava za upravljanje državnom granicom (NISUDG)

Efikan nacionalni informacijski sustav za upravljanje državnom granicom neophodno je sredstvo koje omogućava upravljanje radnim procesima granične policije te kvalitetno obavljanje poslova nadzora državne granice, u funkciji sprečavanja prekograničnog kriminala i nezakonitih migracija uz istovremeno olakšavanje kretanja roba i ljudi. Sustav se stoga mora temeljiti na tehnološko/tehnički naprednim rješenjima.

Trenutno je takav sustav implementiran na 18 graničnih prijelaza, a u tijeku je njegova implementacija na dodatnih 25 graničnih prijelaza kroz IPA 2007 program. Pored toga, osigurana su sredstva za implementaciju sustava na svim ostalim graničnim prijelazima na budućoj vanjskoj granici. Sustav je implementiran i na sedam najvećih graničnih prijelaza na budućoj unutarnjoj granici (prema Sloveniji i

Mađarskoj), kako bi se stvorili minimalni uvjeti nadzora na glavnim tranzitnim pravcima do pristupanja schengenskom prostoru.

U razdoblju od 2011. do 2013. obaviti će se i unapređenje i modifikacija programskog rješenja za podršku funkcija mobilnih korisnika te korisnika u pomorskom i željezničkom prometu. Temeljem ostvarene kompatibilnosti Nacionalni informacijski sustav za upravljanje državnom granicom stavit će se u funkciju platforme za povezivanje sa Schengenskim informacijskim sustavom (SIS).

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 10.3. Jačanje sigurnosti državne granice

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
10.3.1. Obuka granične policije prema EU standardima	10.3.1.1. Povećanje broja izrađenih programa stručnog usavršavanja službenika granične policije	Izradom programa stručnog usavršavanja za pojedine segmente rada definirati će se ciljevi, tematski sadržaji, ciljane skupine i razina potrebnih kompetencija u skladu sa zahtjevima i najboljom praksom EU	Broj programa	5	MUP	7	9	10
	10.3.1.2. Povećanje broja službenika granične policije koji su završili specijalističku obuku	Završetkom specijalističke obuke, službenici granične policije se biti će osposobljeni za učinkovito obavljanje poslova i zadaća nadzora državne granice	Broj obučanih službenika	5.000	MUP	5.900	6.400	6.500
	10.3.1.3. Povećanje broja službenika granične policije koji su završili stručno usavršavanje	Pohađanjem redovnog stručnog usavršavanja, službenici granične policije unapređuju i proširuju potrebna teoretska i praktična znanja u skladu sa zahtjevima i najboljom praksom EU	Broj obučanih službenika (po svim modulima)	3.800	MUP	7.000	9.000	11.000
10.3.2. Izgradnja efikasnog nacionalnog informacijskog sustava za upravljanje državnom granicom (NISUDG)	10.3.2.1. Povećanje udjela graničnih prijelaza na budućoj vanjskoj granici na kojima je u funkciji Nacionalni informacijski sustav za upravljanje državnom granicom	Sustav će omogućiti brže i učinkovitije obavljanje granične kontrole i olakšati nesmetan protok prometa roba i osoba preko državne granice.	%	18	MUP	69	100	

Ministarstvo unutarnjih poslova obavlja i poslove koji se odnose na statute građana, kao što su: prijavništvo (prebivalište, boravište, osobne iskaznice, putne isprave); registre vozila i vozača; registre oružja i vlasnika; državljanstvo; registre stranaca i azil. Smisao ovih poslova je dvojak. S jedne strane svi registri o statusnim stanjima građana omogućuju identifikaciju svih osoba za koje postoji sumnja da krše društvena pravila i kažnjivo se ponašaju, a s druge strane svim građanima, izdajući im statusne dokumente štite ustavno zajamčena ljudska i građanska prava.

Temeljna zadaća inspekcijskog nadzora je unapređenje stanja javne sigurnosti u djelatnostima od bitnog utjecaja za opću sigurnost. Kako bi se smanjile opasnosti koje mogu nastati na području požara i tehnoloških eksplozija, proizvodnje i prometa eksplozivnih tvari, zaštitarske i detektivske djelatnosti i humanitarnog razminiranja inspekcijskim nadzorom potrebno je uočavati, sprečavati i sankcionirati sva nelegalna ponašanja svih subjekata koji djeluju na tim područjima. Osim represivnog djelovanja inspekcijske službe Inspektorata unutarnjih poslova u sastavu Ministarstva unutarnjih poslova trebaju promicati preventivne mjere i standarde kod nadziranih subjekata kako bi se otklonile sve moguće situacije koje mogu ugroziti ljude i imovinu.

Načini ostvarenja postavljenoga cilja:

10.4.1. Unapređenje poslova reguliranja statusa i izdavanja dokumenata hrvatskim državljanima i strancima

Republika Hrvatska postaje sve zanimljivije odredište strancima koji u Hrvatskoj vide mogućnost osiguravanja boljih uvjeta života. Pri tome valja imati na umu da su migracije živi fenomen, promjenjiv po karakteru i broju, koji iziskuje pomno praćenje i stalno prilagođavanje. Stoga će se razviti sustav upravljanja migracijama, prvenstveno zbog velikog značaja koji migracijski tijekovi imaju za gospodarski, sigurnosni, kulturni i politički život. U tom smislu zadaća je Ministarstva unutarnjih poslova unaprijediti postupke odobravanja boravka strancima i stjecanja hrvatskog državljanstva prirođenjem. Uz poštivanje ljudskih prava, pri tome će se voditi računa i o potrebama hrvatskog gospodarstva i o sigurnosnim aspektima.

Ministarstvo unutarnjih poslova provodi upravne poslove kojima pruža usluge građanima na području prijave prebivališta, boravišta i promjene mjesta stanovanja, određivanja matičnih brojeva građana, izdavanja osobnih iskaznica, putnih isprava, oružnih listova, vozačkih dozvola i registracije vozila. Kako bi građani bili zadovoljni pruženim uslugama Ministarstva na području upravnih poslova, predložit će se odgovarajuće izmjene zakonske regulative što će rezultirati ubrzavanjem upravnih postupaka, njihovim pojednostavljenjem i prilagodbom građana.

Jedno od glavnih sredstava nadzora ulaska stranaca u Republiku Hrvatsku je vizna politika. Postupci izdavanja i odobravanja viza podijeljeni su između Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija i Ministarstva unutarnjih poslova. Kako bi se unaprijedili postupci izdavanja viza i smanjio sigurnosni rizik, Ministarstvo unutarnjih poslova priprema potrebnu infrastrukturu kako bi se pri Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija ustrojila jedinstvena baza podataka o vizama. Izgradnja ovakvog sustava preduvjet je usklađivanja sa zahtjevima Europske unije, odnosno za priključenje Viznom informacijskom sustavu Europske unije.

10.4.2. Usklađenje sigurnosnih propisa u području Inspektorata unutarnjih poslova s EU standardima

Hrvatsko zakonodavstvo još uvijek nije u potpunosti usklađeno s pravnom stečevinom Europske unije u području zaštite od požara i tehnoloških eksplozija, proizvodnje i prometa eksplozivnih tvari, zaštitarske i detektivske djelatnosti i humanitarnog razminiranja jer su dijelom na snazi i u primjeni i propisi koji su doneseni i preuzeti temeljem Zakona o normizaciji (Narodne novine, br. 55/96).

Omogućavanjem slobode kretanja roba i pružanja usluga te pristupa informacijama ubrzava se proces primjene najboljih raspoloživih tehnika (BAT) u hrvatsko gospodarstvo čime se ubrzava dostizanje europske razine stanja javne sigurnosti u navedenim područjima.

Stoga je trajna zadaća prihvaćanja europske regulative, posebice u harmoniziranom području i njeno prenošenje u hrvatsko zakonodavstvo (vodeći računa o društveno i ekonomski prihvatljivim rizicima).

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 10.4. Unapređenje upravnih poslova i inspekcijskog nadzora

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
10.4.1. Unapređenje poslova reguliranja statusa i izdavanja dokumenata hrvatskim državljanima i strancima	10.4.1.1. Pojednostavljenje i skraćivanje postupka rješavanja statusa građana u upravnom postupku iz djelokruga MUP-a	Faza 1. Pojednostavljenje i ubrzanje administrativnih procedura na šalterima čini komunikaciju građanima ugodnijom Faza 2. Omogućavanje pristupa obrascima putem interneta svim građanima Faza 3. Pomoću IT tehnologija omogućavanje rješavanja statusnih pitanja na daljinu (bez dolaska građana na šaltere)	Faza	1	MUP	1 i 2	1,2 i 3	1,2 i 3
10.4.2. Usklađenje sigurnosnih propisa u području Inspektorata unutarnjih poslova s EU standardima	10.4.2.1. Povećanje udjela usklađenosti propisa	Veći postotak usklađenosti sigurnosnih propisa s europskom legislativom omogućuje veću sigurnost u području Inspektorata unutarnjih poslova	%	50	MUP	60	80	100

Državna uprava za zaštitu i spašavanje kao krovna organizacija sustava zaštite i spašavanja, Hrvatska vatrogasna zajednica kao krovna institucija vatrogastva te Hrvatski centar za razminiranje kao krovna institucija za protuminsko djelovanje su integralni dio nacionalne sigurnosti.

Zadaće Državne uprave za zaštitu i spašavanje su učinkovito provođenje mjera zaštite i spašavanja, razvoj sustava zaštite i spašavanja sukladan razvoju zajednice i paralelno djelovanje na smanjenju rizika od katastrofa kroz djelovanje u planiranju razvoja na svim razinama, promjene pristupa rješavanju razvoja i zaštiti okoliša te razvijanje kapaciteta za djelovanje kad katastrofa nastupi izravno utječu na razvoj zemlje u cjelini.

Zadaće Hrvatske vatrogasne zajednice su organiziranje cjelokupnog vatrogasnog sustava za učinkovitu provedbu vatrogasne djelatnosti, razvoj vatrogasnog sustava sukladno gospodarskom i tehnološkom razvoju društva, provedba mjera za ujednačavanje stupnja zaštite od požara na cijelom teritoriju Republike Hrvatske te preventivno djelovanje u pogledu smanjenja rizika od nastajanja požara i drugih nesreća.

Zadaće Hrvatskog centra za razminiranje su uklanjanje minske opasnosti s cjelokupnog prostora Republike Hrvatske te provođenje mjera zaštite kojima je cilj sprečavanje stradavanja stanovništva od mina i eksplozivnih sredstava.

Planiranje djelovanja i razvitak kapaciteta i sposobnosti za odlučivanje i vođenje u izvanrednim situacijama, s uključivanjem svih odgovornih i najosposobljenijih kadrova jedan su od preduvjeta za razvitak sustava zaštite i spašavanja i podizanje sigurnosti društva. Jačanje koordinacije sustava zaštite i spašavanja i implementacija zakonskih rješenja u punom opsegu bez odgoda također doprinose većoj kvaliteti sustava zaštite i spašavanja.

Državna uprava za zaštitu i spašavanje, kao nadležno upravno i stručno tijelo za zaštitu i spašavanje, u sljedećem razdoblju treba reintegrirati ostale cjeline u jedinstveni normativni i institucionalni sustav u svrhu sprečavanja preklapanja nadležnosti u obavljanju navedene funkcije.

Ministarstvo unutarnjih poslova i Hrvatski centar za razminiranje trebaju osigurati provođenje Ottawske konvencije i Nacionalnog programa protuminskog djelovanja, odnosno cjelovito uklanjanje minske opasnosti s prostora Republike Hrvatske do 1. ožujka 2019. godine.

Na teritoriju Republike Hrvatske djeluje 61 javna vatrogasna postrojba, 34 profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu i 1.880 dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi (1.825 dobrovoljnih vatrogasnih društava i 55 dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu). U vatrogasnim postrojbama organizirano je 3.352 profesionalnih i 57.211 dobrovoljnih vatrogasaca koji sudjeluju na oko 40.000 vatrogasnih intervencija godišnje. Od ukupnog broja intervencija oko 40% predstavljaju požarne intervencije. Specifičnost vatrogasnog sustava je angažman velikog broja dobrovoljnih vatrogasaca, bez kojih ne bi bila moguća gusta mreža vatrogasnih postrojbi, što je preduvjet za pravodobnu i djelotvornu vatrogasnu intervenciju.

U požarima godišnje u Republici Hrvatskoj strada oko 45 građana (statistika za razdoblje 2004.-2008.). U cilju smanjenja broja poginulih i stradalih osoba i smanjenja šteta od požara, u nesrećama i prirodnim nepogodama te poticanjem odgovornog djelovanja pučanstva u svrhu smanjenja ljudskim djelovanjem prouzročenih nepogoda, Hrvatska vatrogasna zajednica poduzima i koordinira organizacijske, operativne i preventivne mjere i aktivnosti. Među njih se ubrajaju školovanje, osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca, razvoj tehničko-tehnološke opremljenosti, normativno reguliranje vatrogasne djelatnosti, izdavanje stručne literature, informativno-promidžbene aktivnosti, rad s vatrogasnom mladeži i skrb o vatrogasnoj baštini. Ove aktivnosti se provode u uskoj suradnji s vatrogasnim zajednicama općina, gradova i županija, jer su temeljem Ustava Republike Hrvatske za provedbu protupožarne zaštite odgovorne jedinice lokalne samouprave.

Načini ostvarenja postavljenoga cilja:

10.5.1. Unapređenje sustava zaštite i spašavanje

Sustav zaštite i spašavanja Republike Hrvatske predstavlja poseban namjenski kapacitet od interesa za Republiku Hrvatsku za reagiranje u katastrofama i velikim nesrećama čije djelovanje je usmjereno na ublažavanje i otklanjanje posljedica po živote i zdravlje građana, materijalna dobra i okoliš u slučajevima izvanrednih događaja izazvanih prirodnim, tehničko-tehnološkim nesrećama, te u slučaju većih posljedica od terorizma i ratnih djelovanja. Organizacijska struktura sustava zaštite i spašavanje je na zadovoljavajućoj razini uz potrebu kontinuiranog jačanja koordinacijske funkcije.

Sadašnja situacija na području normativno-planskog okvira sustava zaštite i spašavanja je zadovoljavajuća. Temeljem dosadašnjih iskustava u primjeri zakonskih i planskih rješenja procesa usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa stečevinama EU te ostvarivanja potpune sukladnosti s drugim komplementarnim upravnim područjima u Republici Hrvatskoj potrebno je pristupiti:

- izradi novog Zakona o zaštiti i spašavanju (uključujući uređenje civilne zaštite),
- izradi novog Zakona o vatrogastvu i
- završetku pokrenutog procesa procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja na svim razinama .

Nastavit će se s jačanjem suradnje s nadležnim tijelima civilne zaštite NATO, EU i drugih zemalja, uz zaštitu interesa Republike Hrvatske, sa sudjelovanjem u Mehanizmu za suradnju u civilnoj zaštiti Europske unije te ostvarivanjem suradnje s tijelima UN u području smanjenja rizika od katastrofa, donošenjem nacionalne platforme, utvrđivanjem ciljeva i njihovom odgovornom implementacijom od strane nositelja utvrđenih zaključkom Vlade RH.

Uspostava učinkovitog sustava upravljanja, zajedničkog djelovanja zemaljskih i zračnih snaga tijekom gašenja složenijih i dugotrajnijih požara otvorenog prostora na području zemalja jugoistočne Europe podrazumijeva ustrojavanje Regionalnog specijalističkog centra za obuku i praćenje reagiranja u slučaju šumskih požara.

Postojeći informacijsko komunikacijski sustav 112 nije u potpunosti povezan jer se u ovom trenutku sastoji od dvaju tehnologija – u četiri županije je izgrađen integrirani sustav 112 koji uključuje mrežnu povezanost centara 112 na glasovnoj i podatkovnoj razini uz vizualni prikaz pozicije pozivatelja. Državni centar 112 i centri 112 ostalih

šesnaest županija su međusobno nepovezani računalno-telefonski sustavi 112 bez GIS komponente. Svi centri 112 će se opremiti istom informacijsko-komunikacijskom tehnologijom, a na razinu sadašnja četiri najmodernija, te međusobno povezati u jedan integrirani sustav. Na ovaj način bilo koji od centara 112 bi mogao u slučaju onesposobljenosti nekog centra preuzeti njegove funkcije u sustavu 112.

U razdoblju od 2011. do 2013. planira se uspostava pune funkcionalnosti (odmak s računalno-telefonskog sustava ka potpunom integriranom sustavu) za Državni centar 112 i preostalih 16 županijskih centara 112 kao i povezivanje centara sa žurnim službama.

10.5.2. Razvoj svih komponenti vatrogasnog sustava

Sve sofisticiranijim tehničkim i tehnološkim okruženjem postavljaju se sve veći zahtjevi na osposobljenost vatrogasaca. Osposobljenost vatrogasca ocjenjuje se kao temeljni uvjet za uspješno provođenje vatrogasne intervencije. Stoga se poduzima niz aktivnosti, kako bi vatrogasno članstvo bilo što bolje pripremljeno za sve vidove vatrogasnih intervencija. Godišnje se u Republici Hrvatskoj osposobi oko 6.000 vatrogasaca za vatrogasna zvanja, usavrši oko 1.500 vatrogasaca za specijalnosti i provede specijalistička obuka za oko 1.500 vatrogasaca.

Hrvatska vatrogasna zajednica provodi školovanje vatrogasnih kadrova u okviru Vatrogasne škole s administrativnim sjedištem u Uredu Hrvatske vatrogasne zajednice, a osposobljavanje i usavršavanje dobrovoljnih vatrogasaca organizira se putem vatrogasnih zajednica. Tako HVZ zajedno s vatrogasnim zajednicama godišnje organizira, provede i nadzire osposobljavanje oko 4.000 vatrogasaca, 1.250 vatrogasnih dočasnika, 750 časnika i 1.500 vatrogasaca za specijalnosti. Za te potrebe izdaje se godišnje prosječno 7 priručnika te niz stručnih tiskovina i edukacijskih filmova. Za provedbu praktičnog dijela školovanja, osposobljavanja i usavršavanja vatrogasaca ustrojeno je vatrogasno vježbalište u Stubičkoj Slatini.

U Republici Hrvatskoj vatrogasne organizacije raspolažu s 1.119 vatrogasnih domova, 952 vatrogasna spremišta, 3.229 vatrogasnih vozila i 2.170 vatrogasnih štrcaljki.

Najbolji učinci u smanjivanju posljedica od požara postižu se kvalitetnom preventivnom zaštitom. Troškovi preventivne zaštite od požara znatno su manji od troškova smanjivanja posljedica od požara, posebno kada se u obzir uzmu dugoročne posljedice koje požar izaziva na okoliš. HVZ potiče aktivnosti vatrogasaca u nadzoru kućanstava i javnih objekata oko provedbe mjera zaštite od požara i uočavanja mogućih opasnosti od nastanka požara. Tijekom Mjeseca zaštite od požara (svibanj), HVZ izdaje promidžbene brošure i letke koje distribuira kućanstvima, u vrtiće i škole putem vatrogasnih organizacija na području cijele RH.

20.815 pripadnika hrvatske vatrogasne mladeži (evidencija iz 2009. godine) i podmlatka od 6-17 godina starosti kroz razne operativne, stručne i odgojne sadržaje stječu znanja i vještine u radu u dobrovoljnim vatrogasnim društvima, koje kasnije koriste unutar, ali i izvan vatrogasne organizacije.

10.5.3. Smanjenje zagađenosti prostora minama i eksplozivnim sredstvima

Zagađenost minama i eksplozivnim sredstvima uzrokuje niz gospodarskih, razvojnih, ekoloških i socijalnih poremećaja te poglavito sigurnosnih problema stanovništvu na prostorima koji su bili u područjima ratnih djelovanja.

Revizijom općeg izviđanja na cjelokupnom prostoru u cijelosti su utvrđeni položaj, veličina, struktura i pokazatelji minske zagađenosti Republike Hrvatske. Izradom kriterija za određivanje prioriteta u razminiravanju kao mjerila pomoću kojeg su se, u suradnji s županijama i ostalim korisnicima, odredili prioritetni prostori i prioritetne strukturne grupe, stvoreni su uvjeti za učinkovito rješavanje minskog problema.

Trenutno stanje minski sumnjivih površina na prostoru Republike Hrvatske iznosi 880,1 km² (travanj 2010. godine), prostire se unutar 12 županija, odnosno 104 grada i općine. Po provedbi općeg izviđanja cjelokupnog minski sumnjivog prostora i analizi svih dostupnih podataka izvršena je procjena da se unutar minski sumnjivog prostora nalazi oko 95.000 raznih vrsta protupješačkih i protuoklopnih mina te nedefiniran broj razasutih eksplozivnih sredstava.

Temeljem svih dosadašnjih zahtjeva za razminiravanjem, utvrđeno je da su područja potrebna za provedbu obnove i povratka raseljenih osoba od strane većine korisnika istaknuta kao najvažnija za razminiravanje. U proteklom razdoblju, većina županija je u svojim prijedlozima kao prioritet utvrdila i pokretanje poljoprivredne proizvodnje.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju uklonit će se minska opasnost sa svih površina namijenjenih obnovi i povratku raseljenih osoba, kao i sa svih oranica u Brodsko-posavskoj, Karlovačkoj, Požeško-slavonskoj, Sisačko-moslavačkoj, Šibensko-kninskoj i Zadarskoj županiji, te s većine oranica Ličko-senjske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije.

U Republici Hrvatskoj, prema podacima iz travnja 2010. godine, postoji 1,9 km² minski sumnjivih površina koje imaju izravan utjecaj na sigurnost povratnika i to u Požeško-slavonskoj, Sisačko-moslavačkoj, Šibensko-kninskoj i Zadarskoj županiji. Veličina minski sumnjivih oranica na prostoru Republike Hrvatske iznosi 118,3 km² i prostire se u 9 županija. Najviše minski zagađenih oranica se nalazi u Istočnoj Hrvatskoj, odnosno Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji.

S ciljem cjelovitog uklanjanja minske opasnosti s područja namijenjenih obnovi i povratku raseljenih osoba te s najvećeg dijela oranica provest će se razminiravanje utvrđenih prioriternih skupina.

Održavanje obilježenosti minski sumnjivog prostora predstavlja radnje koje se provode radi stvaranja jasne granice između sigurnog i minski sumnjivog prostora. Položaj oznaka o opasnostima od mina jedan je od temeljnih elemenata informacijskog sustava o miniranosti prikazan na zemljovidima miniranosti koji se dostavljaju tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, policijskim upravama i drugim fizičkim i pravnim osobama po zahtjevu. Minski sumnjiv prostor Republike Hrvatske obilježen je s preko 16.000 oznaka koje ukazuju na minsku opasnost.

U cilju održanja obilježenosti cjelokupnog minski sumnjivog prostora nastavit će se s postavljanjem znakova minske opasnosti na granice minski sumnjivog prostora i

postavljanjem ograda na područjima gdje je utvrđeno postojanje minskih polja, a nalaze se u blizini škola, igrališta i drugih prostora koje stanovništvo intenzivno koristi. Kontrolirat će se izvršeno obilježavanje i vršiti dodatno obilježavanje na osnovi nastalih promjena u granicama minski sumnjivog prostora surađujući s županijama, općinama i gradovima, javnim poduzećima te Državnom upravom za zaštitu i spašavanje.

Hrvatski centar za razminiranje će u suradnji s nadležnim tijelima državne uprave (Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa i Ministarstvom unutarnjih poslova), lokalne uprave i samouprave, javnim poduzećima i nevladinim organizacijama (Hrvatski Crveni križ i udruge) provoditi programe edukacije o opasnosti od mina te prema ocjeni prilagođavati programe najugroženijim skupinama stanovništva.

Žrtva mina je osoba kojoj je organizam oštećen uslijed ratnih događanja ili od eksplozije zaostalog ratnog materijala nakon završetka ratnih operacija. Pod žrtvom mina se podrazumijeva i član obitelji o kojem skrbi žrtva mina ili je skrbila do smrtnog stradavanja uzrokovanim minama ili eksplozivnim sredstvima.

Ključni oblici pomoći žrtvama mina u kojima sudjeluju Vladin i nevladin sektor i koji će se provoditi u sljedećem trogodišnjem razdoblju su: hitna medicinska pomoć, trajna medicinska pomoć, fizička rehabilitacija, proteze, pomoćna sredstva, psihološka i socijalna potpora, zapošljavanje i ekonomska integracija, osposobljavanje i održivost, zakonodavstvo i javna svjesnost o problemu, pristup javnim službama i prikupljanje podataka.

Od početka Domovinskog rata do travnja 2010. godine u minskim incidentima je stradalo 1.991 osoba, od kojih je 501 osoba smrtno stradala.

Hrvatski centar za razminiranje će koordinirati aktivnosti vezane uz skrb, rehabilitaciju i ekonomsku reintegraciju koje provode tijela državne uprave, udruge i institucije koje se bave ovom problematikom na način da će nastaviti s održavanjem redovnih koordinacijskih sastanaka. Trenutno u Republici Hrvatskoj 4 udruge aktivno pomažu žrtve mina na način da je pomoć usmjerena povećanju kvalitete života žrtava mina.

Kontinuiranim organizacijskim razvojem i neprestanim ulaganjem te primjenom najmodernijih tehnika i tehnologija Hrvatski centar za razminiranje je stvorio vlastite modele za sve faze složenog procesa razminiravanja. Kako navedena znanja, tehnologije i prateći proizvodi uvelike nadmašuju potrebe Republike Hrvatske, ista će se ponuditi zemljama s minskim problemom. Ovakvim pristupom stalnog unapređenja metodologija, opreme i strojeva koji se koriste u humanitarnom razminiravanju, a koje je moguće primijeniti i u drugim zemljama s minskim problemom, želi se u sljedećem trogodišnjem razdoblju etablirati razminiravanje kao hrvatski izvozni proizvod.

Hrvatski centar za razminiranje će, s ciljem pozicioniranja i promoviranja hrvatskog sustava protuminskog djelovanja međunarodnoj zajednici, nastaviti prezentaciju hrvatskih iskustava u protuminskom djelovanju prema međunarodnim institucijama, te diplomatskim predstavništvima u Republici Hrvatskoj, a posebice diplomatskim predstavništvima Republike Hrvatske u zemljama koje su suočene s minskim problemom. Radit će na osnaživanju i konkretiziranju do sada potpisanih sporazuma o suradnji na području protuminskog djelovanja s Azerbajdžanom, Jemenom, Libijom

i Ukrajinom te potpisati nove sporazume. Organizirat će jednogodišnji međunarodni simpoziji na kojima će se obrađivati različite aktualne teme iz protuminskog djelovanja s naglaskom na humanitarno razminiranje i prezentirati Grupaciju (klaster) za humanitarno razminiranje.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 10.5. Izgradnja integriranog sustava zaštite i spašavanja

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
10.5.1. Unapređenje sustava zaštite i spašavanja	10.5.1.1. Povećanje udjela usklađenosti sustava ZIS RH sa sustavima ZIS EU i NATO	Potpuno usklađivanje sustava ZIS RH sa sustavima EU i NATO	%	70	DUZS	90	100	100
	10.5.1.2. Povećanje postotka implementacije GIS SUSTAVA za potrebe sustava ZIS	Implementacija GIS SUSTAVA do razine od 100%	%	70	DUZS	90	100	100
	10.5.1.3. Uspostavljen Regionalni specijalistički centar za obuku i praćenje reagiranja u slučaju šumskih požara	Učinkovito gašenje složenih požara u Jugoistočnoj Europi	Broj	0	DUZS	0	0	1
10.5.2. Razvoj svih komponenti vatrogasnog sustava	10.5.2.1. Povećanje broja školovanih, osposobljenih i usavršenih vatrogasaca	Veći broj osposobljenih vatrogasaca daje veću djelotvornost na vatrogasnim intervencijama	Broj	7913	Izvjешće o radu HVZ	16.500	25.500	35.000
	10.5.2.2. Postotak izgrađenosti vatrogasnog vježbališta u Stubičkoj Slatini	Povećanje mogućnosti izvođenja vježbi u realnim uvjetima	%	0	Izvjешće o radu HVZ	0	10	20
	10.5.2.3. Predlaganje donošenja novih i izmjena postojećih podzakonskih akata	Bolje reguliranje vatrogasne djelatnosti doprinijet će većoj djelotvornosti vatrogasnih postrojbi	Broj	7	Zakon o vatrogastvu	14	21	28
10.5.3. Smanjenje zagađenosti prostora minama i eksplozivnim sredstvima	10.5.3.1. Povećanje veličine razminirane minski sumnjive površine	Povećanjem razminiravanja povećava se veličina površine koju je moguće privesti namjeni	km2	0	HCR	42,5	112	184,5
	10.5.3.2. Smanjenje zagađenosti minama i eksplozivnim sredstvima	Pronalaženjem i uništavanjem mina i eksplozivnih sredstava povećava se razina opće sigurnosti i smanjuje zagađenost tla	Broj	90.000	HCR	85.000	75.000	65.000
	10.5.3.3. Smanjenje minski sumnjive površine priritetne skupine-obnova i povratak	U cjelosti izvršenim razminiravanjem okućnica naseljenih kuća omogućit će se sigurniji život povratnicima	km2	0	HCR	1,5	1,9	1,9

Obrana suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske temeljna je zadaća obrambenog sustava. Suverenitet i teritorijalna cjelovitost štite se stalnim nadzorom teritorija, odvracanjem od potencijalne agresije i provođenjem borbenih operacija. U tom smislu Oružane snage trajno razvijaju i održavaju vojne sposobnosti radi odgovora na sigurnosne izazove i ugroze.

Ljudi su najvažniji dio obrambenog sustava koji određuje njegovu kvalitetu te će se stoga u obrambenom sustavu osobita pozornost posvetiti unapređenju strukture, znanja i sposobnosti djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Oružanih snaga.

Sposobne i opremljene Oružane snage jačaju sigurnosni okvir u kojem se odvija cjelokupni društveni život u Republici Hrvatskoj. Opremanje Oružanih snaga je korisno ulaganje koje pridonosi gospodarskom napretku Republike Hrvatske uvođenjem novih znanja i tehnologija.

Članstvo u NATO savezu zahtijeva novi profil vojnih sposobnosti interoperabilnih sa članicama Saveza. Oružane snage neće razvijati cijeli spektar vojnih sposobnosti nego će se u jednom dijelu oslanjati na saveznike. Zadržat će one sposobnosti koje joj omogućavaju narastanje obrambenog potencijala u slučaju konvencionalnog napada na Republiku Hrvatsku.

U skladu s najboljim demokratskim praksama zapadnih demokracija nad hrvatskim obrambenim sustavom provodi se stalni demokratski i civilni nadzor te se u tu svrhu u obrambeni sustav uvode napredne upravljačke metode koje osiguravaju kvalitetno i svrsishodno upravljanje resursima.

Načini ostvarenja postavljenoga cilja:

10.6.1. Održavanje stalne spremnosti Oružanih snaga za odgovor na ugroze

Kako bi Oružane snage bile sposobne ostvarivati svoje misije i zadaće moraju biti kvalitetno obučene i opremljene modernom opremom i naoružanjem u skladu s potrebama i mogućnostima. Obukom Oružanih snaga postiže se potrebna razina borbene spremnosti te se razvijaju sposobnosti potrebne za obavljanje njihovih misija i zadaća. U Oružanim snagama provodi se obuka djelatnog sastava i dragovoljnih ročnika, a nakon što se uspostavi ugovorna pričuva provodit će se i obuka pričuvnog sastava.

Pojedinačnom obukom, obukom postrojbi i združenom obukom osposobljavaju se pojedinci, postrojbe i zapovjedništva za učinkovitu provedbu misija i zadaća samostalnim i združenim operacijama u ratu i miru. Vojne vježbe su najsloženiji oblik vojne obuke kojim se provjerava i održava spremnost zapovjedništava i postrojbi za provedbu misija i zadaća Oružanih snaga.

Održavanjem borbenih i neborbenih materijalno-tehničkih sredstava i sustava Hrvatske kopnene vojske (HKoV), Hrvatske ratne mornarice (HRM) i Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane (HRZ i PZO); informacijsko-komunikacijskih sredstava, sredstava opće namjene te zaliha ubojitih sredstava (UbS) (streljiva, minsko-eksplozivnih sredstava) postiže se njihova potrebna

ispravnost. Održavanje materijalno-tehničkih sredstava i sustava uključuje i nabavu alata za opremanje radionica te zbrinjavanje viška neperspektivnih sredstava.

Obuka djelatnog sastava je najvažnija zadaća Oružanih snaga u miru i ona se redovito provodi za sve pripadnike Oružanih snaga. Obuka Oružanih snaga provodi se obukom pojedinaca, obukom postrojbi, institucionalnom obukom – obukom za stjecanje VSSp-a, obukom rodova, službi i struka, preduputnom obukom za međunarodne mirovne misije i operacije i funkcionalnom obukom u cilju osposobljavanja za dužnosti, odnosno razvoja vještina i znanja pojedinaca.

U idućem razdoblju intenzivirat će se obuka za međunarodne misije i operacije i funkcionalna obuka za obavljanje raznih NATO dužnosti. Godišnje će se provoditi određeni broj domaćih i međunarodnih vježbi s prelaskom s PfP na NATO vježbe. U planu je obuka utvrđenog broja dragovoljnih ročnika u godini dana, a od 2013. godine planira se povećanje broja obučanih dragovoljnih ročnika. Obuka pričuvnika trenutačno se ne provodi.

10.6.2. Teritorijalni razmještaj postrojbi za obranu od agresije

Uređenje objekata i infrastrukture preduvjet je za ostvarenje teritorijalnog razmještaja Oružanih snaga predviđenog strateškim dokumentima. Planirani teritorijalni razmještaj ostvarit će se na postojećim vojnim lokacijama, a omogućit će učinkovitije funkcioniranje Oružanih snaga te utjecati na razvoje pojedinih sposobnosti snaga.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 10.6. Zaštićen suverenitet i teritorijalna cjelovitost Republike Hrvatske

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
10.6.1. Održavanje stalne spremnosti Oružanih snaga za odgovor na ugroze	10.6.1.1. Smanjenje broja pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske	Dinamika smanjenja broja pripadnika OS RH je u skladu s Dugoročnim planom razvoja OS RH	Broj	18190	MO	17.950	17.750	17.350
	10.6.1.2. Povećanje broja obučeni osoba ročnog, pričuvnog i djelatnog sastava	Povećanjem broja obučeni ročnika i pričuvnika povećati spremnost OS RH	Broj	18.690	MO	18.450.	18.250	20.350
	10.6.1.3. Kontinuitet broja provedeni vojnih vježbi	Zajednička obuka i provjera u svrhu dostizanja i zadržavanja spremnosti	Broj	27	MO	27	27	27
10.6.2 Teritorijalni razmještaj postrojbi za obranu od agresije	10.6.2.1. Povećanje broja izgrađeni objekata	Izgradnjom objekata stvaraju se uvjeti za ostvarenje ciljeva	Broj	3	MO	6	7	9
	10.6.2.2. Povećanje broja adaptirani objekata	Održavanjem objekata stvaraju se uvjeti za postizanje deklarirani vojnih sposobnosti	Broj	2	MO	4	4	4

Republika Hrvatska ima interes sudjelovati u izgradnji sigurnosnog sustava Europe zbog razvoja vlastite sigurnosti. Razvijanje dobrosusjedskih odnosa sa svim državama s kojima graniči, jedan je od prioriteta hrvatske vanjske politike što ujedno stvara dobre pretpostavke za regionalnu suradnju koja se ostvaruje na različitim područjima. Sigurnost je nedjeljiva kategorija i ne završava na državnim granicama. Ulaskom u NATO i približavanjem ulaska u Europsku uniju jača i uloga Republike Hrvatske na međunarodnoj sigurnosnoj sceni. Članstvom u NATO-u Republika Hrvatska se uključila u sustav kolektivne obrane, koji joj daje najveću moguću razinu sigurnosti, ali zahtijeva i njezin doprinos takvom sustavu.

U području međunarodne vojne suradnje provodi se niz aktivnosti izgradnje sigurnosti i povjerenja, a pripadnici Oružanih snaga aktivno sudjeluju u misijama odgovora na krize u inozemstvu pod okriljem međunarodnih organizacija i saveza. Postrojbe Oružanih snaga deklariraju će se i pripremati za sudjelovanje u snagama brzog odgovora NATO-a (NRF), misijama i operacijama pod okriljem UN-a te borbenim skupinama EU-a (EU Battlegroups). Republika Hrvatska će doprinositi sposobnostima NATO-a te će nastaviti povećavati broj sudionika u NATO i EU vođenim operacijama sukladno raspoloživim resursima.

Praćenje daljnjeg razvoja na području vanjske i sigurnosne politike EU-a (CFSP), a posebno zajedničke sigurnosne i obrambene politike (CSDP) te unapređivanje suradnje s EU institucijama komplementarno je s općim strateškim ciljem hrvatske vanjske politike, a to je priključenje EU.

Doprinos stabilnosti regije putem obrambene suradnje i aktivnog sudjelovanja u regionalnim inicijativama nezaobilazna je stavka u razvoju uspješnih političkih i gospodarskih odnosa u regiji.

Multilateralna i bilateralna obrambena suradnja, osim upoznavanja drugih obrambenih sustava i oružanih snaga te mogućnosti prenošenja funkcija i znanja, uvelike utječe na izgradnju i jačanje međusobnog povjerenja, što je velik doprinos međunarodnoj sigurnosti. Tako se na najbolji način pridonosi i stabilnom sigurnosnom okruženju.

Provedbom međunarodno prihvaćenih obveza u području nadzora naoružanja poboljšat će se puna implementacija mjera za izgradnju sigurnosti i povjerenja, kao i provedba prihvaćenih konvencija, globalnih i regionalnih sporazuma, ugovora, programa i mjera na području međunarodne sigurnosti.

Djelujući na platformi vanjske politike Vlade, Ministarstvo unutarnjih poslova ima posebne zadaće i odgovornosti i na međunarodnom planu. Razvijanje međunarodne policijske suradnje temeljni je uvjet uspješnog rada policija svih država. Ministarstvo unutarnjih poslova ima uspostavljene odnose sa svim policijskim organizacijama zemalja članica EU te sa svim susjednim zemljama i zemljama u regiji. Isto tako, kroz članstvo u INTERPOL-u, policijska suradnja uspostavljena je s gotovo svim zemljama svijeta. S mnogim zemljama sklopljeni su bilateralni međunarodni ugovori na raznim sigurnosnim područjima, a također smo uključeni u mnoge multilateralne međunarodne ugovore. Ovakvu međunarodnu suradnju i dalje ćemo razvijati i jačati kako bi policijska organizacija Republike Hrvatske bila prepoznata i prihvaćena, kao bitna sigurnosna komponenta europskog sigurnosnog sustava.

Načini ostvarenja postavljenoga cilja:

10.7.1. Razvijanje suradnje sa susjedima, s državama članicama EU i državama u regionalnom okruženju

Republika Hrvatska zasniva svoju međunarodnu suradnju na međunarodnim konvencijama i potpisanim bilateralnim ugovorima. Konvencije su sastavni dio hrvatskog zakonodavstva koje uređuje pomoć drugim državama u svezi s kaznenim istragama, kaznenim postupcima u vezi s financiranjem i podupiranjem terorističkih djela, uključujući pomoć u pribavljanju dokaza neophodnih za vođenje postupaka.

Kroz bilateralnu i multilateralnu suradnju razvija se sustav naprednih metodologija i tehnologija koje će se kontinuirano nadograđivati. Uspostavit ćemo strukturu ljudskih potencijala koja će kroz model multiplikatora – „train the trainers“ biti sposobna adekvatno prenijeti sva potrebna znanja na buduće korisnike. Kapacitete jačamo i jačat ćemo kroz razne EU prepristupne projekte, koristeći twinning, twinning light i tehničku pomoć, kao jedan od najuspješnijih modela jačanja administrativnih kapaciteta i struktura, kako bi se uspješno pripremili za transfer metodologija i tehnologija sukladno najboljim praksama država članica Europske unije iz područja unutarnjih poslova.

Vijeće za regionalnu suradnju (Regional Cooperation Council) je jedan od najvažnijih okvira za regionalnu suradnju u kojoj zemlje Jugoistočne Europe, Europska komisija i međunarodni donatori zajednički odlučuju o projektima od značaja za razvitak Jugoistočne Europe, a jedan od prioriteta RCC-a su i pravosuđe i unutarnji poslovi i sigurnosna suradnja.

10.7.2. Međunarodna obrambena suradnja

U idućem trogodišnjem razdoblju Ministarstvo obrane će provoditi aktivnosti unutar NATO saveza. Vrlo važan segment ovog područja međunarodne suradnje je implementacija Ciljeva snaga (Force Goals) koje je Republika Hrvatska preuzela u skladu sa svojim sudjelovanjem u NATO obrambenom planiranju.

Suradnja u sklopu UN-a, OESS-a te s EU-om na području europske sigurnosne i obrambene politike jedan je od koraka približavanju naše zemlje EU. Regionalna suradnja provodi se u sklopu Američko-jadranske povelje (A-5) i u sklopu regionalnih obrambenih inicijativa (SEDM, Kvadrilateral, SEEC, SEEC). Bilateralna i multilateralna suradnja usmjerena je na podupiranje hrvatske sigurnosne i vanjske politike te je jedan od načina promicanja nacionalnih interesa.

10.7.3. Uspješno sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama

Sudjelovanje policijskih službenika u međunarodnim mirovnim operacijama Republici Hrvatskoj omogućavaju profiliranje kao odgovorne članice međunarodne zajednice. Dosadašnje aktivno sudjelovanje u mirovnim operacijama, osim što je zasigurno doprinijelo ostvarenju nestalnog članstva Republike Hrvatske u Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda za razdoblje 2008.-2009., također je doprinijelo ostvarenju strateških ciljeva članstva u NATO-u te slijedom toga i skorom pridruživanju Europskoj uniji.

Potpisivanjem Memoranduma o doprinosu sustavu Standby aranžmana UN-a iz 2002. godine, Vlada Republike Hrvatske preuzela je obavezu definirati kapacitete s kojima može sudjelovati u mirovnim misijama UN-a, čime je ovo Ministarstvo u obavezi osigurati šesnaest (16) policijskih službenika (10 pripadnika temeljne i 6 kriminalističke policije), s rokom odaziva od trideset (30) dana. Provedba preuzetih obaveza započela je 2005. godine upućivanjem prvih službenika u mirovne misije, da bi do travnja 2010. godine ukupno 82 policijska službenika bila angažirana u mirovnim misijama.

Trenutno Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske sudjeluje sa 17 policijskih službenika u pet UN i EU mirovnih misija: UNMIT (Istočni Timor), UNFICYP (Cipar), MINUSTAH (Haiti), EUPOL Afganistan i EULEX- Kosovo.

U tijeku su pripreme za sudjelovanje policijskih službenika u NATO/ISAF misiji zajedno s pripadnicima MORH-a, gdje će četiri policijska službenika u dva zajednička tima od 15 pripadnika POMLT (Police Operational Mentoring and Liaison Team) provoditi obuku Afganistanske nacionalne policije.

Nastavljajući započeti proces specijalističke izobrazbe policijskih službenika koji se pripremaju za sudjelovanje u mirovnim misijama, jednom godišnje organizira se međunarodni tečaj „UNPOC CROATIA“, službeno certificiran od UN-a. Na istom, svake godine sudjeluju policijski službenici iz zemalja regije, čije troškove pokriva MUP kao potporu regionalnoj suradnji. S ciljem daljnjeg osposobljavanja policijskih službenika za djelovanje u kriznim situacijama ovaj vid specijalističke izobrazbe planira se provoditi i u razdoblju 2011.–2013.

Oružane snage trenutno sudjeluju u tri mirovne operacije i sedam mirovnih misija s oko 450 pripadnika.

Od 2011. godine očekuje se i sudjelovanje Oružanih snaga u NATO snagama brzog odgovora te sudjelovanje u EU borbenim skupinama u 2012. godini.

Oružane snage će 2011. godine sudjelovati u dvije NATO vođene operacije (Afganistan – ISAF i Kosovo – KFOR). Brojčane veličine kontingenata utvrđene su odlukama Hrvatskog sabora i iznose do 320 pripadnika za Afganistan – ISAF i do 20 pripadnika za Kosovo – KFOR.

Sudjelovanje u EU operaciji ATALANTA nastavit će se s brojem do pet pripadnika Oružanih snaga.

U 2011. godini planira se nastavak sudjelovanja u najviše šest UN mirovnih misija u kojima Oružane snage sudjeluju s vojnim promatračima i stožernim osobljem s približno 30 pripadnika i jedna postrojba na Golanskoj visoravni (UNDOF) u kojoj sudjeluju s ukupno 95 pripadnika.

Osim navedenog, a slijedom članstva Republike Hrvatske u Sjevernoatlantskom savezu naše Oružane snage sudjeluju u operacijama, za što je sukladno nacionalnom zakonodavstvu potrebna odluka Hrvatskog sabora.

U 2012. godini očekuje se sudjelovanje Oružanih snaga u NATO snagama brzog odgovora s postrojbom jačine voda i u EU borbenoj skupini s postrojbom jačine ojačane satnije. Deklarirane postrojbe su cijelu godinu u spremnosti za moguće upućivanje u trajanju do šest mjeseci.

U 2013. godini očekuje se sudjelovanje Oružanih snaga u NATO snagama brzog odgovora s ukupno dvije postrojbe jačine ojačanog voda.

Osim toga, očekuje se sudjelovanje Oružanih snaga u multinacionalnoj logističkoj postrojbi snaga brzog odgovora s postrojbom za infrastrukturnu inženjeriju, koja bi počevši s 2011. godine pa nadalje bila u stalnoj šesto mjesečnoj spremnosti.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 10.7. Održavanje međunarodne obrambene i policijske suradnje

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
10.7.1. Razvijanje suradnje sa susjedima, s državama članicama EU i državama u	10.7.1.1. Povećanje broja potpisanih bilateralnih i multilateralnih Ugovora	Povećanjem broja potpisanih bilateralnih i multilateralnih Ugovora podiže se razina učinkovitosti	Broj	22	MUP	34	40	44
10.7.2. Međunarodna obrambena suradnja	10.7.2.1. Povećanje broja djelatnika u vojno-diplomatskim predstavništvima i institucijama NATO-a i EU	Na povećanje broja djelatnika u NATO strukturama obvezali smo se pristupnim aktima	Broj	62	MO	65	74	85
	10.7.2.2. Povećanje broja provedenih NATO, bilateralnih i multilateralnih aktivnosti	Provedba aktivnosti usmjerena je na podupiranje hrvatske sigurnosne i vanjske politike, potpisanim	Broj	1.111	MO	1.121	1.100	1.100
	10.7.2.3. Povećanje broja provedenih aktivnosti (inspekcija, evaluacija, posjeta) za nadzor naoružanja	Provedbom međunarodno prihvaćenih obveza osigurava se potpora izvršenju Općeg cilja	Broj	97	MO	100	100	100
10.7.3. Uspješno sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama	10.7.3.1. Povećanje broja međunarodnih mirovnih operacija i misija u kojima sudjeluju policijski	Povećanjem broja međunarodnih mirovnih operacija i misija u kojima sudjeluju policijski službenici jača se	Broj	5	MUP	6	7	8
	10.7.3.2. Broj mirovnih misija u kojima sudjeluju Oružane snage	Očuvanje mira i stabilnosti sudjelovanjem u mirovnim misijama	Broj	7	MO	7	7	7
	10.7.3.3. Broj mirovnih operacija u kojima sudjeluju Oružane snage	Pomoć civilnim institucijama u očuvanju civilne-demokratske vlasti zajedno sa saveznicima	Broj	3	MO	4	6	5

Opći cilj 11. Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja

Očuvanje i unapređenje zdravlja cjelokupne populacije, koristeći znanstveno utemeljene programe sprečavanja i suzbijanja bolesti te promicanja zdravlja predstavljaju glavne aktivnosti usmjerene postizanju zdravlja stanovništva. Cilj je unaprijediti zdravstveni sustav tako da osiguravanjem pravodobnog pristupa zdravstvenim uslugama zadovolji potrebe građana Republike Hrvatske za kvalitetnom stručno medicinskom zdravstvenom skrbi koja obuhvaća sprečavanje bolesti, sprečavanje profesionalnih bolesti, edukaciju o zdravlju, ranom prepoznavanju rizika bolesti, te liječenje i rehabilitaciju bolesnih.

U cilju zaštite, očuvanja i unapređenja zdravlja, od osobite je važnosti promoviranje zdravih stilova života, razvijanje pravilnih prehrambenih navika, utjecanje na povećanje tjelesnih aktivnosti te ukazivanje na štetnost raznih oblika ovisnosti. Poticanjem razvijanja zdravih stilova života utjecat će se na kvalitetu i dužinu trajanja života, smanjenje pojavnosti kroničnih nezaraznih bolesti kao i nekih sijela malignih oboljenja. Zdravstveno-statistički pokazatelji i unapređenje njihova praćenja ukazuje na zdravlje i odstupanje od zdravlja populacije kao osnova za usmjeravanje potrebnih javnozdravstvenih mjera usmjerenih zaštiti, očuvanju i unapređenju zdravlja. U okviru navedenog cilja veliki dio aktivnosti bit će usmjeren na osjetljive dobne skupine, djecu i osobe starije životne dobi te osobe s posebnim potrebama.

Javnozdravstveni interes ostvaruje se provedbom mjera i postupaka koji su usmjereni na zaštitu zdravlja populacije određenog područja ili cijele države. Zaštita javnozdravstvenog interesa provodi se kvalitetnim radom sanitarne inspekcije, a unapređenjem njezina rada omogućit će se i dosljednije provođenje zakona i podzakonskih propisa, a time i bolja zaštita zdravlja ljudi sukladno odredbama Zakona o sanitarnoj inspekciji (Narodne novine, br. 113/08 i 88/10).

Nadzorom sanitarne inspekcije na područjima sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, proizvodnje i stavljanja na tržište hrane, uključujući i genetski modificiranu hranu i novu hranu te genetski modificirane organizme, proizvodnje i stavljanja na tržište predmeta opće uporabe, proizvodnje, stavljanja na tržište i uporabe opasnih kemikalija, stavljanja na tržište i uporabe biocidnih pripravaka, zaštite od buke i zaštite od ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja, izravno se štiti javnozdravstveni interes.

Navedeni opći cilj proizlazi iz Nacionalne strategije razvitka zdravstva 2006.–2011. koju je Vlada Republike Hrvatske usvojila 2006. godine te iz Strategije integriranog upravljanja granicom koju je Vlada Republike Hrvatske usvojila 2007. godine.

Djelatnost zdravstvene zaštite provodi se na razini primarne, sekundarne, tercijarne zdravstvene zaštite i na razini zdravstvenih zavoda u okviru Mreže javnozdravstvene djelatnosti. Osiguranjem minimalnih uvjeta u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme stvaraju se osnovni preduvjeti za pružanje pravovremene i kvalitetne zdravstvene zaštite i to na načelima kontinuiranosti, sveobuhvatnosti, dostupnosti, cjelovitog i specijaliziranog pristupa.

Optimalnim razvitkom djelatnosti na primarnoj razini zdravstvene zaštite nastojat će se osigurati rješavanje do 80% svih zdravstvenih problema stanovništva. Zbog potrebe za osiguranjem pravovremene odgovarajuće zdravstvene skrbi, aktivnosti na unapređenju sustava pružanja hitne medicinske pomoći na primarnoj i sekundarnoj razini zdravstvene zaštite od iznimnog su značenja, kao i uvođenje odgovarajućeg specijalističkog i stručnog usavršavanja odgovarajućeg profila zdravstvenih radnika.

U cilju osiguranja jednake dostupnosti zdravstvene zaštite, posebno stanovništvu na otocima i područjima od posebnog državnog interesa, zbog svoje teže dostupnosti ili izoliranosti, ulagat će se u infrastrukturu, a posebice u razvoj sustava telemedicine. Provođenjem aktivnosti na unapređenju sustava bolničke zdravstvene zaštite putem izgradnje, adaptacije i opremanja, odnosno znavljanja medicinske opreme, nastojat će se osigurati jednaka dostupnost svih zdravstvenih usluga za sve korisnike zdravstvene zaštite s naglaskom na smanjenju listi čekanja za pojedine dijagnostičke i terapijske postupke.

Cjelovitom informatizacijom sustava zdravstva unaprijedit će se vođenje medicinske dokumentacije, osigurat će se dostupnost, razmjena i praćenje podataka, transparentnost svih postupaka u zdravstvu, te racionalno korištenje svih resursa s osjećajem za gospodarsku realnost. U cilju poštivanja svih načela zdravstvene zaštite i osiguranja adekvatne skrbi osobama koje su u terminalnoj fazi bolesti, osigurat će se dostupna palijativna skrb.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

11.1.1. Reorganizacija i unapređenje sustava hitne medicinske pomoći

U cilju osiguranja jednake dostupnosti i kvalitete zdravstvene zaštite, pristupilo se reorganiziranju sustava hitne medicinske pomoći. Osnovan je Hrvatski zavod za hitnu medicinu, koja predstavlja krovnu organizaciju izvanbolničke hitne medicinske pomoći. Planira se osnovati 21 županijski Zavod za hitnu medicinu, a pri svakoj akutnoj bolnici formirati objedinjeni hitni bolnički prijam. Planirano je odgovarajuće specijalističko, stručno te dodatno usavršavanje zdravstvenih radnika koji će zbrinjavati ozlijeđene i akutno oboljele osobe.

11.1.2. Popunjavanje mreže javnozdravstvene djelatnosti

Radi smanjenja razlika u dostupnosti pojedinih zdravstvenih usluga na primarnoj razini zdravstvene zaštite nastojat će se osigurati dostatan broj odgovarajućeg profila zdravstvenih radnika i time popunjavanje mreže javnozdravstvene djelatnosti.

11.1.3. Razvoj i standardizacija zdravstvene infrastrukture

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi nastavit će provoditi aktivnosti na unapređenju i podizanju pružanja kvalitete zdravstvenih usluga ulaganjem u izgradnju, adaptaciju, opremanje/zanavljanje medicinsko-tehničke opreme u zdravstvenim ustanovama uz osiguranje odgovarajućih profila zdravstvenih radnika.

11.1.4. Informatizacija sustava zdravstva

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi nastavit će provoditi aktivnosti razvoja, implementacije i integracije postojećih informacijskih sustava u cjeloviti informacijski sustav zdravstva (e-zdravstvo) te aktivnosti nabave potrebne informatičke opreme, odnosno razvoja sustava - eRecept, eUputnica i eNaručivanje. U okviru navedenog također će se provoditi aktivnosti na razvoju i unaprjeđenju informatizacije sustava telemedicine (otvaranje telemedicinskih centara, povećanje broja telemedicinskih usluga).

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 11.1. Dostupnija zdravstvena zaštita

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
11.1.1. Reorganizacija i unapređenje sustava hitne medicinske pomoći	11.1.1.1. Osnivanje i početak rada županijskih zavoda za hitnu medicinu	Povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite u djelatnosti hitne medicinske pomoći	Opisno	0	Hrvatski zavod za hitnu medicinu	Osnovani svi županijski zavodi za hitnu medicinu (21)	Početak rada svih županijskih zavoda za hitnu medicinu, informatizacija i edukacija radnika	Nastavak ranijih aktivnosti
	11.1.1.2. Broj medicinskih sestara/tehničara s dodatnim specijalističkim usavršavanjem iz hitne medicinske pomoći	Medicinska sestra/tehničar hitne medicinske pomoći je medicinska sestra/tehničar sa završenim dodatnim specijalističkim usavršavanjem iz HMP koja je ovlaštena za obavljanje svih zadataka u okviru svojih kompetencija u pružanju HMP	Broj	0	Hrvatski zavod za hitnu medicinu	70	140	210
11.1.2. Popunjavanje mreže javnozdravstvene djelatnosti	11.1.2.1. Popunjenost javno zdravstvene mreže na primarnoj razini zdravstvene zaštite	% popunjenosti u primarnoj zdravstvenoj zaštiti	%	90,9	HZZO	91,5	92	92,5
	11.1.2.2. Povećanje broja specijalista opće/obiteljske medicine u odnosu na doktore medicine bez specijalizacije	Ujednačavanje kvalitete pružanja zdravstvene zaštite u djelatnosti primarne zdravstvene zaštite	%	34,7	MZSS	37,5	40	42,5
11.1.3. Razvoj i standardizacija zdravstvene infrastrukture	11.1.3.1. Povećanje % medicinsko-tehničke opreme u kategoriji starosti 0-5 godina	Linearni akceleratori CT MR UZV Anesteziološki aparati Defibrilatori Respiratori Uređaji za dijalizu	%	37,5	HZJZ/ MZSS	10	10	10
				43,1				
	60							
11.1.3.2. Broj bolničkih zdravstvenih ustanova s objedinjenim hitnim bolničkim prijamom	Ustrojavanje djelatnosti objedinjenog hitnog bolničkog prijama u akutnim bolničkim zdravstvenim ustanovama	Broj	3	Hrvatski zavod za hitnu medicinu	6	7	8	
11.1.3.3. Uspostava rada laboratorija III. razine biozaštite za TBC	Podizanje kvalitete rada laboratorija III. razine biozaštite za TBC	Opisno	nezadovoljavajuća infrastruktura	HZJZ	Završena I. faza laboratorija za tuberkulozu III. razine	Završena II. faza laboratorija za tuberkulozu III. razine	Početak rada laboratorija III. razine	

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
11.1.4. Informatizacija sustava zdravlja	11.1.4.1. Povećanje % liječnika PZZ koji elektronski upućuju recepte ljekarnama	Udio liječnika primarne zdravstvene zaštite koji elektronski upućuju recepte ljekarnama jedan je od pokazatelja uspješnosti implementacije informatizacije	%	0	HZZO	80	5	5
	11.1.4.2. Otvaranje novih telemedicinskih centara	Otvaranje novih telemedicinskih pristupnih i specijalističkih centara; i novih telemedicinskih pristupnih i specijalističkih centara u okviru mreže hitne medicine u sklopu projekta Ministarstva zdravlja i socijalne skrbi i Svjetske banke "Reorganizacija HMP"	Broj	12+6; 0	Hrvatski zavod za telemedicinu	6+3; 3+1	8+2; 3+2	10+4; 5+2
	11.1.4.3. Povećanje broja telemedicinskih usluga	Povećanje broja telemedicinskih usluga	Broj	614	Hrvatski zavod za telemedicinu	1.000	5.000	8.000

Radi ostvarivanja i unapređenja sveobuhvatne kvalitete zdravstvene zaštite osnovana je Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu koja će definirati postupak akreditacije zdravstvenih ustanova i trgovačkih društava te privatnih zdravstvenih radnika, a sve u cilju smanjivanja rizika po život i zdravlje pacijenta.

Svakom pacijentu mora se osigurati pravo na kvalitetnu zdravstvenu zaštitu sukladno njegovom zdravstvenom stanju i općeprihvaćenim stručnim standardima. Mjerama za ostvarivanje kvalitete zdravstvene zaštite osigurat će se provedba načela učinkovitosti i djelotvornosti sustava kvalitete zdravstvenih postupaka na svim razinama zdravstvene zaštite, osigurat će se načelo orijentiranosti prema pacijentu kao i načelo sigurnosti pacijenta. Navedenim načelima postići će se optimalan odnos između učinaka provedenih zdravstvenih postupaka i troškova nastalih njegovom provedbom, uvažavajući pritom tehničke, organizacijske i gospodarske čimbenike.

Nadzor nad zakonitošću rada zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnom praksom, obavlja zdravstvena i farmaceutska inspekcija, a stručni nadzor nad radom zdravstvenih radnika obavljaju nadležne komore.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

11.2.1. Uspostava sustava kvalitete zdravstvene zaštite

Osim stvaranja uvjeta za uspostavu rada Agencije za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu svi nositelji zdravstvene djelatnosti obvezni su uspostaviti, razvijati i održavati sustav za osiguranje i poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite aktivnostima posebnih jedinica za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite, aktivnostima odgovornih osoba za kvalitetu zdravstvene zaštite te aktivnostima Povjerenstva za unutarnji nadzor. Definiranjem akreditacijskog postupka, akreditacijskih standarda i akreditacije stvorit će se uvjeti za akreditaciju nositelja zdravstvene djelatnosti, odnosno osiguranja i unapređenja kvalitete zdravstvene zaštite.

11.2.2. Provođenje inspekcijskog nadzora u sustavu zdravstva

Zdravstvena i farmaceutska inspekcija obavlja nadzor nad provođenjem zakona, drugih propisa i općih akata u djelatnosti zdravstva kao i nadzor nad stručnim radom zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost, odnosno farmaceutska inspekcija obavlja nadzor nad proizvodnjom i prometom lijekova i medicinskih proizvoda. Nadzori se obavljaju prema utvrđenom godišnjem planu ili na temelju zaprimljenih predstavki, a u cilju poboljšanja kvalitete zdravstvenih usluga te što bolje dostupnosti i transparentnosti zdravstvene zaštite. Nadležne komore u skladu s odredbama strukovnih zakona obavljaju stručne, redovne i izvanredne nadzore nad radom zdravstvenih radnika. Cilj stručnih nadzora je osigurati pružanje zdravstvenih usluga odgovarajuće kakvoći, vrste te omogućiti ostvarivanje prava pacijenata.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 11.2. Razvijen sustav kvalitete zdravstvene zaštite

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
11.2.1. Uspostava sustava kvalitete zdravstvene zaštite	11.2.1.1. Broj podnesenih zahtjeva zdravstvenih ustanova za pokretanje akreditacijskog postupka	Akreditacija nositelja zdravstvene djelatnosti Akreditacija po akreditacijskom programu Agencije za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu	Broj	0	Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu	0	10	20
	11.2.1.2. Broj akreditiranih zdravstvenih ustanova		Broj	0	Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu	0	do 5	do 10
11.2.2. Provođenje inspekcijskog nadzora u sustavu zdravstva	11.2.2.1. Povećanje broja preventivnih i smanjenje broja izvanrednih nadzora	Inspekcijski nadzori se obavljaju prema utvrđenom godišnjem planu ili na temelju zaprimljenih predstavki, a u cilju poboljšanja zdravstvenih usluga te što bolje dostupnosti i transparentnosti zdravstvene zaštite. Nadležne komore obavljaju stručne, redovne i izvanredne nadzore nad radom zdravstvenih radnika	Omjer	25/75	MZSS	30/70	35/65	40/60

U cilju zaštite, očuvanja i unapređenja zdravlja, od osobite je važnosti promoviranje zdravih stilova života, razvijanje pravilnih prehrambenih navika, utjecanje na povećanje tjelesnih aktivnosti te ukazivanje na štetnost raznih oblika ovisnosti. Poticanjem razvijanja zdravih stilova života utjecat će se na kvalitetu i dužinu trajanja života, smanjenje pojavnosti kroničnih nezaraznih bolesti kao i nekih sijela malignih oboljenja. Zdravstveno-statistički pokazatelji i unapređenje njihova praćenja ukazuje na zdravlje i odstupanje od zdravlja populacije kao osnova za usmjeravanje potrebnih javnozdravstvenih mjera usmjerenih zaštiti, očuvanju i unapređenju zdravlja. U okviru navedenog cilja veliki dio aktivnosti bit će usmjeren na osjetljive dobne skupine, djecu i osobe starije životne dobi te osobe s posebnim potrebama.

Javnozdravstveni interes ostvaruje se provedbom mjera i postupaka koji su usmjereni na zaštitu zdravlja populacije određenog područja ili cijele države. Značajna uloga usmjerena je i na aktivnosti unapređenja, očuvanja i zaštite zdravlja radnika i zdravog radnog mjesta.

Kvalitetnim sustavom sanitarne inspekcije postiže se zaštita javnozdravstvenog interesa te poboljšanje kvalitete života i zdravlja ljudi.

Osnovni preduvjeti za poboljšanje funkcioniranja sustava sanitarne inspekcije sastoje se u osiguranju optimalnog broja sanitarnih inspektora odnosno osiguranju uvjeta u pogledu infrastrukturne podrške cjelokupnom sustavu.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

11.3.1. Provođenje preventivnih nacionalnih programa i projekata

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi nastavit će s ranije započetim programima ranog otkrivanja raka dojke i raka debelog crijeva, odnosno započeti s novim programima otkrivanja raka drugih sijela. Također će se nastaviti sa preventivnim i promotivnim aktivnostima (zdrava prehrana, tjelesna aktivnost, pojavnost masovnih nezaraznih bolesti (cerebrovaskularne i kardiovaskularne bolesti), zaštita mentalnog zdravlja, promocija dojenja, zdravo odrastanje, suzbijanje zlouporabe droga. Nastavit će se i sa mjerama prosvjećivanja stanovništva i usavršavanjem zdravstvenih i drugih radnika. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi nastavit će suradnju s udrugama građana koje djeluju na području zdravstva osiguravajući potporu u njihovu radu posebno u dijelu provođenja nacionalnih programa.

11.3.2. Unapređenje Nacionalnog transplantacijskog programa

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi nastavit će s provedbom transplantacijskog programa, međunarodnom suradnjom i razmjenom organa u okviru članstva u Eurotransplantu te aktivnostima na edukaciji javnosti i zdravstvenih radnika, odgovarajućem opremanju zdravstvenih ustanova, razvojem središnjeg informacijskog (transplantacijskog) sustava kao i unapređenjem rada nacionalne transplantacijske mreže.

11.3.3. Osiguranje optimalnog broja sanitarnih inspektora i sanitarnih nadzora

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi provest će aktivnosti sukladno odredbama Zakona o sanitarnoj inspekciji kako bi se osigurao standard broja sanitarnih inspektora na broj stanovnika (1 sanitarni inspektor na 15.000 stanovnika), s obzirom da isti do sada nije dostignut. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi osigurati će uvjete za kontinuirano usavršavanje sanitarnih inspektora koje će se provoditi putem specijaliziranih seminara za obavljanje posebnih poslova koji su u djelokrugu rada (zračenja, hrana, predmeti opće uporabe, buka, zaštita pučanstva od zaraznih bolesti, kemikalije, uporaba duhanskih proizvoda i ostalo).

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi osigurati će uvjete u pogledu infrastrukturne podrške sustavu putem;

- osiguranja dostatnog broja motornih vozila, računala s pratećim priborom, mjernih uređaja za određena mjerenja,
- uspostave središnjeg informacijskog sustava sanitarne inspekcije (skup software-a i hardware-a kojima će se služiti sanitarni inspektori),
- kontinuiranog uzorkovanja hrane, predmeta opće uporabe, GMO-a, kemikalija
- vještačenja buke i zračenja.

11.3.4. Suzbijanje zlouporabe droga i uspostava integriranog nacionalnog informacijskog sustava za droge

Provedba i praćenje provedbe mjera Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga će se odvijati kroz koordinaciju i suradnju s mjerodavnim tijelima državne uprave i lokalne i područne (regionalne) samouprave na područjima provedbe preventivnih programa, organiziranja konferencija, edukacija, seminara i radionica za subjekte uključene u sustav suzbijanja zlouporabe droga. Isto tako, provodit će se projekti resocijalizacije ovisnika koji su završili neki od programa rehabilitacije i odvikavanja od ovisnosti te financirati projekti nevladinih organizacija koje se bave suzbijanjem zlouporabe droga.

Postignuti rezultati analizirat će se i prikazat u okviru izvješća o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga i putem izvješćivanja o stanju zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj nadležnih međunarodnih organizacija. Operacionalizacija Nacionalne informacijske jedinice za droge Ureda za suzbijanje zlouporabe droga će se odvijati kroz praćenje i analiziranje nacionalnih znanstvenih, zakonskih i političkih razvoja na području suzbijanja zlouporabe droga.

Radi aktiviranja nacionalnog informacijskog sustava, u suradnji sa svim tijelima i subjektima uključenim u sustav suzbijanja zlouporabe droga unaprijedit će se identifikacija i metodološka ocjena svih izvora statističkih podataka, uskladiti statistički sustav sa standardima Europske unije, oblikovati novi sustavi statističkog izvještavanja, razviti istraživački protokoli za lokalne razine, organizirati edukacije za poboljšanje kvalitete dijagnosticiranja i istraživanja na lokalnoj razini, stvoriti mreža razmjene informacija među pojedinim tijelima državne uprave, kao i između tijela lokalne uprave.

Uspostavit će se i formalna suradnje Republike Hrvatske s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA).

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 11.3. Zaštita javnozdravstvenog interesa

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
11.3.1. Provođenje preventivnih nacionalnih programa i projekata	11.3.1.1. Povećanje odaziva žena na mamografski probir	Nastavak provedbe ranije započetih programa ranog otkrivanja raka i praćenja broja novootkrivenih malignih oboljenja po sijelima	%	58	HZJZ	60	65	70
	11.3.1.2. Povećanje odaziva pozvanih na probir za testiranje nevidljivog krvarenja u stolici		%	20	HZJZ	25	30	35
11.3.2. Unapređenje Nacionalnog transplantacijskog programa	11.3.2.1. Broj realiziranih donora na milijun stanovnika (stopa)	Kao rezultat provedbe Nacionalnog transplantacijskog programa pratiti će se broj realiziranih donora na milijun stanovnika kao indikator uspješnosti sustava za prikupljanje organa (prihvaćen od Vijeća Europe za praćenje i usporedbu statistike o darivanju organa)	Broj/mil.	17,9	MZSS	18,5	19	20
	11.3.2.2. Broj izvršenih transplantacija bubrega na milijun stanovnika (stopa)	Pratiti će se broj izvršenih transplantacija bubrega na milijun stanovnika (jedan je od prihvaćenih indikatora uspješnosti transplantacijskog sustava te je povezan s prethodnim indikatorom)	Broj/mil.	38,31	MZSS	40	41	42
11.3.3. Osiguranje optimalnog broja sanitarnih inspektora i sanitarnih nadzora	11.3.3.1. Broj sanitarnih inspektora	Kretanje broja sanitarnih inspektora u skladu sa zakonom određenim modalitetom, koji iznosi 1 sanitarni inspektor na 15.000 stanovnika (300 sanitarnih inspektora/100%)	Broj %	283 94,33	MZSS	281 93,66	275 91,66	250 83,33
	11.3.3.2. Broj obavljenih sanitarnih nadzora	Broj obavljenih sanitarnih nadzora obavljenih u cilju zaštite zdravlja i života ljudi	Broj	190.707	MZSS	187.500	185.200	170.000
11.3.4. Suzbijanje zlorabe droga i uspostava integriranog nacionalnog informacijskog sustava za droge	11.3.4.1. Povećanje broja edukacija za subjekte uključene u sustav suzbijanja zlorabe droga u odnosu na prethodnu godinu	Povećanjem broja edukacija omogućit će se kvalitetna provedba politike o drogama i veća informiranost o planiranim mjerama	Broj	8	Ured za suzbijanje zlorabe droga	10	12	15
	11.3.4.2. Povećanje broja financiranih projekata i programa udruga i terapijskih zajednica u odnosu na prethodnu godinu	Povećanjem broja financiranih programa udruga i terapijskih zajednica povećat će se kapaciteti nevladinog sektora za pružanje usluga na području borbe protiv ovisnosti	Broj	25		30	35	40
	11.3.4.3. Povećanje broja ovisnika uključenih u proces resocijalizacije u odnosu na prethodnu godinu	Povećanjem broja ovisnika uključenih u projekt resocijalizacije omogućit će se bolja socijalna integracija u društvo i normalan život	Broj	120		170	220	280
	11.3.4.4. Povećanje broja podataka o drogama, bolesti ovisnosti i posljedicama zlorabe droga koji su usporedivi s europskim podacima u odnosu na prethodnu godinu	Usklađena metodologija prikupljanja podataka sa zahtjevima EMCDDA-a, a provedba nacionalne politike o drogama temelji se na objektivnim potrebama sukladno rezultatima provedenih analiza	Broj	5	Ured za suzbijanje zlorabe droga	8	12	14

Odmjereno rješavanje pitanja okoliša i razvoja, suradnjom svih sektora u društvu, jedini je put u budućnost. Već u kratkoročnom razdoblju predvidiv je rast industrijske proizvodnje i porast u gospodarstvu s rastom potrošnje energije. Došlo je do ekspanzije prometa i turizma uz prateće infrastrukturne zahvate. Sve to će izravno ugroziti postojeće stanje u kojem se nalazi naš okoliš. Iako živimo u vremenu u kojem se problemi s okolišem javljaju u do sada nezabilježenom opsegu, ovo je i doba u kojem su otvorene mnoge nove znanstveno-tehnološke mogućnosti rješavanja nastalih problema okoliša.

Uza sve izazove, s jasno definiranim principima i ciljevima te energičnim djelovanjem, okoliš je u Republici Hrvatskoj moguće dugoročno očuvati.

Od osobite je važnosti zaštita okoliša i očuvanje, održivo korištenje prirodnih resursa, unapređivanje upravljanja okolišem, sprečavanje onečišćenja okoliša, promjena zakonskog, upravljačkog, financijskog i institucionalnog okvira na lokalnoj i na državnoj razini, kadrovsko jačanje, integracija okoliša u druge sektore (u turizam, energetiku, industriju, poljoprivredu, šumarstvo, rudarstvo, promet), uspostava cjelovitog sustava praćenja i jedinstvenog informacijskog sustava te jačanje svijesti i uključivanje javnosti u proces donošenja odluka i provedbe mjera.

Zaštita i očuvanje prirode osigurat će postojanost temeljnih vrijednosti i potencijala za daljnji razvitak Republike Hrvatske, kao i njenu afirmaciju u europskom okruženju kao zemlje s razvijenom svijesti o značaju očuvanja prirodnog bogatstva koje pametnim, promišljenim i održivim korištenjem osigurava višestruke razvojne pravce. Cilj je očuvanje postojeće biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti, vraćanje dijela izgubljenih svojti i staništa, gdje je to moguće i opravdano te razvoj prikladnog sustava za njihovo vrednovanje i očuvanje.

Jačanjem zaštite i očuvanjem biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti na regionalnoj i lokalnoj razini, obrazovanjem i edukacijom, međusektorskom suradnjom te uključivanjem javnosti teži se podizanju svijesti o potrebi njenog očuvanja u svim oblicima političkog, gospodarskog i društvenog djelovanja.

Ciljevi prostornog uređenja su prostorno uravnotežena mreža općina te velikih, srednjih i manjih gradova, očuvanje bogatstva i raznolikosti prirodnih resursa od kojih su mnoge rijetkost u europskim mjerilima (prirodne šume, nezagađena poljodjelska tla, znatne zalihe kvalitetne pitke vode), očuvani prostor i velikim dijelom kvalitetan okoliš sa 10% površina prirode pod zaštitom te bogata graditeljska baština svjetske vrijednosti.

Prostornim uređenjem i gradnjom ostvaruju se pretpostavke za unapređenje gospodarskih, društvenih, prirodnih, kulturnih i ekoloških polazišta održivog razvitka u prostoru Republike Hrvatske kao osobito vrijednom i ograničenom nacionalnom dobru po načelu integralnog pristupa prostornom planiranju, gdje gradnja podrazumijeva projektiranje, građenje, uporabu i uklanjanje građevina, a obavlja se prema odredbama zakona i propisa, hrvatskim normama i pravilima struke.

Jedna od bitnih pretpostavki zaštite okoliša je sprečavanje i smanjenje onečišćenja okoliša. Vlada Republike Hrvatske svojim aktivnostima nastoji stvoriti preduvjete za sprečavanje, nadzor i postupanje u pravcu smanjenja onečišćenja zraka, tla i mora.

Neodgovarajuće gospodarenje otpadom najveći je problem zaštite okoliša u Hrvatskoj. Potencijalno najveće štetno djelovanje može izazvati otpad (uključujući i opasni otpad) koji se gomila kod posjednika otpada zbog mogućeg rizika za okoliš i ljudsko zdravlje. Prepoznat kao glavni izazov i problem zahtijeva najveće napore za njegovo djelotvorno rješenje.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

12.1.1. Osigurati preduvjete za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Od ukupnih godišnjih količina otpada koji nastaje na teritoriju Republike Hrvatske 53% sa odnosi na otpad iz poljoprivrede i šumarstva, 20% na građevinski otpad, 12% na otpad iz industrije i rudarstva, 9% na komunalni otpad, 2% na odvojeno skupljeni otpad, 1% na opasni otpad te 3% na ostali otpad.

U Hrvatskoj je zakonodavni dio sustava gospodarenja otpadom najvećim dijelom riješen i usklađen s propisima Europske unije. Provedba propisa međutim još je nezadovoljavajuća, stupanj kontrole je neodgovarajući kao i poznavanje podataka o količinama i tokovima otpada. Potrebno je razvijati infrastrukturu za uporabu i zbrinjavanje otpada, odnosno postojeću prilagoditi standardima Europske unije te jačati edukaciju i aktivnosti podizanja svijesti javnosti.

Glavna pitanja i problemi gospodarenja otpadom u Hrvatskoj su povećanje količina otpada koje se odlažu, ograničeno odvajanje otpada na mjestu nastanka uz male stope oporabe i obrade, nedostatak uređaja za oporabu i obradu komunalnog otpada, nepostojanje odlagališta za odlaganje opasnog otpada i nedovoljan angažiranost proizvođača otpada da snose stvarne troškove zbrinjavanja svog otpada.

Država je odgovorna za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada. Županija i Grad Zagreb odgovorni su za gospodarenje svim (ostalim) vrstama otpada. Grad i općina odgovorni su za gospodarenje komunalnim otpadom. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje dozvole u skladu sa svojim odgovornostima imajući u vidu kapacitete za skupljanje, uporabu i zbrinjavanje u odnosu na ukupnu količinu otpada nastalog u Republici Hrvatskoj te prati pokrivenost kapaciteta u odnosu na valjanost dozvola radi održavanja cjelovitosti sustava. Cilj je u iduće tri godine postići punu pokrivenost otpada kapacitetima za njegovo zbrinjavanje.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u okviru svoje nadležnosti izdaje dozvole za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada te koncesije za gospodarenje posebnim kategorijama otpada (otpadne gume, ambalažni otpad, otpadna ulja i tako dalje). Isto tako se prati rad koncesionara.

12.1.2. Poboljšati preduvjete za sprečavanje svih vrsta zagađenja okoliša

Pored donošenja strateških i planskih dokumenata, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je do sada uskladilo sve postojeće propise sa zakonodavstvom Europske unije (direktive u dijelu zaštite okoliša).

U sljedećem periodu Ministarstvo će uz praćenje promjena u zakonodavstva Europske unije i izvršavanju potrebnih prilagodbi konstantno raditi na unapređenju i provedbi administrativnih i fiskalnih mjera (dozvole, registri, mišljenja, naknade) potrebnih za očuvanje i smanjenje onečišćenja svih sastavnica okoliša.

Ministarstvo ulaže napore u provedbu projekata u cilju zaštite i poboljšanja kakvoće zraka, mora i tla (korištenje sredstava državnog proračuna, međunarodnih novčarskih organizacija i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost). Trenutačno su u fazi provedbe četiri projekta koja će biti dovršena u periodu od sljedeće tri godine. Projekti su financirani dijelom iz sredstava PHARE programa, sredstava zajma IBRD, te iz proračunskih sredstava. U 2010. je započela druga faza projekta „Monitoring Jadranskog mora“ financirana iz proračuna i sredstava IBRD, projekt Podrška izgradnji i rekonstrukciji okoliša financiran iz sredstava ISPE 2005 je u završnoj fazi kao i projekti financirani iz sredstava PHARE „Prilagodba IZO za provedbu novog nacionalnog zakonodavstva, te „Uspostava sustava praćenja i upravljanja kakvoćom zraka“ gdje su ostala još samo završna plaćanja.

Jedna od bitnih pretpostavki uspostave sustava zaštite okoliša je uspostava i razvoj jedinstvenog informacijskog sustava u zaštiti okoliša, kojeg provodi i konstantno nadograđuje Agencija za zaštitu okoliša. Unapređenje informacijskog sustava (ISZO) omogućava bolje praćenje relevantnih podataka za sve sastavnice okoliša, što je preduvjet za unapređenje nadzora (monitoring), provedbe propisa i propisanih mjera i izvještavanje. Suradnjom između Agencije i njezinih referentnih centara te ulaganjem u nove informatičke tehnologije ostvariti će se usklađenost izvještavanja o stanju okoliša sa zahtjevima nacionalne legislative i međunarodnih obveza. Stalnim unapređenjem ISZO omogućit će se cjelovit uvid u stanje okoliša kao realna podloga za donošenje strateških dokumenata i provedbu politike zaštite okoliša.

12.1.3. Planiranje koordiniranih i sustavnih inspekcijskih nadzora

Inspekcija zaštite okoliša u okviru svojih nadležnosti obavlja inspekcijski nadzor pravnih i fizičkih osoba nad primjenom Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o zaštiti zraka i Zakona o otpadu te propisa donesenih na temelju tih zakona, kojima se reguliraju opća pitanja zaštite okoliša, zaštita zraka i postupanje s otpadom i opasnim otpadom. Isto tako inspekcija zaštite okoliša nadzire kvalitetu mora za kupanje na plažama, prekogranični promet otpada i opasnog otpada, kakvoću tekućih naftnih goriva, postupanje s tvarima koji oštećuju ozonski sloj, te provedbu ratificiranih međunarodnih ugovora.

U razdoblju 2011.-2013. inspekcija zaštite okoliša će povećati broj koordiniranih inspekcijskih nadzora postrojenja za koja se utvrđuju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari i broj sustavnih inspekcijskih nadzora radi postizanja usklađenosti rada nadziranih osoba, osobito s velikim rizikom od

onečišćenja okoliša i ugroze zdravlja ljudi s propisima zaštite okoliša, zaštite zraka i gospodarenja otpadom.

12.1.4. Zaštita okoliša u transportu

Uspostava efikasnog sustava zaštite morskog okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata obuhvaća i preventivne mjere zaštite od potencijalnog rizika onečišćenja s brodova koje uključuju obvezu odvojenog skladištenja, obrade i odlaganja opasnog i neopasnog otpada u lukama te prihvata otpada nastalog eksploatacijom plovila, prikupljanje i obradu fekalnih i kaljužnih voda, ulja i maziva, te posebno uspostava sustava upravljanja i nadzora brodskog vodenog balasta.

Kako u ovom trenutku luke otvorene za međunarodni promet imaju brojne poteškoće u zadovoljavanju uvjeta u vezi s lučkim postrojenjima za prihvata zauljenih voda, brodskog otpada i ostataka tereta cilj je u sljedeće tri godine podići razine ekološke zaštite u lukama, sukladno najvišim standardima, opremanjem luka opremom za prihvata zauljenih voda s brodova i drugih otpadnih tvari. Osim toga cilj je u sljedeće tri godine unaprijediti cjelokupni sustav, kako na razini države tako i na razini županija, za pravovremeno i učinkovito djelovanje i u slučajevima onečišćenja morskog okoliša većih razmjera.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, u sklopu međunarodne suradnje s međunarodnim organizacijama, obvezno je provoditi propise koji reguliraju uvjete i standarde prijevoza opasnih tereta željeznicom, cestom i rijekama u unutarnjem i međunarodnom prijevozu te nadzirati provođenje istih. Tijekom 2010. godine nadležne ustrojstvene jedinice Ministarstva mora, prometa i infrastrukture obaviti će 520 inspekcijskih nadzora prijevoza opasnih tvari u unutarnjem i međunarodnom cestovnom i željezničkom prometu.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju planira se postupno povećanje broja inspekcijskih nadzora nad primjenom propisa o prijevozu opasnih tvari u cestovnom i željezničkom prometu sa 520 na 700, čime će se utjecati na smanjenje potencijalne opasnosti od onečišćenja okoliša vezane uz takvu vrstu prijevoza.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 12.1. Zaštita okoliša i djelotvorno upravljanje okolišem

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
12.1.1. Osigurati preduvjete za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom	12.1.1.1. Povećanje i kontinuirano održavanje kapaciteta za uporabu (materijalnu i energetska) i zbrinjavanje u odnosu na ukupnu količinu otpada nastalog u RH	Prati se pokrivenost kapaciteta i valjanost dozvola radi održavanja cjelovitog sustava	%	70	MZOPUG	100	100	100
	12.1.1.2. Povećanje postotka sakupljenog, recikliranog i obrađenog otpada u odnosu na ciljeve propisane pravilnicima o posebnim kategorijama otpada	Prati se pokrivenost i valjanost koncesija radi održavanja cjelovitog sustava	%	65	MZOPUG	70	80	90
12.1.2. Poboľjšati preduvjete za sprječavanje svih vrsta zagađenja okoliša	12.1.2.1. Kontinuiranost usklađenosti sustava zaštite zraka, mora i tla s EU standardima i ratificiranim međunarodnim sporazumima	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva konstantno prati i usklađuje dokumente sa regulativom EU	%	100	MZOPUG	100	100	100
	12.1.2.2. Dovořenje projekata	Dovořenje započelih projekata izvan Operativnog programa zaštite okoliša	Broj	4	MZOPUG	2	1	0
	12.1.2.3. Povećanje postotka izrađenih izvješća sukladno propisanim obvezama	Suradnjom između Agencije za zaštitu okoliša i njezinih referentnih centara te ulaganjem u nove informatičke tehnologije ostvarit će se usklađenost izvješćavanja o stanju okoliša sa zahtjevima nacionalne legislative i međunarodnih obveza	%	65	AZO	70	80	100
12.1.3. Planiranje koordiniranih i sustavnih inspekcijskih nadzora	12.1.3.1. Povećanje broja planiranih inspekcijskih nadzora	Provedbom obveznih nadzora osoba određenih djelatnosti s rizikom od onečišćenja okoliša smanjuje se njihov mogući utjecaj na okoliš iznad propisanih vrijednosti svih sastavnica i opterećenja okoliša	Broj	6.000	MZOPUG	6.500	7.000	7.500
	12.1.3.2. Povećanje broja nadziranih obveza	Uključivanje većeg broja osoba u provođenje nadzora osigurava unapređenje stanja okoliša	Broj	5.000	MZOPUG	5.200	5.600	6.000
	12.1.3.3. Povećanje broja nadziranih osoba usklađenih s propisima o zaštiti okoliša, zaštiti zraka i gospodarenju otpadom	Usklađenost rada nadziranih osoba osigurava svijest, znanje i postupanje u cilju unapređenja stanja okoliša	Broj	2.700	MZOPUG	3.100	3.600	4.200

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
12.1.4. Zaštita okoliša u transportu	12.1.4.1. Količina obrađenih otpadnih ulja, smeća te ostalog otpada s brodova u lukama otvorenim za javni promet	Veća količina obrađenih otpadnih ulja, smeća te ostalog otpada u lukama otvorenim za javni promet znači bolju zaštitu morskog okoliša	m3	6.384,23	MMPI	6.400	6.450	6.500
	12.1.4.2. Postotak provedenih akcija kod iznenadnog onečišćenja mora u odnosu na broj prijavljenih onečišćenja s brodova	Veći postotak provedenih akcija kod iznenadnog onečišćenja mora u odnosu na broj prijavljenih onečišćenja znači efikasniji sustav zaštite morskog okoliša	%	31,25	MMPI	32	35	37,5
	12.1.4.3. Povećanje broja inspekcijskih nadzora nad prijevozom opasnih tvari u unutarnjem i međunarodnom cestovnom i željezničkom prometu	Pojačanim inspekcijskim nadzorom nad provođenjem propisa koji reguliraju uvjete i standarde prijevoza opasnih tvari cestom i željeznicom utječe se na smanjivanje potencijalne opasnosti od onečišćenja okoliša vezane uz takvu vrstu prijevoza	Broj	520	MMPI	600	650	700
	12.1.4.4. Broj novoizgrađenih tankera i brodova za rasute terete	Povećanjem broja novoizgrađenih tankera i brodova za rasute terete povećat će se sigurnost plovidbe i postići viši stupanj zaštite mora i morskog okoliša	Broj	6	MMPI	9	11	

Zaštićena i očuvana priroda osigurat će postojanost temeljnih vrijednosti i potencijala za daljnji razvitak Republike Hrvatske, kao i njenu afirmaciju u europskom okruženju kao zemlje s razvijenom svijesti o značaju očuvanja prirodnog bogatstva koje pametnim, promišljenim i održivim korištenjem osigurava višestruke razvojne pravce.

Cilj je očuvati postojeću biološku, krajobraznu i geološku raznolikost, vratiti dio izgubljenih svojti i staništa, gdje je to moguće i opravdano te razviti prikladan sustav za njihovo vrednovanje i očuvanje.

Zaštitom i očuvanjem biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti na regionalnoj i lokalnoj razini, obrazovanjem i edukacijom, međusektorskom suradnjom te uključivanjem javnosti podiže se svijest o potrebi njenog očuvanja u svim oblicima političkog, gospodarskog i društvenog djelovanja.

Ministarstvo kulture unapređivat će prikupljanje i evidentiranje podataka o biološkoj, krajobraznoj i geološkoj raznolikosti te poticati njena daljnja istraživanja i proučavanja čime pridonosi zaštiti i očuvanju rijetkih, ugroženih i zaštićenih divljih svojti i staništa, kao i ispunjenju obveza koje proizlaze iz procesa pridruživanja Europskoj uniji i usklađivanja zakonodavstva s relevantnim direktivama i uredbama Europske unije te međunarodnih ugovora na području zaštite prirode i biološke sigurnosti.

Jedinstveni informatički sustav zaštite prirode osigurat će unificiran, jednostavan i brz prijenos podataka i informacija unutar sektora zaštite prirode, prema drugim sektorima, gospodarstvu, poduzetništvu i zainteresiranoj javnosti.

Ministarstvo kulture sustavno će podizati razinu zaštite biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti, zaštićenih područja i ekološke mreže. Kroz aktivnosti Ministarstva kulture povećat će se dostupnost zaštićenih područja svim zainteresiranim posjetiteljima te primjerena zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

12.2.1. Uspostaviti područja važna za očuvanje ugroženih i rijetkih svojti i stanišnih tipova EU– N2000

Tijekom 2007. Republika Hrvatska proglasila je mrežu ekološki značajnih područja za očuvanje stanišnih tipova i ugroženih vrsta u Hrvatskoj. Ekološka mreža odraz je bogatstva biološke raznolikosti Hrvatske. Obuhvaća 47 % kopnenog i 39 % morskog dijela Hrvatske. Također, do dana pristupa Europskoj Uniji, Republika Hrvatska dužna je predati Europskoj komisiji prijedlog ekološke mreže N2000. Od ukupno 222 NATURA vrste u RH do sada ih je inventarizirano i kartirano 161.

U predstojećem razdoblju (obuhvaćeno i kroz Operativni program Okoliš) inventarizirati će se 61 NATURA vrsta te će se na temelju isključivo znanstvenih kriterija, kao što su veličina i gustoća populacija ciljanih vrsta te ekološka kvaliteta područja na kojem se nalazi ciljani stanišni tip izvršiti odabir područja ekološke mreže N2000. Posebna pažnja posvetit će se daljnjem identificiranju i kartiranju potencijalnih morskih staništa mreže N2000. U tu svrhu istražiti će se i izvršiti

kartiranje morskih staništa na površini od oko 1.500 km². Temeljem svih prikupljenih podataka izvršit će se definiranje obuhvata mreže N2000 te će se izraditi prijedlog Uredbe o proglašenju mreže N2000.

12.2.2. Uspostaviti nova zaštićena područja

Velika biološka i krajobrazna raznolikost, bogatstvo biljnih i životinjskih svojti, raznolikost staništa, ali i drugih prirodnih vrijednosti (geološka raznolikost, fosili, minerali, speleološki objekti itd.) prepoznati su kao jedna od temeljnih vrijednosti i potencijala za daljnji razvitak Republike Hrvatske. U Hrvatskoj ima 449 zaštićenih područja, što čini 5.496 km² (6,27 %) ukupnog teritorija Republike Hrvatske, a dio njih biti će uključen i u mrežu N2000.

Kako bi očuvali bogatstvo i raznolikost svojti i staništa, ali i iznimnih krajobraznih vrijednosti u narednom razdoblju planira se proglašenje pet novih zaštićenih područja, površine od približno 2.260 km². Uz navedeno, povećanje površine zaštićenih područja doprinijet će približavanju Hrvatske prosječnoj vrijednosti zemalja Europske Unije kao i učinkovitost upravljanja N2000 područjima.

12.2.3. Uspostaviti i razviti informacijski sustav zaštite prirode

Nedovoljno razvijen sustav prikupljanja i evidentiranja podataka jedan je od ključnih problema zaštite prirode. Podaci se prikupljaju i sporadično ažuriraju u različitim tematskim bazama podataka koje su često neadekvatne i međusobno nekompatibilne, smještene u različitim tijelima. Na taj način onemogućeno je praćenje i ažuriranje relevantnih podataka, obrada i analiza istih te njihova dostupnost. Danas se raspolaze sa 7 baza podataka koje međusobno nisu povezane.

U idućem trogodišnjem razdoblju planira se uspostava 6 administrativnih i 4 stručne baze, njihovo povezivanje te objava stručnih baza putem javnih web servisa. Unapređenje metoda i standardizacija prikupljanja podataka, proširenje postojećih stručnih baza te izrada nacionalnog kataloga vrsta i stanišnih tipova omogućit će potpunu uspostavu jedinstvenog informacijskog sustava zaštite prirode. Isti će pridonijeti boljoj i bržoj dostupnosti potrebnih informacija putem javnih web servisa.

12.2.4. Revidirati Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti

Zaštićena područja Republike Hrvatske zaštićena su u devet prostornih kategorija zaštite te su upisana u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti. Podaci iz Upisnika nisu primjereni današnjim tehnologijama obrade prostornih podataka jer većina datira iz razdoblja od 1949.–1965. što uzrokuje mnogobrojne probleme u svakodnevnom radu te stoga zahtijevaju reviziju. Upisnik nije ni dostupan javnosti putem web portala.

Kako bi se osigurali podaci primjereni današnjim tehnologijama obrade prostornih podataka, a time i ubrzalo rješavanje postavljenih upita u razdoblju od 2011. do 2013. pokrenut će se revizija Upisnika kroz ažuriranje podataka o zaštićenim područjima u 15 županija. Objavom odgovarajućih podataka iz Upisnika na web portalu osigurat će se javnost i transparentnost podataka. Dio tih podataka ključan je za rješavanje problematike imovinsko-pravnih odnosa u zaštićenim područjima.

12.2.5. Uspostava sustava edukacije za provedu nadzora zaštite prirode

Postojeći sustav edukacije za provedbu nadzora zaštite prirode ne osigurava dovoljan prijenos znanja i vještina inspektorima zaštite prirode i nadzornicima, ali i drugim službama (policija i carinska služba) odnosno inspekcijama (veterinarska, fitosanitarna i dr.) budući isti nije dovoljno prilagođen čestim promjenama legislative i povišenim standardima.

Sustav edukacije kroz osposobljavanje inspektora–edukatora i nadzornika-edukatora osigurat će kontinuitet izobrazbe i specijalizaciju edukatora za pojedino područje. Tijekom planiranog trogodišnjeg razdoblja organizirat će se ciljana edukacija po određenim tematskim cjelinama te će se kroz sustav edukacije i certificiranje nadzornika osposobiti 20 glavnih nadzornika i 18 inspektora - edukatora. Time će se omogućiti kvalitetno praćenje izmjena i usklađivanja propisa i dati podrška u primjeni pravnih instrumenta i novih standarda zaštite, što će ojačati sustav upravljanja u zaštiti prirode.

12.2.6. Razviti infrastrukturu za posjetitelje

Centri za posjetitelje, info-punktovi, pućne staze i sl. u zaštićenim područjima i N2000 područjima prepoznati su kao neophodna infrastruktura za posjetitelje. Svojim prezentacijsko-edukativnim sadržajima pridonose očuvanju biološke i krajobrazne raznolikosti, kao i jačanju svijesti o potrebi optimalnog korištenja zaštićenih i N2000 područja. Trenutno, izgrađeni centar za posjetitelje ima samo jedan nacionalni park i jedan park prirode.

U sljedećem trogodišnjem razdoblju dovršit će se projektna dokumentacija za 8 posjetiteljskih centara u nacionalnim parkovima i parkovima prirode, potencijalnim N2000 područjima. Navedene aktivnosti uvrštene su i u Operativni program Okoliš. Također, izgradit će se 15 novih malih infrastrukturnih objekata kao što su info-punktovi i poućne staze. Time će se kroz sustav edukacije osigurati jačanje svijesti posjetitelja o potrebi očuvanja navedenih područja i pospješiti optimalno korištenje istih.

12.2.7. Uspostaviti integrirani sustav evidencije i naplate ulaznica u nacionalnim parkovima i parkovima prirode

Veliki broj posjetitelja u isto vrijeme na pojedinim "atraktivnim lokacijama" u nacionalnim parkovima i parkovima prirode koji su ujedno i potencijalna N2000 područja predstavljaju opasnost za očuvanje prirodnih vrijednosti, odnosno svojta i staništa zbog kojih su ta područja zaštićena. Nemogućnost praćenja i evidentiranja broja posjetitelja prepoznata je kao glavni izazov i problem koji zahtjeva brzo djelovanje. Elektronski sustav naplate i evidentiranja posjetitelja trenutno imaju samo 3 nacionalna parka.

U narednom trogodišnjem razdoblju Ministarstvo kulture će uvesti integrirani sustav evidencije i naplate ulaznica u 16 nacionalnih parkova i parkova prirode, što će pridonijeti kvalitetnijem i pravovremenom praćenju broja posjetitelja, usmjerenom posjećivanju pojedinih lokacija unutar zaštićenog područja, ali i većoj transparentnosti poslovanja javnih ustanova nacionalnih parkova i parkova prirode.

12.2.8. Jačati protupožarni sustav u nacionalnim parkovima i parkovima prirode

Veliki broj nacionalnih parkova i parkova prirode prostire se na priobalnom području i otocima te ulaze u zonu potencijalno velike opasnosti od požara, iako su opasnosti od požara izloženi i parkovi u kontinentalnom dijelu Hrvatske. Kako bi se očuvalo bogatstvo biljnih i životinjskih svojti te njihovih staništa, ali i ostalih prirodnih vrijednosti uspostava automatskog telemetrijskog protupožarnog sustava u nacionalnim parkovima i parkovima prirode prepoznata je kao prioritet u idućem trogodišnjem razdoblju.

Izgradnja i puštanje u rad 3 automatske telemetrijske protupožarne stanice, posebice na području mora i priobalja osigurat će mogućnost pravovremenog otkrivanja i suzbijanja požara, očuvanje bogatstva nacionalnih parkova i parkova prirode, ali i sigurnost posjetitelja i lokalnog stanovništva.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 12.2. Zaštita i očuvanje prirode

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
12.2.1. Uspostaviti područja važna za očuvanje ugroženih i rijetkih svojiti i stanišnih tipova EU - N2000	12.2.1.1. Povećanje broja inventariziranih i kartiranih svojiti značajnih za uspostavu mreže N2000	Od ukupno 222 NATURA vrste u RH, do 2010.g. inventarizirano ih je i kartirano do relativno zadovoljavajuće razine 161 (72,5%) te je potrebno nastaviti daljnju inventarizaciju	Broj	161	DZZP	182	202	222
	12.2.1.2. Povećanje površine kartiranih morskih staništa na području mora pod jurisdikcijom RH	Prikupljanjem novih podataka, uključujući i kartiranje morskih staništa iz Dodatka I Direktive o staništima, dopunit će se morski dio ekološke mreže NATURA 2000	km2	3.454	DZZP	3.454	3.454	4.500
12.2.2. Uspostaviti nova zaštićena područja	12.2.2.1. Povećanja ukupne površine zaštićenih područja u RH	Povećanje površine zaštićenih područja doprinijet će očuvanju svojiti i staništa te približavanje RH prosječnoj vrijednosti zemalja EU kao i učinkovitosti upravljanja dotičnim Natura 2000 područjima	km2	5.496	MK	6.525	6.895	7.756
12.2.3. Uspostaviti i razviti informacijski sustav zaštite prirode	12.2.3.1. Povećanje broja uspostavljenih baza podataka (administrativnih)	Novo uspostavljene baze podataka pridonijet će lakšem i bržem poslovanju te će osigurati učinkovitije informiranje i razmjenu podataka	Broj	4	MK,DZZP	7	10	11
	12.2.3.2. Povećanje broja povezanih stručnih baza podataka s ciljem potpune uspostave informacijskog sustava zaštite prirode	Unapređenje metoda i standardizacija prikupljanja podataka, proširenje postojećih stručnih baza te izrada nacionalnog kataloga vrsta i stanišnih tipova omogućit će potpunu uspostavu informacijskog sustava zaštite prirode.	Broj	3	DZZP	4	6	7
12.2.4. Revidirati Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti	12.2.4.1. Povećanje broja županija za koje je pokrenut postupak revizije područja upisanih u Upisnik	Provedba revizije Upisnika pridonijet će ažuriranju podataka, njegovoj objavi na web portalu i bržem rješavanju problema imovinsko-pravnih odnosa u zaštićenim područjima	Broj	0	MK	3	8	15
12.2.5. Uspostava sustava edukacije za provedbu nadzora	12.2.5.1. Broj inspektora - edukatora	Veći broj inspektora - edukatora osigurat će prijenos znanja i primjenu propisa, te poticati odgovorno ponašanje pravnih i fizičkih osoba	Broj	0	MK	5	10	18
	12.2.5.2. Broj nadzornika - edukatora	Veći broj nadzornika - edukatora osigurat će primjenu propisa unutar područja nadležnosti JU, te poticati odgovorno ponašanje pravnih i fizičkih osoba	Broj	0	MK, JU	5	10	20

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
12.2.6. Razviti infrastrukturu za posjetitelje	12.2.6.1. Broj nacionalnih parkova i parkova prirode sa završenom projektnom dokumentacijom za izgradnju posjetiteljskih centara	Završena projektna dokumentacija omogućit će pravovremenu prijavu za sredstva EU fondova kako bi se izgradili posjetiteljski centri koji imaju interpretacijsko-edukativnu ulogu o značaju i potrebi očuvanja zaštićenih područja odnosno N2000 područja	Broj	0/8	JU NP/PP	8	0	0
	12.2.6.2. Broj novoizgrađenih manjih infrastrukturnih objekata u zaštićenim, N2000 područjima (info punktovi, poučne staze)	Novi info punktovi i poučne staze u zaštićenim područjima i N2000 područjima doprinjet će edukaciji posjetitelja o njihovoj važnosti	Broj	0/35	JU NP/PP, JU županijske	0	7	15
12.2.7. Uspostaviti integrirani sustav evidencije i naplate ulaznica u nacionalnim parkovima i parkovima prirode	12.2.7.1. Povećanje broja uređaja za evidenciju i naplatu ulaznica	Povećanje broja uređaja za evidenciju i naplatu ulaznica pridonijeti će kvalitetnijem praćenju broja posjetitelja, usmjerenom posjećivanju zaštićenog područja, te transparentnijem prikazu ostvarenih prihoda	Broj	3	MK, JU NP/PP	6	11	19
12.2.8. Jačati protupožarni sustav u nacionalnim parkovima i parkovima prirode	12.2.8.1. Povećanje broja automatskih telemetrijskih stanica	Povećanje broja automatskih telemetrijskih protupožarnih stanica osigurati će mogućnost pravovremenog suzbijanja požara, a time i očuvanje NP/PP odnosno N2000 područja te sigurnost ljudi	Broj	6	MK, JU NP/PP	7	8	9

Prostorno uređenje temelji se na sveobuhvatnoj prirodi prostornog planiranja u odnosu na planiranje pojedinih gospodarskih područja, uvažavanju opće prihvaćenih načela zaštite prostora, znanstvenih i stručnih spoznaja te najbolje međunarodne prakse u području prostornog uređenja i zahtjeva za održiv i uravnotežen razvoj .

Unapređenje informacija i podataka o prostoru te pojačane aktivnosti u okolnostima koje proizlaze iz snažnog pritiska na najvrednije prostore Republike Hrvatske (obalno područje) nužno zahtijeva jačanje suradnje središnje države i jedinica lokalne samouprave.

Specifične okolnosti u kojima se odvija proces izrade dokumenata prostornog uređenja zahtijevaju afirmaciju javnog interesa u prostornom planiranju.

Ciljevi prostornog uređenja su prostorno uravnotežena mreža općina te velikih, srednjih i manjih gradova, očuvanje bogatstva i raznolikosti prirodnih resursa od kojih su mnoge rijetkost u europskim mjerilima (prirodne šume, nezagađena poljodjeljska tla, znatne zalihe kvalitetne pitke vode), očuvani prostor i velikim dijelom kvalitetan okoliš sa 10% površina prirode pod zaštitom te bogata graditeljska baština svjetske vrijednosti.

Povećanje točnosti i pouzdanosti podataka o stanju u prostoru je osnovna pretpostavka za efikasan gospodarski razvoj, kvalitetno i učinkovito funkcioniranje tržišta nekretnina i provedbu kapitalnih i infrastrukturnih projekata države. Uređen i ažuran katastar u zajednici sa zemljišnim knjigama doprinosi uspostavi pravne države i vladavini prava. Bez točnih, ažurnih i pouzdanih podataka o stanju u prostoru postoji rizik suočavanja s trajnim problemom funkcioniranja tržišta nekretnina, provedbe kapitalnih i infrastrukturnih projekata države kao i stvaranja nepovjerenja građana u funkcioniranje pravne države.

Vođenje i održavanje registara (katastra, registra prostornih jedinica – RPJ) i baza službenih prostornih podloga zasniva se na modernim ICT tehnologijama i resursima koji imaju cilj omogućiti visoki stupanj dostupnosti tih podataka subjektima korisnika nacionalne infrastrukture prostornih podataka.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

12.3.1. Izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola za građevine prema posebnom propisu

U nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je izdavanje građevinskih dozvola za građevine i zahvate propisane Uredbom o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu (Narodne novine, br. 116/07), a odnosi se i na zahvate u prostoru i građevine za koje je posebnim propisom određena obveza utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Cilj je smanjiti prosječan broj dana potrebnog za rješavanje zahtjeva za građevinske dozvole što se može postići već i samim odbijanjem zahtjeva kojima se ne može udovoljiti odmah nakon što se to utvrdi.

U nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je i izdavanje lokacijskih dozvola za građevine i zahvate propisane Uredbom o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu, a odnosi se i na zahvate u prostoru i građevine za koje je posebnim propisom određena obveza utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. U narednom razdoblju se planira povećanje postotka riješenosti zaprimljenih predmeta sa sadašnjih 65% na 90%.

12.3.2. Unapređenje praćenja upravnog postupanja i donošenja rješenja

Unapređenje rada upravnog nadzora i postupanja po zaprimljenim žalbama stranaka te izdavanje drugostupanjskih rješenja (nadzor akata) pratit će se povećanjem postotka broja riješenih predmeta u odnosu na broj predmeta u rješavanju sa sadašnjih 80% na 90% u iduće tri godine. Osim toga, unaprijedit će se nadzor rada prvostupanjskih tijela povećanjem odlazaka na teren sa sadašnjih 10 odlazaka na 25 odlazaka u iduće tri godine.

12.3.3. Uspostava digitalne Državne službene kartografije

Državna geodetska uprava je preuzela postojeću službenu kartografiju u analognom obliku od Vojnogeografskog instituta u Beogradu i nakon osamostaljenja Republike Hrvatske započela sa uspostavom državne službene kartografije Republike Hrvatske. Službene državne karte su Hrvatska osnovna karta (HOK) u mjerilima 1:5.000 ili 1:10.000, ortofoto karta u mjerilima 1:2.000, 1:5.000 i sitnijem, detaljne topografske karte (DTK) u mjerilima 1:25.000 do 1:250.000 i pregledne topografske karte (PTK) u mjerilu 1:300.000 i sitnijem. Do sada je obnovljena kartografska građa ortofoto karata, HOK-a i DTK-e koji su pohranjeni u Državnoj geodetskoj upravi.

Cilj je u idućem razdoblju provesti ciklička i fotogrametrijska snimanja iz zraka te aktivno održavati kartografske i topografske baze podataka. To će utjecati na povećanje postotka dostupnosti digitalne kartografije korisnicima godišnjom dinamikom (2010. - 0% 2011. - 25%, 2012. - 50%, 2013. - 75%).

12.3.4. Kontrola kvalitete državnih topografskih i kartografskih podataka te uspostava i razvoj službene baze geografskih imena

Temeljem ovlasti za obavljanje kontrole kvalitete Hrvatski geodetski institut obavlja pregled geodetskih proizvoda kako bi korisnicima podataka bili dostupni kvalitetni proizvodi tj. prostorne podloge. Procesno-tehnološkim mjerama modernizacije osigurati će se uvjeti za poboljšanje sustava kontrole kvalitete.

U narednom trogodišnjem razdoblju provest će se standardizacija svih procesa kontrole kvalitete topografskih i kartografskih proizvoda (uz kontinuirano poboljšavanje) te će se sudjelovati u projektima izmjene postojećih Specifikacija te projektima uspostave i implementacije službene Kartografske baze podataka Republike Hrvatske. Nadalje, da bi se povećao broj geografskih imena, organizirat će se sustavno prikupljanjem geografskih imena iz topografske baze Državne geodetske uprave, sa službenih karata, katastarskih planova i ostalih registara koji sadrže geografska imena. Da bi gore navedeni podaci bili pristupačniji, provest će se

modernizacija korisničkih internet usluga i servisa implementiranjem novih ITC tehnologija. Praćenje provedbe zadanih mjera provodit će se analizom postotka unosa geografskih imena te je cilj u iduće tri godine podići postotak unesenih imena sa sadašnjih 10% na maksimalnih 100%.

12.3.5. Provođenje sustavnih nadzora

Povećanjem ukupnog broja inspekcijskih nadzora doprinijet će se učinkovitoj provedbi zakonskih propisa i dokumenata u području prostornog uređenja, a osobito zaštiti javnog interesa razgraničenjem prostora za različite javne namjene.

Provedba inspekcijskog nadzora zakonitosti izdanih akata kojima se odobravaju zahtjevi u prostoru podrazumijeva prvenstveno izdane lokacijske dozvole, kojima se utvrđuju lokacijski uvjeti za određeni zahvat u prostoru na temelju i u skladu s odgovarajućim prostornim planom, propisima o prostornom uređenju i brojnim posebnim propisima iz područja od utjecaja na prostor. Osim tih pojedinačnih akata, koje izdaju nadležna tijela županija i velikih gradova, nadzorom urbanističke inspekcije obuhvaćeni su i drugi akti: potvrde parcelacijskog elaborata i rješenja o utvrđivanju građevne čestice, te dijelom rješenja o uvjetima građenja i rješenja o izvedenom stanju sukladno Zakonu o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine, br. 76/07 i 38/09). Zakonitost izdavanja ovih akata je bitna u zaštiti prava stranaka koje sudjeluju u postupku, kao i za dosljedno provođenje uvjeta propisanih prostornim planovima na temelju kojih se izdaju.

Provedba inspekcijskog nadzora nad zakonitošću rada pravnih osoba osnovanih i ovlaštenih za izradu dokumenata prostornog uređenja i drugih stručnih poslova prostornog uređenja te ovlaštenih arhitekata koji samostalno obavljaju stručne poslove prostornog planiranja te nadzor nad tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja su ustrojena, odnosno osnovana za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja (zavodi za prostorno uređenje županija, odnosno Grada Zagreba, velikih gradova), u dijelu koji se odnosi na izradu i praćenje provedbe dokumenata prostornog uređenja, doprinijet će većoj pravnoj sigurnosti u odnosu na zakonitost prostornih planova i posljedica na pravne i fizičke osobe, koje proizlaze iz prostornih planova radi zaštite njihova interesa.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 12.3. Svrhovito korištenje i namjena prostora te uređenje katastra

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
12.3.1. Izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola za građevine prema posebnom propisu	12.3.1.1. Održavanje kontinuiteta smanjena prosječnog broja dana potrebnog za rješavanje zahtjeva za građevinske dozvole	Odbijanjem zahtjeva kojima se ne može udovoljiti odmah nakon što se to utvrdi smanjuje se i broj dana za rješavanje zahtjeva	%	0	MZOPUG	5	5	5
	12.3.1.2. Održavanje kontinuiteta riješenosti zaprimljenih predmeta	U nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je izdavanje lokacijskih dozvola za građevine prema posebnom propisu	%	65	MZOPUG	90	90	90
12.3.2. Unapređenje praćenja upravnog postupanja i donošenja rješenja	12.3.2.1. Povećanje postotka riješenih predmeta u odnosu na broj predmeta u rješavanju	Upravni nadzor i postupanje po zaprimljenim žalbama stranaka te izdavanje drugostupajskih rješenja	%	80	MZOPUG	83	86	90
	12.3.2.2. Povećanje broja odlazaka na teren	Nadzor rada prvostupajskih tijela	Broj	10	MZOPUG	15	20	25
12.3.3. Uspostava digitalne Državne službene kartografije	12.3.3.1. Povećanje postotka dostupnosti digitalne kartografije korisnicima	Veća dostupnost digitalne kartografije svim korisnicima	%	0	DGU	25	50	75
12.3.4. Kontrola kvalitete državnih topografskih i kartografskih podataka te uspostava i razvoj službene baze geografskih imena	12.3.4.1. Povećanje postotka unesenih podataka u službenu bazu geografskih imena	Sukladno provedenoj kontroli kvalitete topografskih i kartografskih podataka i unosom geografskih imena pridonosi se uspostavi Nacionalne infrastrukture prostornih podataka	%	10	HGI	35	70	100
12.3.5. Provođenje sustavnih nadzora	12.3.5.1. Povećanje broja planiranih inspekcijskih nadzora izdanih općih akata prostornog uređenja	Zakonitost postupka izrade i donošenja prostornih planova osigurava propisani sadržaj i postupak donošenja prostornih planova	Broj	400	MZOPUG	450	500	600
	12.3.5.2. Povećanje broja planiranih inspekcijskih nadzora izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja	Zakonitost akata na temelju kojih se osniva pravo zahvata u prostoru i pravo građenja osigurava zakonito provođenje prostornih planova za zaštitu prostora	Broj	400	MZOPUG	450	500	600
	12.3.5.3. Povećanje broja pravnih osoba i ovlaštenih arhitekata usklađenih s propisima o prostornom uređenju	Ispunjavanje uvjeta za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja osigurava kvalitetu izrade prostornih planova	Broj	30	MZOPUG	35	50	55

Posebni cilj 12.4. Unapređenje stanja u području stanovanja, komunalnog gospodarenja i graditeljstva

Ostvarivanje regulatornog okvira graditeljstva i njegova uspješna primjena u praksi podrazumijeva osobito promicanje dobrog projektiranja i građenja kojima se ostvaruju sigurnosna, zdravstveno-ekološka i energetska svojstva građevina te izjednačavanje prava osoba smanjene pokretljivosti, uz primjenu europskih načela, na način kojim se osigurava sigurnost građevina i stabilnost tla na okolnom zemljištu, zaštita života i zdravlja ljudi, okoliša i prirode te kulturnih i krajobraznih vrijednosti, zaštita imovine, potrošača i drugih korisnika, energetska učinkovitost građevina, stvaranje i održavanje dobre životne sredine koja je sociološki, funkcionalno i estetski uravnotežena, sigurna i ugodna te služi potrebama svojih korisnika, planirana i kontinuirana skrb i održavanje izgrađenih područja, sloboda kretanja roba i usluga unutar zajedničkog europskoga ekonomskog prostora.

Zakonom o prostornom uređenju i gradnji ostvaruju se pretpostavke za unapređenje gospodarskih, društvenih, prirodnih, kulturnih i ekoloških polazišta održivog razvitka u prostoru Republike Hrvatske kao osobito vrijednom i ograničenom nacionalnom dobru na načelu integralnog pristupa prostornom planiranju, gdje se gradnja smatra projektiranje, građenje, uporaba i uklanjanje građevina koji se obavljaju prema odredbama ovog Zakona i propisa, hrvatskih normi i pravila struke.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

12.4.1. Izgradnja stanova po programu društveno poticane stanogradnje

Društveno poticana stanogradnja provodi se izgradnjom stanova, odnosno stambenih zgrada, organiziranom na način kojim se ostvaruje svrhovito korištenje javnih i drugih sredstava za pokriće troškova, osigurava povrat tih sredstava te omogućuje prodaju stanova uz obročnu otplatu pod pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate.

Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama i neprofitne pravne osobe (Varaždin, Rijeka, Dubrovnik i Koprivnica) nositelji su investicijskih poslova u pogledu izgradnje stanova po programu Društveno poticane stanogradnje. Dio sredstava (poticaji) osigurava se iz državnog proračuna, dio osigurava jedinica lokalne samouprave, a ostatak sredstava pribavljaju kupci stanova putem vlastitog učešća i kredita banke. Izgradnja obiteljskih kuća ostvaruje se kreditiranjem dijela izgradnje (poticaji), dok drugi dio sredstava osiguravaju poslovne banke.

Do konca 2009. godine programom POS-a ukupno je izgrađeno 5.188 stanova, 1.997 parkirno-garažnih mjesta, 293 poslovnih prostora te 10 obiteljskih kuća. Do kraja 2010. godine u planu je izgraditi ukupno 5.798 stambenih jedinica (5.768 stanova i 30 obiteljskih kuća) čime će se ispuniti 27% ukupnih potreba za stanovima građenim po ovom programu, a prema iskazanim potrebama jedinica lokalne samouprave iz lipnja 2009. godine u provedbi članka 17. Zakona. Do kraja 2013. godine cilj nam je izgraditi ukupno 7.263 stana i 120 obiteljskih kuća čime bi potrebe za stanovima POS-a bile ispunjene s 34%.

12.4.2. Kreditiranje izgradnje obiteljskih kuća

Poticanjem stanogradnje, gradnje i rekonstrukcije zgrada i obiteljskih kuća organizirane na način kojim se ostvaruje svrhovito korištenje javnih i drugih sredstava, za pokriće troškova, osigurava se povrat tih sredstava te omogućuje prodaja stanova uz obročnu otplatu pod pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate.

12.4.3. Kupnja stanova radi stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava

Akcijски planovi Vlade Republike Hrvatske osim na izgradnju stanova za stradalnike iz domovinskog rata, odnose se i na stambeno zbrinjavanje povratnika bivših nositelja stanarskog prava na stanovima izvan područja posebne državne skrbi. Za njihovo izvršenje uz Ministarstvo zadužena je i Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama. Navedeni poseban cilj ostvaruje se kupnjom temeljem javnog poziva na osnovu potreba dobivenih od strane Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Kupnja je započela 2006. godine, a do konca 2009. godine kupljeno je ukupno 1.029 stanova. Do kraja 2010. godine planira se kupiti ukupno 1.209 stanova (180 stanova u 2010.) ili 72,09% ukupnih potreba. Cilj je do kraja 2013. godine kupiti ukupno 1.677 stanova koliko trenutno iznose potrebe Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

12.4.4. Odobravanje zajmova za poticanje prodaje stanova

Zakon o poticanju prodaje stanova (Narodne novine, br. 38/10) usvojen je u svrhu poticanja prodaje stanova, radi prevladavanja nepovoljnog stanja u stanogradnji (2.315 neprodanih stanova), uređuje odobravanje zajmova te sklapanje i praćenje provedbe ugovora o zajmu koji se iz državnih sredstava odobravaju prilikom kupnje stana. Poticanje prodaje stanova ostvaruje se odobravanjem zajmova iz sredstava osiguranih državnim proračunom. Zajmovi se odobravaju fizičkim osobama koje nemaju riješeno stambeno pitanje, a ispunjavaju uvjete propisane Zakonom o poticanju prodaje stanova.

Radi prevladavanja nepovoljnog stanja na tržištu, potrebno je odobravati zajmове za kupnju izgrađenih neprodanih stanova (ukupno zahtjeva: 2.000). Zajmovi će se odobravati u 2010. i 2011. godini, a cilj je u svakoj godini odobriti po 1.000 zajmova.

Pokazatelji rezultata (output):**Posebni cilj 12.4. Unapređenje stanja u području stanovanja, komunalnog gospodarenja i graditeljstva**

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
12.4.1. Izgradnja stanova po programu društveno poticane stanogradnje	12.4.1.1. Povećanje postotka izgrađenih stanova u odnosu na zahtjeve	Izgradnjom stanova riješit će se problem stanovanja određenog broja građana (ukupno zahtjeva: 21.768)	%	27	APN	29	31	34
12.4.2. Kreditiranje izgradnje obiteljskih kuća	12.4.2.1. Povećanje postotka odobrenih kredita u odnosu na zahtjeve	Kreditiranje izgradnje dovest će do rješenja stambenih potreba određenog broja obitelji (ukupno zahtjeva: 120)	%	25	APN	42	67	100
12.4.3. Kupnja stanova radi stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava	12.4.3.1. Povećanje postotka kupljenih stanova u odnosu na zahtjeve	Kupnjom stanova omogućit će se rješavanje stambenih potreba bivših nositelja stanarskog prava (ukupno zahtjeva: 1.709)	%	72,09	APN	85,33	97,01	100
12.4.4. Odobravanje zajmova za poticanje prodaje stanova	12.4.4.1. Povećanje postotka zaključenih ugovora o zajmu u odnosu na zahtjeve	Radi prevladavanja nepovoljnog stanja na tržištu potrebno je odobravati zajmove za kupnju izgrađenih neprodanih stanova (ukupno zahtjeva: 2.000)	%	50	APN	100	0	0

POJMOVNIK SKRAĆENICA

AGN	European Agreement on Main Inland Waterways of International Importance - Europski ugovor o glavnim unutarnjim plovnim putovima od međunarodnog značaja
APN	Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama
ARHiNET	Mrežni informacijski sustav za opis, obradu i upravljanje arhivskim gradivom
ARKOD	Sustav evidencije zemljišnih parcela u Republici Hrvatskoj
AVP	Agencija za vodne putove
AZO	Agencija za zaštitu okoliša
AZOO	Agencija za odgoj i obrazovanje
AZVO	Agencija za znanost i visoko obrazovanje
BAT	Best available technology – Načelo primjene najboljih raspoloživih tehnologija
BDP	Bruto domaći proizvod
BREUH	Baza restauratorski evidentiranih umjetnina u Hrvatskoj
CADIAL	Tražilica za pretraživanje pravnih propisa Republike Hrvatske
cca	otprilike
CD	Compact disk - Kompaktni disk
CECIS	Common Emergency Communication and Information System - Zajedničkim sustavom za veze i informiranje u slučaju katastrofa
CFSP	Common Foreign and Security Policy – Zajednička vanjska i sigurnosna politika Europske unije
CIRCA	Communication and Information Resource Centre for Administrations - Kolaboracijski sustav za projekte unutar sustava javne uprave
CISZP	Centralni informacijski sustav zaštite potrošača
CMS	Content Management System – Sustav za upravljanje web sadržajem
CRORIS	Hrvatski nacionalni riječni informacijski servis
CSDP	Common Security and Defence Policy – Zajednička sigurnosna i obrambena politika Europske unije
CT	Computed tomography - Kompjuterizirana tomografija

CTS	Case Tracking System - Sustav za praćenje predmeta u Državnom odvjetništvu
DGU	Državna geodetska uprava
DMC	Destination Management Company – Destinacijska menadžment kompanija
DMO	Destination Management Organizations – Destinacijski menadžment organizacija
DNA	Deoxyribonucleic acid - Deoksiribonukleinska kiselina
DORH	Državno odvjetništvo Republike Hrvatske
DSV	Državno sudbeno vijeće
DTK	Detaljna topografska karta
DUZS	Državna uprava za zaštitu i spašavanje
DWT	Deadweight - mrtva nosivost
DZS	Državni zavod za statistiku
DZZP	Državni zavod za zaštitu prirode
ECAC	European Civil Aviation Conference – Europska konferencija civilnog zrakoplovstva
ECDL	European Computer Driving Licence – Europska računalna diploma
EDEN	European Destinations of Excellence – Europska destinacija izvrsnosti
EEA	European Economic Area - Europski gospodarski prostor
EIB II	Europska investicijska banka II (Integralni razvoj lokalne zajednice, 2005.-2008.)
EMCDDA	European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction - Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama
ESF	European Social Fund - Europski socijalni fond
EU	European Union - Europska unija
EULEX	Mirovna misija u Kosovu
EUPOL	Mirovna misija u Afganistanu
EUROCONTROL	European Organisation for the Safety of Air Navigation - Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe
EUROPOL	European Criminal Police Organization – Europska kriminalističko-policijska organizacija

EUROSTAT	European statistics – Europske statistike
EUROVOC	Multidisciplinarni, višejezični pojmovnik Europske unije
FADN	Farm Accountancy Data Network – Sustav računovodstvenih podataka u poljoprivredi
FINA	Financijska agencija
FMIS	Financial Management Informatics System
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
GEM	Global Entrepreneurship Monitor – Indikator ukupne poduzetničke aktivnosti
GIS	Geografski informacijski sustav
GLS	Glasilo lokalne samouprave
GMO	Genetically Modified Organism – Genetski modificirani organizmi
GPRS	General Packet Radio Service - sustav za paketni prijenos podataka u GSM i 3G mobilnim mrežama
GPS	Global Positioning System - Globalni pozicijski sustav
ha	Mjerna jedinica za površinu - hektar
HAC	Hrvatske autoceste
HACCP	Hazard Analysis Critical Control Point – Integrirani sustav kontrole sigurnosti hrane
HADA	Hrvatska agencija za borbu protiv dopinga u športu
HAKOM	Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije
HAMAG	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvoj
HCR	Hrvatski centar za razminiranje
HE	Hidroelektrana
HGI	Hrvatski geodetski institut
HHI	Hrvatski hidrografski institut
HIDRA	Hrvatska informacijsko-dokumentacijska referalna agencija
HITRONet	Računalno komunikacijska mreža tijela državne uprave
HKoV	Hrvatska kopnena vojska

HMP	Hitna medicinska pomoć
HOK	Hrvatska osnovna karta
HOO	Hrvatski olimpijski odbor
HP	Hrvatska pošta d.d.
HPO	Hrvatski paraolimpijski odbor
HRM	Hrvatska ratna mornarica
HROI	Hrvatski okvir za interoperabilnost
HRZ	Hrvatsko ratno zrakoplovstvo
HRZ	Hrvatsku restauratorski zavod
HSŠS	Hrvatski sveučilišni športski savez
HŠSG	Hrvatski športski savez gluhih
HŠŠS	Hrvatski športski školski savez
HTZ	Hrvatska turistička zajednica
HVZ	Hrvatska vatrogratska zajednica
HZJZ	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
HZMO	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZPSS	Hrvatski fond za poljoprivrednu savjetodavnu službu
HZSU	Hrvatska zajednica samostalnih umjetnika
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
HŽ	Hrvatske željeznice
IACS	Integrirani administrativni kontrolni sustav
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development – Međunarodna banka za obnovu i razvoj
ICAO	International Civil Aviation Organization - Organizacija međunarodnog civilnog zrakoplovstva
ICMS	Integrated Court Case Management System - Integrirani informacijski sustav za upravljanje sudskim predmetima
ICT	Information and communication technology - Informacijska i komunikacijska tehnologija

ICT PSP	ICT Policy Support Programme - Program podrške politikama za primjenu informacijskih i komunikacijskih tehnologija
ICT/IKT	Information and Communication Technology - Informacijsko-komunikacijska tehnologija
IDABC	Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Business and Citizens - Program o interoperabilnom pružanju Europskih prekograničnih elektroničkih usluga javne vlasti javnim upravama, poduzetnicima i građanima
INTERPOL	International Criminal Police Organization - Međunarodna kriminalističko-policajska organizacija
IP mreža	Informatičko-prijenosna mreža
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance - Instrument pretpristupne pomoći
IPARD	Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development - Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj
ISA	Interoperability Solutions for European Public Administrations - Interoperabilna rješenja za europske javne uprave
ISAF	Misija u Afganistanu
ISO	International Organization for Standardization - Međunarodna organizacija za standardizaciju
ISPA	Instrument for Structural Policies for Pre-Accession - Instrument strukturalnih politika za pretpristup
ISZO	Informacijski sustav zaštite okoliša
IT	Information technology - Informacijska tehnologija
IZO	Inspekcijska zaštita okoliša
JLP(R)S	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JRDŽ	Jedinstveni registar domaćih životinja
JU	Javna ustanova
KFOR	Mirovna misija na Kosovu - Kosovo Force
kg	Mjerna jedinica za masu - kilogram
km	Mjerna jedinica za duljinu - kilometar
km/h	Mjerna jedinica za brzinu - kilometar na sat

kom	Komad
LAG	Lokalna akcijska grupa
LNG terminal	Pogon (terminal) za hlađenje zemnog plina u ukapljenom stanju
LPIS	Land Parcel identification System – Sustav za identifikaciju zemljišnih čestica
LU	Lučka uprava
m	Mjerna jedinica za duljinu - metar
M++	Muzejsko informacijsko-dokumentacijsko rješenje za obradu, ispisivanje i pohranu muzejske dokumentacije
MATRA	Bilateralni pretpristupni program tehničke pomoći Kraljevine Nizozemske za jačanje civilnog društva namijenjen državama srednje i istočne Europe
MDC	Muzejsko dokumentacijski centar
MFIN	Ministarstvo financija
MINGORP	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
MINUSTAH	Mirovna misija u Haitiju
MK	Ministarstvo kulture
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MO	Ministarstvo obrane
MOBMS	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
MORH	Ministarstvo obrane Republike Hrvatske
MPRRR	Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
MR	Magnetic Resonance - Magnetska rezonancija
MRRŠVG	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
MVPEI	Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija
MZOPUG	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
MZOŠ	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
MZSS	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

N2000/NATURA	NATURA 2000 - ekološka mreža područja očuvanja prirode
NAPNAV	Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj
NATO	North Atlantic Treaty Organization – Sjevernoatlantski savez
NCC	Nacionalni kontrolni centar
NISUDG	Nacionalni informacijski sustav za upravljanje državnom granicom
NN	Narodne novine
NP	Nacionalni parkovi
npr.	Na primjer
NPŽI	Nacionalni program željezničke infrastrukture
NRF	National Retail Federation
ntkm	Neto tonski kilometri
OESS	Organizacija za europsku sigurnost i suradnju
OIB	Osobni identifikacijski broj
OP RLJP	Operativni program razvoj ljudskih potencijala
OPP	Operativni program za promet
OPRK	Operativni program za regionalnu konkurentnost
OS RH	Oružane snage Republike Hrvatske
PA	Pravosudna akademija
PDV	Porez na dodanu vrijednost
PfP	Partnership for Peace – Partnerstvo za mir
PG	Poljoprivredna gospodarstva
PHARE	Prepristupni program namijenjen zemljama kandidatkinjama Srednje i Istočne Europe
pkm	Putnički kilometri
PNUSKOK	Nacionalno vijeće za praćenje provedbe Strategije suzbijanja korupcije
POMLT	Police Operational Mentor and Liaison Team – Policijski operativni mentorski timovi za vezu

POS	Poticana stanogradnja
PP	Parkovi prirode
PSIP	Pension System Investment Project – Projekt ulaganja u mirovinski sustav
PSO	Public Service Obligation – javne usluge
PTK	Pregledna topografska karta
PVSR	Partnersko vijeće statističkih regija
PZO	Protuzračna obrana
PZZ	Primarna zdravstvena zaštita
RAPEX	Rapid alert system for all dangerous consumer products, with the exception of food, pharmaceutical and medical devices - Sustav za brzo obavješćivanje o opasnim proizvodima (neprehrambenim proizvodima) koji predstavljaju ozbiljan rizik za potrošače na tržištu
RASSF	Rapid Alert System for Food and Feed – Žurni sustav uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje
RCC	Regional Cooperation Council – Vijeće za regionalnu suradnju
REGOS	Središnji registar osiguranika
RH	Republika Hrvatska
RIS	Riječni informacijski sustav
RPJ	Registar prostornih jedinica
RPSR	Razvojni projekt statističke regije
RTG	Radioisotope Thermoelectric Generator – Rentgen
SDUeH	Središnji državani ured za e-Hrvatsku
SEBRP	Središnja elektronička baza regionalnih razvojnih projekata
SECI	Southeast European cooperative initiative – Inicijativa za suradnju u Jugoistočnoj Europi
SEDM	Southeastern Europe Defence Ministerial – Forum ministara obrane Jugoistočne Europe
SEEC	The Southeast Europe Clearinhouse - Koordinacija pomoći i potpore projektima u oblasti obrane za države Jugoistočne Europe
SEECF	South-East European Cooperation Proces – Proces suradnje u Jugoistočnoj Europi

SIS	Schengen Information System – Schengenski informacijski sustav
SPS	Single payment scheme - Jedinstveno plaćanje
sTESTA	secure Trans European Services for Telematics between Administrations - privatna mreža Europske zajednice koja obuhvaća sve zemlje Europske unije i zemlje kandidate
SVIS	Središnji veterinarski informacijski sustav
SZB	Sredstva za zaštitu bilja
TACHONET	Mreža za razmjenu informacija o izdavanju tahograf kartica
TBC	Tuberculosis pulmonum – Tuberkuloza pluća
TE	Termoelektrana
TEA indeks	Total Entrepreneurial Activity Indeks – Indeks poduzetničke aktivnosti
TEU	Kontejner
TISUP	Tržišni informacijski sustav u poljoprivredi
tj.	To jest
tzv.	Takozvani
UbS	Ubojita sredstva
UK	United Kingdom – Ujedinjeno kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske
UN	United Nations – Ujedinjeni narodi
UNDOF	United Nations Disengagement Observer Force – Mirovna misija
UNFICIYP	Mirovna misija u Cipru
UNMIT	Mirovna misija u Istočnom Timoru
UNP	Ukapljeni naftni plin
UNPOC CROATIA	Međunarodni tečaj za UN policijske časnike
USKOK	Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta
USP	Unique selling proposition – Jedinstvena prodajna ponuda
UZS MP	Uprava za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa
UZV	Ultrazvuk

VIP	Vijeće za istraživanja u poljoprivredi
VMS	Sustav satelitskog praćenja plovila
VRH	Vlada Republike Hrvatske
VSSp	Vojnostručna specijalnost
VTMIS	Vessel Traffic Management and Information System – Sustava nadzora i upravljanja pomorskim prometom
WEF	World Economic Forum - Svjetski ekonomski forum
ZIS	Zaštita i spašavanje
ZKP	Zakon o kaznenom postupku
ZPP	Zajednička poljoprivredna politika
ZRP	Zajednička ribarstvena politika
ŽAT	Željeznička automatska telefonska mreža
ŽCPR	Željezničko cestovni prijelaz